

ក្រសួងកសិកម្ម
រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍ប្រកួសប្រជែង ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ប្រចាំឆ្នាំ២០១៥-២០១៦ និងទិសដៅការងារសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦-២០១៧

សន្និបាតកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦

មាតិកា

I- សេចក្តីផ្តើម	1
II- គោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម	2
III- លទ្ធផលសង្ខេប.....	6
IV- លទ្ធផលតាមកម្មវិធី.....	9
១. លទ្ធផលនៃផលិតកម្មដំណាំស្រូវ ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម.....	9
២. ការបង្កើនផលិតភាពលើដំណាំកៅស៊ូ.....	23
៣. ការជំរុញផលិតកម្មសត្វ និងសុខភាពសត្វ.....	27
៤. លទ្ធផលនៃផ្នែកជលផល.....	32
៥. លទ្ធផលនៃផ្នែកព្រៃឈើ.....	35
៦. ការផ្តល់សេវាកម្មគាំទ្រ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស.....	39
IV- បញ្ហាប្រឈម	60
V- ទិសដៅអនុវត្តឆ្នាំ២០១៦-២០១៧	61
១. ផែនការផលិតកម្មដំណាំស្រូវ ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម.....	61
២. ផែនការផលិតកម្មដំណាំកៅស៊ូ.....	62
៣. ផែនការផលិតកម្មសត្វនិងសុខភាពសត្វ.....	63
៤. ផែនការផ្នែកជលផល.....	64
៥. ផែនការផ្នែកព្រៃឈើ.....	65
VI- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	65

របាយការណ៍បូកសរុប
ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទប្រចាំឆ្នាំ២០១៥-២០១៦
និងទិសដៅអនុវត្តឆ្នាំ២០១៦-២០១៧

I- សេចក្តីផ្តើម

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងម៉ឺងម៉ាត់បំផុតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ និងជំរុញការអនុវត្ត “យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៤-២០១៨” ដែលនៅតែចាត់ទុកវិស័យកសិកម្មជាវិស័យអាទិភាព ក្នុងការទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ធានាសមធម៌ ធានាសន្តិសុខស្បៀង និងជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ ដោយបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ថា ការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ពិពិធការបន្ថែមកសិកម្ម និងពាណិជ្ជបន្ថែមកសិកម្ម ការកែទម្រង់ដីធ្លី ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាព ពិសេសធនធានព្រៃឈើនិងជលផល គឺជាមុខប្រញូស្នូលដ៏សំខាន់ ដើម្បីចូលរួមជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។

អនុវត្តតាមគោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការបន្តធ្វើទំនើបកម្មវិស័យកសិកម្ម តាមរយៈការបង្កើនផលិតភាព ការធ្វើពិពិធការបន្ថែមកសិកម្ម និងពាណិជ្ជបន្ថែមកសិកម្ម ដោយបានជំរុញការអនុវត្តវិធានការចាំបាច់មួយចំនួនរួមមាន៖ ការកសាងនិងកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលបម្រើដល់ផលិតកសិកម្ម បង្កើនការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដល់កសិករ ការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសកសិកម្ម សំដៅបង្កើនទិន្នផលដំណាំនិងបន្សុំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការគ្រប់គ្រងនិងបង្កើនជីជាតិដីកសិកម្ម ការពង្រឹងសហគមន៍កសិកម្ម ព្រមទាំងការកសាងនិងពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនិងស្ថាប័ន ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់អំពីការលើកកម្ពស់ការចិញ្ចឹមសត្វនិងវារីវប្បកម្ម ព្រមទាំងខិតខំយ៉ាងខ្លាំងក្លាអនុវត្តវិធានការច្បាប់ និងវិធានការបច្ចេកទេសសមស្រប ក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិព្រៃឈើនិងជលផលប្រកបដោយចីរភាព។ ការខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងអស់នេះ គឺក្នុងទិសដៅចូលរួមចំណែកបង្កើនតម្លៃបន្ថែមនៃផលិតផលកសិកម្ម ក៏ដូចជាការជួយបង្កើនប្រាក់ចំណូលជូនប្រជាកសិករ ការបន្តជំរុញការធ្វើកសិពាណិជ្ជកម្ម និងការបង្កើនចំណូលជាតិ។

គួរកត់សម្គាល់ថា បច្ចុប្បន្ននេះ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវមានការវិវឌ្ឍឈានឡើងជាលំដាប់ គឺអាស្រ័យដោយមានការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លាពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា អង្គការជាតិនិងអន្តរជាតិ អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីប្រជាកសិករ ជាពិសេសការប្តូរទម្លាប់ពីការផលិតសម្រាប់ហូបចុកមកជាការផលិតសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម។ ការសម្រេចបានក្នុងការបង្កើនផលិតភាពដំណាំស្រូវបណ្តាលមកពីកត្តាសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា ការផ្លាស់ប្តូររូងស្រូវដែលមានទិន្នផលខ្ពស់ ដែលជាលទ្ធផលទទួលបានពីការពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ ការផ្ទេរបច្ចេកទេសសមស្របដល់កសិករ ជាពិសេស ការពង្រីកកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពលើការធ្វើស្រែបង្ហាញតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ការអនុវត្តបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងដីដើម្បីបង្កើនជីជាតិនិងទិន្នផល ការបង្កើនការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍរូងស្រូវដែលស្របនឹងលក្ខណៈដី អាកាសធាតុ ការកំណត់ប្រភេទរូងសំខាន់ៗ ស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារ។

ថ្មីៗនេះ ក្រសួងបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវឯកសារ “គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា” ដើម្បីឱ្យកសិករនិងសហគមន៍កសិករទទួលបាន និងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង ព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មបានល្អប្រសើរ។

បន្ថែមលើនេះ ក្រោយពីរាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយស្តីពី "ការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ" បរិមាណអង្ករនាំចេញបានកើនឡើងទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ និងអង្ករពូជស្រូវផ្តាំវដ្តល្អត្រូវបានចាត់ទុកថាមានគុណភាពល្អជាងគេក្នុងពិភពលោក។

សន្ទុះនៃការដាំដុះកៅស៊ូនៅកម្ពុជាមានការកើនឡើងជាលំដាប់ អាស្រ័យដោយស្ថានភាពនយោបាយ សន្តិសុខ ល្អប្រសើរ សក្តានុពលនៃដីសមស្រប និងគោលនយោបាយទីផ្សារសេរី លើការលក់ដូរផលិតផលកៅស៊ូគ្រួសារក្នុងស្រុក។ ទន្ទឹមនឹងនេះ មានការចូលរួមពីផ្នែកឯកជន ក្នុងការធ្វើវិនិយោគលើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងផ្នែកកៅស៊ូគ្រួសារ ដែលបានធ្វើឱ្យផ្ទៃដីដាំដុះកៅស៊ូកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

ផលិតកម្មសត្វទាំងលក្ខណៈគ្រួសារនិងពាណិជ្ជកម្មនៅកម្ពុជា ក៏មានការវិវឌ្ឍគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ទាំងបរិមាណសត្វ និងបែបផែនផលិតកម្ម។ ការរីកចម្រើនទាំងអស់នេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងការយល់ដឹងអំពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ ការជ្រើសរើសនិងការបង្កាត់ពូជសត្វ ការផលិតចំណីសត្វ និងការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពសត្វ។ ជាមួយគ្នានេះ ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ ក៏ត្រូវបានឡាយព្រះហស្ថលេខាពី **ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី** នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ និងត្រូវបានទិញការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីចុះហត្ថលេខាកាលពីថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការចែកផ្សាយ ដែលច្បាប់នេះជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍផ្នែកផលិតកម្មសត្វនិងសុខភាពសត្វនៅកម្ពុជាផងដែរ។

ការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅវិស័យផលផលត្រូវបន្តបានអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម។ កំណែទម្រង់នេះ បានធ្វើឱ្យប្រជាជនទូទៅជាពិសេសអ្នកប្រកបរបរនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារ អាចធ្វើអាជីវកម្មបានទូលំទូលាយ និងអាចចាប់ត្រីបានច្រើនជាងមុន។ រហូតមកដល់ពេលនេះ យើងបានបង្កើតសហគមន៍នេសាទសរុបបានចំនួន៥១៦ ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានផលផលឱ្យមាននិរន្តរភាព។ ការងារនេះត្រូវបានបណ្តាប្រទេសក្នុងសហគមន៍អាស៊ានទទួលស្គាល់ និងរៀនសូត្រធ្វើជាបទពិសោធន៍ដែលនេះគឺជាមោទនភាពមួយសម្រាប់កម្ពុជាយើង។ សព្វថ្ងៃនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ កំពុងខិតខំអនុវត្តទិសស្លាក "សហគមន៍នេសាទគ្មានបទល្មើស" ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងសហគមន៍នេសាទឱ្យបានរឹងមាំ និងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមគ្រប់គ្រង ថែរក្សាការពារធនធានផលផលឱ្យបានគង់វង្ស។

ជាមួយគ្នានេះដែរ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ លើកម្មវិធីកំណែទម្រង់វិស័យព្រៃឈើដោយខិតខំបង្កើនសមត្ថភាពបច្ចេកទេស សំដៅជំរុញការងារគ្រប់គ្រងឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងពិសេសយកចិត្តទុកដាក់ជាសំខាន់លើការត្រួតពិនិត្យតាមដានដីតឹងរឹង ព្រមទាំងសម្រេចបាននូវលទ្ធផលមួយចំនួនផងដែរ។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានកត់សម្គាល់ឃើញអំពីការចូលរួមរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការបង្ការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនានា តាមរយៈការអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ១៥៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤។ នៅពេលថ្មីៗនេះ ក្រសួងក៏សូមសម្តែងនូវការអបអរសាទរ និងគាំទ្រចំពោះសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការជាតិ ដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សំដៅទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបសកម្មភាពអនាធិបតេយ្យកាប់ឈើ ការនាំចេញឈើខុសច្បាប់ និងបទល្មើសនានានៅភាគឦសាននៃប្រទេស។

II- គោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម

១. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨នេះ គឺជាឯកសារផែនការគោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវ ដែលបានកំណត់ច្បាស់អំពីទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម

ជាមួយនឹងគោលបំណង លទ្ធផលរំពឹងទុក សូចនាករ និងចង្កោមសកម្មភាព របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្រាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំពីឆ្នាំ២០១៤ដល់ឆ្នាំ២០១៨ និងបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេស យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ និងស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៤-២០១៨ សំដៅរួមចំណែក ដល់ការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់អនុវត្ត ដើម្បីរួម ចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្មវិស័យកសិកម្មកម្ពុជា ទៅតាមអភិក្រមក្នុងវិសាលភាព និង ល្បឿនថ្មី សំដៅជំរុញការរីកលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម និងការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម រួមនឹងការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្ស ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ការកំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងសម្រាប់អនុវត្តរយៈពេល៥ឆ្នាំគឺ “**ជំរុញកំណើនកសិកម្មប្រចាំ ឆ្នាំឱ្យបានក្នុងរង្វង់៥% តាមរយៈការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ពិពិធការរូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជប្រតិបត្តិកម្មកសិកម្ម ការលើក កម្ពស់ការចិញ្ចឹមសត្វនិងវារីវប្បកម្ម ដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការការពារនិងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិព្រៃឈើនិង ជលផលប្រកបដោយចីរភាព**” ។

ដើម្បីសម្រេចបានទិសដៅគោលនយោបាយនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានបង្កើតកម្មវិធី យុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៥ ដូចខាងក្រោមនេះ៖

កម្មវិធីទី ១៖ បង្កើនផលិតភាព ពិពិធការរូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជប្រតិបត្តិកម្មកសិកម្ម

ជំរុញកំណើនផលិតកម្មគ្រប់មុខដំណាំក្នុងរង្វង់១០%ក្នុងមួយឆ្នាំ តាមរយៈការបង្កើនការស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មសំដៅបង្កើនទិន្នផលដំណាំ លើកកម្ពស់គុណភាពផលិតផល ពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍កសិកម្ម ដោយផ្សារភ្ជាប់ ជាមួយផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ដីកសិកម្មប្រកបដោយ និរន្តរភាព។ កម្មវិធីនេះ ត្រូវបានគាំទ្រដោយអនុកម្មវិធីចំនួន២០និងត្រូវអនុវត្តដោយអង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធ។

កម្មវិធីទី ២៖ ជំរុញការចិញ្ចឹមសត្វ និងសុខភាពសត្វ

ជំរុញការចិញ្ចឹមសត្វក្នុងអត្រាកំណើន៣%ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយផ្អែកលើប្រសិទ្ធភាពនៃការពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ និង ផ្សព្វផ្សាយ បង្កើនសមត្ថភាពបង្ការទប់ស្កាត់ជំងឺឆ្លងសត្វ និងជំងឺស្លូឡូស៊ីស ធានាការផ្គត់ផ្គង់សត្វ ផលិតផលសត្វ ប្រកប ដោយអនាម័យ សុវត្ថិភាព និងបង្កើនសក្តានុពលនៃការនាំចេញ។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានគាំទ្រដោយអនុកម្មវិធីចំនួន៩។

កម្មវិធីទី ៣៖ ការគ្រប់គ្រងធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព

បង្កើនការការពារ និងអភិរក្សធនធានជលផល ដោយលុបបំបាត់បទល្មើសនេសាទគ្រប់រូបភាព ពង្រឹងសមត្ថភាព គ្រប់គ្រង១០០សហគមន៍នេសាទ និងជំរុញការអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្មក្នុងកំណើន១៥%រៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវ និរន្តរភាពធនធានជលផល ព្រមទាំងកែលម្អគុណភាពនិងសុវត្ថិភាពផល ផលិតផលជលផល សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ក្នុងស្រុកនិងនាំចេញ។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានគាំទ្រដោយអនុកម្មវិធីចំនួន១១។

កម្មវិធីទី ៤៖ ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃប្រកបដោយនិរន្តរភាព

បង្កើនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃប្រកបដោយនិរន្តរភាព តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពី ព្រៃឈើ ជំរុញការដាំឈើឱ្យបាន២៥.០០០ហិ.តក្នុងមួយឆ្នាំ បង្កើតព្រៃការពារនិងតំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃឱ្យបាន៥០.០០០ហិ.ត ក្នុង មួយឆ្នាំ និងសហគមន៍ព្រៃឈើឱ្យបាន៣២សហគមន៍ក្នុង១ឆ្នាំ។ កម្មវិធីនេះ ត្រូវបានគាំទ្រដោយអនុកម្មវិធីចំនួន៨។

កម្មវិធីទី ៥៖ ពង្រឹងស្ថាប័ន បង្កើនប្រសិទ្ធភាពសេវាកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងស្ថាប័ន ការផ្តល់សេវាគាំទ្រនិងពង្រឹងសមត្ថភាពផ្នែកអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាល

សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ កម្មវិធីនេះ ត្រូវបានគាំទ្រដោយអនុកម្មវិធីចំនួន១២ និងត្រូវ អនុវត្តដោយអង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវទិសដៅគោលនយោបាយទាំងអស់ខាងលើ កិច្ចការជាច្រើននឹងត្រូវអនុវត្ត និងត្រូវសម្រេច ឱ្យបាននាពេលខាងមុខ។ គ្រប់អង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្នែកនីមួយៗ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវអនុវត្តនូវបណ្តាសកម្មភាពអាទិភាពទាំងឡាយ ដូចមានចែងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨នេះ។ ជាមួយគ្នានេះ បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល ក៏ត្រូវ បានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមអនុវត្តការងារតាមជំនាញរបស់ខ្លួន ដើម្បីរួមចំណែកសម្រេចបាននូវទិសដៅដែលបានកំណត់ នេះ។ បន្ថែមលើនេះ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានលក្ខណៈពហុវិស័យសង្គមភាព និងបំពេញឱ្យបានជាមួយផែនការ និងគោលនយោបាយជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល រួមមាន យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហវត្សរ៍ជាដើម។

ផ្អែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ការរៀបចំនិងអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធ “អភិក្រមផ្នែកតាមកម្មវិធី (Programme Based Approach)” ត្រូវបានជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តឱ្យអនុវត្ត ដោយត្រូវបញ្ចូលគ្នានូវធនធាន ដែលមានទាំងថវិកាជាតិនិងថវិកាពី ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរួមគ្នា។ ជាងនេះទៀត ការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងថវិកាកម្មវិធី គឺចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តឱ្យស្របទៅនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះផងដែរ។

ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទកំពុងរៀបចំកសាង “ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មខេត្ត ឆ្នាំ២០១៦-២០២០” និងគ្រោងរៀបចំកសាង “ផែនការមេស្តីពីការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មឆ្ពោះទៅឆ្នាំ២០៣០” ។

២. ផែនការសកម្មភាព សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការនូវ “គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥” នៅដើមខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ កន្លងទៅនេះ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ដែលនឹង រួមចំណែកដល់ការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ពង្រីក ការប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព។

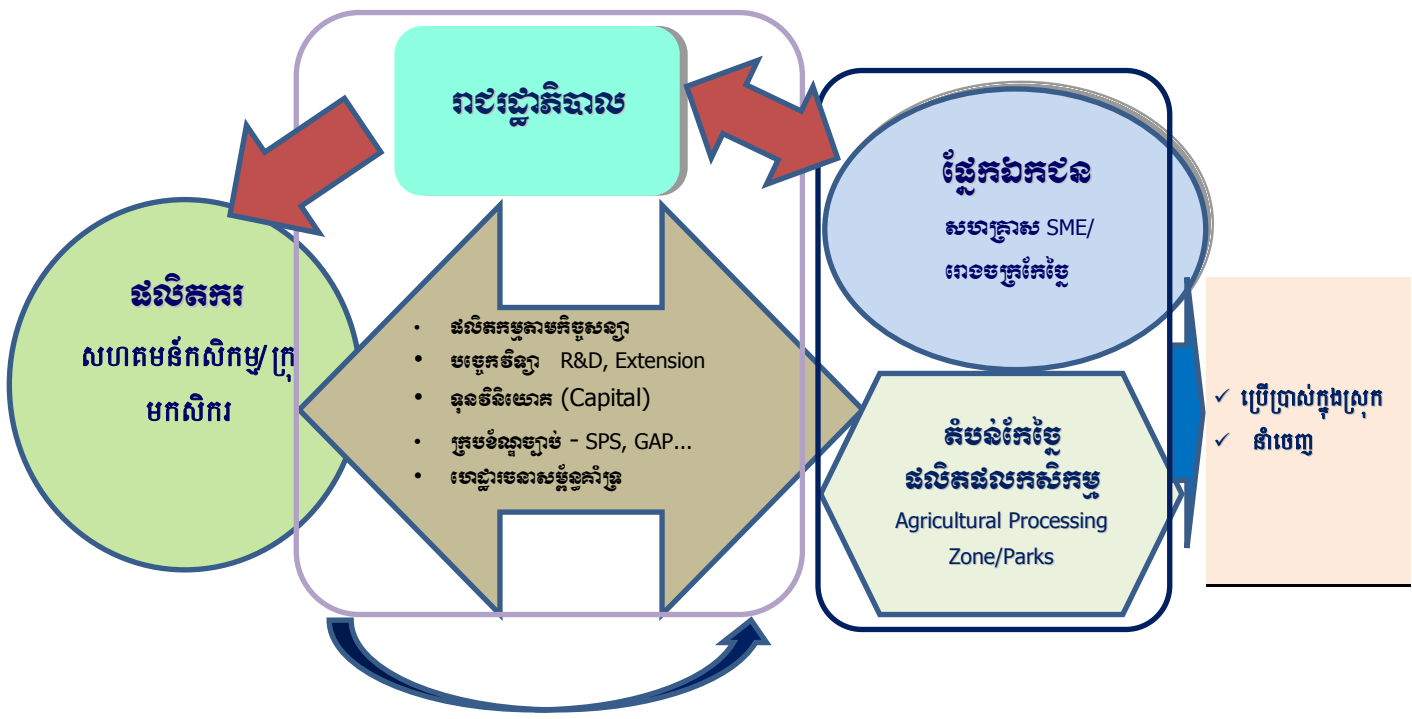
ឯកសារគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជានេះ បានកំណត់ច្បាស់អំពីស្ថាប័ននាំមុខ និងស្ថាប័ន ទទួលខុសត្រូវ ព្រមទាំងបានកំណត់ច្បាស់នូវចំណុចវិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធ ផលិតកម្មកសិ-ឧស្សាហកម្ម រួមមាន (ទី១)- ការពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើតនូវតំបន់កែច្នៃកសិផល និងការផ្តល់ការលើកទឹក ចិត្តចំពោះក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយណាដែលបោះទីតាំងនៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះ (ទី២)- បង្កើតមូលនិធិសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍ ផលិតផលបច្ចេកទេសកែច្នៃកសិផល និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេសដោយភ្ជាប់ទៅនឹងសក្តានុពលនាំចេញ (ទី៣)- រៀបចំ សម្រួលយន្តការដល់ការនាំចេញកសិផលកែច្នៃ ដោយដោះស្រាយបញ្ហាឡូជីស្តិក លុបបំបាត់កម្រៃក្រៅផ្លូវការ និងកែ លម្អការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម (ទី៤)- កំណត់នូវមុខងារទំនិញអាទិភាព ដែលមានសក្តានុពលកែច្នៃសម្រាប់នាំចេញ និង រៀបចំផែនការសកម្មភាពជាក់លាក់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យនេះ។

ចំណុចគន្លឹះដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការជំរុញការអភិវឌ្ឍកសិ-ឧស្សាហកម្ម ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោល នយោបាយដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនេះ គឺការតម្រង់ទិសការអភិវឌ្ឍតំបន់កែច្នៃកសិផល តំបន់កែច្នៃផលិតផលសង្ហារឹម តំបន់កែច្នៃផលិតសម្ភារអំពីកៅស៊ូ តំបន់កែច្នៃផលិតម្ហូបអាហារពីផលិតផលដំណាំ សត្វ និងផលផល និងការអភិវឌ្ឍ ស្ថានភាពកសិ-ឧស្សាហកម្មសម្រាប់គោលដៅនៃការប្រមូលផ្តុំកសិផល ដែលមានសក្តានុពលសម្រាប់កែច្នៃប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក

និងនាំចេញ។ យន្តការគន្លឹះដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជំរុញការអភិវឌ្ឍកសិឧស្សាហកម្មនោះគឺ ការសម្របសម្រួល និង ការលើកទឹកចិត្តវិស័យឯកជន ក្នុងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេសកែច្នៃកសិផល ស្របតាមស្តង់ដារផលិតផលអាស៊ាន និងតម្រូវ ការស្តង់ដារទីផ្សារអន្តរជាតិ។ ការផ្សារភ្ជាប់រវាងក្រុមអ្នកផលិតជាមួយអ្នកប្រមូលទិញ តាមយន្តការ “ផលិតកម្មកសិកម្ម តាមកិច្ចសន្យា” ដើម្បីធានាការផ្គត់ផ្គង់កសិផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព គឺជាចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រដ៏សំខាន់ផងដែរ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រមូលផ្តុំនូវសក្តានុពលក្នុងការរៀបចំផែនការសកម្មភាព ដើម្បី ចូលរួមចំណែកជំរុញការអនុវត្ត គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ដោយផ្តល់លើវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ ចំនួន៤គឺ៖ ១. វិធានការជំរុញការទាក់ទាញវិនិយោគក្នុងវិស័យកសិកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់តំបន់សក្តានុពល ផលិតកម្មកសិកម្ម ការបង្កើតតំបន់កសិឧស្សាហកម្មកែច្នៃកសិផល ២. វិធានការពង្រីកនិងទំនើបកម្មសហគ្រាសកសិកម្ម ធុនតូចនិងមធ្យម សំដៅពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍កសិកម្ម ជំរុញឱ្យអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាសមស្រប ការអនុវត្តផលិត កម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា ៣. វិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងការកែលម្អបរិស្ថាននិយ័តកម្ម ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាង ច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់ និង ៤. វិធានការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយ ដែលផ្តោតជាសំខាន់លើយន្ត ការសម្របសម្រួល ពិសេសយន្តការច្រកចេញចូលតែមួយ ការចរចាការតម្រូវនានា ពិសេសកិច្ចការអនាម័យនិងភូតតាម អនាម័យ ដើម្បីសម្រួលការនាំចេញ... ។ល។

**អភិក្រមយុទ្ធសាស្ត្រ "PPPP" ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា
“Public Private Producer Partnership – PPPP”**

ក្រសួងនឹងយកចិត្តទុកដាក់លើវិធានការពង្រីក និងទំនើបកម្មសហគ្រាសកសិកម្មធុនតូចនិងមធ្យម និងពង្រឹង សមត្ថភាពសហគមន៍កសិកម្មឱ្យមានលក្ខណៈជាអាជីព ដោយជំរុញឱ្យអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាសមស្រប និងអនុវត្តផលិតកម្ម កសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការចូលរួមវិនិយោគពីវិស័យឯកជន ក្នុងគ្រប់ខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្ម ដើម្បី ផ្សារភ្ជាប់កសិករខ្នាតតូច ទៅនឹងទីផ្សារតាមអភិក្រម “ភាពជាដៃគូក្នុងចំណោម រដ្ឋ-ឯកជន-ផលិតករ (Public Private Producer Partnership - PPPP ឬ 4P)” ។

បន្ថែមលើនេះទៀត ក្រសួងនឹងបន្តលើកកម្ពស់វិធានអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ (SPS) ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើយន្តការ ក្របខណ្ឌគតិយុត្ត និងបច្ចេកវិទ្យា ព្រមទាំងពង្រីកនិងពង្រឹងសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យនៅតាមច្រកទ្វារព្រំដែន ដើម្បីសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងទទួលបានទីផ្សារផលិតផលកសិកម្មក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ។

III- លទ្ធផលសង្ខេប

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ស្ថានភាពទឹកភ្លៀងបានចាប់ផ្តើមធ្លាក់យឺតដូចរដូវវស្សាឆ្នាំកន្លងទៅ និងបានជួបប្រទះនូវគ្រោះធម្មជាតិ ពិសេសគឺគ្រោះរាំងស្ងួត ដែលបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដោយកង្វះទឹកពីដើមរដូវ រហូតដល់កណ្តាលរដូវក្នុងរាជធានី ខេត្តចំនួន១៦ ដូចជា ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បាត់ដំបង កំពង់ចាម កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ស្ពឺ កំពង់ធំ កណ្តាល ភ្នំពេញ ព្រៃវែង ពោធិ៍សាត់ ស្វាយរៀង តាកែវ ឧត្តរមានជ័យ សៀមរាប ប៉ៃលិន និងក្រចេះ។ ស្ថានភាពការប្រែប្រួលមិនអំណោយផលនៃអាកាសធាតុនេះ បានបណ្តាលឱ្យរាំងស្ងួតដល់ការងារបង្កបង្កើនផល និងផ្ទៃដីដាំដុះត្រូវបានធ្លាក់ចុះបន្តិចធៀបនឹងឆ្នាំកន្លងទៅ។

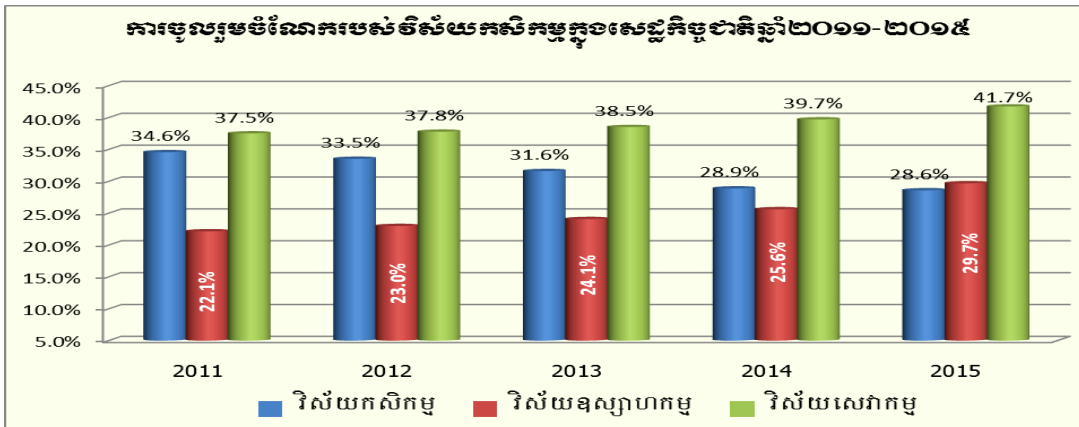
ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយនិងបានផ្តល់សម្ភារកសិកម្ម ដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍ក្នុងពេលជួបប្រទះនូវគ្រោះធម្មជាតិ មានដូចជា៖ ពូជស្រូវ ពូជបន្លែ ពូជសត្វបសុឱសថ វ៉ាក់សាំង និងមធ្យោបាយអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗទៀតដែលចាំបាច់ និងបានជំរុញការប្រមូលផលស្រូវរដូវវស្សាឱ្យបានល្អ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ណែនាំដល់ប្រជាកសិករ អនុវត្តនូវវិធានការទប់ស្កាត់ការបាត់បង់ក្រោយពេលប្រមូលផលទាំងបរិមាណនិងគុណភាពស្រូវ។ ក្រសួងបានអនុវត្តការងារវាយតម្លៃទិន្នផល និងបរិមាណផលស្រូវបានច្បាស់លាស់តាមដានជាប់ជាប្រចាំនូវដំណើរការបង្កបង្កើនផលស្រូវរដូវប្រាំង និងជំរុញការដាំដុះនៅតំបន់ដែលមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពគ្រប់គ្រាន់ ដោយសហការជាមួយមន្ទីរធនធានទឹក និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ សម្របសម្រួលបែងចែកការប្រើប្រាស់ទឹកស្រោចស្រព និងអន្តរាគមន៍បូមបាចតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង។ បន្ថែមពីនេះ ក្រសួងបានខិតខំផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដល់កសិករ ការប្រើប្រាស់ធាតុចូលកសិកម្មសមស្រប ជំរុញប្រើប្រាស់ពូជល្អមានទិន្នផលខ្ពស់ និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ព្រោះ ដើម្បីកាត់បន្ថយបរិមាណគ្រាប់ពូជ និងថ្លៃដើមផលិតកម្ម។

លើសពីនេះទៀត បញ្ហាផលិតភាពទាបនៃផលិតកម្មកសិកម្ម ពិសេសផលិតកម្មដំណាំស្រូវ ជាកង្វល់មួយដែលត្រូវប្រឹងប្រែងដោះស្រាយ ហើយបញ្ហានេះមានការពាក់ព័ន្ធដល់បញ្ហាថ្លៃស្រូវ។ ក្រសួងបានមើលឃើញពីបញ្ហានេះនិងបានខិតខំជំរុញការបង្កបង្កើនផលស្រូវរបៀបទំនើបតាមបែបស៊ីជម្រៅជាប្រពលវប្បកម្ម ដើម្បីឱ្យទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់និងគុណភាពល្អ ដោយប្រើប្រាស់យន្តបន្លីយកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ស្របតាមចរន្តសកលភាវូបនីយកម្ម។

ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានខិតខំពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ព្រៃឈើនិងផលផល សំដៅជំរុញលើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម ទាំងបរិមាណនិងគុណភាព ដោយធានាបានសន្តិសុខស្បៀង និងបង្កើនការនាំចេញកសិផល ក៏ដូចជា ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើនិងផលផលប្រកបដោយបានចីរភាព។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ វិស័យកសិកម្មបាននិងកំពុងស្រូបទាញនូវទុនវិនិយោគពីអ្នកវិនិយោគទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសកាន់តែច្រើនឡើងជាលំដាប់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ទោះជួបប្រទះនូវកត្តាអវិជ្ជមានខ្លះៗក៏ដោយ។

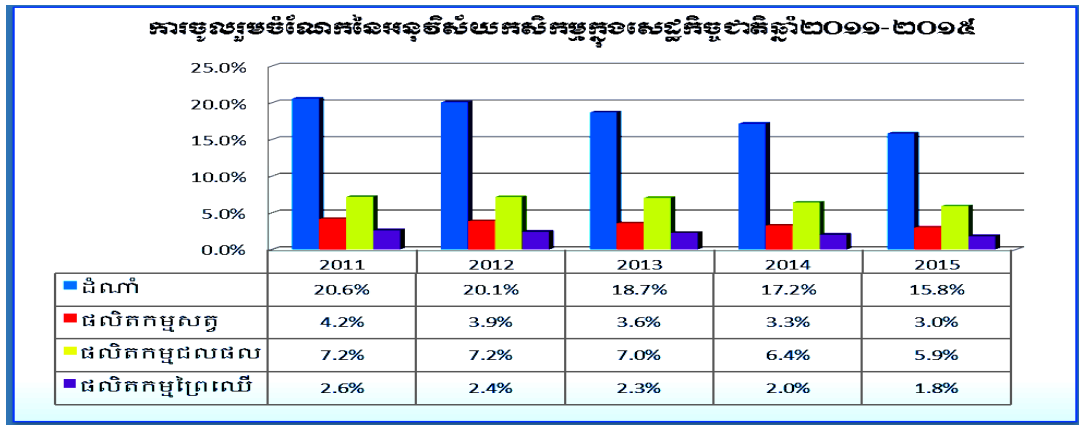
១. ការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យកសិកម្មក្នុងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ

វិស័យកសិកម្មបានចូលរួមចំណែកប្រហែល ២៨,៦% (ថ្លៃបច្ចុប្បន្ន) នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ ដោយឡែក វិស័យឧស្សាហកម្មបានរួមចំណែកប្រមាណ ២៩,៧% និងវិស័យសេវាកម្មប្រហែល ៤១,៧% ។ ការកើនឡើងយឺតយ៉ាវនៃការចូលរួមរបស់វិស័យកសិកម្ម គឺអាស្រ័យទៅនឹងការរីកលូតលាស់នៃផ្នែកពីរសំខាន់ៗទៀតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច (វិស័យឧស្សាហកម្ម សំណង់ និងវិស័យសេវាកម្ម) ដែលជាការកត់សម្គាល់នាពេលកន្លងមក ការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យកសិកម្មមានការប្រែប្រួលពី៣៤,៦%-២៨,៦% ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១១-២០១៥ ដោយសារតែវិស័យឧស្សាហកម្មសំណង់ និងវិស័យសេវាកម្មមានការកើនឡើង។

ប្រភពទិន្នន័យ៖ ក្រសួងផែនការឆ្នាំ២០១៥

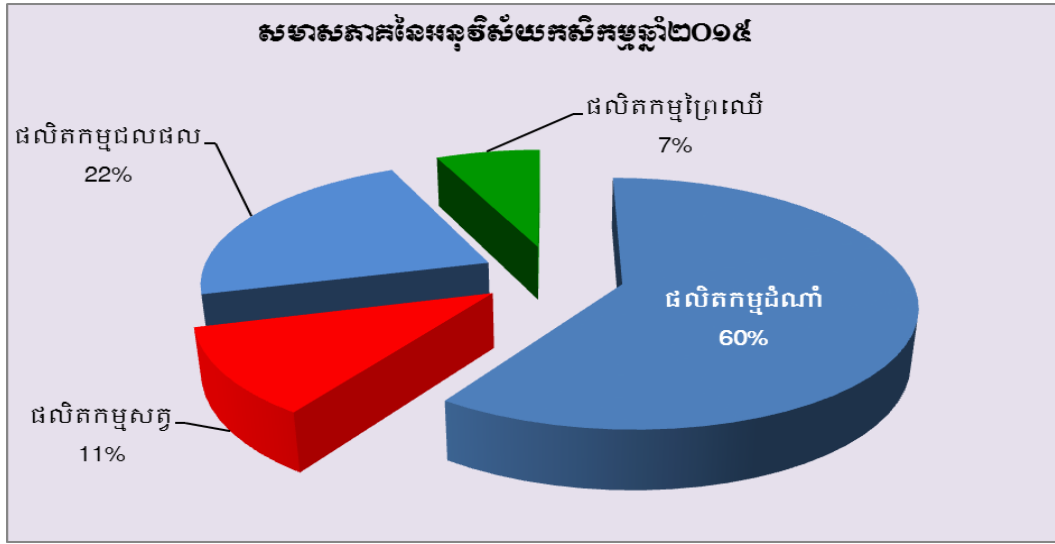
នៅឆ្នាំ២០១៥នេះ ការចូលរួមចំណែកនៃអនុវិស័យក្នុងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) រួមមាន៖ ផ្នែកដំណាំ ១៥,៨% ផ្នែកផលិតកម្មសត្វ ៣% ផ្នែកផលផល ៥,៩% និងផ្នែកព្រៃឈើ ១,៨% ។ ជាការកត់សម្គាល់ ផលិតកម្មដំណាំ និងផលផល គឺជាកម្លាំងចលករនាំមុខក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម។ ផលិតកម្មសត្វ គឺជាមុខប្រញូសំខាន់មួយទៀត ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការក្នុងស្រុកនិងនាំចេញ ដែលផ្នែកនេះត្រូវជំរុញអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យបានខ្លាំងក្លាផងដែរ។

ប្រភពទិន្នន័យ៖ ក្រសួងផែនការឆ្នាំ២០១៥

២. សមាសភាគនៃអនុវិស័យក្នុងវិស័យកសិកម្ម

ពិនិត្យជារួមយើងសង្កេតឃើញថា នៅក្នុងវិស័យកសិកម្មទាំងមូល សមាសភាគចូលរួមចំណែកគិតជា (%) របស់ផលិតកម្មដំណាំគ្រប់ប្រភេទនាឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួនជាងពាក់កណ្តាលពោលគឺកើនដល់៦០% នៃផលិតផលសរុបរបស់វិស័យកសិកម្ម។ ផលិតកម្មនេសាទបានចូលរួមចំណែកបន្ទាប់ពីដំណាំ គឺមានប្រមាណ២២% ផលិតកម្មសត្វបានចូលរួម១១% និងអាជីវកម្មព្រៃឈើប្រមាណ៧% ។

ប្រភពទិន្នន័យ: ក្រសួងផែនការឆ្នាំ២០១៥

៣. ស្ថានភាពកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០០៩និងឆ្នាំ២០១៤

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាកម្លាំងពលកម្មត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទសំខាន់ៗគឺ៖ (ទី១)ពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្ម (ទី២)ពលកម្មក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម និង (ទី៣)ពលកម្មក្នុងវិស័យសេវាកម្ម។ ជាការសង្កេត ពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មបាននិងកំពុងធ្លាក់ចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ កម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០០៩ មានចំនួន៥៧,៦%នៃពលកម្មសរុប ហើយមានការថយចុះមកត្រឹមតែ៥៤,២%ឆ្នាំ២០១១។ ដោយឡែកឆ្នាំ២០១១ កម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មមានការកើនឡើងដល់៥៥,៨% និងបន្តថយចុះមកត្រឹមតែ៤៨,៧%នៅឆ្នាំ២០១៣។ នាឆ្នាំ២០១៤ កម្លាំងពលកម្មមានចំនួនត្រឹមតែ៤៥,៣%ប៉ុណ្ណោះ។ ចរន្តនៃការធ្វើចំណាកស្រុកពីជនបទមកកាន់ទីក្រុង និងទៅក្រៅប្រទេសកំពុងមាននិន្នាការកើនឡើង។ ពលកម្មក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មមានតែ១៥,៩%នៅឆ្នាំ២០០៩ និងកើនដល់១៦,៩%ឆ្នាំ២០១១ ១៩,៩%នៅឆ្នាំ២០១៣ និងមានការកើនបន្តដល់២៤,៣%នៅឆ្នាំ២០១៤។ ចំពោះពលកម្មក្នុងវិស័យសេវាកម្មមានចំនួន២៦,៥%ឆ្នាំ២០០៩ និងកើនដល់៣០,៤%នៅឆ្នាំ២០១៤ (ប្រភពព័ត៌មានពីក្រសួងផែនការ)។

តារាងប្រៀបធៀបកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

កម្លាំងពលកម្ម	អង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០០៩				អង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៤			
	កម្ពុជា	ភ្នំពេញ	ទីប្រជុំជន	ជនបទ	កម្ពុជា	ភ្នំពេញ	ទីប្រជុំជន	ជនបទ
ចំនួនពលកម្មសរុប (ពាន់នាក់)	៧.៤៦៩	៦៨៦	៧៣៥	៦.០៤៨	៨.២៣៥	១.០៥៩	៩៥៧	៦.២២០
កសិកម្ម (%)	៥៧,៦	១,៩	២៤,០	៦៨,០	៤៥,៣	២,៥	១៧,០	៥៦,៩
ឧស្សាហកម្ម (%)	១៥,៩	២១,២	១៧,៨	១៥,០	២៤,៣	២៨,២	២៥,៤	២៣,៥
សេវាកម្ម (%)	២៦,៥	៧៦,៩	៥៨,៣	១៧,០	៣០,៤	៦៩,៣	៥៧,៦	១៩,៦
ផ្សេងៗ	-	-	-	-	០,១	-	០,១	០,១
សរុប	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០

IV- លទ្ធផលតាមកម្មវិធី

ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំទី២នៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានសម្រេចសមិទ្ធផលតាមកម្មវិធី ដូចតទៅ៖

១. លទ្ធផលនៃផលិតកម្មដំណាំស្រូវ ដំណាំអ្នកផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម

ក. ផលិតកម្មដំណាំស្រូវ

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ស្ថានភាពទឹកភ្លៀងបានចាប់ផ្តើមធ្លាក់យឺតយ៉ាវជាងរដូវវស្សាឆ្នាំមុន និងមានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើននៅចុងរដូវវស្សា។ ជាមួយគ្នានេះដែរ កសិករបានជួបប្រទះនូវគ្រោះធម្មជាតិ (វាំងស្លុតដើមរដូវនិងទឹកជំនន់ពាក់កណ្តាលរដូវ) ដែលជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ការងារបង្កបង្កើនផល។ ស្ថានភាពនៃអាកាសធាតុបែបនេះ បានបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់ទំហំផ្ទៃដីបង្កបង្កើនផល ការលូតលាស់របស់ដំណាំស្រូវ និងបង្កការខូចខាតដល់ដំណាំស្រូវរដូវវស្សាមួយចំនួន។

ជាលទ្ធផលជាក់ស្តែង ផលិតកម្មដំណាំស្រូវក្នុងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦ អនុវត្តបានលើផ្ទៃដីចំនួន៣.០៥១.៤១២ហិ.ត។ ផ្ទៃដីអាចប្រមូលផលបានមានចំនួនប្រមាណ៣.០២៥.៦៣០ហិ.ត និងបរិមាណផលសរុបទទួលបានចំនួន៩.៣៣៥.២៨៤តោន។ ទិន្នផលមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ ទទួលបានមានចំនួន៣,០៨៥តោន/ហិ.ត។ អតិរេកស្បៀងគិតជាអង្ករមានចំនួនប្រមាណ ២.៩៧៥.៨០៩តោន ឬស្មើនឹង ៤.៦៤៩.៧០២តោនស្រូវ។

រីឯលទ្ធផលនៃការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវវស្សានិងប្រាំងសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥-២០១៦មានលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

▪ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវវស្សាឆ្នាំ២០១៥

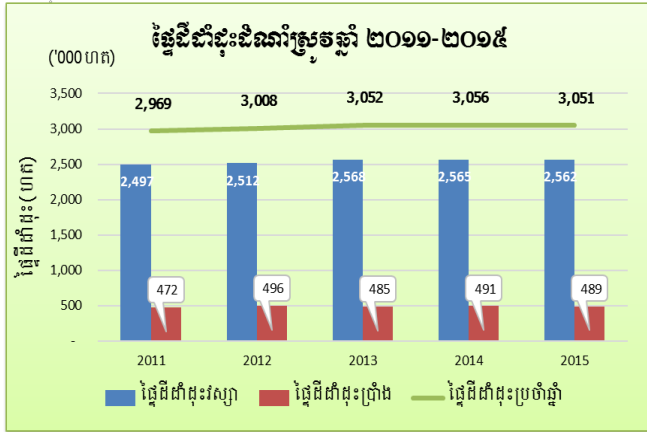
ជាមួយនឹងមូលបញ្ហាទាំងឡាយដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានខិតខំជំរុញលើការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវវស្សាឆ្នាំ២០១៥ ដោយទទួលបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម៖

- ផ្ទៃដីភ្នំរាស់សរុបចំនួន៣.០៧៥.៣៤១ហិ.ត (ក្នុងនោះភ្នំរាស់ដោយគោក្របីចំនួន៥៤៩.២១៩ហិ.ត ស្មើនឹង ១៧,៨៦% និងគ្រឿងយន្តចំនួន២.៥២៦.១២២ហិ.ត ស្មើនឹង៨២,១៤%) លើសឆ្នាំមុនចំនួន៩៥.២២៤ហិ.ត
- ផ្ទៃដីសាបសរុបចំនួន៧០.១២១ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន៤៣.២៤១ហិ.ត
- ផ្ទៃដីសន្លូងនិងពង្រោះសរុបចំនួន២.៥៦១.៩៥៧ហិ.ត ស្មើនឹង៩៩,៨០% នៃផែនការ២.៥៦៧.១៣០ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន២.៦១៥ហិ.ត រួមមាន៖
  - ស្រូវស្រាលចំនួន៥៨៥.៣៤៥ហិ.ត (ក្នុងនោះស្រូវបង្កើនរដូវចំនួន១៦០.៦៩០ហិ.ត) តិចជាងឆ្នាំមុន៧៥.៧៦១ហិ.ត
  - ស្រូវកណ្តាលចំនួន១.៣១២.៨៤៣ហិ.ត លើសឆ្នាំមុន៥៦.៥៨៤ហិ.ត
  - ស្រូវធ្ងន់ចំនួន៥៨០.២២៧ហិ.ត លើសឆ្នាំមុន២៩.៦៤៧ហិ.ត
  - ស្រូវចម្ការចំនួន៣៦.៧៨៣ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុន៧.៣០៥ហិ.ត
  - ស្រូវឡើងទឹកចំនួន៤៦.៧៥៩ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន៥.៧៨០ហិ.ត
- ការងារប្រមូលផលស្រូវវស្សាសម្រេចបានលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន២.៥៣៦.១៧៥ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន១.៨០១ហិ.ត ដោយទទួលបានបរិមាណផលប្រមាណ៧.១៧០.៦៨៤តោន លើសឆ្នាំមុនចំនួន២៧.១៦៣តោន។ ទិន្នផលជាមធ្យម **២,៨២៧តោន/ហិ.ត** (ឆ្នាំមុនទិន្នផលមធ្យម២,៨១៥តោន/ហិ.ត)។

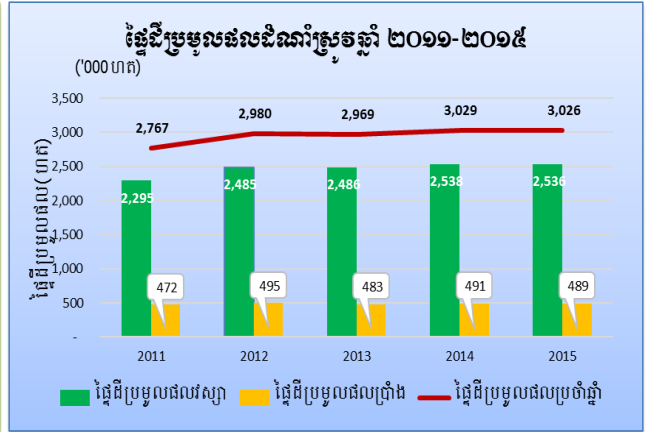
▪ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវប្រាំងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦

- ផ្ទៃដីអនុវត្តបានមានចំនួន៤៨៩.៤៥៥ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុន១.៤៨០ហិ.ត
- ផ្ទៃដីប្រមូលផលសម្រេចបានចំនួន៤៨៩.៤៥៥ហិ.ត តិចជាងឆ្នាំមុន១.៤០៥ហិ.ត
- បរិមាណផលទទួលបានចំនួន២.១៦៤.៦០០តោន តិចជាងឆ្នាំមុន១៦.២៩៦តោន
- ទិន្នផលទទួលបានប្រមាណ៤,៤២២តោន/ហិ.ត (ឆ្នាំមុនទទួលបាន៤,៤៤៣តោន/ហិ.ត)។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំស្រូវឆ្នាំ២០១១-២០១៥

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីផ្ទៃដីប្រមូលផលដំណាំស្រូវឆ្នាំ២០១១-២០១៥

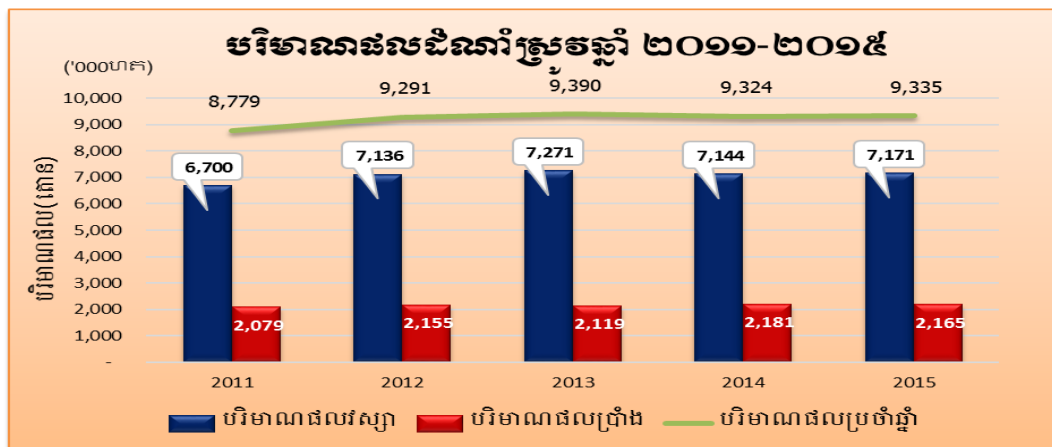
▪ ស្ថានភាពប៉ះពាល់និងខូចខាតដោយគ្រោះធម្មជាតិ (ស្រូវរដូវវស្សា)

- ផ្ទៃដីប៉ះពាល់ដោយគ្រោះធម្មជាតិ៖ ប៉ះពាល់លើផ្ទៃដីសរុបចំនួន២៥៣.០២៩ហិ.ត ក្នុងនោះរាំងស្ងួតចំនួន ២៥២.១៨៩ហិ.ត សត្វល្អិតចំនួន៨៤០ហិ.ត។
- ផ្ទៃដីខូចខាតដោយគ្រោះធម្មជាតិ៖ ខូចខាតលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន២៥.៧៨២ហិ.ត ដោយរាំងស្ងួត។

តារាងផលិតកម្មដំណាំស្រូវប្រចាំឆ្នាំ២០១១-២០១៥

បរិយាយ	២០១១	២០១២	២០១៣	២០១៤	២០១៥	ប្រៀបធៀបកើន/ថយ ២០១៥/២០១៤
ផ្ទៃដីដាំដុះ (ហិ.ត)	2,968,529	3,007,545	3,052,420	3,055,507	3,051,412	-0.13%
ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហិ.ត)	2,766,617	2,980,297	2,968,967	3,028,836	3,025,630	-0.11%
ទិន្នផល (តោន/ហិ.ត)	3.173	3.117	3.163	3.079	3.085	0.22%
បរិមាណផល (តោន)	8,779,365	9,290,940	9,389,961	9,324,416	9,335,284	0.12%
បរិមាណអង្ករសល់	2,780,328	3,031,017	3,090,452	3,013,783	2,975,809	-1.26%
គិតជាស្រូវសល់	4,344,263	4,735,964	4,828,832	4,709,036	4,649,702	-1.26%

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីបរិមាណផលដំណាំស្រូវឆ្នាំ២០១១-២០១៥

ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំ គឺចាប់ពីឆ្នាំ២០១០ ដល់ឆ្នាំ២០១៥ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវមានការកើនឡើងជាលំដាប់ទាំងផ្ទៃដី និងបរិមាណផល គឺអាស្រ័យដោយប្រជាភាសិករមានភាពរីកចម្រើនក្នុងការគ្រប់គ្រងស្រែចម្ការ ការកែលម្អបច្ចេកទេស និងការ ផ្លាស់ប្តូរពូជដែលមានទិន្នផលខ្ពស់។ ដោយឡែកក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ទោះបីជាផ្ទៃដីដាំដុះមានការថយចុះចំនួន០,១៣% និងផ្ទៃដី ប្រមូលផលថយចុះចំនួន០,១១%ក៏ដោយ បរិមាណផលស្រូវសរុបមានការកើនឡើងប្រមាណ០,១២% បើប្រៀបធៀបទៅនឹង ឆ្នាំ២០១៤ ដោយសារទិន្នផលមានការកើនឡើង០,២២%។

ខ. ពិពិធកម្មដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម

ផ្ទៃដីផលិតកម្មដំណាំរួមផ្សំនិងដំណាំឧស្សាហកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន៩៣១.៥៨១ហ.ត តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ២២.០១៦ហត និងទទួលបានបរិមាណផលសរុបចំនួន១៥.០៦៥.១៨៦តោន លើសឆ្នាំមុនចំនួន៣៣៧.៩២៣តោន ក្នុងនោះ៖

- ដំណាំរួមផ្សំអនុវត្តបានសរុបចំនួន៧៩៦.៥០០ហ.ត (រដូវវស្សា៦៩២.០៣២ហ.ត និងរដូវប្រាំង១០៤.៤៦៨ហ.ត) និងមានបរិមាណផលចំនួន១៤.២០៧.៩២៨តោន
- ដំណាំឧស្សាហកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន១៣៥.០៨១ហ.ត (រដូវវស្សា១២០.២៤៩ហ.តនិងប្រាំង១៤.៨៣២ហ.ត) ទទួលបានបរិមាណផលសរុបចំនួន៨៥៧.២៥៨តោន។

ជាការកត់សម្គាល់ឃើញថា ផ្ទៃដីផលិតកម្មនិងផលិតភាពមានការកើនឡើងព្រមគ្នា ដែលនេះឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការវិវត្ត ជាវិជ្ជមាន នៅក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មដំណាំរួមផ្សំនិងដំណាំឧស្សាហកម្ម តាមរយៈការធ្វើប្រពលវប្បកម្ម ដោយប្រើប្រាស់ បច្ចេកទេសសមស្រប និងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មត្រូវបានពង្រីក។

១.២. ការផលិតនិងផ្សព្វផ្សាយពូជដំណាំ

ពូជជាកត្តាគន្លឹះមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការកំណត់គុណភាព និងផលិតភាពផលិតកម្មដំណាំ។ បណ្តាវិធានការពាក់ព័ន្ធការងារ ស្រាវជ្រាវនិងផលិតពូជដំណាំដែលមានគុណភាពល្អ ត្រូវបានជំរុញយ៉ាងសកម្មដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកនេះ សំដៅផ្សព្វផ្សាយជូន ប្រជាភាសិករប្រើប្រាស់ឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ និងស្របតាមលក្ខខណ្ឌក្សេត្រ-បរិស្ថាននៃតំបន់ដាំដុះនីមួយៗ។ គួរឱ្យកត់ សម្គាល់ផងដែរថា បច្ចុប្បន្ននេះ ទាំងផ្នែកឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាសហគមន៍កសិករ បាននិងកំពុងចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ជាមួយអង្គការជំនាញនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងការលើកកម្ពស់ការងារនេះ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ទាំងអស់នេះ បានចូលរួមចំណែកធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និងទម្លាប់ក្នុងចំណោមប្រជាភាសិករស្តីពីការប្រើប្រាស់ពូជ នៅក្នុងផលិតកម្មគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ជាក់ស្តែងតាមករណីសិក្សាលើដំណាំស្រូវ ការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជមានគុណភាពល្អ អាច ជួយបង្កើនទិន្នផលបានប្រមាណពី១៥%ទៅ២០% ហើយជាទូទៅ ស្រូវដែលមានភាពសុខ្ពស់ទទួលបានតម្លៃខ្ពស់។ តាមការ អនុវត្តគម្រោងប្រើប្រាស់ថវិកាតាមកម្មវិធី គម្រោងប្រព័ន្ធស្បៀងបម្រុងកម្ពុជា និងដោយមានកិច្ចសហការអនុវត្តគម្រោង គាំទ្រដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា គ្រាប់ពូជដំណាំមានគុណភាព ត្រូវបានផលិតនិងបានផ្សព្វផ្សាយជូនប្រជាភាសិករប្រើប្រាស់ ចំនួន២.៨៣៨,១៥តោន ក្នុងនោះគ្រាប់ពូជស្រូវផលិតបានចំនួន២.៨៦០,០២តោន គ្រាប់ពូជដំណាំរួមផ្សំផលិតបានចំនួន ៣៦,៥១តោន និងពូជដំណាំឧស្សាហកម្មផលិតបានចំនួន៧,១១តោន (សណ្តែកបាយ សណ្តែកសៀង ពោត)។

តារាងផលិតកម្មនិងការផ្សព្វផ្សាយគ្រាប់ពូជដំណាំឆ្នាំ២០១៥

គ្រាប់ពូជដំណាំ	ចំណាត់ថ្នាក់គ្រាប់ពូជ	បរិមាណ (តោន)	ផ្សេងៗ
ដំណាំស្រូវ	គ្រាប់ពូជស្រូវសុទ្ធអនុញ្ញាត (certified seeds)	១៤៨,០២	ថវិកាកម្មវិធី៤៧តោន គម្រោង TSSD ៣៦,៤តោន គម្រោង RIAPIP ៥០,៩តោន និងគម្រោង Rice SDP ១៣,៧២តោន
	គ្រាប់ពូជស្រូវសុទ្ធល្អ (Good Seed)	២.៦៤៦,៥១	ប្រព័ន្ធស្បៀងបម្រុង១.៥៤២,៨តោន គម្រោង TSSD ៧៤៤,៨តោន គម្រោង Rice SDP ៣៣៨,៩១តោន និងគម្រោង PADEE ២០តោន
ដំណាំរួមផ្សំនិងដំណាំ ឧស្សាហកម្ម		៤៣,៦២	ថវិកាតាមកម្មវិធី និងគម្រោងប្រព័ន្ធស្បៀង បម្រុងកម្ពុជា

១.៣. ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម

ការងារអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មចម្បងៗ ត្រូវបានជំរុញអនុវត្តតាមរយៈ (១)សកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងថ្នាក់ បណ្តុះបណ្តាលជាក់ស្តែងនៅទីវាល ឬសាលារៀនស្រែកសិករ អនុវត្តស្រែបង្ហាញ ដំណើរការទិវាស្រែ និងទស្សនៈកិច្ចសិក្សា (២)ការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មតាមប្រព័ន្ធសាធារណៈ (៣)ការបោះពុម្ពនិងចែកចាយឯកសារបច្ចេកទេសកសិកម្ម (៤)ការរៀបចំសន្និដ្ឋានបាតកសិករប្រចាំឆ្នាំ និង(៥)បណ្តាញសង្គម។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មន្ត្រីបច្ចេកទេសថ្នាក់ក្រោមជាតិ ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងកសិករប្រមាណ**២៩.២១៤នាក់** ក្នុងនោះស្ត្រីចំនួន**១១.៦៧៣នាក់** ស្មើនឹង**៣៩,៥%** ទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមអំពីបច្ចេកទេសរៀបចំដី បច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំស្រូវ ដំណាំសាករប្រកម្មនិងដំណាំឧស្សាហកម្ម ការការពារដំណាំ ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ បច្ចេកវិទ្យាក្រោយប្រមូលផល ការវាយតម្លៃ និងចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ដី ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ ការប្រើប្រាស់ថែទាំនិងជួសជុលគ្រឿងយន្ត ឧបករណ៍និងសម្ភារកសិកម្ម ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ច្បាប់សហគមន៍កសិកម្ម និងផែនការអាជីវកម្មនិងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍កសិកម្ម។ គិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ២០១៥នេះ នៅទូទាំងប្រទេសមានកសិករសរុបចំនួន**៩.៩២៧នាក់** ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពង្រឹងសមត្ថភាពឱ្យក្លាយជាភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយភូមិ-ឃុំ ក្នុងនោះ៖ ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មភូមិចំនួន**៨.៧៩២នាក់** (ស្ត្រីចំនួន**៨៤៣នាក់** ស្មើនឹង**៩,៥%**) និងភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មឃុំចំនួន**១.១៣៥នាក់** (ស្ត្រីចំនួន**៤៦៩នាក់** ស្មើនឹង**៤១%**)។

ព្រមជាមួយនេះ ដើម្បីពង្រីកការទទួលបាននូវព័ត៌មាននិងចំណេះដឹងបច្ចេកទេសកសិកម្ម សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មត្រូវបានជំរុញតាមរយៈការបោះពុម្ព និងចែកចាយឯកសារបច្ចេកទេស**៥៧.៧៣២ច្បាប់** ការផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានសាធារណៈ ដូចជាទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុបានចំនួន**៦៨ប្រធានបទ** និងការផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្តាញសង្គម (Facebook Page)។

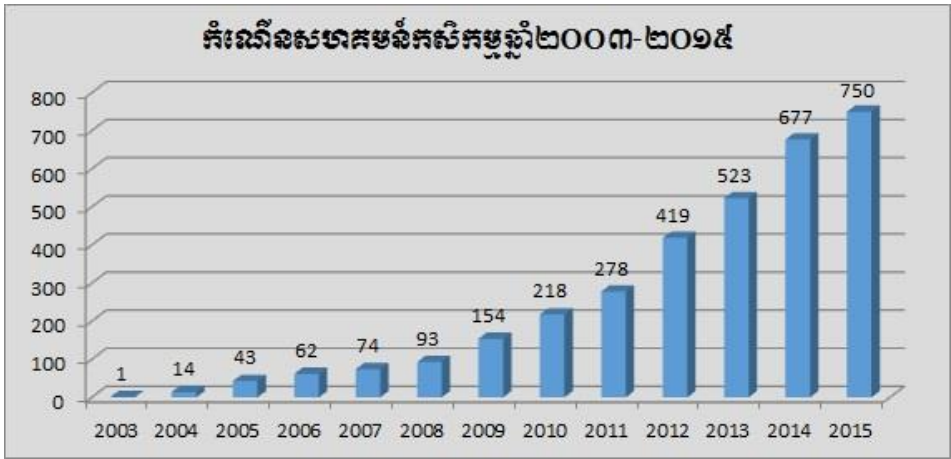
ដោយឡែក សន្និដ្ឋានបាតកសិករគឺជាវិធីសាស្ត្រមួយក្នុងការលើកទឹកចិត្តកសិករ និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ព្រមទាំងគំនិតច្នៃប្រឌិតថ្មីៗដល់កសិករដទៃនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា។ សន្និដ្ឋានបាតកសិករទូទាំងប្រទេស ត្រូវបានរៀបចំជារៀងរាល់ឆ្នាំតាំងពីឆ្នាំ២០១០ ហើយមកទល់ឆ្នាំ២០១៥ ជាសន្និដ្ឋានលើកទី៧ មានកសិករចូលរួមប្រកួតប្រជែងដណ្តើមជ័យលាភីសរុបចំនួន

៨៦២នាក់ (ឆ្នាំ២០១០ចំនួន១៤៩នាក់ ឆ្នាំ២០១១ចំនួន១៨៦នាក់ ឆ្នាំ២០១២ចំនួន១៣៨នាក់ ឆ្នាំ២០១៣ចំនួន១៥៣នាក់ ឆ្នាំ២០១៤ចំនួន១១៦នាក់ និងឆ្នាំ២០១៥ចំនួន១២០នាក់)។ កសិករទទួលជ័យលាភីសរុបទូទាំងប្រទេសមានចំនួន១៩៥នាក់ (ស្ត្រី២៨នាក់ស្មើនឹង១៥%) ដែលក្នុងនោះកសិករជ័យលាភីលេខ១មានចំនួន៣៩នាក់ (ស្ត្រីចំនួន៥នាក់)។ កសិករទទួលបានជ័យលាភីលេខ១ទាំង៣៩នាក់នោះមកពីរាជធានី-ខេត្តចំនួន១៩ ដែលក្នុងនោះខេត្តតាកែវទទួលបានជ័យលាភីលេខ១ច្រើនជាងគេគឺ៦នាក់ ខេត្តបាត់ដំបងមានចំនួន៥នាក់ ខេត្តកណ្តាលមានចំនួន៤នាក់ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំងនិងខេត្តកំពង់ចាមមានចំនួន៣នាក់ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តកោះកុង និងខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន២នាក់ និងរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកំពត ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តកំពង់ស្ពឺមានចំនួន១នាក់។

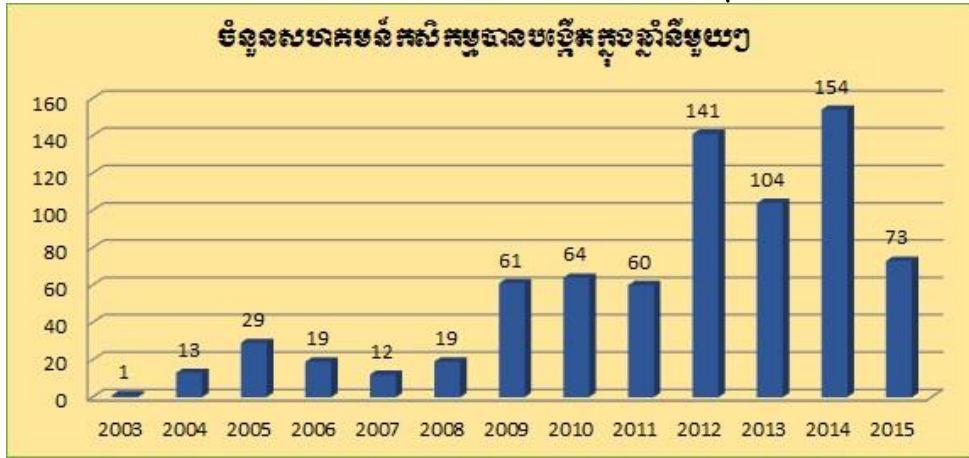
១.៤. ការចងក្រងនិងចុះបញ្ជីសហគមន៍កសិកម្ម

ដោយមានការចូលរួមសហការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍កសិកម្មក៏បាននិងកំពុងទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាព ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្មមានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយផ្នែកឯកជននានា ទទួលបានទាំងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីនិងឥណទាន និងធានាស្ថេរភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលទៅកាន់ទីផ្សារក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុក ជាពិសេសជំរុញការអភិវឌ្ឍសហគមន៍កសិកម្មឱ្យក្លាយជាសហគ្រាសកសិកម្មជនបទ សំដៅលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមជនបទ។ ការចងក្រងនិងចុះបញ្ជីសហគមន៍កសិកម្មបានចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ២០០៣ ហើយមកទល់ចុងឆ្នាំ២០១៥ នៅទូទាំងប្រទេសមានសហគមន៍កសិកម្មសរុបចំនួន៧៥០សហគមន៍ មានសមាជិកសរុបចំនួន៧៨.១២៦នាក់ (ស្ត្រីចំនួន៤៧.៣៩៤នាក់ ឬស្មើនឹង៦១%) ហើយមានតម្លៃភាគហ៊ុនសរុបចំនួន២២.១៨៦,១៩លានរៀល និងដើមទុនសរុបចំនួន៣៦.០៩១លានរៀល។ រាជធានី ខេត្តដែលបានចងក្រងនិងចុះបញ្ជីសហគមន៍កសិកម្មជូនប្រជាកសិករបានច្រើនជាងគេគឺ ខេត្តតាកែវមានចំនួន៨៨ និងខេត្តបាត់ដំបងមានចំនួន៧៤។ ភាគច្រើននៃខេត្តផ្សេងៗទៀតមានសហគមន៍កសិកម្មចន្លោះពី១០ដល់៤៥ ហើយបណ្តាខេត្តដែលមានសហគមន៍កសិកម្មតិចជាងគេគឺ ខេត្តកែប មណ្ឌលគីរី ស្ទឹងត្រែង កោះកុង ព្រះសីហនុ ត្បូងឃ្មុំ និងរាជធានីភ្នំពេញ។

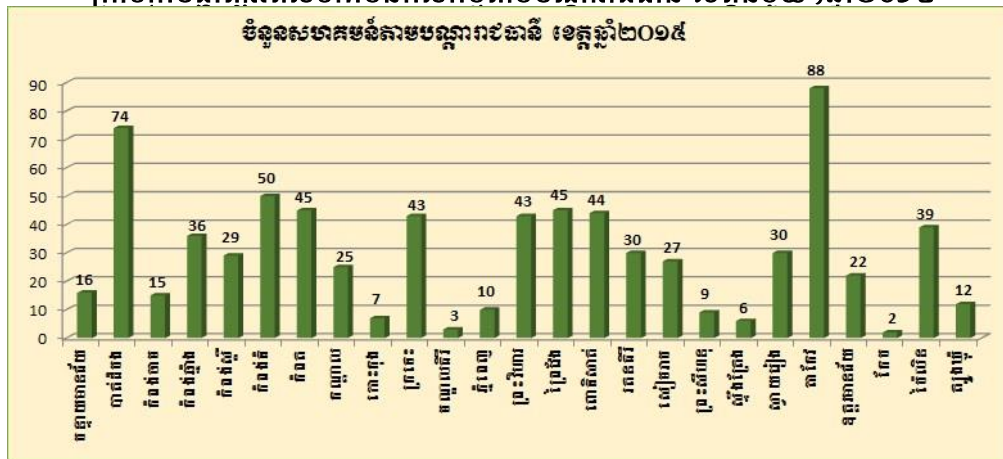
ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីកំណើនសហគមន៍កសិកម្មទូទាំងប្រទេសពីឆ្នាំ២០០៣-២០១៥

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីចំនួនសហគមន៍កសិកម្មបានបង្កើតក្នុងនីមួយៗ

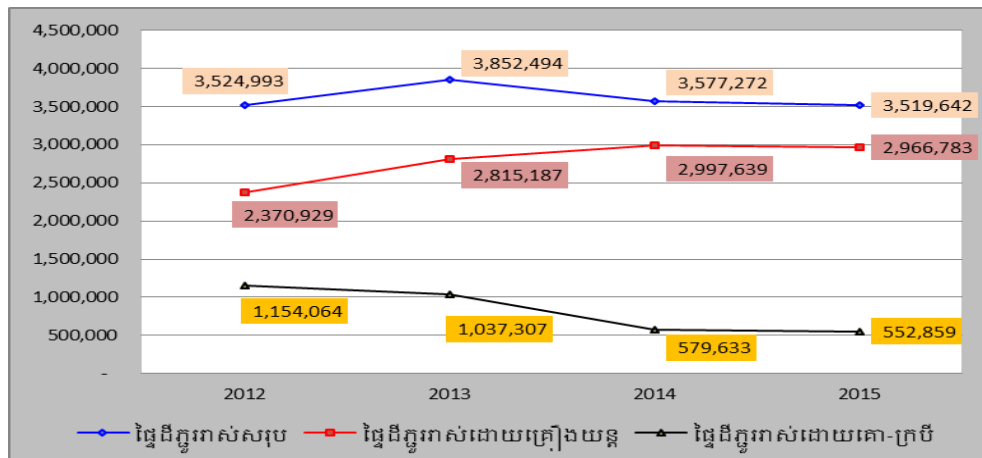
ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីសហគមន៍កសិកម្មតាមបណ្តាជំនាន់ ខេត្តនីមួយៗឆ្នាំ២០១៥

១.៥. ការងារគ្រឿងយន្តកសិកម្ម

បច្ចុប្បន្នការប្រើប្រាស់គ្រឿងយន្តនិងឧបករណ៍កសិកម្មកំពុងមាននិរន្តរភាពកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដែលជាបច្ច័យមួយបង្ហាញអំពីដំណើរការវិវត្តនៃយន្តបន្ថែមកម្នុងវិស័យកសិកម្មកម្ពុជា។ ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦នេះ ផ្ទៃដីកសិកម្មសម្រេចបានសរុបប្រមាណ៣,៥២លានហិកតា ក្នុងនោះ កសិករដោយគ្រឿងយន្តកសិកម្មសម្រេចបាន២,៩៧លានហិកតា ស្មើនឹង៨៤% ។

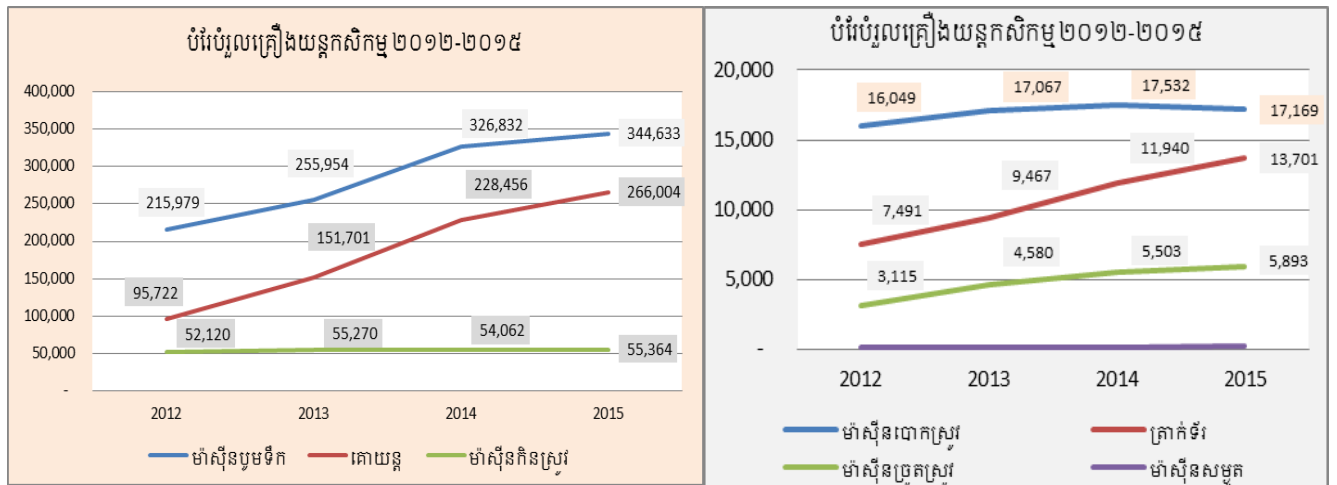
ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីការប្រៀបធៀបស្ថិតិផ្ទៃដីកសិកម្មរវាងឆ្នាំ២០១២-២០១៥

ជាការកត់សម្គាល់ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងយន្តនិងឧបករណ៍កសិកម្ម មានការកើនឡើងបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ក្នុងនោះមាន ម៉ាស៊ីនបូមទឹក ម៉ាស៊ីនច្រូតស្រូវ ម៉ាស៊ីនបោកស្រូវ ម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ ក៏មាននិន្នាការកើនឡើងផងដែរ។ ទាំងអស់នេះបញ្ជាក់ថា ខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្មនិងកែច្នៃផលិតផលកសិកម្មកំពុងត្រូវបានធ្វើទំនើបភាវូបនីយកម្មជាបណ្តើរៗ ដែលជាកត្តាគន្លឹះមួយចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាកង្វះខាតកម្លាំងពលកម្មនៅទីជនបទ ដែលកម្លាំងពលកម្មមួយចំនួនធំត្រូវបានស្រូបយកដោយវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសេវាកម្ម និងលើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងគុណភាពផលិតផលកសិកម្ម។

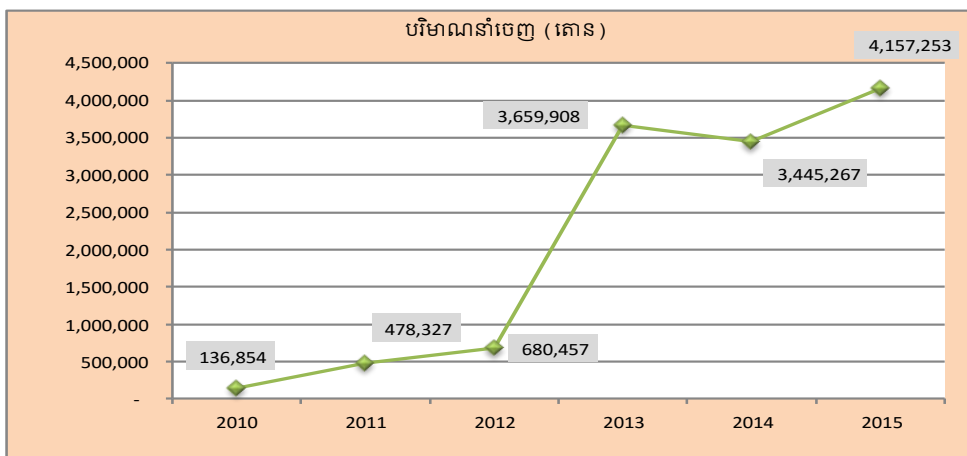
ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពី ការប្រៀបធៀបគ្រឿងយន្តកសិកម្មពីឆ្នាំ ២០១២-២០១៥

១.៦. ការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម

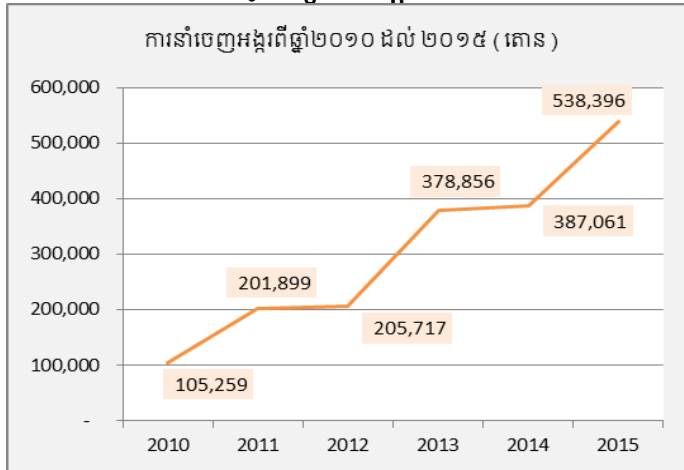
ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ការជំរុញការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មទៅកាន់ទីផ្សារតំបន់និងពិភពលោក សម្រេចបានចំនួន ៦៦មុខ (ឆ្នាំ២០១៤មានតែ៤៧មុខ) មានបរិមាណសរុប៤.១៥៧.២៥២,៧២តោន ដែលមានកំណើន២០% ធៀបនឹងលទ្ធផលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៤។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មពីឆ្នាំ២០១០-២០១៥

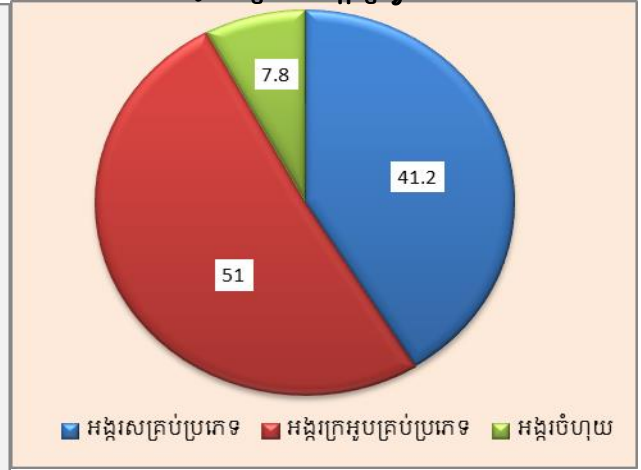

ការនាំចេញអង្ករសម្រេចបានចំនួន៥៣៨.៣៩៦តោន កើនឡើងចំនួន១៥១.៣៣៥តោន (ស្មើនឹង៣៩,១%) ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ក្នុងនោះអង្ករក្រអូបគ្រប់ប្រភេទមានចំនួន២៧៤.៦៧១តោន (ស្មើនឹង៥១%) អង្ករសគ្រប់ប្រភេទមានចំនួន២២១.៨៦២តោន និងអង្ករចំហុយចំនួន៤១.៨៦៣តោន។

ការនាំចេញតាមប្រភេទអង្ករ

ការនាំចេញតាមប្រភេទអង្ករក្រអូប

អង្ករត្រូវបាននាំចេញទៅកាន់ទិសដៅចំនួន៦០ប្រទេស ក្នុងនោះសហគមន៍អឺរ៉ុប២៦ប្រទេស អាស៊ាន០៤ ប្រទេស និងទិសដៅផ្សេងទៀត៣០ប្រទេស។ ប្រទេសដែលជាទីផ្សារអង្ករធំៗទាំង០៥របស់កម្ពុជារួមមាន៖ (១). ប្រទេសចិន ចំនួន១១៦.៦៣៩តោន (២). ប្រទេសបារាំងចំនួន៧៥.២៧៧តោន (៣). ប្រទេសប្រូឡូញចំនួន៥៨.៤១០តោន (៤). ប្រទេសណែត ដឺឡែនចំនួន៥៨.៤១០តោន និង (៥). ប្រទេសម៉ាឡេស៊ីចំនួន៥៤.៩១៤តោន។

ទំហំនៃការនាំចេញកសិផលទៅកាន់ទីផ្សារប្រទេសចិនក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ក៏មានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផង ដែរ។ ជាក់ស្តែងការនាំចេញផលិតផលដំឡូងមីសរុបចំនួន២១២.៦១៣តោន (ក្នុងនោះ ចំណិតដំឡូងមីក្រៀមចំនួន ១៤៩.៤១២តោន ម៉្យាដំឡូងមីចំនួន២៧.០៣៥តោន និងកាកសំណល់ដំឡូងមីចំនួន៣៦.១៦៦តោន) គឺកើនពីតម្លៃដង បរិមាណនាំចេញសរុបក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ដែលមានចំនួនតែ១១៩.៥៩៧តោន។ ព្រមជាមួយគ្នានេះ ក្រុមហ៊ុនចំនួន០៥បន្ថែម ទៀតក៏ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ និងចុះបញ្ជីជាក្រុមហ៊ុនមានលក្ខណៈសម្បត្តិអាចនាំចេញដំឡូងមីក្រៀមរបស់កម្ពុជា ទៅកាន់ប្រទេសចិន។ ដូច្នេះមកទល់ពេលនេះ មានក្រុមហ៊ុនចំនួន៦៧ ត្រូវបានពិនិត្យវាយតម្លៃនិងចុះបញ្ជីទទួលស្គាល់ជា ក្រុមហ៊ុននាំចេញចំណិតដំឡូងមីក្រៀមទៅកាន់ទីផ្សារប្រទេសចិន។

ទីផ្សារផលិតផលកសិកម្មកម្ពុជានៅក្នុងប្រទេសចិននឹងត្រូវបានពង្រីកបន្ថែមទៀតក្នុងពេលខាងមុខនេះ ក្រោយ ពេលដែលពិធីសារចំនួន៣ទៀតត្រូវបានអនុវត្តពេញលេញរួមមាន៖ ពិធីសារស្តីពីការនាំចេញផលិតផលពោតកម្ពុជាទៅ កាន់ប្រទេសចិន ពិធីសារស្តីពីនាំចេញផ្លែចេក ស្វាយ និងសណ្តែកសៀងកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន និងពិធីសារស្តីពីការ នាំចេញអង្ករទៅប្រទេសចិន ដែលឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំង៣នេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខារួចហើយ រវាងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ជាមួយនឹងអគ្គរដ្ឋបាលត្រួតពិនិត្យគុណភាព អធិការកិច្ច និងចត្តាឡីស័ក នៃប្រទេសចិនកំឡុង ពេលកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីអាស៊ាននៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ បន្ថែមលើនេះ ក្រសួងក៏បានចុះហត្ថលេខាពិធីសារ ស្តីពីការនាំចេញផ្លែស្វាយទៅកាន់សាធារណរដ្ឋកូរ៉េផងដែរ។

១.៧. ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាដំណាំកសិកម្ម

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយមានអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មជាអង្គភាពជំនាញ បានពិសោធន៍ ជ្រើសរើសពូជដំណាំឆ្លើយតបនឹងទីផ្សារ ដាំអភិរក្សពូជដំណាំ ថែរក្សានូវគុណភាពគ្រាប់ពូជនៃពូជដំណាំ សម្រិតសម្រាំង គ្រាប់ពូជដំណាំ បច្ចេកវិទ្យាដាំដុះ ថែទាំ និងការទុកដាក់ក្រោយពេលប្រមូលផល។ ជាក់ស្តែងការងារជាច្រើនត្រូវបាន អនុវត្តនិងផ្តល់លទ្ធផលសំខាន់ៗរួមមាន៖

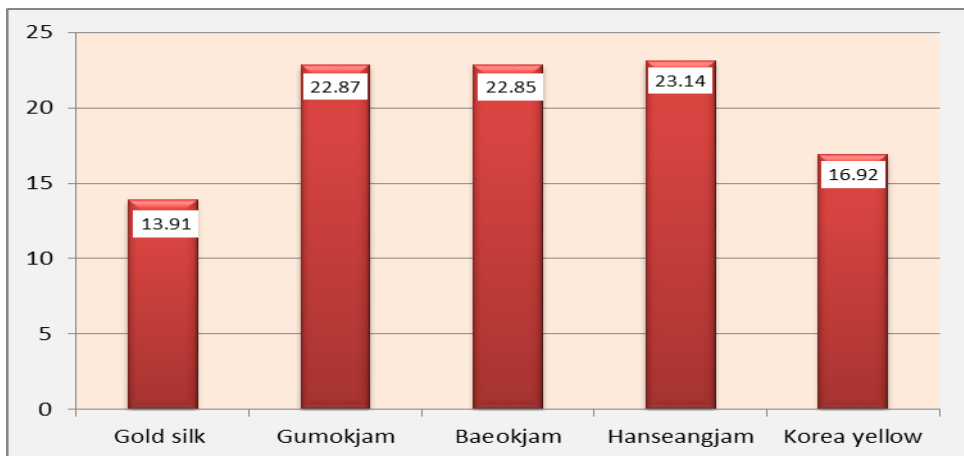
- ពិសោធន៍បន្សុំលើស្រែកសិករនិងវាយតម្លៃពូជស្រូវឆ្លើយតបនឹងទីផ្សារ៖ ពិសោធន៍នេះត្រូវបានអនុវត្តនៅខេត្ត តាកែវចំនួន៦ពិសោធន៍ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំងចំនួន៥ពិសោធន៍ ខេត្តពោធិ៍សាត់ចំនួន៥ពិសោធន៍ និងខេត្តបាត់ដំបង

ចំនួន៥ពិសោធន៍ ដោយប្រើប្រាស់ពូជស្រូវចំនួន១៤ ដែលពូជស្រូវចំនួន១៣ពូជមានប្រភពពីវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដំណាំស្រូវអន្តរជាតិ (IRRI) រួមមានពូជ IR 04L186, IR 09L337, IR 10L149, IR 87741-29-1-1-4, IR 87753-5-1-6-4, IR 87753-5-2-1-3, IR 87759-10-1-2-2, IR 87759-12-2-1-2, IR 87759-7-1-2-2, IR 87760-28-1-1-2, IR 87761-66-2-3-2, IR 87761-53-1-1-4, និង IR04L168 និងពូជស្រូវផលសារជាតិសិណ។ តាមរយៈលទ្ធផលនៃការធ្វើពិសោធន៍បានបង្ហាញឃើញថា ពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវចំនួន៦ពូជគឺពូជ **Chul'sa, IR 04L186, IR 10L149, IR 09L337, IR 87741-29-1-1-4 និងពូជ IR 09A102** មានអាយុកាលខ្លី ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ មានភាពធន់ទ្រាំទៅនឹងភាពរាំងស្ងួត និងមានទំរង់គ្រាប់អង្ករវែងនិងថ្លាឈ្នួល។

ការដាំអភិរក្សពូជ÷ បានដាំបន្តពូជពោតក្រហម២៧ពូជ ដាំសាកល្បងពូជពោតបង្កាត់២៨០ពូជ និងដាំគ្រាប់ពូជពោតសុទ្ធនៃជម្រើសវិទ្យុរបស់ស្រឡាយពូជពោតក្រហមចំនួន២លើក។ លើសពីនេះ បានដាំអភិរក្សពូជសណ្តែកសៀង សណ្តែកបាយ ពោតស ពោតក្រហម កប្បាស ដំឡូងមី និងដីធ្លី ចំនួន១០ពូជ នៅកសិដ្ឋានផលិតពូជដំណាំតំបន់ដីខ្ពស់ចំការលើ ស្ថានីយពិសោធន៍កសិកម្មបន្ទាយដែក និងស្ថានីយពិសោធន៍កសិកម្មវាលវេញ។

- **ពិសោធន៍ប្រៀបធៀបពូជដង្កូវនាងចំនួន៥ពូជ**÷ គឺពូជ Gumokjam, Baeokjam, Hanseangjam, Korea yellow ជាពូជនាំចូលពីសាធារណរដ្ឋកូរ៉េក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ២០១៤ និងឆ្នាំ២០១៥ និងពូជក្នុងស្រុក Gold silk លើទិន្នផលសរសៃសូត្រ។ លទ្ធផលបង្ហាញថាពូជ Hanseangjam ផ្តល់សរសៃសូត្រ ២៣,១៤ភាគរយ ធៀបនឹងទម្ងន់សំបុកនាង ពូជ Gumokjam ផ្តល់បរិមាណសរសៃសូត្រ ២២,៨៧ភាគរយធៀបនឹងទម្ងន់សំបុកដង្កូវនាង ពូជ Baeokjam ផ្តល់បរិមាណសរសៃសូត្រ២២,៨៥ភាគរយ ធៀបនឹងទម្ងន់សំបុកនាង។ ជារួម ពូជដង្កូវនាងនាំចូលពីប្រទេសកូរ៉េទាំង៣ពូជ ផ្តល់បរិមាណសរសៃសូត្រខ្ពស់ខ្លាំងធៀបនឹងពូជក្នុងស្រុក Gold Silk និងពូជនាំចូល Korean Yellow ។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីទិន្នផលសរសៃសូត្រតាមពូជនីមួយៗគិតជា (%)

- **ការគ្រប់គ្រងជំងឺក្នុងប្រព័ន្ធផលិតកម្មដំណាំស្រូវជាមូលដ្ឋាន**

បានសហការជាមួយទីភ្នាក់ងារថាមពលអាតូមិចអន្តរជាតិ (IAEA) ដើម្បីសិក្សាពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសអ៊ីសូតូប 15N ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងកែលម្អជំងឺក្នុងប្រព័ន្ធដាំដុះដំណាំស្រូវជាមូលដ្ឋាន។ ជាក់ស្តែងចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ បានធ្វើពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសអ៊ីសូតូប 15N ចំនួន៣ពិសោធន៍ រួមមាន÷ ១). ការសិក្សាការស្រូបយក

អាស្នាដោយដំណាំស្រូវវស្សា និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ដីអាស្នា ២). ការសិក្សាកំណត់បរិមាណអាស្នាដោយការចាប់យកអាស្នាពីបរិយាកាសដោយដំណាំសណ្តែកបាយ (មានចំនួន០៣៣៧៨ផ្សេងៗគ្នាដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច) និង ៣). ការសិក្សាកំណត់បរិមាណសារធាតុអាស្នាដែលស្រូបពីកាកសំណល់សរីរាង្គសណ្តែកបាយ (ការពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវនេះកំពុងដំណើរការ)។

○ **សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងពិសោធន៍ឧបករណ៍និងសម្ភារកសិកម្មមួយចំនួនបាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ÷**

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងសាកពិសោធន៍ចង្រ្កានដុតអង្កាម ដុតអុស និងកាកសំណល់កសិកម្មផ្សេងៗទៀត ដោយប្រើប្រាស់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ (Solar) និងដោយប្រើកង្ការ ការសិក្សានិងគូរឃ្លងឧបករណ៍គាស់ដំឡូងជាបំពាក់ពីក្រោយគោយន្ត ការផលិតម៉ាស៊ីនចិត្រាំមែកឈើ ការផលិតឡដុតចំបើងចល័ត ការផលិតនិងសាកពិសោធន៍ចង្រ្កានដុតអង្កាមពីរប្រភេទនិងម៉ាស៊ីនព្រែកគ្រាប់អង្ករ ការផលិតនិងសាកពិសោធន៍ឡដុតអង្កាមយកខ្យល់ក្តៅសម្រាប់សំងួតស្រូវ និងការផលិត ម៉ាស៊ីនដាំស្រូវបំពាក់ជាមួយត្រាក់ទ័រ និងបំពាក់ជាមួយគោយន្ត។

១.៨. ការងារបញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម

ក្នុងទិសដៅចូលរួមគាំទ្រអនុវត្តគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យកសិកម្ម បាននិងកំពុងដំណើរការសកម្មភាព ធ្វើសមាហរណកម្មការងារយេនឌ័រទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំតាមរយៈការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីចំណេះដឹងយេនឌ័រក្នុងការងារផលិតកម្ម ដោយផ្តោតជាសំខាន់លើកសិករជាស្ត្រីតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីឱ្យពួកគាត់ទទួលបានចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាយេនឌ័រនិងអំពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ពួកគាត់ក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម។ ជាលទ្ធផល ទទួលបានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកសិករចូលរួមចំនួន១.២០០នាក់ស្តីពីយេនឌ័រក្នុងការងារផលិតកម្មកសិកម្ម។

១.៩. ការគ្រប់គ្រងសម្ភារៈកសិកម្ម

បច្ចុប្បន្ននេះតម្រូវការប្រើប្រាស់សម្ភារកសិកម្ម មានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ស្របតាមស្ថានភាពអភិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្មកសិកម្មនៅក្នុងប្រទេស ដែលធ្វើឱ្យបរិមាណសម្ភារកសិកម្មនាំចូល និងបរិមាណសម្ភារកសិកម្មដែលផលិតលាយផ្សំនៅក្នុងស្រុកត្រូវបានកើនឡើង។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រមិនយកពន្ធ ឬកំណត់អត្រាពន្ធសូន្យលើការនាំចូលសម្ភារកសិកម្ម ក្នុងគោលបំណងបង្កភាពប្រកួតប្រជែងទីផ្សារសម្ភារកសិកម្មដោយស្មើភាព ដែលអាចឱ្យកសិករទិញសម្ភារកសិកម្មប្រកបដោយគុណភាព និងមានតម្លៃថោក។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានខិតខំពង្រឹងលើការគ្រប់គ្រងការធ្វើអាជីវកម្មសម្ភារកសិកម្មដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវ ព្រមទាំងពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យអាជីវកម្មលក់ដុលកំរាយសម្ភារកសិកម្មនៅតាមបណ្តាជនានី ខេត្ត ឱ្យបានសមស្របតាមនីតិវិធី។

ក្រុមហ៊ុនបានស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតនាំចូលសម្ភារកសិកម្មក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន១៧៥ក្រុមហ៊ុន រួមមាន÷

- ថ្នាំកសិកម្ម : ២៧.៨០៤,៨២៩តោន និង៧២០.៧៤០លីត្រ
- ជីកសិកម្ម : ៧៩៧.៩៤២,០៤៩តោន និង១៤.២០០លីត្រ
- ចំណីសត្វ-ចំណីបន្លែម : ៤០៨.៣៥៩តោន
- វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផលិតចំណីសត្វ : ៣៨១.៥៤៣តោន
- បសុឱសថ : ២.៣៨២,៧៩៤តោន
- បរិក្ខារបសុពេទ្យ : ១៣៣មុខ
- គ្រាប់ពូជ : ៤.៦២៣,០៦០តោន។

ចំពោះការងារផ្សព្វផ្សាយអប់រំនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង មានសកម្មភាពមួយចំនួនត្រូវបានអនុវត្តដូចជា÷

- ✓ បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំការងារនីតិកម្មកសិកម្មប្រចាំឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការរៀនសូត្របទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនីតិវិធីអធិការកិច្ចថ្នាក់សិក្សានិងជីកសិកម្ម ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួន៩២នាក់
- ✓ បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យការងារនីតិកម្មកសិកម្មប្រចាំឆមាសទី១ឆ្នាំ២០១៥ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយមានការអញ្ជើញចូលរួមពីថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការនៃនាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្ម ព្រមទាំងថ្នាក់ដឹកនាំមន្ទីរកសិកម្ម និងប្រធានការិយាល័យនីតិកម្មកសិកម្មនៃមន្ទីរកសិកម្មរាជធានីខេត្ត ដែលមានសមាសភាពចូលរួមសរុបចំនួន៧៧នាក់
- ✓ បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពី “នីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យដើមគ្រា និងការផ្តល់សុពលភាពផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយថ្នាក់សិក្សា និងជីកសិកម្ម” ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួន១៤០នាក់
- ✓ បានបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី “គោលការណ៍ណែនាំរបស់អាស៊ានស្តីពីបទដ្ឋានគតិយុត្តិក្នុងការប្រើប្រាស់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ (BCA)” ដោយសហការជាមួយអង្គការ GIZ ដែលមានសិក្ខាកាមចូលរួមចំនួន១៨នាក់
- ✓ បានធ្វើសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយនូវច្បាប់ស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់សិក្សា និងជីកសិកម្ម” នៅខេត្តត្បូងឃ្មុំ មណ្ឌលគិរី ព្រះសីហនុ កំពត កំពង់ស្ពឺ ព្រះវិហារ សៀមរាប កំពង់ធំ ពោធិ៍សាត់ កំពង់ឆ្នាំង រតនគិរី និងស្ទឹងត្រែង មានសិក្ខាកាមចូលរួមសរុបចំនួន៦១៦នាក់
- ✓ សហការជាមួយមន្ទីរកសិកម្មខេត្ត រៀបចំវគ្គអប់រំសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ និងធ្វើជាគ្រូឧទ្ទេសនាមដល់អាជីវករលក់ដុលកំរាយសម្ភារកសិកម្ម នៅខេត្តកំពង់ចាម (វគ្គទី៦) មណ្ឌលគិរី (វគ្គទី១) កណ្តាល (វគ្គទី១១) បន្ទាយមានជ័យ (វគ្គទី៦) ស្វាយរៀង (វគ្គទី៨) ដោយមានសិក្ខាកាម ចូលរួមសរុបចំនួន២៨៥នាក់។

១.១០. ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាដំណាំកសិកម្ម

ការងារស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាដំណាំកសិកម្ម គឺជាការងារចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីទីមួយ÷ បង្កើនផលិតភាព ពិពិធការបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជបនីយកម្មកសិកម្ម។ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១៥នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយមានវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជាជាអង្គការជំនាញបានបង្កើតពូជដំណាំកសិកម្មថ្មីៗ ថែរក្សានូវគុណភាពគ្រាប់ពូជនៃពូជដំណាំដែលបានបញ្ជេញ រួមទាំងផ្សព្វផ្សាយពូជទាំងនោះនិងវិធីសាស្ត្រសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជស្រូវបែបកសិករ បច្ចេកវិទ្យាដាំដុះ ថែទាំ និងប្រមូលផល រួមទាំងចងក្រង បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយអត្ថបទវិទ្យាសាស្ត្រ ព្រមទាំងឯកសារបច្ចេកវិទ្យា ជូនដល់កសិករនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធទូទាំងប្រទេស ដោយទទួលបាននូវលទ្ធផលសំខាន់ៗរួមមាន÷

- ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជដំណាំ÷ រាល់ពូជដំណាំដែលក្រសួងបានបញ្ជេញជូនកសិករប្រើប្រាស់ត្រូវបានធានានូវភាពសុទ្ធរបស់វា តាមរយៈការផលិតគ្រាប់ពូជសុទ្ធត្រីះ (Foundation seed) ផ្គត់ផ្គង់តាមការបញ្ជាទិញរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនសហគមន៍កសិកម្ម និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានាដែលអនុវត្តដោយអង្គការជំនាញរបស់ក្រសួង និងអង្គការផ្សេងៗ ដើម្បីផលិតនិងផ្គត់ផ្គង់បន្តជូនកសិករ។ នាឱកាសទស្សនាពិព័ណ័ររបស់ក្រសួងក្នុងទិវាស្រូវ-អង្ករ រៀបចំដោយសហព័ន្ធស្រូវ-អង្ករកម្ពុជាដែលប្រារព្ធនៅអូរតែលសុខានាថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** បានបញ្ជាក់ថា ដើម្បីធានានូវភាពសុទ្ធរបស់ពូជដំណាំដែលក្រសួងបានបញ្ជេញ ក្រសួងត្រូវតែបន្តផលិតគ្រាប់ពូជសុទ្ធត្រីះផ្គត់ផ្គង់ជូនអតិថិជន ដើម្បីផលិតគ្រាប់ពូជចំណាត់ថ្នាក់បន្តបន្ទាប់ទៀតផ្គត់ផ្គង់ជូនកសិករដាំដុះ។ ក្នុងរដូវវស្សានិងដើមរដូវប្រាំងឆ្នាំ២០១៦នេះ ក្រសួងនឹងផ្តល់គ្រាប់ពូជស្រូវសុទ្ធត្រីះរបស់ពូជស្រូវមានគុណភាពល្អប្រណីតពីពូជ គឺពូជដំណើប

ស្បែកមង្គល និងផ្ការំដួលប្រាំងដែលទើបបញ្ចេញថ្មីដល់មន្ទីរកសិកម្មរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ឱ្យផលិតគ្រាប់ពូជសុទ្ធអនុញ្ញាតិ ដើម្បីយកទៅផ្សព្វផ្សាយជូនដល់កសិករនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ។

សម្លេងតេជោ ហ៊ុន សែន ពិនិត្យស្រូវ-អង្ករបស់ពូជស្រូវល្អៗដែលក្រសួងបានបញ្ចេញ និងផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យក្រសួងត្រូវ បន្តផលិតគ្រាប់ពូជសុទ្ធត្រីះរបស់ពូជដំណាំដែលក្រសួងបានបញ្ចេញផ្គត់ផ្គង់ដល់វិស័យឯកជននិងអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីផលិតគ្រាប់ពូជ ចំណាត់ថ្នាក់បន្តទៀតផ្គត់ផ្គង់ជូនកសិករ ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវមើសវិទូ គ្រាប់ពូជសុទ្ធត្រីះរបស់ពូជស្រូវ និងដំណាំផ្សេងៗទៀត នៅវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកាឌី

- **ការបញ្ចេញពូជដំណាំថ្មីៗ**៖ ក្រៅពីពូជស្រូវ ផ្ការំដួលប្រាំង និងខា១៤ ព្រមទាំងពូជពោតដំណើប ស៊ីអិម១ ដែលបានបញ្ចេញនាដើមឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួងក៏បានបញ្ចេញពូជស្រូវថ្មីមួយទៀតឈ្មោះ ខា១៥ ដែលជាពូជស្រូវស្រាលមិន ប្រកាន់រដូវ មានប្រភពដើមពីអ៊ីរ៉ា (IR04N155)។ ពូជនេះជាមធ្យមមានអាយុកាល១០០ថ្ងៃ កម្ពស់១ម៉ែត្រ ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ ៧មីលីម៉ែត្រ បន្ទាត់គ្រាប់២,១មីលីម៉ែត្រ មានកម្រិតអាមីឡូស២១,៦% និងទិន្នផលមធ្យមទាំងរដូវប្រាំង និងវស្សា ៤តោន/ហិកតា ព្រមទាំងធន់ទ្រាំមធ្យមទៅនឹងមមាតត្នោត។ ពូជស្រូវខា១៥ អាចផ្តល់ផលរហូតដល់៧,៤តោន/ហិកតា។

- **ការអភិរក្សពូជដំណាំ**៖ បានចុះកិច្ចព្រមព្រាងអភិរក្សពូជដំណាំរយៈពេលយូរនៅរដ្ឋបាលអភិវឌ្ឍន៍ជនបទកូរ៉េ និងបានយកពូជស្រូវចំនួន២១៧បញ្ជីទៅរក្សាទុករយៈពេលយូរនៅធនាគារពន្ធប្រទេសកូរ៉េ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ពូជដំណាំថ្មីៗ ទៀតចំនួន៣២៤សំណាកត្រូវបានប្រមូលទុក ដោយក្នុងនោះ ពូជត្រសក់ស្រូវនិងម្តេសជិត១០០សំណាកបានដាំវាយ តម្លៃ។ គិតជាមធ្យមដំណាំឆ្នាំ២០១៥នេះ ពូជដំណាំសរុបចំនួន៣៣ប្រភេទដែលរួមមានស្រូវចំនួន៦.៦៤៥បញ្ជី/ សំណាក និងដំណាំផ្សេងៗចំនួន៣២ប្រភេទរួមមាន១.២៥៥បញ្ជី/សំណាក សរុបទាំងអស់មានចំនួន៧.៩០០បញ្ជី/ សំណាកបានអភិរក្សនៅក្នុងធនាគារពន្ធបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (កាឌី) សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុង កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ពូជដំណាំ។

ពិធីចុះកិច្ចព្រមព្រាងអភិរក្សពូជដំណាំរយៈពេលយូរ និងការដាក់បញ្ចូលពូជស្រូវទៅក្នុងធនាគារពន្ធនៅរដ្ឋបាលអភិវឌ្ឍន៍ជនបទនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ព្រមទាំងការដាំវាយតម្លៃពូជដំណាំសម្រាប់អភិរក្សនិងប្រើប្រាស់នៅវិទ្យាស្ថានកាឌី

- **ឥទ្ធិពលនៃការដាំដុះដំឡូងមីលើគុណភាពដី**៖ លទ្ធផលនៃការសិក្សានៅប៊ីឌីតាំងពិសោធន៍បានបង្ហាញថា ដំឡូងមី បានផ្តល់ទិន្នផលមើមស្រស់ជាមធ្យម២៧ត/ហត ចំពោះការមិនដាក់ជី និងពី៣១-៣៣ត/ហត ចំពោះការដាក់ជី

NPK តាមកម្រិតផ្សេងៗគ្នា។ ចំណែកកម្រិតជាតិម្សៅមានពី២៧-២៩% ដោយមិនមានភាពខុសគ្នាគួរឱ្យកត់សម្គាល់រវាងបច្ច័យដីឡើយ។ ក្រោយពេលដាំដំឡូងមីយើងសង្កេតឃើញថា តម្លៃ pH ដីមានកំណើនប្រហែល០,២៥កត្តា តម្លៃកាបូនសរីរាង្គ (C) មានកំណើនប្រមាណ០,២៧- ០,៦២% និងផូស្វ័រ (P) មានកំណើនប្រហែល ១,៨៦ -៤,៣៤មក្រ/តក្រ បើធៀបនឹងតម្លៃមុនពេលដាំ។ ចំពោះតម្លៃអាសូតសរុប (N) និងប៉ូតាស្យូម (K) ហាក់ដូចជាពុំមានការប្រែប្រួលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅឡើយសម្រាប់ការដាំដុះដំឡូងមីក្នុងឆ្នាំទី១។

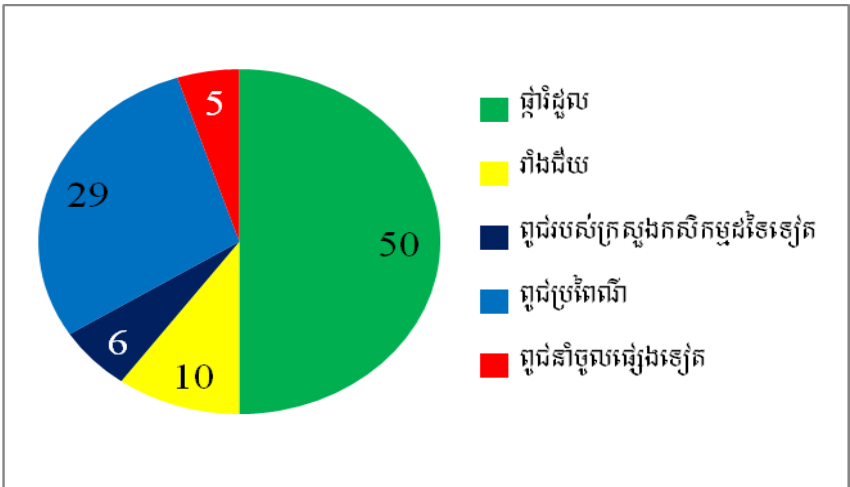

ការចុះពិនិត្យតាមដានស្ថានភាពលូតលាស់របស់ដំណាំដំឡូងមីក្នុងពិសោធន៍លើចម្ការកសិករ និងការតម្កើងស្ថានីយអាកាសធាតុស្វ័យប្រវត្តិក្នុងស្រុកភ្នំព្រឹក ខេត្តបាត់ដំបង។

- ការបាត់បង់ក្រោយពេលប្រមូលផលរបស់បន្លែស្ពៃត្បើ៖ លទ្ធផលនៃការសិក្សាបានបង្ហាញថា ស្ពៃត្បើដែលកសិករដាំនៅស្រុកស្អាងនិងដីកមកលក់ឱ្យអ្នកប្រមូលទិញក្នុងស្រុក ហើយអ្នកប្រមូលទិញក្នុងស្រុកយកមកលក់ឱ្យអ្នកប្រមូលទិញនៅផ្សារនាគមាស និងជាចុងក្រោយដឹកយកទៅលក់ដល់ទីផ្សារខេត្តសៀមរាប ត្រូវបានរលួយខូចអស់ប្រមាណ ៣០% និងស្រកទម្ងន់អស់២,៥% ។

- ឧបករណ៍ដាំបង្កប់គ្រាប់ពូជស្រូវ៖ ឧបករណ៍នេះ ត្រូវបានកែច្នៃឱ្យបានសមស្របតាមលក្ខខណ្ឌប្រទេសកម្ពុជា ហើយលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការសាកល្បងរបស់កសិករចំនួន២៣នាក់ បានបង្ហាញថា ទិន្នផលស្រូវដាំដោយឧបករណ៍នេះជាមធ្យមមាន៣,២៥ត/ហត ដែលខ្ពស់ជាងការព្រោះដោយដៃប្រមាណ០,៤៥ត/ហត។ ក្រៅពីផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ដោយសារស្រូវដុះលូតលាស់បានល្អ និងស្មើគ្នាជាជួរស្រួលដើរថែទាំ ឧបករណ៍នេះក៏ជួយកាត់បន្ថយបរិមាណគ្រាប់ពូជពី១២០-១៥០តក្រ/ហតមក៦០-៨០តក្រ/ហតផងដែរ។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីភាគរយផ្ទៃដីដាំដុះពូជស្រូវបញ្ចេញដោយក្រសួងក្នុងខេត្តចំនួន៨នាវដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៥

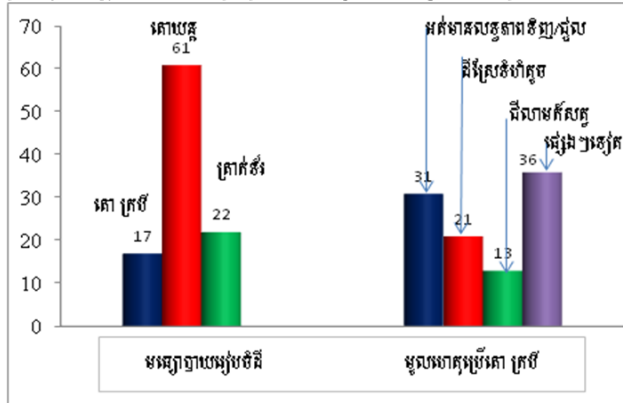

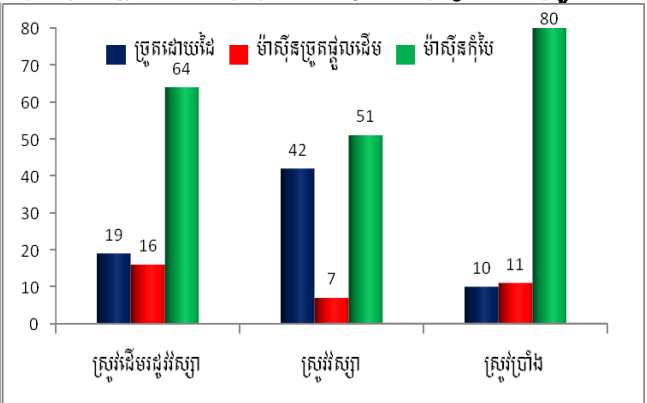
- ការដាំដុះពូជស្រូវដែលបញ្ចេញដោយក្រសួង៖ លទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតជាមួយកសិករប្រមាណ២.០០០គ្រួសារ នៅខេត្តចំនួន៨ (តាកែវ ព្រៃវែង ស្វាយរៀង កំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង កំពង់ធំ និងកំពង់ចាម) បានបង្ហាញថា ក្នុងរដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៤ ផ្ទៃដីស្រែប្រមាណ៥០%បានដាំពូជស្រូវផ្ការដូវ ១០%ពូជស្រូវរាំងជ័យ ៦%ពូជស្រូវបញ្ចេញ ដីទៃទៀត ២៩%ពូជស្រូវប្រពៃណី និង៥%ពូជស្រូវនាំចូលផ្សេងៗទៀត។ ជាសរុប ក្នុងរដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៤ កសិករនៅ ខេត្តទាំង៨ បានដាំដុះពូជស្រូវដែលបញ្ចេញដោយក្រសួងប្រមាណ៦៦%នៃផ្ទៃដី។

- ការប្រើប្រាស់គ្រឿងយន្តក្នុងដំណាំស្រូវ៖ ទន្ទឹមនឹងលទ្ធផលខាងលើនោះដែរ ក្នុងការរៀបចំដីស្រែ មានកសិករ ប្រមាណ១៧%នៅប្រើប្រាស់គោក្របី ៦១%ប្រើប្រាស់គោយន្ត និង២២%ប្រើប្រាស់ត្រាក់ទ័រ។ មូលហេតុសំខាន់របស់ កសិករដែលនៅប្រើប្រាស់គោក្របី គឺអត់មានលទ្ធភាពទិញយន្ត (៣១%) ដីស្រែមានទំហំតូចពេក (២១%) ចង់បានដី លាមកសត្វដាក់ដំណាំ (១៣%) និងផ្សេងៗទៀត (៣៦%)។ ដោយឡែក ចំពោះការច្រូតកាត់វិញ មានកសិករដែល ច្រូតកាត់ដោយដៃក្នុងស្រែប្រាំងប្រមាណ១០% ស្រែដើមរដូវវស្សាប្រមាណ១៩% និងស្រែវស្សាប្រមាណ៤២%។ កសិករ ដែលប្រើម៉ាស៊ីនច្រូតផ្តល់ដើមក្នុងស្រែដើមរដូវវស្សាមានច្រើនជាងគេ (១៦%) ស្រែប្រាំង (១១%) និងស្រែវស្សាតិច ជាងគេ (៧%)។ ម៉ាស៊ីនច្រូតកាត់ដោយកុំប៉ែមានការពេញនិយមខ្លាំង គឺរហូតដល់៨០% ចំពោះស្រែប្រាំង៦៤%ចំពោះ ស្រែដើមរដូវវស្សា និង៥១%ចំពោះស្រែវស្សា។

ក្រហឹកបង្ហាញពី ការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយរៀបចំដីស្រែ (%)

ក្រហឹកបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយប្រមូលផលស្រូវ (%)

- ការបោះពុម្ពផ្សាយអត្ថបទវិទ្យាសាស្ត្រ៖ បានសរសេរនិងបោះពុម្ពអត្ថបទនៅក្នុងទស្សនាវដ្តីវិទ្យាសាស្ត្រអន្តរជាតិ និងសៀវភៅសន្និសីទនានាបានចំនួន៩អត្ថបទ ក្នុងនោះ ក្នុងស្រុក១អត្ថបទ និងក្រៅស្រុក៨អត្ថបទ។

- អាហារូបត្ថម្ភរបស់អង្គរសព្វជ័យស្រូវផ្ការដូវ៖ តារាងខាងក្រោមនេះ បង្ហាញនូវលទ្ធផលនៃការវិភាគអាហារូបត្ថម្ភ (Nutrition value) បន្ថែមនៅមន្ទីរពិសោធន៍បរទេសដែលធ្លាប់វិភាគកន្លងមក បំពេញលើការខ្វះខាត។

អាហារូបត្ថម្ភមានក្នុងអង្គរសម្រិត (WR) និងអង្គរសម្រប (BR) របស់ពូជស្រូវផ្ការដូវ

No	Parameter	Unit	Phka Rumduol		No	Parameter	Unit	Phka Rumduol	
			WR	BR				WR	BR
1	Fe	mg/kg	2.35	11.20	10	Vitamin A	ppm (mg/kg)	ND	ND
2	Carbohydrate	g/100g	79.10	75.90	11	Vitamin B2	ppm (mg/kg)	0.70	2.67
3	Dietary fiber	g/100g	1.99	3.82	12	Vitamin B3	ppm (mg/kg)	1.60	10.16
4	Energy	kcal/100g	356	366	13	Vitamin B6	ppm (mg/kg)	ND	ND
5	Protein	g/100g	7.32	8.22	14	Vitamin C	ppm (mg/kg)	ND	ND

6	Total fat	g/100g	1.16	3.29	15	Vitamin D	mcg/kg	ND	36.00
7	Cholesterol	mg/100g	ND	ND	16	Vitamin E	ppm (mg/kg)	ND	5.00
8	Polyunsaturated fat	g/100g	0.40	1.03	17	Vitamin K1	ppm (mg/kg)	ND	ND
9	Thiamine	ppm (mg/kg)	0.81	2.39	18	Vitamin B12	mcg/kg	ND	ND

ND = មិនអាចកំណត់បាន

២. ការបង្កើនផលិតផលស្វាយកៅស៊ូ

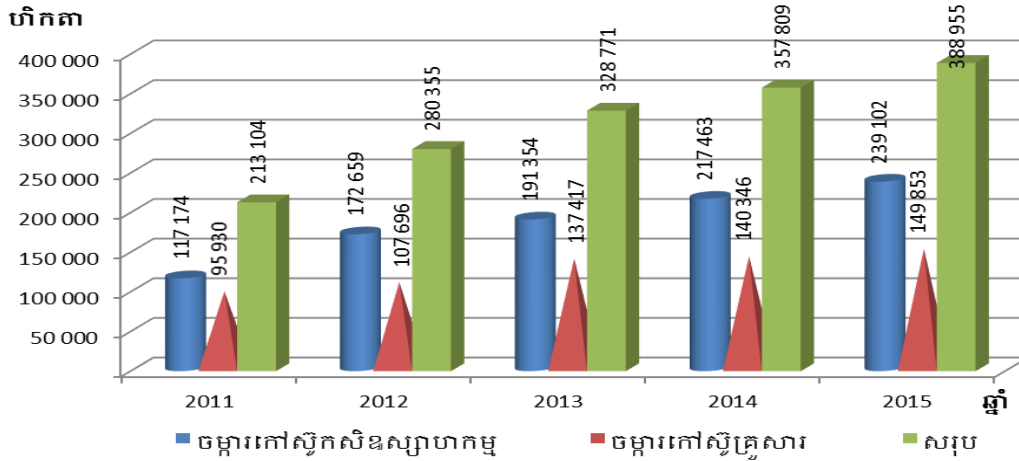
កៅស៊ូធម្មជាតិបានដាំជាលើកដំបូងនៅកម្ពុជាឆ្នាំ១៩១០ នៅស្រុកព្រៃនប់។ រហូតដល់ឆ្នាំ១៩២១ ទើបមានការដាំជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្មទ្រង់ទ្រាយធំដោយក្រុមហ៊ុនវិនិយោគរបស់បារាំង នៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាមនិងក្រចេះ។ មកដល់ឆ្នាំ១៩៦៩ ដំណាំកៅស៊ូនៅកម្ពុជាបានពង្រីកផ្ទៃដីជាង៦៤.០០០ហិកតា ក្នុងនោះ ផ្ទៃដីចៀរមានជាង៣៩.០០០ហិកតា ដោយទទួលបានផលិតផលកៅស៊ូបានជាង៥០.០០០តោន សម្រាប់ការប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្រុកនិងការនាំចេញទៅបរទេស។

នៅឆ្នាំ២០១៥នេះ ផ្ទៃដីកៅស៊ូកម្ពុជាសរុបមានចំនួន៣៨៨.៩៥៥ហិកតា បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤មានចំនួន៣៥៧.៨០៩ហិកតា កើនឡើងចំនួន៣១.១៤៦ហិកតា ស្មើ៨,៧០%។ ផ្ទៃដីកៅស៊ូទាំងនេះ ត្រូវបានបែងចែកជា០២ផ្នែកគឺ៖ ផ្ទៃដីក្រុមហ៊ុនកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្ម (អតីតចម្ការកៅស៊ូរដ្ឋ ផ្ទៃដីវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា និងផ្ទៃដីក្រុមហ៊ុនសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច) សរុបមានចំនួន២៣៩.១០២ហិកតា ស្មើនឹង៦១,៤៧%នៃផ្ទៃដីកៅស៊ូសរុប និងកៅស៊ូគ្រួសារមានចំនួន១៤៩.៨៥៣ហិកតា ស្មើនឹង៣៨,៥៣ %នៃផ្ទៃដីកៅស៊ូសរុប។

តារាងផលិតកម្មកៅស៊ូ២០១៤-២០១៥

	ផលិតកម្មកៅស៊ូ	ប្រភេទចម្ការកៅស៊ូ	ឯកតា	២០១៤	២០១៥	២០១៥/២០១៤ (Δ%)
1	ផ្ទៃដីដាំកៅស៊ូសរុប	កសិឧស្សាហកម្ម	ពាន់ហ.ត	217,5	239,1	10,0
		កៅស៊ូគ្រួសារ	ពាន់ហ.ត	140,3	149,9	6,8
		សរុប	ពាន់ហ.ត	357,8	389,0	8,7
2	ផ្ទៃដីចៀរជ័រ	កសិឧស្សាហកម្ម	ពាន់ហ.ត	29,3	34,7	18,7
		កៅស៊ូគ្រួសារ	ពាន់ហ.ត	61,3	76,5	24,8
		សរុប	ពាន់ហ.ត	90,6	111,2	22,8
3	ផលិតផលកៅស៊ូ	កសិឧស្សាហកម្ម	ពាន់តោន	34,0	39,3	15,6
		កៅស៊ូគ្រួសារ	ពាន់តោន	63,1	87,6	38,8
		សរុប	ពាន់តោន	97,1	126,9	30,7

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពី ទំហំប្រភេទផ្ទៃដីដំណាំកៅស៊ូឆ្នាំ២០១១-២០១៥

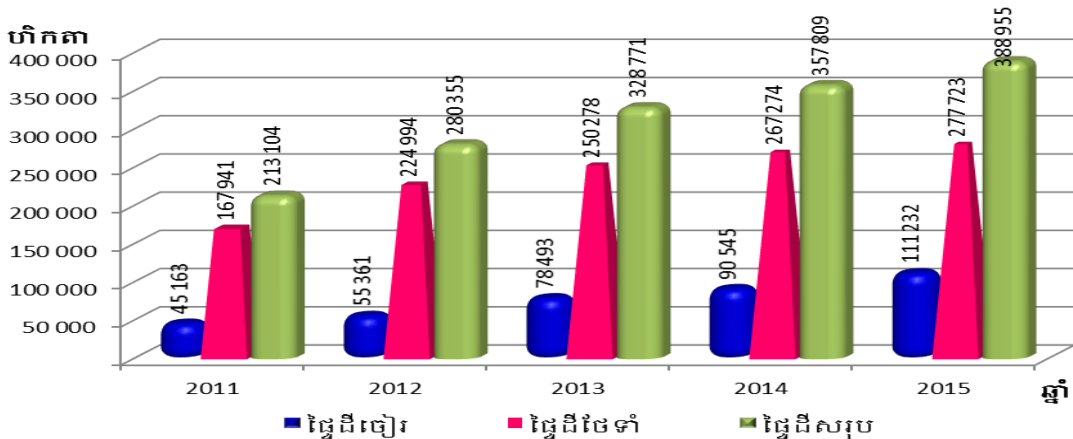

ទោះបីជាថ្លៃកៅស៊ូមានការចុះយ៉ាងខ្លាំង និងមានកត្តាអវិជ្ជមានមួយចំនួន ដែលបានជួបប្រទះកន្លងមកក៏ពិតមែន តែជារួមលទ្ធផលបានសម្រេចទៅតាមគោលដៅដែលក្រោងទុក។ ទាំងអស់នេះ គឺកើតឡើងដោយការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្រុមហ៊ុនចម្ការកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្ម ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា និងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីកសិករ កៅស៊ូគ្រួសារផងដែរ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី ការបង្កើនលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មកៅស៊ូត្រូវតែយក ចិត្តទុកដាក់ និងត្រូវជំរុញបន្ថែមទៀត ដើម្បីរួមចំណែកដោយជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាល ទី៣របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ក. ការងារផលិតកម្មនិងនិហរណកៅស៊ូ

ឆ្នាំ២០១៥នេះ ផ្ទៃដីកៅស៊ូចៀរអនុវត្តបានចំនួន១១១.២៣២ហិកតា ធៀបនឹងផ្ទៃដីកៅស៊ូចៀរឆ្នាំ២០១៤ មានចំនួន ៩០.៥៤៥ហិកតា កើនឡើងចំនួន២០.៦៨៧ហិកតា ស្មើនឹង២២,៨៤%។ ផលិតផលកៅស៊ូសម្រេចបានចំនួន១២៦.៨៦១តោន ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ចំនួន៩៧.០៥៤តោន កើនឡើងចំនួន២៩.៨០៧តោន ស្មើនឹង៣០,៧១%។ ទិន្នផលជាមធ្យមមានចំនួន ១.១៤១គ.ក្រ./ហិ.តា ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ដែលមានចំនួន១.០៧២គ.ក្រ./ហិ.តា កើនឡើង៦៩គ.ក្រ./ហិ.តា ស្មើនឹង៦,៤៤%។

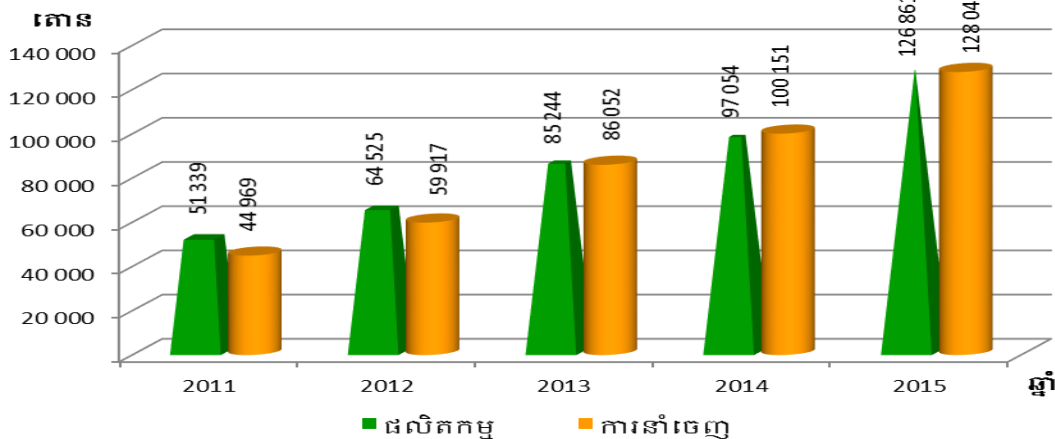
ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពី ផ្ទៃដីកៅស៊ូចៀរជ័រ ថែទាំ និងសរុបឆ្នាំ២០១១-២០១៥

ការនាំចេញកៅស៊ូឆ្នាំ២០១៥ សម្រេចបានចំនួន១២៨.០៤៧តោន ស្មើនឹងទឹកប្រាក់ជាង១៥៤លានដុល្លារអាមេរិក បើ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ដែលការនាំចេញមានចំនួន១០០.១៥១តោន កើនឡើងចំនួន២៧.៨៩៦តោន ស្មើនឹង២៧,៨៥%។ ស្ថានភាពតម្លៃកៅស៊ូនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិបានបន្តធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដែលមិនធ្លាប់មានក្នុងរយៈពេល៧ឆ្នាំ កន្លងមកនេះ ពិសេសតម្លៃកៅស៊ូនាំចេញកម្ពុជាជាមធ្យមនៅសល់តែ១.២០៣ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយតោន បើធៀបនឹង

ឆ្នាំ២០១៤ ដែលតម្លៃមធ្យម១.៥៣៩ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយតោន ថយចុះ៣៣៦ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយតោន ស្មើនឹង ២១,៨៣%។ កត្តានេះបានធ្វើឱ្យផលចំណូលសរុបថយចុះផងដែរ ទោះបីមាននាំចេញកើនលើសឆ្នាំ២០១៤ក៏ដោយ។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពី ផលិតកម្ម និងបរិមាណកៅស៊ូនាំចេញ

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ រោងចក្រ សិប្បកម្មកែច្នៃផលិតផលកៅស៊ូមានសរុបចំនួន១២០កន្លែង ក្នុងខេត្តចំនួន៩ (កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ កំពង់ធំ មណ្ឌលគិរី ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង រតនគិរី ឧត្តរមានជ័យ និងព្រះវិហារ) គឺកើនឡើងចំនួន ២២កន្លែង ស្មើនឹង២២% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤ ដែលមានតែ៩៨កន្លែង។ ក្នុងចំណោមរោងចក្រ សិប្បកម្ម ចំនួន១២០កន្លែង មានរោងចក្រកែច្នៃកៅស៊ូដុំ (TSR) ចំនួន៣៦កន្លែង សិប្បកម្មកែច្នៃកៅស៊ូសន្លឹកក្រឡាសម្ងាត់ដោយ ផ្សែង (RSS: Ribbed smoked sheet) និងសិប្បកម្មកែច្នៃកៅស៊ូសន្លឹកសម្ងាត់ដោយខ្យល់ក្តៅគ្មានផ្សែង (ADS: Air-dried sheet) មានចំនួន៨០កន្លែង និងរោងចក្រកែច្នៃលើកៅស៊ូចំនួន០៤កន្លែង។

ខ. ការងារផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដំណាំកៅស៊ូ

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមរយៈអង្គភាពជំនាញបានចុះបើកវគ្គផ្សព្វផ្សាយ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដំណាំកៅស៊ូដូចជា៖

- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលការបើកមុខចៀវដំបូង និងបច្ចេកទេសចៀវជំរកៅស៊ូ ដល់កសិករកៅស៊ូគ្រួសារនៅខេត្ត គោលដៅគឺ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងខេត្តមណ្ឌលគិរី បានចំនួន០២វគ្គ ដោយមានកសិករចូលរួមសរុប៨៨នាក់/គម្រោងសរុប។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ កសិករបានទទួលចំណេះដឹងទាំងមេរៀនទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តចៀវជំរលើដើមកៅស៊ូជាក់ស្តែងនៅ នឹងកន្លែង សំដៅធ្វើឱ្យការយកផលរបស់ពួកគាត់មានរយៈពេលយូរអង្វែងទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ និងត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋាន បច្ចេកទេសចៀវជំរកៅស៊ូ។
- វគ្គផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដំណាំកៅស៊ូដល់កសិករកៅស៊ូគ្រួសារ នៅខេត្តគោលដៅទាំង៦ គឺខេត្តបាត់ដំបង ប៉ៃលិន មណ្ឌលគិរី ក្រចេះ រតនគិរី និងស្ទឹងត្រែង ដោយមានកសិករចូលរួមសរុប៣៦៥នាក់/គម្រោងសរុប ៣៦០នាក់ (៦០នាក់/វគ្គ)។ កសិករដែលបានចូលរួមទទួលបានឯកសារមេរៀន និងស្តាប់ការធ្វើបទបង្ហាញរបស់វាគ្មិន និងឆ្លើយបំភ្លឺ រាល់ចម្ងល់ និងសំណួរនានាតាមមេរៀននីមួយៗ ដើម្បីឱ្យកសិករអ្នកដាំកៅស៊ូទទួលបានចំណេះដឹងនេះ យកទៅអនុវត្តលើការ ជ្រើសរើសពូជ ការងារដាំដុះនិងថែទាំ ការព្យាបាលជំងឺ និងការបើកមុខចៀវដំបូងឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស សំដៅឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អ។

- វគ្គផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសកែច្នៃជ័រកៅស៊ូសន្លឹក (USS) ដល់សហគមន៍កៅស៊ូគ្រួសារ ចំនួន០៤លើកនៅខេត្តគោលដៅចំនួន០២ គឺកំពង់ចាមនិងត្បូងឃ្មុំ ដោយមានម្ចាស់កៅស៊ូគ្រួសារចូលរួមសរុបចំនួន ២១១នាក់/ គម្រោងសរុប២០០នាក់

- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដំណាំកៅស៊ូបានចំនួន០៣វគ្គ ដល់មន្ត្រីកសិកម្មខេត្តគោលដៅរួមមាន ខេត្ត ព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង និងកំពង់ធំ ដោយមានមន្ត្រីកសិកម្មខេត្តចូលរួមសរុបចំនួន៧៥នាក់/ គម្រោងសរុប៦០នាក់ (២០ នាក់/វគ្គ)។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ សំដៅបង្កើនសមត្ថភាពយល់ដឹងដល់មន្ត្រីកសិកម្មខេត្ត ឱ្យក្លាយជាមន្ត្រីបង្គោលលើ ជំនាញកៅស៊ូ និងក្លាយជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់អ្នកដាំកៅស៊ូ ជាពិសេសកសិករកៅស៊ូគ្រួសារ ដើម្បីជំរុញអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំ កៅស៊ូប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់និងចីរភាព

- វគ្គផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកែច្នៃដល់ប្រតិបត្តិករកៅស៊ូចំនួន០១លើកនៅខេត្តកំពង់ចាម ដល់ម្ចាស់រោងចក្រ សិប្បកម្មកែច្នៃជ័រកៅស៊ូ មកពីខេត្តគោលដៅចំនួន៧គឺ ខេត្តកំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ រតនគិរី មណ្ឌលគិរី ក្រចេះ កំពង់ធំ និង ស្ទឹងត្រែង ដោយមានម្ចាស់រោងចក្រសិប្បកម្មចូលរួមសរុបចំនួន៤១នាក់/ គម្រោងសរុប៤០នាក់

- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិធីសាស្ត្រព្យាករណ៍ការផ្គត់ផ្គង់កៅស៊ូធម្មជាតិដល់មន្ត្រីរាជការ និងនិយោជិតចម្ការកៅស៊ូ កសិឧស្សាហកម្មចំនួន១លើក ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុប២៥នាក់។

- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការរៀបចំថវិកាកម្មវិធីដល់មន្ត្រីរាជការចំនួន២លើក ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុប ៣០នាក់/១លើក។

គ. ការងារពង្រឹង និងចងក្រងសហគមន៍កសិករកៅស៊ូគ្រួសារ

ចងក្រងបង្កើតសហគមន៍កសិករកៅស៊ូគ្រួសារនៅខេត្តស្ទឹងត្រែង បានចំនួន០១សហគមន៍ ដោយការចងក្រងនេះ មាន០៣ដំណាក់កាល មានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលចំនួន០៧រូប និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យចំនួន០៥រូប។ ការបង្កើត សហគមន៍នេះ គឺដើម្បីលើកកម្ពស់អំណាចចរចាទីផ្សាររបស់ប្រជាជនកសិករ កាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតកម្មកសិកម្ម របស់ប្រជា កសិករជាសមាជិកសហគមន៍ផលិតកសិផល ឬផ្តល់សេវាកម្មណាដែលកសិករម្នាក់ៗមិនអាចធ្វើបាន ទទួលបានព័ត៌មាន ទីផ្សារ និងពង្រីកឱកាសទីផ្សារកសិផលរបស់កសិករ លើកកម្ពស់គុណភាពកសិផល ឬផលិតផលរបស់កសិករ និងបង្កើន ប្រាក់ចំណូលគ្រួសាររបស់កសិករជាសមាជិកសហគមន៍។

ឃ. ការងារពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវកៅស៊ូ

ការស្រាវជ្រាវបាននិងកំពុងអនុវត្តទៅលើកិច្ចការមួយចំនួនដូចជា៖ (១). ស្រាវជ្រាវបង្កាត់ពូជ តាមដាន បញ្ចូល ទិន្នន័យគ្រប់ទម្ងន់ពីសោធន៍កូនទាំងនៅខាងក្នុងនិងខាងក្រៅស្ថានីយ៍ សរុបចំនួន២៦ទម្ងន់ពីសោធន៍ និងបង្កើតទម្ងន់ពីសោធន៍ កូនទ្រង់ទ្រាយធំបានចំនួនមួយទម្ងន់ពីសោធន៍ នៅក្រុមហ៊ុនចម្ការកៅស៊ូទ្រីភាពបឹងទន្លេមេ្រច មានកូនចំនួន០៨ (២). ការ ស្រាវជ្រាវសរីរវិទ្យានិងអាជីវកម្ម បានបង្កើតនិងតាមដានទិន្នន័យពិសោធន៍ចំនួន១៤ ចម្ការពិសោធន៍ (៣). ការស្រាវជ្រាវ អំពីការដាំដុះនិងការពារ ដោយតាមដាននិងប្រមូលទិន្នន័យនៃឥទ្ធិពលនៃដំណាំគម្រប ជី ដងស៊ីតេដាំ ប៉ារ៉ាម៉ែត្រក្សេត្រ បរិស្ថាន ទៅលើការលូតលាស់និងទិន្នផលដើមកៅស៊ូ (៤). តាមដាន ស្រង់ បញ្ចូល និងវិភាគទិន្នន័យសរីរវិទ្យាទឹកជ័រ។

បាននិងកំពុងអនុវត្តផ្នែកមន្ត្រីពិសោធន៍យថាប្រភេទរួមមាន៖ (១). ធ្វើតេស្តវិភាគសំណាកយថាប្រភេទចំនួន ៣២៥ភាគសំណាក ដើម្បីបញ្ជាក់គុណភាពកែច្នៃរបស់រោងចក្រ CSR ចំនួន១៣៩ភាគសំណាក (២). ការរៀបចំធ្វើតេស្ត និងរបាយការណ៍វិភាគលទ្ធផល នៃការធ្វើតេស្តប្រៀបធៀបមន្ត្រីពិសោធន៍ក្នុងស្រុកចំនួន៤លើក ដើម្បីវាយតម្លៃសមត្ថភាព

មន្ទីរពិសោធន៍មូលដ្ឋាន សម្រាប់ឈានទៅការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ (៣). ធ្វើតេស្តអន្តរមន្ទីរពិសោធន៍ជាមួយ IRA បាន ចំនួន២លើក ដើម្បីទទួលស្គាល់ជាមន្ទីរពិសោធន៍យោងនៅក្នុងតំបន់ ចំពោះកៅស៊ូ TSR (៤). ការអនុវត្តនិងបំពេញ តម្រូវការវិញ្ញាបនបត្រទទួលស្គាល់ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ISO/IEC17025:2005 ស្តីពីតម្រូវការទូទៅ សម្រាប់សមត្ថភាពមន្ទីរ ពិសោធន៍ធ្វើតេស្តនិងព្យាសកម្ម (calibration) ឧបករណ៍របស់មន្ទីរពិសោធន៍យថាប្រភេទ (៥). ចុះត្រួតពិនិត្យនិងវាយ តម្លៃរោងចក្រកែច្នៃកៅស៊ូ CSR និងមន្ទីរពិសោធន៍មូលដ្ឋានបានចំនួន០២ដង ក្នុងគោលបំណងរក្សាសុពលភាពនៃការចុះ បញ្ជី ការអនុញ្ញាតសិទ្ធិប្រើប្រាស់ស្លាកសញ្ញាយថាប្រភេទកៅស៊ូកម្ពុជា និងការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ មន្ទីរពិសោធន៍ មូលដ្ឋានពីវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា។

៣. ការវិនិច្ឆ័យលើតម្លៃសត្វ និងសុខភាពសត្វ

៣.១. ការវិនិច្ឆ័យលើតម្លៃសត្វ

ក. ស្ថិតិសត្វ

ការចិញ្ចឹមសត្វគ្រប់ប្រភេទ (ទាំងការចិញ្ចឹមសត្វលក្ខណៈគ្រួសារនិងជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម) សរុបមានចំនួន ៤៥.៣០៩.៦៨៨ក្បាល មានកំណើន៥,៨៦ភាគរយ ជ្រូកមានចំនួន២.៧៧៥.៦១៤ក្បាល កើនបាន១,៤៦ភាគរយ បក្សី មានចំនួន៣៤.៥១៩.០៧២ក្បាល កើន៩,២៣ភាគរយ គោ ក្របីចំនួន៣.៤២២.៩៣៧ក្បាល ថយចុះ៤,៩៧ភាគរយ និង កម្លាំងអូសទាញមានចំនួន១.១៣២.០៩៧ក្បាល ថយចុះ៩,៤២ភាគរយ។ ស្ថិតិសត្វនេះ ជាស្ថិតិសត្វដែលសល់ពីការ ពិឃាតនិងការនាំចេញ។ មានការកត់សម្គាល់ថា ការចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មមានការកើនឡើង ដោយកសិដ្ឋាន ចិញ្ចឹមសត្វមានចំនួនរហូតដល់២.៨៥៦កន្លែង កើន២១ភាគរយ ចំណែកចំនួនសត្វមាន៨.១៧០.៥២៥ក្បាល កើន ២៨,៩៧ភាគរយ ក្នុងនោះជ្រូកកើន១១.៤៤ភាគរយ បក្សីកើន២៩,៩៩ភាគរយ និងគោកើនចំនួន១០៦.១១ភាគរយ។

តារាងប្រៀបធៀបស្ថិតិសត្វចិញ្ចឹមឆ្នាំ២០១៥/២០១៤

ប្រភេទសត្វ	ឆ្នាំ២០១៤ (ក្បាល)	ឆ្នាំ២០១៥ (ក្បាល)	កើន/ថយ (ក្បាល)	កើន/ថយ (ភាគរយ)
គោ	៣.០៥៩.៩២៧	២.៩១៦.៧០៩	-១៤៣.២១៨	-៤,៦៨
ក្របី	៥៤១.៨៥៩	៥០៦.២២៨	-៣៥.៦៣១	-៦,៥៨
គោ ក្របី	៣.៦០១.៧៨៦	៣.៤២២.៩៣៧	-១៧៨.៨៤៩	-៤,៩៧
កម្លាំងអូសទាញ	១.២៤៩.៨១៧	១.១៣២.០៩៧	-១១៧.៧២០	-៩,៤២
ជ្រូក	២.៧៣៥.៧១៧	២.៧៧៥.៦១៤	៣៩.៨៩៧	១,៤៦
បក្សី	៣១.៥៨៣.៦៥៧	៣៤.៥១៩.០៧៣	២.៩៣៥.៤១៦	៩,២៩
សេះ	៩.១៦១	៧.៦៨៩	-១.៤៧២	-១៦,០៧
ចៀម	២៣៨	៤០៩	១៧១	៧១,៨៥
ពពែ	១៨.២៥៦	២៨.៨៦៨	១០.៦១២	៥៨,១៣
ដំរី	៦៣	៦៤	១	១,៥៩
សរុប	៤២.៨០០.៤៨១	៤៥.៣០៩.៦៨៨	២.៥០៩.២០៧	៥,៨៦

តារាងស្ថិតិសត្វចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥

ប្រភេទសត្វ	ឆ្នាំ២០១៤		ឆ្នាំ២០១៥		ប្រៀបធៀបឆ្នាំ២០១៤-២០១៥			
	ចំនួនកសិដ្ឋាន	ចំនួនសត្វ (ក្បាល)	ចំនួនកសិដ្ឋាន	ចំនួនសត្វ (ក្បាល)	កសិដ្ឋាន		ចំនួនសត្វ (ក្បាល)	
					កើន/ថយ	ភាគរយ (%)	កើន/ថយ	ភាគរយ (%)
គោ ក្របី	៤០	៦.៤៧៨	៨៦	១៣.៣៥២	៤៦	១១៥	១.០២៩	១០៦,១១
ជ្រូក	៣៨៥	៣៧៤.៨៩៤	៥០០	៤១៧.៧៧៥	១១៥	២៩,៨៧	១៦.៨៩៤	១១,៤៤
បក្សី	១.៩៣៤	៥.៩៥៣.៦៣០	២.២៧០	៧.៧៣៩.៣៩៨	៣៤៤	១៧,៣៧	១.៧៨៥.៧៦៨	២៩,៩៩
សរុប	២.៣៥៩	៦.៣៣៥.០០២	២.៨៥៦	៨.១៧០.៥២៥	៤៩៧	២១,០៧	១.៨៣៥.៥២៣	២៨,៩៧

ខ. ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់សត្វ

ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់សត្វ ប្រព្រឹត្តទៅតាមរូបភាពបង្កើតឡើងពីឧស្ម័នគ្រួសារ (ចំពោះការចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈគ្រួសារ) និងការណែនាំឱ្យធ្វើអាងជីវឧស្ម័ន។ ការសងសង់ឡើងវិញនៃគ្រួសារមានចំនួន២.២៩២ឡ ក្នុងនោះ ឡជីវឧស្ម័នក្រោមគម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ចិនមានចំនួន២៥០ឡ។ សរុបឡជីវឧស្ម័នគ្រួសារដែលបានសាងសង់ដោយមានការទទួលខុសត្រូវពីនាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល មានចំនួន២៣.៩៣៩ឡ។ ស្ថានីយ និងកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វធំៗមានអាងជីវឧស្ម័ន មានសមត្ថភាពផលិតអគ្គិសនី ដែលមិនគ្រាន់តែប្រើប្រាស់ក្នុងកសិដ្ឋានរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះទេ ក៏ប៉ុន្តែបានលក់ចែកចាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅជុំវិញកសិដ្ឋានថែមទៀតផង។

គ. ការកែលម្អពូជសត្វ

ពូជសត្វត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ជ្រើសរើស និងបង្កាត់ពូជ ដែលកិច្ចការនេះអនុវត្តទាំងផ្នែកសាធារណៈនិងផ្នែកឯកជន។ ផ្នែកសាធារណៈនាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល មានស្ថានីយចិញ្ចឹមជ្រូកបង្ហាញចិន-កម្ពុជា បានផលិតនិងលក់ចែកចាយពូជជ្រូកជូនកសិករទូទាំងប្រទេស សម្រាប់ធ្វើពូជក្នុងតម្លៃគោលនយោបាយរដ្ឋ។ បន្ថែមលើសពីនេះ ស្ថានីយចិញ្ចឹមគោភ្នំតាម៉ៅកំពុងផលិតមេជីវិតគោ សម្រាប់ធ្វើការបង្កាត់ពូជដោយសិប្បនិម្មិត។ ដើម្បីធ្វើការកែលម្អពូជ ក្រសួងបានអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលរូបធាតុសេនេទិកពូជសត្វដែលមានផលិតភាពខ្ពស់ ឆាប់ធំធាត់ ផ្តល់ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការបង្កាត់ពូជដោយសិប្បនិម្មិត ជំរុញការជ្រើសរើសពូជសត្វល្អៗដែលមានក្នុងស្រុកនិងការអភិរក្សពូជសត្វ ធនធានសេនេទិកក្នុងស្រុកផងដែរ។ ពូជមាន់ ទា ក៏ត្រូវបានអភិវឌ្ឍជាបណ្តើរៗ ជាពិសេសការផលិតនិងការផ្សព្វផ្សាយពូជរបស់ក្រុមហ៊ុន កសិដ្ឋានឯកជន ក៏ដូចជាការផលិតពូជដោយកសិករខ្នាតតូចនិងខ្នាតមធ្យម។

ឃ. ការផលិតចំណីសត្វនិងការត្រួតពិនិត្យចំណីសត្វ

ផលិតកម្មចំណីសត្វត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ ទាំងក្នុងកម្រិតផលិតកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងកម្រិតពាណិជ្ជកម្ម។ កសិករចិញ្ចឹមសត្វនៅស្ទើរតែគ្រប់រាជធានី ខេត្ត ជាពិសេសខេត្តសៀមរាប បាត់ដំបង ពោធិ៍សាត់ កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ និងតាកែវ ត្រូវបានផ្តល់ពូជដំណាំចំណីសត្វ ដែលរួមមានពូជយើងក្រាស ហ្គីណេ ម៉ារ៉ាន់ឌូ មូឡាតូ ប៉ាសប៉ាលូម ស៊ីម៉ង់។ល។ នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល បានផ្តល់នូវបច្ចេកទេសដាំដុះ បច្ចេកទេសថែទាំនិងច្រូតកាត់។ បន្ថែមពីនេះកសិករចិញ្ចឹមសត្វទាំងនេះ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសកែច្នៃចំណីសត្វដូចជាធ្វើផ្អកស្មៅ ផ្អកពោត ផ្អកស្លឹកដំឡូងមី និងចំបើងផ្តាប់ជាមួយជីអ៊ុយរ៉េ។ ស្ថានីយចិញ្ចឹមគោភ្នំតាម៉ៅក៏មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផលិត និងផ្តល់ពូជដំណាំចំណីសត្វ និងពូជស្មៅជាច្រើនប្រភេទ សម្រាប់ចែកចាយដល់ការិយាល័យផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាលខេត្តនិងកសិករដើម្បីដាំសម្រាប់សត្វ។

ចំពោះផលិតកម្មចំណីសត្វបែបពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ២០១៥ មានរោងចក្រផលិតចំណីសត្វធំៗចំនួន០៨រោងចក្រ កំពុងដំណើរការ ដែលផលិតចំណីសត្វផ្សំស្រេចប្រមាណ១លានតោនក្នុងមួយឆ្នាំ។ រោងចក្រទាំងនោះ មានដូចជារោងចក្ររបស់ក្រុមហ៊ុនស៊ីភីខេមបូឌៀ បេតាហ្វ្រូ អេហ្វធី អេស អាគ្រីម៉ាស្ត័រ ត្រីនហ្វីត វើលវេត ញូហ្វូប និងដីហ្វែរ។ រោងចក្រចំនួន០៧ផលិតចំណីផ្សំស្រេចសម្រាប់ជ្រូក មាន់ ទា ដោយឡែកក្រុមហ៊ុនដីហ្វែរជាក្រុមហ៊ុនផលិតចំណីសត្វកំដរ (ឆ្កែ ឆ្កា) សម្រាប់នាំចេញទៅសហរដ្ឋអាមេរិកនិងទីផ្សារអឺរ៉ុប។

ចំពោះការគ្រប់គ្រងគុណភាព សុវត្ថិភាពចំណីសត្វ នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល បានចុះវាយតម្លៃ និងយកវត្ថុវិភាគចំណីសត្វ សារធាតុផ្សំ ដើម្បីវិភាគគុណភាព សុវត្ថិភាពមុនអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីកា។ ជាមួយនោះ បានចុះពិនិត្យនិងសិក្សាវាយតម្លៃរោងចក្រផលិតចំណីសត្វ ដើម្បីឱ្យរោងចក្រទាំងនោះអនុវត្តនិងផលិតបាននូវចំណីសត្វ ដែលមានគុណភាព មានសុវត្ថិភាព និងអនុវត្តល្អប្រសើរផលិតកម្មចិញ្ចឹមសត្វ (GAHP) មិនគ្រាន់តែសម្រាប់ប្រើប្រាស់លក់ចែកចាយនៅកម្ពុជា តែក៏សម្រាប់ការនាំចេញ។

៣.២. ការងារបសុព្យាបាល

ក. ស្ថានភាពជំងឺសត្វ:

ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ជំងឺសត្វកើតតិចតួច និងគ្រប់គ្រងមិនឱ្យមានការរាលដាលខ្លាំងក្លា។ ជំងឺសត្វដែលកើតឡើងគួរកត់សម្គាល់មានជំងឺអុតក្តាម សារទឹក ជ្រូកត្រចៀកខៀវ និងជំងឺផ្តាសាយបក្សី។ ជំងឺទាំងនេះបណ្តាលឱ្យគោ ក្របីឈឺចំនួន៥១.២៤៣ក្បាល (១,៥០%) និងងាប់ចំនួន១.៨៨៦ក្បាល (០,០៦%) ជ្រូកឈឺ១២១.៥៦៣ក្បាល (៥,២៩%) ងាប់១៤.៥៨៦ក្បាល (០,៦៣%) បក្សីឈឺ៤១២.៤៧៦ក្បាល (១,៦៣%) និងងាប់១២២.៥៣២ក្បាល (០,៤៨%)។

ខ. ការចាក់ថ្នាំការពារជំងឺឆ្លងសត្វ:

នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល ធ្វើអន្តរាគមន៍ចាក់ថ្នាំ ការពារជំងឺគោក្របីរបស់កសិករ ចំពោះជំងឺសារទឹកអុតក្តាម និងបួសខ្យល់ ដោយឡែកចំពោះជ្រូកនិងបក្សី អង្គភាពនេះធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញឱ្យកសិករ អ្នកចិញ្ចឹមសត្វអនុវត្តដោយខ្លួនឯង។ ការចាក់វ៉ាក់សាំងសារទឹកក្នុងជួរកសិករអនុវត្តបាន១.៤៥៩.៣២១ក្បាល (៤២,៨០%) អុតក្តាមចំនួន៤៤.៤៧៨ក្បាល (១,៣០%) និងបួសខ្យល់១៩.៩៩៤ក្បាល (០,៥៩%)។ ចំពោះជ្រូកនិងបក្សី កសិករនិងអ្នកចិញ្ចឹមសត្វបានធ្វើការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺក្នុងបរិមាណគួរកត់សម្គាល់។

ទិដ្ឋភាពការងារចាក់ថ្នាំការពារជំងឺសារទឹកគោក្របីជូនកសិករ

គ. ការធ្វើជីវសុវត្ថិភាព

នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល បានចុះអនុវត្តវិធានជីវសុវត្ថិភាព និងបាញ់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគបានចំនួន ៣៩.០៨៨លើក ក្នុងនោះ នៅតាមកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វ និងកន្លែងចិញ្ចឹមសត្វ២១.៦៨៧លើក ទីផ្សារ១.៧២៦លើក តាមផ្ទះ ប្រជាជនដែលចិញ្ចឹមសត្វ និងកន្លែងចិញ្ចឹម១២.១១២លើក តាមសត្តយាតដ្ឋាន១.៥១១លើក លើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងកន្លែងស្តុកសត្វ២៣៧លើក និងកន្លែងផ្ទះជីវិត១.៥១១លើក។

ឃ. ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និងផលិតផលសត្វ:

ការធ្វើចរាចរសត្វនិងផលិតផលសត្វនាំចូល នាំចេញ នាំឆ្លងកាត់ និងចរាចរក្នុងស្រុក មានការកើនឡើងដោយសារ កំណើននៃតម្រូវការសាច់ សត្វ ផលិតផលសត្វ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម។ ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និងផលិតផលសត្វ ប្រព្រឹត្តទៅតាមបច្ចេកទេសដូចជា ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យកន្លែងចិញ្ចឹម កន្លែងផលិត កន្លែងប្រមូលផ្តុំសត្វ និងកន្លែងផលិត សត្វ ការយកវត្ថុវិភាគនិងការធ្វើវិភាគ និងចេញវិញ្ញាបនបត្រអនាម័យសត្វនិងផលិតផលសត្វ។

ការនាំចូល នាំចេញ និងនាំឆ្លងកាត់សត្វ និងផលិតផលសត្វ

ល.រ	នាំចូល	ចំនួនសត្វ និងផលិតផល	នាំចេញ	ចំនួនសត្វ និងផលិតផល	នាំឆ្លងកាត់	ចំនួនសត្វ និងផលិតផល
១	ជ្រូកសាច់រស់	៤៩៣.៦០០ក្បាល	គោ ក្របីរស់	៧.៣៣៥ក្បាល	គោ ក្របី	១៦.៨៣៥ក្បាល
២	ជ្រូកពូជមេ បា	៧.៧២៧ក្បាល	ជ្រូកមេ បា	២.០២១ក្បាល	ជ្រូកសាច់	១៤៦.៧៥០គ.ក្រ
៣	កូនមាន់ពូជ	៣.២៤៥.៩៨២ក្បាល	កូនជ្រូកពូជ	១៣.៣០៥ក្បាល	ទាវរស់	៩៦០.០០០ក្បាល
៤	មាន់រស់	១.៤៥១.៧៥០ក្បាល	ស្វាភ្នាម	៤.១៨០ក្បាល	ពពែ	១២.០០០ក្បាល
៥	ចៀម និងពពែ	៧៨០ក្បាល	ស្បែកគោ ក្របី	២.២២១.១២២គ.ក្រ		
៦	សាច់គោ ចៀម	៣៩០.៥៦៤គ.ក្រ	ចំណីឆ្កែ	១.៦៥១.៨៥៥គ.ក្រ		
៧	សាច់មាន់	២៥៣.៨៦៥គ.ក្រ	ស្បែកឆ្កែ	១.០០០គ.ក្រ		
៨	សាច់គ្រូច	៦៤.០០០គ.ក្រ	រោមទា	៦៣.៤៩៨គ.ក្រ		
៩	សាច់ជ្រូក	៤៨.៥០០ក្បាល	ស្បែកជ្រូក	៣២.៧០៨គ.ក្រ		
១០	សាច់ក្របី	២.៨០០ក្បាល				
១១	ស្បែកជ្រូក	៨៣.១០០គ.ក្រ				
១២	ហ្រូម៉ាស	៩.៦០៥គ.ក្រ				
១៣	សាច់ទ្រូងមាន់	៨៦៩.០៨៤គ.ក្រ				
១៤	ស្បែកគោផ្សំចំណីឆ្កែ	២.២៦៤.៣៣០គ.ក្រ				
១៥	គោពូជ	៥.៣៩៩ក្បាល				
១៦	ទាវរស់	១០០.០០០ក្បាល				

ង. ការបង្កាបបទល្មើសសត្វនិងផលិតផលសត្វ:

នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល បានចុះត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍សត្វនិងផលិតផលសត្វចំនួន២៥៦លើក និងធ្វើការផាកពិន័យបានចំនួន៥៨លានរៀល។

ច. ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ:

នៅឆ្នាំ២០១៥ ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិមានចំនួន១២.២២១នាក់ ថយចុះចំនួន១,៣៣% ដោយសន្មតមក ពីការចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស។

៣.៣. ការងារសុខភាពសាធារណៈ:

ក. ការបង្កើតសក្តិយាតដ្ឋាន

រហូតមកដល់ចុងឆ្នាំ២០១៥ មានសក្តិយាតដ្ឋានចំនួន១៤៤កន្លែង ក្នុងទូទាំងប្រទេសដែលរួមមានប្រភេទ “ក” ចំនួន ៦កន្លែង (គោ១កន្លែង ជ្រូក១កន្លែង មាន់១កន្លែង និងគោជ្រូក០៣កន្លែង) និងប្រភេទ “ខ” មានចំនួន១៣៨កន្លែង (គោ ១៤កន្លែង ជ្រូក២៥កន្លែង មាន់១កន្លែង និងគោជ្រូក៩៨កន្លែង) ត្រូវបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើតដោយនាយកដ្ឋាន ផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល។

ខ. ចំនួនសត្វពិយាត: ចំនួនសត្វពិយាតក្នុងសក្តិយាតដ្ឋានមានចំនួនដូចខាងក្រោម:

ល.រ	សក្តិយាតដ្ឋាន	ចំនួនក្បាល
១	គោ	១០៦.៣៦២
២	ក្របី	៤.២៣៥
៣	ជ្រូក	៨៣៨.៦៩៩
៤	មាន់	៧១៣.១៤៥

គ. ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសក្តិយាតដ្ឋាន អនាម័យសាច់:

បានចាត់មន្ត្រីចុះត្រួតពិនិត្យអនាម័យសក្តិយាតដ្ឋាន និងអនាម័យមុនពិយាតអនាម័យសាច់ក្រោយពិយាតនៅសក្តិ- យាតដ្ឋាន និងកន្លែងតាំងលក់។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានមន្ត្រីបសុពេទ្យជាង២០០នាក់ប្រចាំការនៅសក្តិយាតដ្ឋាន ដើម្បីពិនិត្យ សត្វនិងសាច់នៅសក្តិយាតដ្ឋាននិងមន្ត្រីមួយចំនួនទៀតត្រួតពិនិត្យនៅកន្លែងតាំងលក់។

ឃ. ការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំ បណ្តុះបណ្តាលលើការងារសក្តិយាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ សាច់:

អនុក្រឹត្យនិងប្រកាសទាក់ទងការងារសក្តិយាតដ្ឋាន ទាំងលើទិដ្ឋភាពច្បាប់និងទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស ដូចជាការ ពិយាត និងការធ្វើអាជីវកម្មសត្វ ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ ការស្នើសុំច្បាប់អនុញ្ញាតត្រូវបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំ ទូលាយដល់មន្ត្រីអង្គការផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល (ចំនួនជាង២០០នាក់) ក្រសួងស្ថាប័ន ជំនាញពាក់ព័ន្ធនិងផ្នែក ឯកជន (ម្ចាស់សក្តិយាតដ្ឋាន អាជីវករ អ្នកប្រមូលទិញសត្វ)។ បន្ថែមលើសពីនេះ បានចុះពិនិត្យនិងវាយតម្លៃឱ្យបង្កើត សក្តិយាតដ្ឋានថ្មីចំនួន៧កន្លែង និង២កន្លែងឱ្យបន្តសុពលភាព។

ង. ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់បង្ការ ទប់ស្កាត់ជំងឺស៊ិណូស្ត្រី:

ដោយសហការជាមួយអង្គការពិភពលោកផ្នែកជំងឺសត្វ (OIE) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ក្រសួង បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងស្តីពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់បង្ការ និងទប់ស្កាត់ជំងឺស៊ិណូស្ត្រី។ ឯកសារនេះ ត្រូវធ្វើការពិគ្រោះ យោបល់បន្តទៀតជាមួយអង្គការទាំងពីរខាងលើ។

៣.៤. ការស្រាវជ្រាវសុព្យាបាលនិងផលិតកម្ម

ក. វិទ្យាស្ថានជាតិស្រាវជ្រាវបសុព្យាបាល

វិទ្យាស្ថានមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើអង្កេត តាមដាន ឃ្នាំមើល សិក្សាស្រាវជ្រាវ វិភាគរកមេរោគនិងធ្វើ រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើជំងឺជាច្រើនប្រភេទ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ វិទ្យាស្ថានបានទទួលនិងវិភាគចំនួន ៣.៧៣៧វត្ថុវិភាគ ក្នុងនោះវត្ថុវិភាគផ្នែកវិសសាស្ត្រចំនួន១.១៤៦វត្ថុវិភាគ បាក់តេរីសាស្ត្រ១.០១៨វត្ថុវិភាគ បរ៉ាស៊ីត សាស្ត្រ៧៦០វត្ថុវិភាគ លោហិតសាស្ត្រ៧៥៧វត្ថុវិភាគ និងផ្នែកសរីរាគមន៍សាស្ត្រ៥៦វត្ថុវិភាគ។ វិទ្យាស្ថានប្រមូលព័ត៌មាន វិភាគពិតមាន ស្តីពីជំងឺសត្វនៅក្នុងប្រទេស ក៏ដូចជាធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការ OIE, FAO, WHO និងធ្វើការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងសុខាភិបាល ដែលមានវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រ នាយកដ្ឋានប្រយុទ្ធប្រឆាំងជំងឺឆ្លង និងបានចុះអង្កេត តាមដាន និងប្រមូលព័ត៌មាន ស្តីពីជំងឺសត្វនៅទូទាំងប្រទេស បានប្រជុំនិងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេសលើការអង្កេត តាមដាន និងស្រាវជ្រាវជំងឺសត្វដល់មន្ត្រីបច្ចេកទេស រាជធានី ខេត្ត បានចំនួន៤៥៥នាក់។

ខ. វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវសេនេទិក និងផលិតកម្មសត្វ:

ក្នុងគោលបំណងស្រាវជ្រាវនិងផ្សព្វផ្សាយពូជ ស្ថានីយចិញ្ចឹមគោភ្នំតាម៉ៅ ធ្វើការពិសោធន៍និងផលិតមេជីវិតគោ និងផ្សព្វផ្សាយស្មៅ ចំណីសត្វច្រើនប្រភេទដល់ការការិយាល័យផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាលរាជធានី ខេត្ត និងប្រជាពលរដ្ឋ។ បន្ថែមលើសពីនេះ វិទ្យាស្ថានបាននិងកំពុងរៀបចំ និងបំពាក់ឧបករណ៍ សម្ភារ សារធាតុគីមី វេជ្ជសាស្ត្រ ដើម្បីធ្វើការវិភាគគុណភាពនិងកាកសំណល់ចំណីសត្វ។

៣.៥. ការងារផ្សព្វផ្សាយផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល

ឆ្នាំ២០១៥ បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋាន សារាចរណែនាំបច្ចេកទេសបង្ការ ការពារជំងឺឆ្លងសត្វ និងជំងឺស្វីណូសនិងបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ តាមគ្រប់រូបភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងផ្នែកសាធារណៈ និងផ្នែកឯកជនជាពិសេសកសិករចិញ្ចឹមសត្វ។ បន្ថែមលើសពីនេះ នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល បានបោះពុម្ពសៀវភៅឯកសារបច្ចេកទេស ខិតប័ណ្ណ ផ្តាំងរូបភាព ផលិតស្តុតវីដេអូ ផ្សព្វផ្សាយជាច្រើនផងដែរ។

៤. លទ្ធផលនៃផ្នែកលទ្ធផល

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលមានរដ្ឋបាលជលផលជាសេនាធិការ បានបំពេញភារកិច្ចយ៉ាងសកម្ម ដោយសម្រេចបានលទ្ធផលគ្រប់ផ្នែកលើវិស័យជលផល ក្នុងនោះមានការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានក្រោមច្បាប់ ការពង្រឹងសហគមន៍នេសាទ ការគ្រប់គ្រងនិងបង្កើតកន្លែងអភិរក្សជលផល ការបង្ក្រាបបទល្មើសនេសាទ ការអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម ការបង្កើតស្រះជម្រកត្រី ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការផ្សព្វផ្សាយជាដើម។ ដោយឡែក ព្រះរាជក្រឹត្យអនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានបច្ចេកទេសមួយចំនួនទៀត ដែលបានរៀបចំត្រូវបានពិនិត្យកែសម្រួលនិងអនុម័ត ដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្ត ធានាដល់ការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រសួងក៏បានសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ក្នុងការរៀបចំផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី ពង្រឹងសហគមន៍នេសាទ ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសវារីវប្បកម្ម និងការអភិរក្សធនធានជលផលដែលទាក់ទងដល់ការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផល។

ទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើនខាងលើនេះ យើងអាចវាយតម្លៃបានថា ការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅវិស័យជលផលដំណាក់កាលទី២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានសម្រេចលុបចោលនេសាទទាំងអស់ទុកសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋធ្វើនេសាទ ជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងធ្វើជាកន្លែងអភិរក្សជលផល កំពុងបានផ្តល់ផលជាវិជ្ជមានដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស តាមរយៈការនេសាទតាមគ្រួសារដែលមានប្រជាជននេសាទប្រមាណ១,៥លាននាក់កំពុងចូលរួម។ ម៉្យាងទៀត ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក៏បានរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីជលផល ដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្តស្របតាមការអភិវឌ្ឍជាក់ស្តែងរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចំពោះសកម្មភាពការងារនិងលទ្ធផលសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀតដែលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ មានដូចខាងក្រោម៖

៤.១. ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍នេសាទ

រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១៥នេះ បង្កើតសហគមន៍នេសាទបានចំនួន៥១៦ ក្នុងនោះសហគមន៍នេសាទទឹកសាបចំនួន៤៧៧ និងសហគមន៍នេសាទសមុទ្រ៣៩ ដែលមានសមាជិកសរុបចំនួន៣៣២.១៦៨នាក់ (ស្ត្រីប្រមាណ៣៥%) ត្រូវជា១៤៧.៥១៨គ្រួសារ។ ក្នុងចំណោមសហគមន៍ខាងលើនេះ មានសហគមន៍នេសាទចំនួន៣៧៧ ត្រូវបានចុះបញ្ជីទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរួចហើយ សហគមន៍នេសាទចំនួន១៧ បានរៀបចំសំណុំឯកសារស្នើសុំចុះបញ្ជីបន្ថែមទៀត និងសហគមន៍នេសាទចំនួន១៩ កំពុងដំណើរការចុះហត្ថលេខានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ដោយឡែក ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ មានសហគមន៍នេសាទចំនួន៨៥ ត្រូវបានពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមតាមការចាំបាច់។

៤.២. ការអភិរក្សធនធានជលផល

ក្រោយការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅផ្នែកជលផល ដោយរំសាយទ្វីបនេសាទទាំងអស់នៅទូទាំងប្រទេស មានកន្លែងអភិរក្សជលផលថ្មីចំនួន៥៨កន្លែង សរុបទូទាំងប្រទេសមានចំនួន៥៦១កន្លែង (សហគមន៍៤៦៧កន្លែង)។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ បានបោះបង្គោលបេតុងបានចំនួន៤៦ដើម និងសាងសង់ស្នាក់ការបណ្តុះចិញ្ចឹមចំនួន៤ និងស្នាក់ការបេតុងបានចំនួន៣ ព្រមទាំងបានដាក់កម្លាំងយាមល្បួតជាប្រចាំ។ សកម្មភាពអភិរក្សជលផលផ្សេងៗទៀត មានដូចខាងក្រោម៖

- អភិរក្សផ្កាថ្មី ស្មៅសមុទ្រចំនួន៣.៨៣១ហិកតា នៅតាមតំបន់ឆ្នេរ
- ដាំព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាងបានចំនួន៧៥ហិកតា
- រៀបចំអន្លង់ត្រីមេពូជបានចំនួន១៨កន្លែង នៅតំបន់មេគង្គលើ
- បានលែងកូនត្រីនិងកូនបង្កងចំនួន៤,៥លានក្បាល ទៅក្នុងអាងទឹកធម្មជាតិ
- បានអភិរក្សធនធានជលផលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ដូចជា អណ្តើកសរសៃ កន្ទាយក្បាលកង្កែប ផ្សោតទឹកសាប និងផ្សោតទឹកប្រៃ អណ្តើកសមុទ្រ សេះសមុទ្រ។ល។ ដែលធ្វើឱ្យចំនួនកើនឡើងចន្លោះពី១០-១៥% ។

៤.៣. ការបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល

ដោយមានបទបញ្ជា០១បប និងច្បាប់ជលផលជាបង្អែក មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់បានសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី និងសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធខិតខំបំពេញការងារយ៉ាងសកម្ម ជាពិសេសបានយកចិត្តទុកដាក់ការពារកន្លែងអភិរក្សជលផលមិនឱ្យមានការលួចចូលធ្វើនេសាទអាណាធិបតេយ្យឡើយ។ ប៉ុន្តែទោះជាខិតខំយ៉ាងណាក៏ដោយ ដែននេសាទដីធំធេងនោះ ក៏មិនទាន់អាចទប់ស្កាត់នូវបទល្មើសនេសាទបាន១០០%នៅឡើយដែរ។

លទ្ធផលជាក់ស្តែង គឺបង្ក្រាបបទល្មើសបានចំនួន៣.៩៧៤ករណី ប្រៀបធៀបឆ្នាំមុនកើនឡើងចំនួន២៨៨ករណី ក្នុងនោះបានបំផ្លាញចោលវត្ថុតាងចំនួន៣.៣៧៥ករណី ពិន័យអន្តរការណ៍ចំនួន៤១៨ករណី បញ្ជូនទៅតុលាការចំនួន១៨១ករណី ដាក់ពន្ធនាគារចំនួន៨៥នាក់ ប្រាក់ពិន័យ និងលក់វត្ថុតាងចំនួនជាង១,០១៧លានរៀល។

បានប្រជុំផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងអនុសាសន៍ថ្នាក់ដឹកនាំនៅតាមមូលដ្ឋានចំនួន២៨០វត្ត អ្នកពាក់ព័ន្ធចូលរួមចំនួន១៧.៨៧៤នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីចំនួន៤.៥១១នាក់។

៤.៤. ការអភិវឌ្ឍន៍ទឹកស្អាត

- ការចិញ្ចឹមត្រីឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន១៤៣.១៤១តោន ស្មើនឹង៩៩,៤០% នៃផែនការ១៤៤.០០០តោន បើប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើងចំនួន២៣.០៨៦តោន

- ការចិញ្ចឹមក្រពើឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន២៩៨.៦៦៩តោន ស្មើនឹង១១៩,៤៧% នៃផែនការ២៥០.០០០ក្បាល បើប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើងចំនួន៨៣.១៦៩ក្បាល

- ការផលិតកូនត្រីពូជឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន១៨០.៥លានកូន ស្មើនឹង១០០,២៨% នៃផែនការ១៨០លានកូន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើងចំនួន៦០.៥លានកូន

- កន្លែងភ្ជាស់ត្រីសរុបមានចំនួន៣០៧កន្លែង ក្នុងនោះមាន២៩៤កន្លែងជាបស់ប្រជាពលរដ្ឋតាមរយៈការផ្តល់បច្ចេកទេសពីមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផល

- បានពិសោធន៍ឱ្យចំណីត្រីរស់ ដោយប្រភេទចំណីគ្រាប់ និងត្រីនុយ បានបង្ហាញថា ការប្រើប្រាស់ចំណីគ្រាប់មានការលូតលាស់លឿនជាងចំណីត្រីនុយ

- បានសាកល្បងភ្ជាស់ក្តាមសេះ ដោយទទួលបានកូនក្តាមចំនួន៨.០០០ក្បាល សម្រាប់លែងក្នុងធម្មជាតិ
- មានប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ៦២.០០០គ្រួសារ បានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី ដោយបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាបន្តបន្ទាប់ ក្នុងនោះមានកសិករ១៥៤នាក់ ជាគ្រូបង្ហាញ និងជា គ្រូផ្សព្វផ្សាយនៅមូលដ្ឋាន។

៤.៥. ការបង្កើតស្រះជម្រកត្រីសហគមន៍

អនុវត្តតាមអនុសាសន៍ដ៏ថ្លៃថ្នារបស់ **សម្ព័ន្ធភាព** កាលពីឆ្នាំ២០០៩ នៅខេត្តកែប មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលគ្រប់ខេត្ត បានបង្កើតស្រះជម្រកត្រីសហគមន៍បាន៧៤៤កន្លែង គិតរហូតដល់ចុងឆ្នាំ២០១៥នេះ នៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ មានចំនួន ច្រើនជាងគេរហូតដល់១០៥កន្លែង។ សកម្មភាពនេះ ក៏បានធ្វើឱ្យផលត្រីតាមវាលស្រែកើនឡើងផងដែរ។

៤.៦. ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាកែច្នៃនិងគុណភាព

ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាកែច្នៃនិងគុណភាព គឺជាការងារថ្មីដែលរដ្ឋបាលជលផលកំពុងផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីឱ្យគ្រប់កន្លែង ផលិតនិងកែច្នៃត្រី ស្របតាមស្តង់ដារអនាម័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ក្នុងន័យធានាសុខភាពសាធារណៈនិងទីផ្សារនាំចេញ ដោយរួម ទាំងសកម្មភាពភូមិ១ផលិតផលជលផល១ផងដែរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងស្តីពីប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និង សុវត្ថិភាពអាហារសម្រាប់ផល ផលិតផលជលផល សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ស្តីពីអនុវត្តអនាម័យល្អនិងការផលិតល្អ និង សេចក្តីប្រកាសស្តីពីវិធានគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យគុណភាព សុវត្ថិភាពលើផល ផលិតផលជលផល។

៤.៧. ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រភពធនធានជលផលទាំងទឹកសាបនិងសមុទ្របានដំណើរការល្អ ដោយសហប្រតិបត្តិការយ៉ាង ជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍនាណាដូចជា EU, FAO, JICA, MRC, NACA, CI, SEAFDEC, World Fish Center ជាដើម។ ដោយមានវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍនេសាទទឹកសាប និងសមុទ្រជាអង្គការអនុវត្តផ្ទាល់។ ចំពោះលទ្ធផលស្រាវជ្រាវត្រូវ បានបោះពុម្ពសៀវភៅផ្សព្វផ្សាយជាច្រើនពាន់ក្បាល និងប៉ុស្តិ៍ជាច្រើនពាន់សន្លឹក។

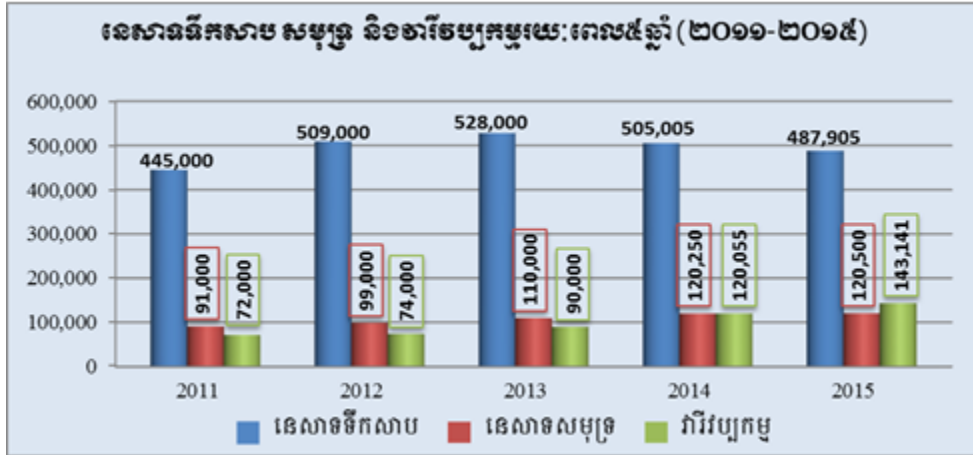
៤.៨. ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកជលផល

ក្របខ័ណ្ឌផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់វិស័យជលផល១០ឆ្នាំ (២០១០-២០១៩) បានរៀបចំឡើងដោយសហការជា មួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះស្តីពីកំណែទម្រង់ជលផល ហើយត្រូវបានក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អនុម័តយល់ព្រមឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការកាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដែលបានអនុវត្តជាង៤ឆ្នាំហើយ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានពិនិត្យកែសម្រួលឯកសារនេះ ដើម្បីឱ្យសមស្របនិងអនុវត្តតាម សភាពការណ៍ជាក់ស្តែង។

៤.៩. ស្ថិតិជលផល

- ស្ថិតិផលនេសាទទឹកសាបឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន៤៨៧.៩០៥តោន ក្នុងនោះមានដូចខាងក្រោម៖
  - នេសាទដោយត្រីរដូវនេសាទ២០១៥-២០១៦ អនុវត្តបានចំនួន១៣.៤២៦តោន ស្មើនឹង១១១,៨៨% នៃ ផែនការ១២.០០០តោន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើង១.១៤១តោន
  - នេសាទត្រីសារក្នុងដែននេសាទ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន៣៣៩.២៦៩តោន ស្មើនឹង៩៦,៩៣% នៃផែនការ ៣៥០.០០០តោន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាថយចុះ៣.៣៣១តោន
  - នេសាទត្រីសារក្នុងវាលស្រែ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន១៣៥.២១០តោន ស្មើនឹង៩០,១៤% នៃផែនការ ១៥០.០០០តោន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាថយចុះ១៤.៩១០តោន
- ស្ថិតិផលនេសាទសមុទ្រឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន១២០.៥០០តោន ស្មើនឹង១០៩,៥៥% នៃផែនការ ១១០.០០០តោន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើង២៥០តោន
- ស្ថិតិវារីវប្បកម្មឆ្នាំ២០១៥ អនុវត្តបានចំនួន១៤៣.១៤១តោន ស្មើនឹង៩៩,៤០% នៃផែនការ១៤៤.០០០តោន ប្រៀបធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកើនឡើង២៣.០៨៦តោន។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីស្ថិតិទេសាទទឹកសាប សមុទ្រ និងវារីវប្បកម្ម ២០១១-២០១៥

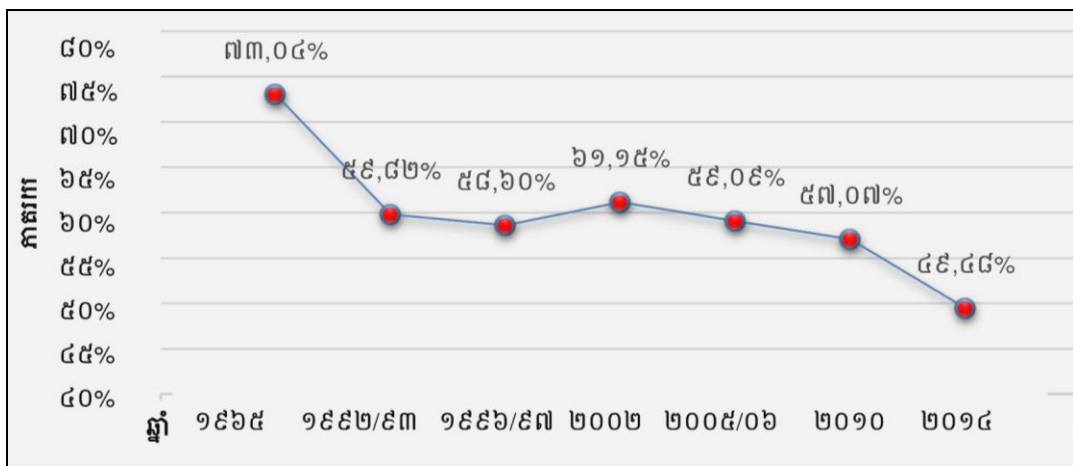
៥. លទ្ធផលនៃផ្នែកព្រៃឈើ

៥.១. ការបោះបង្គោលព្រៃប្រទល់ដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍

ឆ្នាំ២០១៥ ការបោះបង្គោលព្រៃប្រទល់ដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ សម្រេចបានសរុប៥៧៤បង្គោល សរុបប្រវែង៩៣គ.ម ដែលក្នុងនោះដែនសមត្ថកិច្ចខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើព្រះវិហារ បានបោះបង្គោលសរុបចំនួន១២បង្គោល ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ កំពង់ធំបានចំនួន ១១២បង្គោល ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើក្រចេះបានចំនួន១៧៥បង្គោល ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើកោះកុងបាន ចំនួន១៧៥បង្គោល។ ប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤បានចំនួន ១.៤៧៣បង្គោល ដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

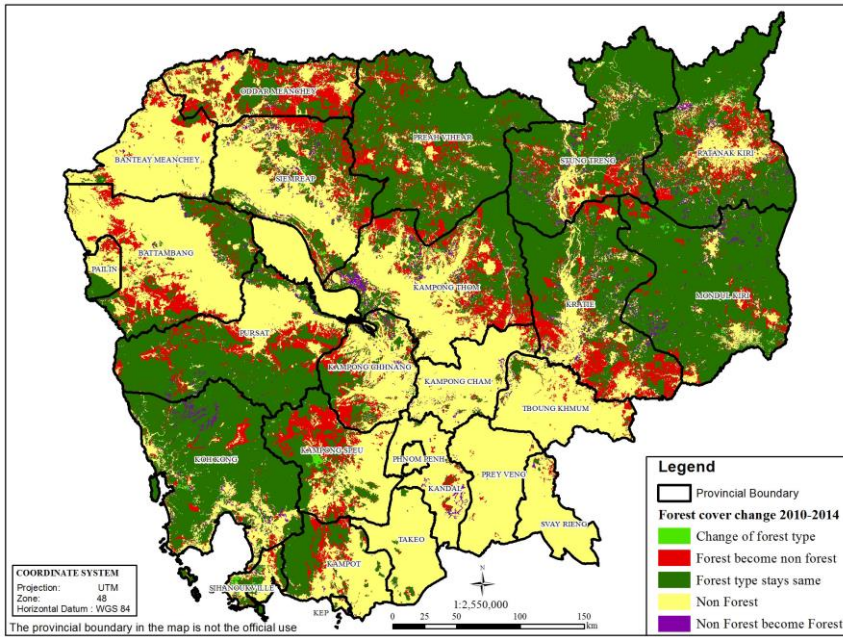
នៅឆ្នាំ១៩៦៥ ធនធានគម្របព្រៃឈើកម្ពុជាគ្របដណ្តប់ចំនួន៧៣,០៤% ធៀបនឹងផ្ទៃដីសរុបទូទាំងប្រទេស។ រដ្ឋបាលព្រៃឈើបានធ្វើការវាយតម្លៃអំពី បម្រែបម្រួលធនធានគម្របព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិជាបន្តបន្ទាប់ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៣ រហូត ដល់ឆ្នាំ២០១៤ ដោយគិតជាមធ្យមរយៈពេល៤ឆ្នាំធ្វើការវាយតម្លៃម្តង។ តាមលទ្ធផលវាយតម្លៃនេះឃើញថា ធនធាន គម្របព្រៃឈើបានធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ ពិសេសក្នុងអំឡុងពេលចុងក្រោយនេះ (ចុងឆ្នាំ២០១០-២០១៤)។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីបម្រែបម្រួលគម្របព្រៃឈើកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៦៥-២០១៤

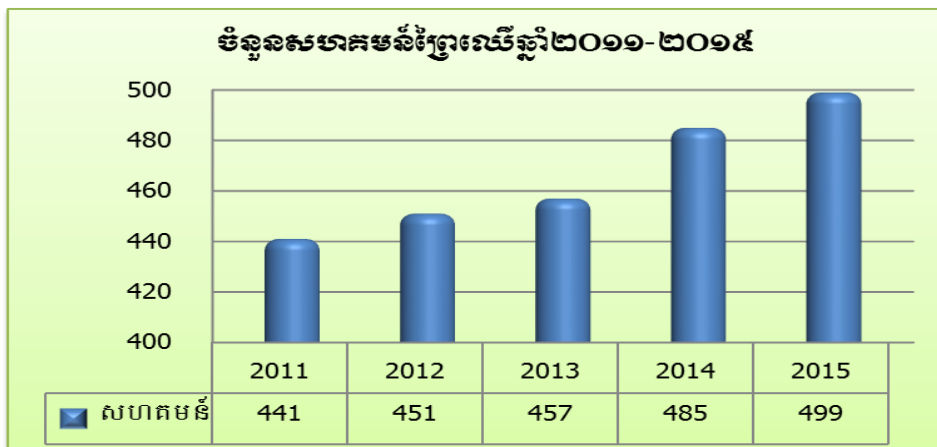
ផែនទីបង្ហាញអំពីបម្រែបម្រួលគម្របព្រៃឈើកម្ពុជាឆ្នាំ២០១០-២០១៤

៥. ២. សហគមន៍ព្រៃឈើ

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចេញប្រកាសស្តីពីការបង្កើតនិងគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ចំនួន៤០សហគមន៍ព្រៃឈើ គ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីសរុបទំហំ១១.៦៩៥ហិកតា នៅក្នុងខេត្តស្វាយរៀង បាត់ដំបង ពោធិ៍សាត់ ស្ទឹងត្រែង និងព្រះវិហារ និងបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងព្រៃសហគមន៍បានចំនួន២៨សហគមន៍ លើផ្ទៃដីទំហំ២៣.៥៣៦ហិកតា នៅខេត្តក្រចេះ កំពង់ធំ បាត់ដំបង រតនគិរី និងពោធិ៍សាត់
- បានពិនិត្យនិងកែសម្រួលលើសេចក្តីព្រាងផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ចំនួន៥០ នៅខេត្តស្ទឹងត្រែង កំពង់ស្ពឺ កំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង កំពង់ធំ និងក្រចេះ និងបានផ្តល់ការយល់ព្រមលើផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ ចំនួន៤៨កន្លែង គ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីព្រៃទំហំ៣២.១៦២ហិកតា
- ចំនួនសហគមន៍ព្រៃឈើសរុបកើនដល់៤៩៩ ប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ មានចំនួន៤៨៥។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីចំនួនសហគមន៍ឆ្នាំ២០១១-២០១៥

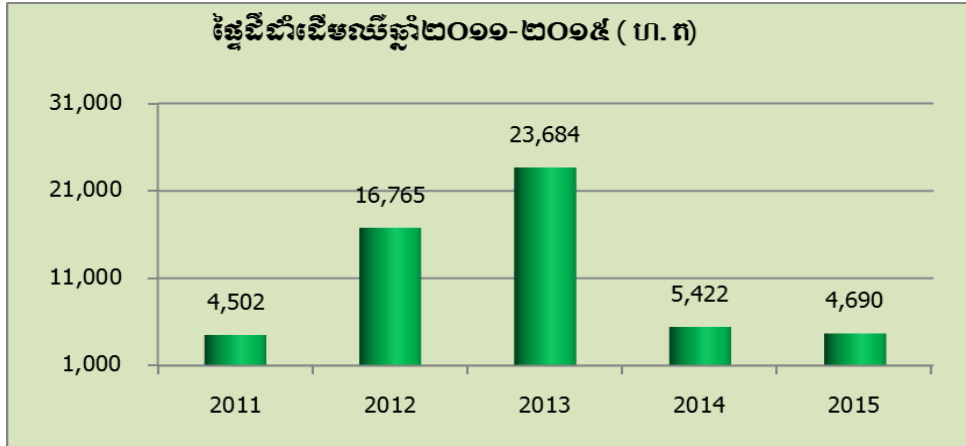

៥. ៣. ការងារដាំដើមឈើ

- បានបណ្តុះកូនឈើចែកចាយជូនប្រជាជនសរុបចំនួន២.០៥២.៣៨១ដើម ក្នុងនោះបានមកពីថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ របស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើចំនួន២៥កន្លែង និងថ្នាលបណ្តុះកូនឈើសម្តេចតេជោចំនួន៤កន្លែង

- បានដាំដើមឈើសរុបចំនួន៤៦៩០ហិកតា ក្នុងនោះ ស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយនិងស្ថានីយព្រៃឈើរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើដាំដើមឈើបានចំនួន៤១៥ហិកតា ក្រុមហ៊ុនដាំឈើជាលក្ខណៈដៃគូ សហការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើដាំឈើបានចំនួន១.៨៧៥ហិកតា និងក្រុមហ៊ុនសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដាំបានចំនួន២.៣៧០ហិកតា និងដាំក្នុងពិធីបុណ្យរុក្ខាទិវាទូទាំងប្រទេសបាន៣០ហិកតា បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ មានការថយចុះចំនួន៧៣២ហិកតា។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីផ្ទៃដីដាំដុះដើមឈើឆ្នាំ២០១១-២០១៥ (ហ.ត)

- បានប្រារព្ធពិធីបុណ្យរុក្ខាទិវា នាថ្ងៃទី០៩ ខែកក្កដា នៅភូមិថ្មសំលៀង ឃុំក្រយា ស្រុកសន្តក នៃខេត្តកំពង់ធំ លើផ្ទៃដីទំហំ១០ហិកតា ក្រោមព្រះរាជាធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតរបស់ **ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**។

៥.៤. ការងារត្រួតព្រង និងបណ្តុះបណ្តាល

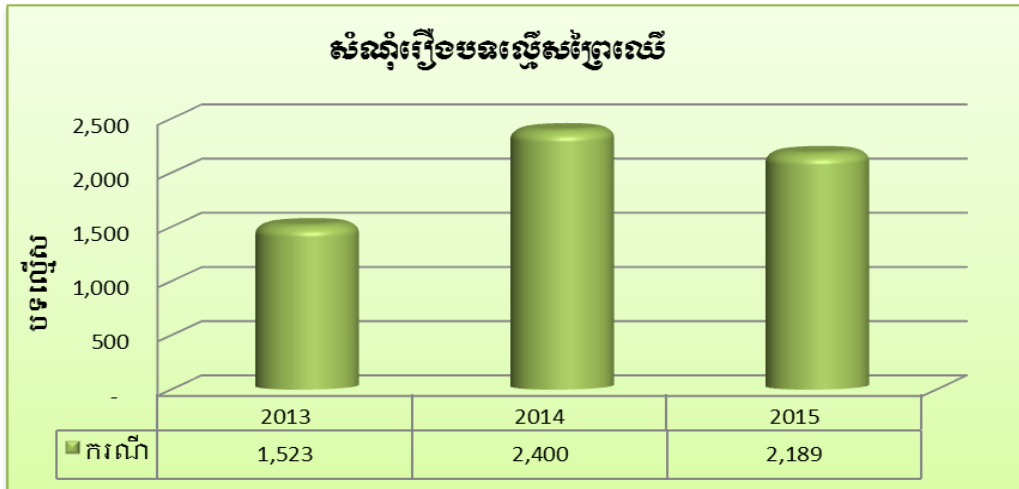
បានអនុវត្តនូវគម្រោងសិក្សាស្រាវជ្រាវចំនួន០៨ រួមមាន៖ (១). គម្រោងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងការអភិរក្សនិងស្រាវជ្រាវព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃប្រកបដោយនិរន្តរភាព (២). គម្រោងស្តារព្រៃឈើឡើងវិញក្រោយអាជីវកម្មនៅតំបន់បាក់ស្នាខេត្តកំពង់ធំ (៣). គម្រោងសិក្សាស្រាវជ្រាវពីបម្រែបម្រួលវដ្តទឹកក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គ (៤). គម្រោងច្រករបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះនៅមហាអនុតំបន់មេគង្គ (៥). គម្រោងស្តារព្រៃឈើឡើងវិញនិងបង្កើតទីតាំងស្រាវជ្រាវនៅខេត្តសៀមរាប (៦). គម្រោងរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៅតាមបណ្តាខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ (៧). ការជំរុញការងារស្តារព្រៃឈើនៅកម្ពុជានិងវៀតណាមតាមរយៈការបង្កើតទ្វីបបង្ហាញ និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធចែកចាយគ្រាប់ពូជ (៨). គម្រោងការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើតាមតំបន់ទីជម្រាលស្ទឹងព្រែកត្នោតផ្នែកលើផែនទេសភាព ។

៥.៥. ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ

- បានទទួលសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងការកាប់រានដីព្រៃពីររដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានសរុបចំនួន២.១៨៩ករណី ក្នុងនោះសំណុំរឿងត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ចំនួន៦៤៣ករណី និងសំណុំរឿងត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការចំនួន១.៥៤៦ករណី។ ចំពោះវត្តមានបទល្មើសព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃដែលបានចាប់ឃាត់ និងដកហូតមានឈើមូល-ជ្រុង៩៩៦ម^៣ ឈើអារ ៤.៧០៥ម^៣ ឈើគ្រាក់គ្រញូង១១៣ម^៣ និង៥.៧៩២គ.ក្រ សត្វព្រៃចម្រុះគ្រប់ប្រភេទ៤.០១៨ក្បាល និង២.៣៩៤គ.ក្រ និងអនុផលព្រៃឈើព្រមទាំងសម្ភារផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត។ ដីព្រៃឈើដែលបានកាប់រានចំនួន២.៧០៩ហិកតា ត្រូវបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការ និងបានដកហូតរណារយន្តបានចំនួន៤៨៦គ្រឿង។ ជាមួយ បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ មានការថយចុះចំនួន២១១ករណី។

- បាននិងដំណើរការបញ្ជូនរាល់សំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងកាប់រានដីព្រៃទៅក្នុងប្រព័ន្ធតាមដានព័ត៌មានបទល្មើសព្រៃឈើ (Case Tracking System-CTS)
- បានចុះពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ចំនួន៣៨លើក នៅក្នុងខេត្តកោះកុង ព្រះសីហនុ កំពត កែប តាកែវ ត្បូងឃ្មុំ ក្រចេះ មណ្ឌលគិរី រតនគិរី ស្ទឹងត្រែង កំពង់ធំ ព្រះវិហារ សៀមរាប និងឧត្តរមានជ័យ ដោយបានចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើបានជាច្រើនករណី។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ

៥.៦. ការងារអភិរក្សព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃ

- បានពិគ្រោះយោបល់ចំនួន៥លើក លើការងារបង្កើតព្រៃការពារព្រៃឡង់ និងព្រៃការពារសៀមប៉ាង ជាមួយអាជ្ញាធរភូមិ ឃុំ ប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើ និងសមាជិកសហគមន៍សំខាន់ៗនៅក្នុងស្រុកសណ្តាន់ខេត្តកំពង់ធំ ស្រុកសៀមប៉ាង ខេត្តស្ទឹងត្រែង និងស្រុកព្រែកប្រសប់ខេត្តក្រចេះ

- បានបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការកែសម្រួលទំហំតំបន់ព្រៃការពារ សម្រាប់អភិរក្សធនធានសេនេទិចរុក្ខជាតិ និងសត្វព្រៃសៀមប៉ាង ទៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានរៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតតំបន់ព្រៃការពារ សម្រាប់អភិរក្សធនធានសេនេទិច រុក្ខជាតិ និងសត្វព្រៃព្រះរាជ ដែលមានទំហំ៩២.១៣២ហិកតា ក្នុងខេត្តព្រះវិហារ
- បានចុះកំណត់តំបន់សក្តានុពលសម្រាប់បង្កើតជាតំបន់ទេសចរណ៍ជាតិនៅក្នុងព្រៃការពារសីមា
- បានថែរក្សាការពារសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទចំនួន១.៣១១ក្បាល ក្នុងឧទ្យានសួនសត្វនិងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គ្រោះសត្វព្រៃ ភ្នំតាម៉ៅ (បក្សី៥១ប្រភេទ ថនិកសត្វ៤៤ប្រភេទ និងល្អិត១២ ប្រភេទ) សង្គ្រោះសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទចំនួន១.៣១៧ក្បាល សត្វកើតថ្មី៧០ក្បាល ស្ថាប័នភាពជីវសាស្ត្រ និងការដោះលែងទៅព្រៃធម្មជាតិវិញចំនួន១.២១២ក្បាល ព្យាបាលសត្វព្រៃបួសឈឺចំនួន២.៣២៣ក្បាល សាងសង់សំណង់ទ្រុងសត្វ និងសំណង់ផ្សេងៗបានជាច្រើនទៀត
- បានផ្តល់ចំណីដល់សត្វត្នាតនៅខេត្តស្ទឹងត្រែង-ក្រចេះ ព្រៃការពារព្រះវិហារ ព្រៃការពារសៀមប៉ាង និងព្រៃការពារមណ្ឌលគិរី ដោយរាប់លើញត្នាតសរុបចំនួន២៣៥ក្បាល និងបានធ្វើការការពារសំបុកសត្វត្រយ៉ងចង្អុកសចំនួន៦២សំបុក ត្រដក់តូចចំនួន១៦៨សំបុក រំពេទ្យចំនួន១៨សំបុក ត្នាតចំនួន៣១សំបុក ត្រយ៉ងយក្សចំនួន២៧សំបុក នៅខេត្តស្ទឹងត្រែង-ក្រចេះ ព្រៃការពារសៀមប៉ាង និងព្រៃការពារព្រះវិហារ។

៥.៧. ការងារឧស្សាហកម្មនិងពាណិជ្ជកម្ម

- បានធ្វើការសិក្សាអត្រាកែច្នៃកូនឈើចំនួន១៦ក្រុមហ៊ុន និងបានលើកសំណើសុំបង្កើតរោងម៉ាស៊ីនអារ កែច្នៃឈើជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន១៧ និងពន្យារសុពលភាពជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន២៣ក្រុមហ៊ុន។ បានផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតដឹកជញ្ជូនផល អនុផលព្រៃឈើនាំចេញជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន៦ និងបានផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតដឹកជញ្ជូនផល អនុផលព្រៃឈើនាំចូលជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន២
- បានផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញផលិតផលឈើកែច្នៃចំនួន៧ក្រុមហ៊ុន ព្រមទាំងអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលផលិតផលឈើចំនួន៣ក្រុមហ៊ុន និងបានផ្តល់ការពន្យារទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញចំណិតឈើអាកាស្យា និងប្រេងខ្យល់ចំនួន១ក្រុមហ៊ុន
- បានលើកសំណើសុំគោលការណ៍នាំចេញផលិតផលឈើកែច្នៃ និងអនុផលព្រៃឈើកែច្នៃចំនួន៨ក្រុមហ៊ុន និងសំណើសុំគោលការណ៍នាំចូលចំនួន៤ក្រុមហ៊ុន ព្រមទាំងសំណើសុំពន្យារសុពលភាពគោលការណ៍អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញចំនួន១ ក្រុមហ៊ុន។

៥.៨. ការប្រមូលចំណូលពីផ្នែកព្រៃឈើ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមរយៈរដ្ឋបាលព្រៃឈើ បានទទួលចំណូលពីថ្លៃសួយសារផលអនុផលព្រៃឈើ និងសេវាសាធារណៈចំនួន៣២.២៦៣.១៩១.២១៥រៀល ក្នុងនោះ បង់ចូលថវិការដ្ឋនិងមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើជាតិមានចំនួន២៥.៤៨២.៣០៤.៧៧៤រៀល និងទូទាត់ប្រាក់រង្វាន់មានចំនួន៦.៧៨០.៨៨៦.៤៤១រៀល។

៦. ការផ្តល់សេវាកម្មគាំទ្រ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

៦. ១. លទ្ធផលសម្រេចបានលើការអនុវត្តគោលនយោបាយនិងការវិនិយោគឯកជន

ក. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០១៤-២០១៨

ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ ហើយនៅតែចាត់ទុកវិស័យកសិកម្មជាវិស័យអាទិភាព ដើម្បីចូលរួមជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៤-២០១៨ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តកាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក៏ត្រូវមានឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨ ស្របជាមួយគ្នាដែរ។ នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្រសួងបានកំណត់បាននូវកម្មវិធីថ្មីចំនួន៥ អនុកម្មវិធីថ្មីចំនួន៦៣ និងសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តចំនួនជាង៥០០សកម្មភាព។

ដើម្បីឱ្យការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងអាចអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាត្រូវបានរៀបចំឡើងចំនួន៤លើក (លើកទី១នៅខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ លើកទី២នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ លើកទី៣នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ និងលើកទី៤នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥) ដោយមានការចូលរួមពីថ្នាក់ដឹកនាំពីគ្រប់អង្គការជំនាញ មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត តំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ផ្នែកឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល សំដៅឆ្លើយយ៉ាងណាឱ្យឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ មានតម្លាភាព និងមានភាពរលូនក្នុងវិស័យរវាងអនុវិស័យប្តូរផ្នែកនានា ក៏ដូចជាមានភាពរលូនជាមួយវិស័យពាក់ព័ន្ធនានាផងដែរ។

ពិនិត្យជាមួយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨នេះ ត្រូវបានរៀបចំកសាងឡើង សំដៅរួមចំណែកដល់ការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់

អនុវត្តនិងជំរុញការរីកលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម និងការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម រួមនឹងការគ្រប់គ្រងនិងអភិរក្ស ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនិងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់កាលពីខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ហើយផែនការនេះគឺ ជាមូលដ្ឋានមួយដ៏រឹងមាំសម្រាប់ការកសាង “ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាបីឆ្នាំរំកិល” និង“ថវិកាកម្មវិធីប្រចាំឆ្នាំ” របស់ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលមកទល់ពេលនេះ ការងារទាំងអស់ត្រូវបានវាយតម្លៃថាទទួលបានជោគជ័យគួរជាទី ពេញចិត្ត។

ខ. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយឈរលើមូលដ្ឋានយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់ កាលទី៣របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៤-២០១៨ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ កសិកម្មឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ជាពិសេសស្របតាមសារាចរណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាលេខ០២ សរណន ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះ គឺជាឧបករណ៍និងជាយន្តការដ៏សំខាន់ក្នុងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធ នៃការប្រើប្រាស់ថវិកា ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមរយៈការតម្រង់វិភាគថវិកា បម្រើឱ្យសកម្មភាពជាអាទិភាព ធ្វើយ៉ាងណាសម្រេចបាននូវគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងជាអាទិភាព ក៏ដូចជា គោលនយោបាយរួម និងអនុសាសន៍គន្លឹះរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ វិស័យកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ទន្ទឹមនេះដែរ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦ បានផ្តោតជាសំខាន់លើការងារបង្កើនផលិតភាព ពិពិធកម្ម និងពាណិជ្ជបរិយកម្មកសិកម្ម ពិសេសការងារស្រាវជ្រាវ ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ការពង្រឹងសេវាកសិកម្មថ្នាក់ ក្រោមជាតិឱ្យមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេសប្រសើរជាងមុន និងជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យផលិតកម្មសត្វ និងវារីវប្បកម្មឱ្យមាន លក្ខណៈកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ដើម្បីសន្តិសុខស្បៀងនិងលើកស្ទួយកម្រិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកសិករឱ្យរួចផុតពីភាពក្រីក្រ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះ ក៏បានរួមបញ្ចូលផងដែរនូវការអនុវត្តគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុង ការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ។ លើសពីនេះទៀតនោះ កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រធំ២ទៀត ក៏ត្រូវបានបន្តរៀបចំ និងជំរុញឱ្យអនុវត្តសំដៅសម្រេចបាននូវការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ (ព្រៃឈើនិងផលផល) ប្រកបដោយចីរភាព។ ការ កំណត់នូវសូចនាករនិងគោលដៅសូចនាករតាមកម្មវិធីនីមួយៗមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ជាងមុន ដែលបង្កភាពងាយ ស្រួលក្នុងការតាមដាននិងវាយតម្លៃលើរាល់កម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាពនានា ដែលបានប្រើប្រាស់ធនធាន ហិរញ្ញប្បទានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

គ. ការវិនិយោគឯកជន

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានសម្រេចផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងលើកទឹកចិត្ត និងទាក់ទាញការ វិនិយោគឯកជនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស សំដៅអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម កសិ-ឧស្សាហកម្ម ជាលក្ខណៈប្រពលវប្បកម្មនិង ពិពិធកម្ម ដែលរួមចំណែកដល់ការបង្កើតការងារនៅជនបទ លើកស្ទួយជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋឱ្យមានលក្ខណៈប្រសើរឡើង បង្កើនការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម និងបង្កើនចំណូលរដ្ឋសម្រាប់អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

គិតមកទល់ឆ្នាំ២០១៥ ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ កំពុងនៅ មានសុពលភាពមានចំនួនសរុប១១៣ក្រុមហ៊ុន ស្ថិតនៅ១៧ខេត្ត លើផ្ទៃដីសរុបតាមកិច្ចសន្យាចំនួន១.០៩០.៣២២ហិកតា និង ផ្ទៃដីអាជីវកម្ម-ផលិតកម្មសរុបចំនួន៧៣៥.៧៥៩ហិកតា។

- **ការងារឈូសឆាយដាំដុះ៖** ឈូសឆាយបានលើផ្ទៃដីចំនួន៣៤៨.៥១២ហិកតា ដាំដុះដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្ម បាន ចំនួន២៩៩.៧៦៣ហិកតា។

- **ការងារសាងសង់៖** សាងសង់ប្រព័ន្ធផ្លូវគ្រប់ប្រភេទសរុបចំនួន១០.៣៦៩គីឡូម៉ែត្រ

- **ការប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្ម៖** ពលកម្មសរុបមានចំនួន៤៨.១០៥នាក់ ក្នុងនោះមានបុគ្គលិកខ្មែរចំនួន១៣.១៣៩នាក់ កម្មករខ្មែរចំនួន១២.៩៤៧នាក់ កម្មករអណ្តែតចំនួន២០.២៤១នាក់ និងអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសបរទេសចំនួន១.៧៧៨នាក់។

ដោយឡែកក្រុមហ៊ុនដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដែលមានទំហំផ្ទៃដីតូចជាង១.០០០ហិកតា បានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយខេត្ត មានចំនួន៣២ក្រុមហ៊ុនលើផ្ទៃដីចំនួន៣៦.៩៨៣ហិកតា។

- **ការងារឈូសឆាយដាំដុះ៖** ឈូសឆាយបានលើផ្ទៃដីចំនួន១៤.៤៨០ហិកតា ដាំដុះដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្មបាន ចំនួន១១.០៧៩ហិកតា។

- **ការងារសាងសង់៖** សាងសង់ប្រព័ន្ធផ្លូវគ្រប់ប្រភេទសរុបចំនួន ៣៥៩គីឡូម៉ែត្រ

- **ការប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្ម៖** ពលកម្មសរុបមានចំនួន២.៩៥៣នាក់ ក្នុងនោះមានបុគ្គលិកខ្មែរចំនួន២៣១នាក់ កម្មករខ្មែរចំនួន៧៣៦នាក់ កម្មករអណ្តែតចំនួន១.៩៧៨នាក់ និងអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសបរទេសមួយចំនួនទៀត។

ក្រុមហ៊ុនដែលបានទទួលគោលការណ៍វិនិយោគមុនបទបញ្ជាលេខ០១បប ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ របស់ រាជរដ្ឋាភិបាលមានក្រុមហ៊ុនចំនួន១៣។ យោងតាមលិខិតលេខ១៧៥៥សជណ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ របស់ទីស្តីការ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលនិាករណ៍ចំនួន០៥ក្រុមហ៊ុនលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន២៩.៥០១ហិកតា។ ក្រុមហ៊ុននៅសល់ ចំនួន៨លើទំហំផ្ទៃដីចំនួន៥៤.៤៨៧ហិកតា បាននិងកំពុងអនុវត្តនីតិវិធីតាមខ្លឹមសារគោលការណ៍វិនិយោគរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ស្ថានភាពក្រុមហ៊ុនបានលុបគោលការណ៍និងកិច្ចសន្យា៖

ដោយក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនមានភាពអសកម្ម លើកិច្ចដំណើរការគម្រោងវិនិយោគរបស់ខ្លួន រាជរដ្ឋាភិបាលបាន សម្រេចលុបគោលការណ៍និងកិច្ចសន្យាវិនិយោគ។ គិតមកដល់ឆ្នាំ២០១៥នេះ ក្រុមហ៊ុនដែលត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលលុប គោលការណ៍ និងកិច្ចសន្យាមានសរុបចំនួន៧៨ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីសរុបចំនួន៦៣០.៨៩៥ហិកតា ក្នុងនោះមាន៖

- ក្រុមហ៊ុនមានទំហំផ្ទៃដីធំជាងមួយពាន់ហិកតាមានចំនួន៦៧ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន៦២១.៦០៣ហិកតា
- ក្រុមហ៊ុនមានទំហំផ្ទៃដីតូចជាងមួយពាន់ហិកតាមានចំនួន១១ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន៩.២៩២ហិកតា ។

ក្រុមហ៊ុនដែលត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលលុបគោលការណ៍ និងកិច្ចសន្យាទាំង៧៨ក្រុមហ៊ុននេះមានក្រុមហ៊ុនចំនួន២១ ត្រូវបាននិាករណ៍តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការអន្តរក្រសួង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ វាស់វែង និងវាយតម្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច។ ក្រុមហ៊ុនទាំង២១មាន ៖

- ក្រុមហ៊ុនចុះកិច្ចសន្យាជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានចំនួន១២ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន ២២៧.៥៦៧ហិកតា
- ក្រុមហ៊ុនចុះកិច្ចសន្យាជាមួយខេត្តមានចំនួន០៤ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន៣.៤៤៣ហិកតា
- ក្រុមហ៊ុនទទួលគោលការណ៍វិនិយោគពីរាជរដ្ឋាភិបាល តែមិនទាន់ចុះកិច្ចសន្យាមានចំនួន៥ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដី ចំនួន២៩.៥០១ហិកតា ។

ស្ថានភាពក្រុមហ៊ុនបានបង់ប្រាក់កក់៖ ក្រុមហ៊ុនដែលបានបង់ប្រាក់កក់ធានាកិច្ចសន្យាជូនរដ្ឋ នៅធនាគារជាតិសរុប មានចំនួន១៣៤ក្រុមហ៊ុន លើទំហំទឹកប្រាក់សរុបចំនួន៦.០០២.៩៥៩,៨៦ដុល្លារ និង ៨០,៦៨លានរៀល។

ការងារចុះបញ្ជីដីជាទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានស្នើសុំចុះបញ្ជីដី ជាទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ ក្នុងគោលដៅសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចបានចំនួន១១០ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីសរុបចំនួន ៩៧៦,៩១៧,៩៥ហិកតា ក្នុងនោះមាន៖ ក្រុមហ៊ុនបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាន ចំនួន១០៣ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន៩៣០,៤៣០,៩៥ហិកតា និងក្រុមហ៊ុនទទួលបានគោលការណ៍វិនិយោគពីរាជ រដ្ឋាភិបាលតែមិនទាន់ចុះកិច្ចសន្យាបានចំនួន០៧ក្រុមហ៊ុន លើផ្ទៃដីចំនួន៤៦,៤៨៧ហិកតា។

ជាលទ្ធផល គិតមកដល់ឆ្នាំ២០១៥ មានក្រុមហ៊ុនចំនួន៤៩ក្រុមហ៊ុន បានធ្វើការចុះបញ្ជីដីទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន របស់រដ្ឋក្នុងនោះមាន៖

- ក្រុមហ៊ុនចុះកិច្ចសន្យារួចជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (កិច្ចសន្យានៅមានសុពលភាព) សរុប ចំនួន៤២ក្រុមហ៊ុន ក្នុងនោះ ក្រុមហ៊ុនចំនួន២០ ទទួលបានប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនចំនួន២២ បានផ្តិតមេដៃស្នើសុំចុះបញ្ជីដីរួច និងកំពុងបន្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដី។

- ក្រុមហ៊ុនមិនទាន់ចុះកិច្ចសន្យាសរុបចំនួន០៧ក្រុមហ៊ុន ក្នុងនោះ ក្រុមហ៊ុនចំនួន០៣ ទទួលបានប័ណ្ណសម្គាល់ សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ក្រុមហ៊ុនចំនួន០៤ បានផ្តិតមេដៃស្នើសុំចុះបញ្ជីដីរួច និងកំពុងបន្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដី។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រគល់សិទ្ធិជូន លោកមន្ត្រីរកស៊ីកម្មខេត្ត នាយខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងនាយខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលជាតំណាងនីតិបុគ្គល ក្នុងការបំពេញឯកសារចុះបញ្ជីដីរដ្ឋ តាមរយៈលិខិតលេខ៧៤១៧ ៥៨៥ កសក.នជ.ជក និង លិខិតលេខ៧៤១៨៥៨៦ កសក.នជ.ជក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥។

៦.២. ការរៀបចំវិធានបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងវិស័យកសិកម្ម

ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តកម្មវិធីនីតិកម្មឆ្នាំ២០១៥ អង្គការជំនាញនីមួយៗក៏បានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការអភិវឌ្ឍ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលជាកម្មវិធីនីតិកម្មវិស័យកសិកម្មរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ សុវត្ថិភាពស្បៀង និងការអភិវឌ្ឍផលិតកម្មកសិកម្មប្រកបដោយចីរភាព រួមមាន៖

ក. ការរៀបចំវិធានបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្នែកដំណាំ

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីកសិកម្ម និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការការពាររុក្ខជាតិនិងភូតតាមអនាម័យ កំពុងត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងសកម្ម។ ដោយឡែក បទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មដែលត្រូវបានរៀបចំ និងបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់គឺប្រកាសស្តីពីលក្ខខណ្ឌ៖គំរូ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងគំរូសម្រាប់សហគមន៍កសិកម្ម សហភាព សហគមន៍កសិកម្ម និងសម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិកម្ម។ បន្ថែមពីនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាននិង កំពុងជំរុញការងាររៀបចំលិខិតបទដ្ឋានសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀតដូចជា៖ (១).សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយស្តីពីពូជ ដំណាំកម្ពុជា (២).សេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការផ្តល់នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ (៣).ប្រកាសរួមស្តីពី ការផ្តល់សេវាសាធារណៈនៅក្នុងសកម្មភាពគ្រប់គ្រងពូជដំណាំ (៤).ប្រកាសស្តីពីស្ថាភាពសញ្ញាព័ត៌មានបញ្ជាក់លើសំបក វេចខ្ចប់ពូជដំណាំ (៥).ប្រកាសស្តីពីការសាកល្បងការយកសំណាក ការចាត់ថ្នាក់ ការកំណត់ស្តង់ដារគុណភាពពូជដំណាំ និងនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យលើគុណភាពពូជដំណាំ (៦).ប្រកាសស្តីពីបែបបទនៃការពិន័យអន្តរការណ៍និងតម្លៃទីផ្សារពូជដំ ណាំជាមូលដ្ឋានសម្រាប់អនុវត្តន៍ការពិន័យអន្តរការណ៍ (៧).ប្រកាសស្តីពីគំរូពាក្យស្នើសុំនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រ បញ្ជាក់គុណភាពពូជដំណាំ (៨).សេចក្តីព្រាងប្រកាសរួមស្តីពីសោហ៊ុយសេវាកម្មត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ និងកម្ចាត់ សមាសភាពចង្រៃ (៩).សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីបញ្ជីរាយមុខទិន្នន័យជាមួយវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យភូតតាមអនាម័យ (១០).សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការតែងតាំងនគរបាលយុត្តិធម៌ និង (១១).វិសោធនកម្មប្រកាសស្តីពីការបង្កើតឯកសណ្ឋាន សញ្ញាសម្គាល់ និងត្រារបស់មន្ត្រីភូតតាមអនាម័យ។

ខ. ការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តន្តរកោសិ

ក្រសួងដែលមានអគ្គនាយកដ្ឋានកោសិជាសេនាធិការ បាននិងកំពុងរៀបចំចងក្រងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកោសិដែល បានចាប់ផ្តើមដំណើរការចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០មករហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ត្រូវបានបញ្ចប់នៅត្រីមាសទី១ អគ្គនាយកដ្ឋានកោសិដែលរួមមាន ១១ជំពូក ៩២មាត្រា និងឧបសម្ព័ន្ធ១ ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងពិនិត្យពិភាក្សានៅក្រសួង។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ អគ្គនាយកដ្ឋានកោសិ បានរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តន្តរកោសិជា សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការគ្រប់ គ្រងស្នាក់ការប្រមូលទិញជំរកោសិត្រួសារ និងសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការហាមឃាត់ការធ្វើចរាចរជំរកោសិមិនទាន់កែច្នៃ ទៅបរទេស។

គ. ការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តន្តរកោសិកម្ម និងបសុព្យាបាល

គ.១. ការកសាងច្បាប់:

ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ មាន២២ជំពូក ១២៤មាត្រា ដែលមានសន្តានុក្រមចំនួន៥៣ ត្រូវបាន ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តមសីហមុនី ឡាយព្រះហស្តលេខា កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។

រូបថតអនុស្សាវរីយការពារច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វនៅព្រឹទ្ធសភា

គ.២. ការរៀបចំអនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល:

សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការងារដំឡើងនាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល ទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វត្រូវបានរៀបចំរួច។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការបង្កើតនិងការគ្រប់គ្រងកសិដ្ឋាន ចិញ្ចឹមសត្វក៏ត្រូវបានរៀបចំនិងកែសម្រួល។ សេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក៏បានរៀបចំហើយ និងបានបញ្ជូនទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យផ្តល់យោបល់។ ជាមួយនោះបានរៀបចំសេចក្តីណែនាំជាច្រើន ក្នុងនោះមានសេចក្តីណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ត្រាសម្រាប់បោះសម្គាល់លើ ផ្ទាំងសាច់។

គ.៣. ការរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាពសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ:

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាពសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ ត្រូវបានបញ្ជូនមកក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីពិនិត្យនិងចុះហត្ថលេខា ក្រោយពេលដែលឯកសារនេះ ត្រូវបានធ្វើការប្រជុំពិភាក្សាជាច្រើន លើក្នុងមកហើយ។ សេចក្តីព្រាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រលុបបំបាត់ជំងឺផ្តែកនៅកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ ក៏ត្រូវបានរៀបចំផងដែរ។

ឃ. ការរៀបចំវិធានបទដ្ឋានគតិយុត្តម្តង្កែកព្រៃឈើ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានជំរុញការរៀបចំសេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការកែសម្រួលទំហំតំបន់ព្រៃ ការពារសម្រាប់អភិរក្សធនធានសេនេទិចរុក្ខជាតិ និងសត្វព្រៃសៀមប៉ាង និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្តង្កែកព្រៃឈើ ដល់កម្មវិធីកំណែទម្រង់វិស័យព្រៃឈើ។

៦.៣. ការងារគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានខិតខំបំពេញភារកិច្ចយ៉ាងសកម្ម និងយកចិត្តទុកដាក់ជាសំខាន់ក្នុង ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមរយៈការបង្កើនចំណូលនិងវិចារណកម្មនៃចំណាយ ដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍ វិស័យកសិកម្ម ក្នុងគោលដៅពង្រឹងនិងពង្រីកសេវាសាធារណៈ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។

តាមរយៈការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីពេញលេញ ក្រសួងបានចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៥ មានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ១៤៩.៤៣៧.៥២៧.៧៤៨រៀល ស្មើនឹង៩៩,៤៣% នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៥ ក្នុងនោះ (១) រដ្ឋបាលកណ្តាលអនុវត្តបាន ចំនួន១០៥.៩៨៨.២០៧.៧៧១រៀល ស្មើនឹង១០០% នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៥ (២) មន្ទីររាជធានីខេត្តអនុវត្តបានចំនួន ៤៣.៤៤៩.៣១៩.៩៧៧រៀល ស្មើនឹង៩៨,៦៧% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៥។ ជាទូទៅការអនុវត្តចំណាយថវិកា កម្មវិធីពេញលេញឆ្នាំ២០១៥ មានសមាមាត្រស្របតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ដោយសារមានការចង្អុលបង្ហាញនិងមាន អន្តរាគមន៍ទាន់ពេលវេលាអំពីនីតិវិធីចំណាយជូនដល់បណ្តាអង្គភាពថវិកាថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន (មន្ទីរកសិកម្ម រាជធានីខេត្ត)។ ដោយឡែកការអនុវត្តចំណាយថវិកាជំពូកផ្សេងៗ ដែលទាបជាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ដោយសារការសន្សំ ថវិកាពីការធ្វើលទ្ធកម្ម និងមានចង្កោមសកម្មភាពខ្លះក្នុងអនុកម្មវិធីនៃអង្គភាពថវិកា អនុវត្តមិនទាន់រដូវកាលតាមការគ្រោងទុក។

ការអនុវត្តប្រមូលចំណូលឆ្នាំ២០១៥ សម្រេចបានសរុបចំនួន៥០.៧៥៩.៧០៩.៥១២រៀល ស្មើនឹង៨៦,៥៨% នៃ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងនោះ (១) រដ្ឋបាលកណ្តាលអនុវត្តបានចំនួន៤៨.៣៨៨.៤៣៧.៧២២រៀល ស្មើនឹង៨៥% នៃច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ (២) មន្ទីរកសិកម្មរាជធានីខេត្ត អនុវត្តបានចំនួន២.៣៧១.២៧១.៧៩០រៀល ស្មើនឹង១៣៧,៥៩% នៃ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ។ ការអនុវត្តចំណូលនៅថ្នាក់កណ្តាលទាបជាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃការធ្វើសម្បទាន ព្រៃឈើ ប៉ុន្តែមានការកើនឡើងគួរកត់សម្គាល់អំពីផលចំណូលពីការបង់ចំណូលពីបណ្តាក្រុមហ៊ុនវិនិយោគសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងផលពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល។

៦.៤. ការងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ក. លទ្ធផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានទទួលសិទ្ធិប្រទានពី **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ដើម្បីចូលរួមកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីកសិកម្មនិងព្រៃឈើអាស៊ានលើកទី៣៧ ព្រមទាំងកិច្ច ប្រជុំអមមួយចំនួនទៀតនៅទីក្រុងម៉ាកាវនៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន ដោយបានអនុម័តឯកសារមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- **ឯកសារដែលបានអនុម័ត ៖**
  - ១. សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រដ្ឋមន្ត្រីកសិកម្មនិងព្រៃឈើអាស៊ានស្តីពីសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ
  - ២. គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីភូតតាមអនាម័យសម្រាប់នាំចូលផ្លែធូរនិងគ្រាប់កាហ្វេ ដើម្បីប្រើប្រាស់នៅក្នុង បណ្តាប្រទេសអាស៊ាន
  - ៣. កម្រិតអតិបរមានៃកាកសំណល់ថ្នាំកសិកម្មចំនួន ០៥ ប្រភេទ
  - ៤. ស្តង់ដារអាស៊ានសម្រាប់ផ្លែស្រកានាត (Dragon Fruit) ស្ពៃខ្មៅ (Green Mustard) ស្ពៃស្ពីណេត (Spinach) ត្រកួន (Water Convolvulus) ស្ពៃបូកតោ (Chinese Cabbage) និងផ្សិតខ្មៅ (Fresh Shitake Mushroom)

- ៥. នីតិវិធីអនុវត្តស្តង់ដារសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍វារីជាតិរស់ (Live Aquatic) នៅអាស៊ាន
- ៦. គំរូតារាងស្តីពីការរៀបចំឱ្យមានសមភាពនៃការត្រួតពិនិត្យផលិតផលជលផលនិងប្រព័ន្ធផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ
- ៧. គោលការណ៍ណែនាំរបស់អាស៊ានសម្រាប់ការទប់ស្កាត់លំហូរនៃត្រី និងផលិតផលនេសាទពីសកម្មភាពនេសាទលើសច្បាប់ចូលក្នុងខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់
- ៨. ចក្ខុវិស័យនិងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ានស្តីពីស្បៀង កសិកម្ម និងព្រៃឈើ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥។

○ **ឯកសារដែលទទួលបានសិទ្ធិប្រទានដើម្បីចុះហត្ថលេខា ៖**

កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលអាស៊ានសម្រាប់សុខភាពសត្វនិងជំងឺស្វីណូស។

○ **គម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្រោមក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន ៖**

គម្រោង “ការពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យកសិកម្មក្នុងប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន” ដំណាក់កាលទី២ ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ដែលឧបត្ថម្ភថវិកាដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៃប្រទេសជប៉ុន។

○ **ធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារជំនាញអាស៊ាន ៖**

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានទទួលគោលការណ៍អនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាល បានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារជំនាញបច្ចេកទេសអាស៊ានចំនួន៣ នៅឆ្នាំ២០១៥ ដូចខាងក្រោម ៖

- ១. សិក្ខាសាលាស្តីពីកម្រិតកាកសំណល់ជាតិពុល និងកិច្ចប្រជុំលើកទី១៥នៃក្រុមការងារជំនាញស្តីពីការធ្វើសុខុដុមនីយកម្មកម្រិតកាកសំណល់ជាតិពុលនៃថ្នាំពុលកសិកម្ម។
- ២. កិច្ចប្រជុំលើកទី៦ របស់ក្រុមការងារជំនាញស្តីពីការអនុវត្តកសិកម្មល្អ។
- ៣. កិច្ចប្រជុំរបស់មជ្ឈមណ្ឌលអាស៊ានសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្មលើកទី២២ និងកិច្ចប្រជុំលើកទី១៧ របស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអាស៊ានស្តីពីសហគមន៍កសិកម្ម។

ខ. លទ្ធផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ពហុភាគី និងជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ

នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានជួបពិភាក្សា ចរចាពិគ្រោះយោបល់ និងសម្របសម្រួលជាមួយប្រទេស ស្ថាប័ននានា សហគមន៍ផ្តល់ជំនួយក្នុងលក្ខណៈជាទ្វេភាគី និងពហុភាគី ព្រមទាំងជាមួយអង្គការអន្តរជាតិនានា ក្នុងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេស វិទ្យាសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ និងចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ និងកិច្ចព្រមព្រៀងដូចខាងក្រោម ៖

○ **ចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ ឯកសារគម្រោង និងកិច្ចព្រមព្រៀងគម្រោង ៖**

១. ចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ ៖

ល.រ	អនុស្សរណៈ ពិធីសារ កិច្ចព្រមព្រៀង ផែនការសកម្មភាព	ជាមួយ	កាលបរិច្ឆេទចុះហត្ថលេខា
១	អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យកសិកម្មនិងកសិពាណិជ្ជកម្ម។	សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន	១០ កញ្ញា ២០១៥
២	អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យកៅស៊ូធម្មជាតិ។	សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន	១៥ តុលា ២០១៥
៣	អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពីការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ។	សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	០៨ ធ្នូ ២០១៥

២. គម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ពហុភាគី ÷

ល.រ	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រទេសផ្តល់ថវិកា	កាលបរិច្ឆេទចុះហត្ថលេខា	ថវិកាសរុប
១	Project on Reserch and Development of Vaccines for Cattle and Buffalo	Korea International Cooperation Agency (KOICA)	08. 06. ២០១5	4,4 million USD
២	Rice Seed Production and Distribution Project	ODA, Japan	N/A	N/A
៣	CAM-REED II Project for Facilitating the implementation of REEDD+ Strategy and Policy, Phase II (FA)	ODA, Japan	N/A	N/A

គ. ការងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូ

គ.១ សមាគមប្រទេសផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិ (ANRPC)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិក្នុងសមាគមប្រទេសផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិ (ANRPC) នាថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយកម្ពុជាក៏ជាប្រធានសមាគម ANRPC សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥-២០១៦នេះផងដែរ។ ឆ្នាំ២០១៥នេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំសន្និសីទ កិច្ចប្រជុំ និងសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ របស់សមាគមប្រទេសផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិ (ANRPC) ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេល៦ថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី០៩ដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងសៀមរាបនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមានអ្នកចូលរួមប្រមាណជាង៣០០នាក់ រួមមាន៖ អ្នកដាំដុះ អ្នកកែច្នៃ ពាណិជ្ជ សេដ្ឋវិទូ និងកម្មនុសាលករទាំងក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុក។ សន្និសីទ កិច្ចប្រជុំ និងសន្និបាតឆ្នាំ២០១៥របស់ ANRPC បានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយភាពជោគជ័យ អាស្រ័យដោយមានការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមានការចូលរួមគាំទ្រយ៉ាងសកម្មពីបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកពិលខាធិការដ្ឋាន ANRPC និងពីប្រតិបត្តិករកៅស៊ូនានា។

ក្រៅពីនេះ (១).បានចូលរួមសិក្ខាសាលានៅប្រទេសថៃ រយៈពេលបួនថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ដល់ថ្ងៃទី ០១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការរៀបចំម៉ូដែលស្ថិតិផ្គត់ផ្គង់និងតម្រូវការកៅស៊ូធម្មជាតិ (supply-demand statistics modeling) (២).ចូលរួមប្រជុំANRPC កម្រិតថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីរយៈពេលពីរថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី៧-៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងភ្នំពេញនៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី (៣).ចូលរួមជាមួយអ្នកសេដ្ឋកិច្ច ANRPC ទៅចុះស្រង់ព័ត៌មានពីទម្រង់កៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្មនិងកៅស៊ូគ្រួសារកម្ពុជា (៤).ចូលរួមកិច្ចប្រជុំបឋមនៃគណៈកម្មាធិការព័ត៌មាននិងស្ថិតិ និងគណៈកម្មាធិការបញ្ហាឧស្សាហកម្មរបស់ ANRPC រយៈពេល២ថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី៣-៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី និង (៥).ចូលរួមសិក្ខាសាលារបស់ ANRPC នៅប្រទេសសិង្ហបុរី រយៈពេលបីថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃទី១៤-១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការរៀបចំម៉ូដែលស្ថិតិផ្គត់ផ្គង់និងតម្រូវការកៅស៊ូធម្មជាតិនិងកិច្ច ប្រជុំក្រុមជំនាញផ្នែកស្ថិរភាព នីយកម្មតម្លៃកៅស៊ូពិភពលោក។

គ.២ ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូអន្តរជាតិ (IRRDB: International Rubber Research and Development Board)

ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូអន្តរជាតិ គឺជាបណ្តាញស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូ ដែលប្រមូលផ្តុំរាល់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូធម្មជាតិ ស្ទើរតែគ្រប់ប្រទេសផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិទាំងអស់ ដែលមាន៩៥%នៃបរិមាណផលិតផលកៅស៊ូធម្មជាតិ នៅក្នុងពិភពលោកបានកើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ១៩៣៤។ កម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកទី១៦នៃក្រុមប្រឹក្សា

ស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូអន្តរជាតិក្នុងសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួនកាលពីថ្ងៃទី២៧-២៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០១ នៅ ទីក្រុង Montpellier នៃសាធារណរដ្ឋបារាំង។ សន្និសីទកៅស៊ូអន្តរជាតិនិងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ បានប្រព្រឹត្តទៅ នៅថ្ងៃទី០២-០៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងហ្វូជីមីញ៉ូនៃប្រទេសវៀតណាម។ ក្រៅពីនេះ បានទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ប្រចាំឆ្នាំ សិក្ខាសាលា និងការបណ្តុះបណ្តាល ដែលរៀបចំដោយ IRRDB ចំនួន៧លើក ទទួលបានកូនកៅស៊ូចំនួន១០ និង បានបញ្ជូនកូន (CMS) ចំនួន៥ទៅវិញ។ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានវេនជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងការរៀបចំសិក្ខាសាលា និងកិច្ចប្រជុំ ប្រចាំឆ្នាំ IRRDB ជាលើកទី២ ដែលគ្រោងធ្វើនៅថ្ងៃទី២១-២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦។

៧.៣ ទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ (AFD: Agence Française de Développement)

បានបន្តអនុវត្តគម្រោងធម្មនិយាមកម្មច្បារពូជកៅស៊ូនៅកម្ពុជា ដែលបានបង្កើតតាមអនុសញ្ញាហិរញ្ញប្បទាន CKH 1123 01 H ចុះហត្ថលេខាកាលពីថ្ងៃទី១២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងទីភ្នាក់ងារបារាំង សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៣-២០១៥) និងទឹកប្រាក់ចំនួន**២.៦៨៨.០០០អឺរ** ក្នុងគោលបំណង កែលម្អផលិតភាពនៃដំណាំកៅស៊ូនៅកម្ពុជា តាមរយៈការជំនួសច្បារពូជមិនត្រឹមត្រូវប្រមាណជាង៧០ហិកតា និងរៀបចំរក្ខ សម្ភារដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។ សកម្មភាពគម្រោងដែលត្រូវអនុវត្តរួមមាន៖ (១).ការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌច្បារពូជកៅស៊ូ នៅទូទាំងប្រទេស (២).ការបង្កើតច្បារពូជនិងថ្នាលកូនកៅស៊ូសម្រាប់ជួសកូនកៅស៊ូក្នុងច្បារពូជណាដែលមិនត្រឹមត្រូវ (៣).ការ ធ្វើវិភាគ ADN ទៅលើច្បារពូជ (៤).យុទ្ធនាការនៃការជួសកូនកៅស៊ូក្នុងច្បារពូជ និង (៥).ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃ ច្បារពូជ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដែលជាឆ្នាំបញ្ចប់នៃគម្រោងនេះ ក្រុមការងារអនុវត្តគម្រោងបានបញ្ចប់ការចុះធ្វើសារពើភ័ណ្ឌលើច្បារ ពូជកៅស៊ូគ្រួសារឯកជន និងច្បារពូជកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្មសរុបបានចំនួន១២៨ច្បារពូជ ស្មើនឹងផ្ទៃដីទំហំ១២០ហិកតា ក្នុងខេត្ត ចំនួន១១ និងសំណាក់ដែលត្រូវយកទៅវិភាគមានចំនួន៤១៨៣សំណាក់។

៧.៤ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិ

ក្នុងការសិក្សានិងស្រាវជ្រាវអំពីក្សេត្របរិស្ថានដំណាំកៅស៊ូ បានសហប្រតិបត្តិការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិ រួមមាន៖ (១).ចូលរួមសហការជាមួយអ្នកបច្ចេកទេសពីសាកលវិទ្យាល័យ Nagoya នៃប្រទេសជប៉ុនក្នុងការថែទាំនិងជួស ជុលឧបករណ៍ Sap flow, CO₂ profile នៅវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា (២).សហការការងារជាមួយអ្នកបច្ចេក ទេសពីសាកលវិទ្យាល័យ Kuyshu ដើម្បីស្រាវជ្រាវអំពី leafphotosynthesis និង (៣).សហការការងារជាមួយអ្នក បច្ចេកទេសពីសាកលវិទ្យាល័យ Hawaii សហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីថែទាំនិងជួសជុលឧបករណ៍ Flux Tower នៅវិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា។

៧.៥ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងកសិកម្មនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា និងបណ្ឌិតសភាវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្មត្រូពិកប្រទេសចិន (CATAS) បានចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងកាលពីថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ នៅទីក្រុងកូឡុំបូ ប្រទេសស្រីលង្កា ក្នុងការធ្វើសហប្រតិបត្តិការស្រាវជ្រាវ កៅស៊ូ។ ផ្នែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គណៈប្រតិភូ CATAS បានអញ្ជើញមកធ្វើទស្សនកិច្ចរយៈពេល៥ថ្ងៃគឺថ្ងៃទី១៧-២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ដើម្បីស្វែងយល់ពីដំណើរការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូនៅកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែមកទល់ពេលនេះ ពុំទាន់មាន ដំណើរវិវត្តន៍នៅឡើយ ដោយភាគីចិនកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលស្វែងរកថវិកាសម្រាប់អនុវត្តគម្រោង។

ភាគីចិនបានឯកភាពលើសេចក្តីព្រាងដែលភាគីកម្ពុជាបានផ្ញើជូន ហើយនៅថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ អនុស្សាវរណៈ នៃការយោគយល់គ្នាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការវិស័យឧស្សាហកម្មកៅស៊ូធម្មជាតិ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាផ្លូវការដោយភាគី ទាំងពីរក្នុងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីនៅទីក្រុងប៉េកាំងប្រទេសចិន ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ**

ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងឯកឧត្តម Xi Jinping ប្រធានាធិបតីចិន។

៤.៦ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូនៅក្នុងតំបន់ត្រីកោណអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជា ឡាវ វៀតណាម

សេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ស្តីពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូនៅក្នុងតំបន់ត្រីកោណអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជា ឡាវ វៀតណាម បានធ្វើការប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា កែសម្រួលជាច្រើនលើកច្រើនសារ ទាំងនៅអគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ ក៏ដូចនៅ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ ចុងក្រោយបានពិភាក្សាបញ្ចប់ជាមួយភាគីវៀតណាមនៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយបានកែសម្រួល និងបានផ្ញើរជូនលេខាធិការដ្ឋាន CLV នៃ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីអនុវត្តបន្តតាមនីតិវិធី។

ក្រៅពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខណ្ឌនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា) សមាគមអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូកម្ពុជា ក៏បានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិនៃ IRA និង ARBC... ផងដែរ។

២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល

ក្នុងកិច្ចការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិលើផ្នែកនេះ ក្រសួងមានកិច្ចសហការយ៉ាងទូលំទូលាយជាលក្ខណៈទ្វេភាគី៖ ថៃ វៀតណាម សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន កូរ៉េ អូស្ត្រាលី អាហ្សង់ទីន លក្ខណៈពហុភាគី៖ អាស៊ាន អង្គការអន្តរជាតិធានា ដូចជា FAO, OIE, WTO, WHO, EU, JICA, ACIAR, IAEA, KOICA, ADB, WB, USAID, AUAID, ។ល។

១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកព្រៃឈើ

- បាននិងកំពុងអនុវត្តគម្រោងគាំទ្រដល់កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន១៩ លើគម្រោងចំនួន៤៨ ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន១៦ លើគម្រោងចំនួន៣៩ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានចំនួន៩គម្រោង
- បានរៀបចំសន្និសីទជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះព្រៃឈើ និងការអភិរក្សកាបូនស្តុកក្នុងដៃនៃព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ និងបានរៀបចំសិក្ខាសាលាដាក់ឱ្យដំណើរការអនុវត្តគម្រោង ITTO លេខ PD740/14 REV.2(F) “ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាពតាមរយៈយន្តការរដ្ឋបូកក្នុងខេត្តកំពង់ធំ”
- បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយមូលនិធិបរិស្ថាន AEON (JAPAN) លើការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងការដាំឈើឡើងវិញសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥- ២០១៩ ដែលមានទឹកប្រាក់សរុប ១២៣.៧៧២USD។

២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា

១. គម្រោង Cambodia Agricultural Value Chain Program-CAVAC

កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃសិកម្មកម្ពុជា (CAVAC) ក្រោមការគាំទ្រថវិកាដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី ដែលមានថវិកាសរុបប្រមាណ៥៧,២១លានដុល្លារអូស្ត្រាលី ក្នុងរយៈពេល៦ឆ្នាំ គឺពីឆ្នាំ២០១០-២០១៥ នៅក្នុងខេត្តចំនួន៣មានខេត្ត៖ តាកែវ កំពត និងកំពង់ធំ លើសមាសភាគ៖ ១).កសិពាណិជ្ជកម្មនិងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ២). ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនិងធនធានទឹក និង ៣). ការស្រាវជ្រាវដោយមានគោលដៅជួយពន្លឿនការលូតលាស់ក្នុងតម្លៃផលិតផលកសិកម្ម និងប្រាក់ចំណូលដល់កសិករខ្នាតតូចនៅក្នុងប្រព័ន្ធកសិកម្មផ្នែកលើដំណាំស្រូវនៅក្នុងខេត្តគោលដៅ។

(១). ផ្នែកកសិពាណិជ្ជកម្មនិងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ផ្តោតលើការបង្កើតនិងពង្រឹងភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន (Public Private Partnership) ក្នុងការអន្តរាគមន៍នូវបច្ចេកវិទ្យា បច្ចេកទេសថ្មីៗ ព្រមទាំងទីផ្សារ សម្ភារកសិកម្ម ព័ត៌មាននិងសេវាដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិកម្មដោយមានកសិករចំនួន២១៤.០០០ គ្រួសារទទួលបានផលផ្ទាល់ និងចំនួន៣៤០.០០០គ្រួសារទទួលបានផលមិនផ្ទាល់បើគិតរហូតដល់ឆ្នាំ២០១៧ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលផ្សព្វផ្សាយ បច្ចេកទេស និងការប្រើប្រាស់ពូជ ជី និងថ្នាំកសិកម្មត្រឹមត្រូវ។ មានកសិករចំនួន២.០០០គ្រួសារ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីទីផ្សារនាំ

អង្គរចេញ។ មានកសិករប្រមាណ២០០.០០០គ្រួសារ បានទទួលព័ត៌មានបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មី និងបានអនុវត្តបច្ចេកទេស កសិកម្មថ្មី តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន។

(២). ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនិងធនធានទឹក គឺផ្តោតលើការស្តារនិងកសាងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព៖ ក្នុងរយៈពេល ពីឆ្នាំ២០១០-២០១៥ ដោយបានស្តារនិងកសាងប្រឡាយស្រោចស្រពចំនួន២០ប្រព័ន្ធ មាន៧ប្រព័ន្ធនៅខេត្តតាកែវ ៩ប្រព័ន្ធ នៅខេត្តកំពត និង៤ប្រព័ន្ធនៅខេត្តកំពង់ធំ ដែលអាចឱ្យកសិករប្រមាណ១៩.០០០គ្រួសារ បង្កបង្កើនផលយ៉ាងតិចចំនួន ២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ។ ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពទាំងនេះមានសក្តានុពលស្រោចស្រពសរុបដល់២២.៥៦១ហិកតា និងនៅរដូវ វស្សាឆ្នាំ២០១៥នេះ មានផ្ទៃដីស្រោចស្រពជាក់ស្តែងចំនួន១៩.១២៨ហិកតា។

(៣). ផ្នែកស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយ៖ កិច្ចសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនិងមន្ទីរកសិកម្មខេត្តលើសកម្មភាព សិក្សាស្រាវជ្រាវរួមផ្សំ ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ការរៀបចំសហគមន៍កសិកម្ម ការចូលរួមរៀបចំឯកសារគោលនយោ បាយ និងជំរឿនកសិកម្ម និងឯកសារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ បានបង្កើតនិងកសាងសមត្ថភាពសហគមន៍កសិកម្មចំនួន៦២ មាន សមាជិកសរុប៣.៧៣២នាក់ និងបានបណ្តុះបណ្តាលនិងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ដល់កសិករចំនួន ៤៩.៨៤៨គ្រួសារ។

កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា (CAVAC) ជាកម្មវិធីកសិកម្មដ៏សំខាន់មួយរបស់អូស្ត្រាលី ដែលជួយកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រនៅជនបទ ដោយការបង្កើនផលិតភាពនិងប្រាក់ចំណូលដល់កសិករខ្នាតតូច។ ឆ្នាំ២០១៥ កម្មវិធី CAVAC បានកែ លម្អបច្ចេកទេសកសិកម្មរបស់កសិករចំនួន២១៤.០០០គ្រួសារ។ មានកសិករជាង១៩.០០០គ្រួសារ អាចបង្កបង្កើនផល យ៉ាងតិច ចំនួន២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយបង្កើតបរិមាណផលស្រូវប្រមាណជាង២០០.០០០តោន ដែលគិតជាប្រាក់ប្រមាណ៤៣លាន ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ។

២. គម្រោងកម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យកសិកម្មប្រកបដោយចីរភាពនិងបរិយាប័ន្ននៃអនុវិស័យផលផលនិងផលិតកម្មសត្វ

សហភាពអឺរ៉ុបបានគាំទ្រក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចូលរួមឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅជា យុទ្ធសាស្ត្ររបស់វិស័យកសិកម្ម។ ដើម្បីធានាបាននូវការរីកចម្រើនរបស់វិស័យកសិកម្មក្នុងការសម្រេចបានប្រកបដោយសមភាព មានរួមបញ្ចូលទាំងការទទួលខុសត្រូវលើនិរន្តរភាពបរិស្ថានសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនកម្ពុជា។

- ឈ្មោះកម្មវិធី: កម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យកសិកម្មប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន: អនុវិស័យ ផលផល និងផលិតកម្មសត្វ
- ភ្នាក់ងារអនុវត្ត: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- លេខកូដគម្រោង: DCI-ASIE/2012/023-197
- ថវិកាសរុប : EUR 26,000,000
- ថ្ងៃខែឆ្នាំចាប់ផ្តើម: ថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤
- ថ្ងៃខែឆ្នាំបញ្ចប់: ថ្ងៃទី១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

គោលបំណងកម្មវិធី

“ដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយចីរភាពនៃអនុវិស័យផលផល និងផលិតកម្មសត្វ តាមរយៈការ គាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ស្របតាមគោលការណ៍អភិក្រមគ្របដណ្តប់នៃកម្មវិធី”

សង្ខេបលទ្ធផលសម្រេចបាន៖

- o ការគាំទ្រគោលនយោបាយវិស័យកសិកម្ម
  - គំនិតផ្តួចផ្តើមធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ២០១៤-២០១៨ បានបញ្ចប់
  - អភិក្រមគ្របដណ្តប់នៃកម្មវិធីសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម រង់ចាំការអនុវត្តឯកសារពីសហភាពអឺរ៉ុប

- គោលនយោបាយយេនឌ័រ និងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍និងការពារកុមារ របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ២០១៥-២០១៨ បានបញ្ចប់
- ការរៀបចំគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស និងការវាយតម្លៃសមត្ថភាពមន្ត្រីកំពុងចាប់ផ្តើម និងដំណើរការ
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីកម្មវិធីចំណាយប្រតិបត្តិការ ការរៀបចំថវិកាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពបានបញ្ចប់។ វគ្គកុំព្យូទ័រ ភាសាអង់គ្លេស កំពុងដំណើរការ និងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ២០១៦
- ការវាយតម្លៃលើការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សាកសិកម្មបានចាប់ផ្តើមនៅសាលាកសិកម្មព្រែកលៀប និងកំពង់ចាម
- គម្រោងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលនានា កំពុងដំណើរការ(ដាក់ជូននូវគម្រោង ស្នើសុំ)
- ការសិក្សាអំពីបទពិសោធន៍លើផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យា និងផលិតគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យាកំពុងរង់ចាំការអនុម័តឯកសារពីសហភាពអឺរ៉ុប ការគាំទ្រកិច្ចប្រតិបត្តិការនៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសកសិកម្មនិងទឹកកិច្ចប្រជុំចំនួន៥បានរៀបចំឡើង និងបានជ្រើសរើសលេខាធិការនៃក្រុមការងារនេះរួចហើយ។

○ **ការគាំទ្រអនុវិស័យផលផល**

- អង្គការសហគមន៍នេសាទត្រូវបានពង្រឹង
- គាំទ្រដើម្បីផលិតឲ្យមានសមមាត្រនិងសមត្ថភាពនៃការបន្តពូជ កំពុងដំណើរការ
- កែលម្អសមត្ថភាពនៃការផ្សព្វផ្សាយ ការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងឃ្នាំមើល កំពុងដំណើរការ
- សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ ការគាំទ្រប្រកបដោយចីរភាពនូវមធ្យមជាតិនៅក្នុងស្រែ បានបញ្ចប់
- ការអភិវឌ្ឍន៍ជីវភាពរស់នៅ កំពុងដំណើរការ
- ការទទួលយកនូវការទទួលខុសត្រូវលើនិរន្តរភាពនិងបរិស្ថាន លើការអនុវត្តផលវប្បកម្ម កំពុងដំណើរការ
- ការវិនិយោគលើការផ្តល់ចំណីជលវប្បកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃការផ្គត់ផ្គង់ពូជ កំពុងដំណើរការ
- ការគាំទ្រអ្នកអនុវត្តខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យម ទៅតាមសង្វាក់ផលិតកម្មផ្សេងៗ បានបញ្ចប់
- ការផ្តោតលើការធ្វើផែនការ ការត្រួតពិនិត្យ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនិងថវិកា ការត្រួតពិនិត្យ ប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុង និងវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ បានបញ្ចប់
- គាំទ្រលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារបច្ចេកទេសផលផល បានបញ្ចប់។

○ **ការគាំទ្រអនុវិស័យផលិតកម្មសត្វ**

- ពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តរបស់មន្ត្រីកំពុងដំណើរការ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកំពុងដំណើរការ
- ពង្រឹងសេវាកម្មបសុពេទ្យស្របតាមអង្គការសុខភាពសត្វពិភពលោកកំពុងដំណើរការ
- គាំទ្រក្នុងការបង្កើតកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់កម្មវិធីអប់រំផ្នែកផលិតកម្មសត្វនិងបសុព្យាបាលបានបញ្ចប់
- ពង្រឹងត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើរបាយការណ៍ជម្ងឺសត្វ បានបញ្ចប់
- គាំទ្រសកម្មភាពមូលដ្ឋានរបស់ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ កំពុងដំណើរការ
- គាំទ្រសកម្មភាពបង្កាត់ពូជជ្រូកតាមបច្ចេកទេសសិប្បនិម្មិត កំពុងដំណើរការ
- គាំទ្រសកម្មភាពបង្កាត់ពូជគោតាមបច្ចេកទេសសិប្បនិម្មិត កំពុងដំណើរការ
- គាំទ្រដល់ការផលិតចំណីសត្វនៅតាមភូមិ បានបញ្ចប់។

៣. គម្រោងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE) ជាកម្មវិធីជាតិមួយមានគោលបំណងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្កើនភាពធន់របស់គ្រួសារកសិករក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះខ្នាតតូចនៅកម្ពុជា។ កម្មវិធីនេះមានគោលដៅលើកកម្ពស់ជំនួញសេវាកសិកម្មដែលបានបង្កើតឡើង និងត្រូវអនុវត្តដល់ឆ្នាំ២០២១ សម្រាប់ជួយកសិករខ្នាតតូចទូទៅ ដើម្បីចូលរួមជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈបង្កើនប្រាក់ចំណូលនិងភាពធន់ក្នុងមុខរបរកសិកម្ម។

កម្មវិធី ASPIRE មានសមាសភាពសំខាន់ចំនួន៤គឺ៖

- ផ្នែកគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយមួយមានការជឿជាក់បាន
- ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ការកែលម្អសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និង
- ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តគាំទ្រដល់ភាពធន់នឹងអាកាសធាតុលើមុខរបរកសិកម្ម។

ក. ផ្នែកគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយមួយមានការជឿជាក់បាន មានរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីពិនិត្យនូវឯកសារគោលនយោបាយនានា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ កម្មវិធី គម្រោង និងរបាយការណ៍នានាពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ដើម្បីកំណត់ប្រធានបទសិក្សា។ ជាលទ្ធផលប្រធានសិក្សាគោលនយោបាយចំនួន២ ត្រូវបានកំណត់និងជ្រើសរើសរួមមាន (១). ការសិក្សាប្រៀបធៀបគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរវាងប្រទេសកម្ពុជា វៀតណាម និងប្រទេសថៃ និង (២). សិក្សាពិនិត្យប្រព័ន្ធថវិកាតាមកម្មវិធីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទគាំទ្រដល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។

ខ. ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃកម្មវិធី ASPIRE គឺអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដើម្បីជួយគាំទ្រការកែលម្អសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនិងមូលដ្ឋាន តាមរយៈបង្កើនគុណភាពផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនិងគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង និងពង្រឹងធនធានមនុស្សសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ លទ្ធផលដែលទទួលបានមានដូចខាងក្រោម៖

- បានរៀបចំលិខិតបទដ្ឋាន និងតួនាទីភារកិច្ច សម្រាប់រៀបចំយន្តការគាំទ្រ សម្របសម្រួលការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិមាន៖ គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ ក្រុមផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មខេត្ត និងក្រុមគាំទ្របច្ចេកថ្នាក់ស្រុក
- បានរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការវាយតម្លៃតម្រូវការកសិករ សាលារៀនស្រែកសិករ និងការបង្កើតក្រុមសិក្សាខ្នាតតូចសម្រាប់រៀបចំក្រុមកសិករសិក្សា និងអនុវត្តសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយនៅមូលដ្ឋានមាន៖ សាលារៀនស្រែកសិករ ការធ្វើបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យា បច្ចេកទេស និងការអនុវត្តល្អឺៗ (Innovation) ទិវាស្រែ ទស្សនៈកិច្ចសិក្សា និងការចងក្រងក្រុមជួយខ្លួនឯង។ល។ និងកំណត់តម្រូវការសំខាន់ៗនូវបច្ចេកវិទ្យា បច្ចេកទេស និងនវានុវត្តន៍ថ្មីៗ ដែលជាការអនុវត្តកសិកម្មវេទនាធន់នឹងអាកាសធាតុ៖ ពូជធន់ទ្រាំ (Stress Tolerant Varieties-STV), គំរូកសិកម្ម ចំរុះ (Model farming) ការគ្រប់គ្រងដំណាំ (Crop management) និងប្រព័ន្ធប្រតិទិនដាំដុះដំណាំ (Cropping Calendar) និងប្រធានបទដំណាំស្រូវ បន្លែ មាន់ ជ្រូក និងវារីវប្បកម្ម។

គ. ផ្នែកកែលម្អសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម បានជ្រើសរើសភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មចំនួន៦០នាក់ ក្រុមកសិករសិក្សាខ្នាតតូចចំនួន៣៦០ក្រុម មានគ្រួសារកសិករខ្នាតសរុប៩០០០គ្រួសារចូលរួម ក្នុង៦០ឃុំ និង១៥ស្រុក សម្រាប់ចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធី ASPIRE ឆ្នាំ២០១៦ និងបានកំណត់ប្រធានបទ និងសកម្មភាពសម្រាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។

ឃ. ផ្នែកការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តគាំទ្រដល់ភាពធន់នឹងអាកាសធាតុក្នុងរបរកសិកម្ម បានកំណត់ឃុំ គោលដៅ ចំនួន៦០ឃុំ ក្នុងស្រុក១៥សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធី ASPIRE ឆ្នាំ២០១៦ និងបានធ្វើការវាយតម្លៃបន្ថយភាពងាយរងគ្រោះបាន ចំនួន៣០ស្រុក សម្រាប់កសាងនិងស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត គាំទ្រដល់ភាពធន់នឹងអាកាសធាតុក្នុងរបរកសិកម្ម។

ង. ផ្នែកសម្របសម្រួលនិងគាំទ្រកម្មវិធី៖ បានរៀបចំសេចក្តីព្រាង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាតាមកម្មវិធីសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦-២០១៨ មន្ទីរកសិកម្មចំនួន៥ មានផែនការសកម្មភាព និងថវិកាសម្រាប់កែលម្អសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃកម្មវិធី ASPIRE និងស្របតាមផែនការថវិកាតាមកម្មវិធីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

៤. គម្រោងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មខ្នាតតូច តំបន់ទន្លេសាប (TSSD)

- គម្រោងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មខ្នាតតូច តំបន់ទន្លេសាប (TSSD) ត្រូវបានគ្រោងរចនាឡើង សម្រាប់ជំរុញគាំទ្រការអភិវឌ្ឍផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គាំទ្រផលិតភាពកសិកម្ម និងការកសាងសមត្ថភាពផ្នែកតាមអាទិភាព របស់សហគមន៍ តាមរយៈការបង្កើតនិងគាំទ្រក្រុមកែលម្អជីវភាព (លីត) ចំនួន១.២៤១ក្រុម ក្នុងឃុំគោលដៅ ១៩៦ ក្នុង ២៨ស្រុក នៃខេត្ត៥ គឺខេត្តបន្ទាយមានជ័យ សៀមរាប កំពង់ធំ កំពង់ចាម និងត្បូងឃ្មុំ។ គម្រោងមានថវិកាសរុប ៥០,៣៧លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (៣២,៦៣លាន) មូលនិធិអន្តរជាតិអភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្ម (១៣,៦លាន) រដ្ឋាភិបាលហ្វាំងឡង់ដ៍ (១,៥៩លាន) និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (៥,៥លាន)។ ថវិកាវិភាជសរុប សម្រាប់ក្រសួងកសិកម្មមាន ១១,៨៣លាន (២៣,៣%)។ គម្រោងមាន ៣ សមាសភាគ ហើយត្រូវអនុវត្ត រយៈពេល ៨ឆ្នាំ (ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ដល់ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨)។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អនុវត្តសមាសភាគទី២ “បរិយាកាស អំណោយផលដល់ការបង្កើនផលិតភាព និងពិពិធកម្មកសិកម្ម” និងសមាសភាគទី ៣ “ការអនុវត្តគម្រោងមានប្រសិទ្ធភាព”

- តាំងពីចាប់ផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពតាមមូលដ្ឋានពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១២មក គម្រោងសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាច្រើន សម្រាប់គ្រប់សមាសភាគ។ គិតត្រឹមចុងឆ្នាំ២០១៥នេះ (ពេលវេលាចំណាយអស់៧៣%) គម្រោងបានសម្រេចវឌ្ឍនភាព ប្រមាណ៨០% ហើយបានចំណាយថវិកាសរុប៣៤,២៨លាន (៦៧,៥% នៃថវិកាគ្រោងសរុប) ក្នុងនោះ ក្រសួងកសិកម្ម បានចំណាយ៧,៩៤លាន (៦៧%) នៃថវិកាវិភាជសរុបសម្រាប់ក្រសួង។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ លទ្ធផលសម្រេចដូចខាងក្រោម ៖

- ដំណើរការសាលារៀនចំការកសិករស្តីពីការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (GAP) លើដំណាំបន្លែ និងផ្លែឈើចំនួន១២ កន្លែង ក្នុងខេត្តសៀមរាប កំពង់ចាម និង ត្បូងឃ្មុំ ដែលមានកសិករចូលរួម ២២៦នាក់/ស្រី៧២នាក់។ បានសម្របសម្រួល រៀបចំ និងអនុវត្តផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យា ដោយអនុវត្តបាន២កិច្ចសន្យា រវាងក្រុមផលិតពូជស្រូវ និងម្ចាស់រោងម៉ាស៊ីនស្រូវ ក្នុងខេត្តកំពង់ធំ និង បន្ទាយមានជ័យ ដែលមានស្រូវសរុប ៤៦តោន
- រៀបចំសិក្ខាសាលាគម្រង់ទិសស្តីពី GAPលើដំណាំបន្លែចំនួនពីរ សម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មនិងកសិករគោលដៅ នៅខេត្តកំពង់ធំ និងបន្ទាយមានជ័យ ដែលមានអ្នកចូលរួម១២៨នាក់ (ស្រី៣៨នាក់)។ បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យាចំនួនបីសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្ម និងក្រុមផលិតពូជស្រូវ និងម្ចាស់រោងម៉ាស៊ីនស្រូវ នៅខេត្ត កំពង់ចាម សៀមរាប និងបន្ទាយមានជ័យ ដែលមានអ្នកចូលរួម ១៥០នាក់ ភាគច្រើនជាកសិករ និងម្ចាស់រោងម៉ាស៊ីនស្រូវ
- បានសិក្សាអង្កេតអំពីទីផ្សារផលិតផល GAP និងការយល់ដឹងរបស់អ្នកប្រើប្រាស់កសិផល ក្នុងខេត្ត សៀមរាប និងកំពង់ចាម និងសិក្សារៀបចំផែនការមេចក្តីរឹតយល់ផលិតកម្មដំណាំនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០៣០
- បន្តជួយស្ថានីយកសិកម្មទាំងពីរ(បល្ល័ង្ក/កំពង់ធំនិងទឹកវិល/សៀមរាប) ផ្នែកកសាងសមត្ថភាពថវិកាផលិត ពូជ រូបវន្តផលិត និងកែច្នៃវេចខ្ចប់ពូជលក់ និងគ្រឿងចក្រកសិកម្ម។ ស្ថានីយទាំងពីរ បានផលិតពូជស្រូវសុទ្ធអនុញ្ញាតចំនួន ៣៦តោនថែមទៀត សម្រាប់លក់ឱ្យក្រុមផលិតពូជស្រូវចំនួន៣៣ក្រុម ដែលគម្រោងបានគាំទ្រ។ ដោយប្រើពូជស្រូវ អនុញ្ញាតទិញពីស្ថានីយទាំងពីរ ក្រុមផលិតពូជទាំងនេះ បានផលិតស្រូវពូជសុទ្ធពាណិជ្ជកម្មចំនួន៧៣៥តោន សម្រាប់លក់

ឲ្យកសិករ និងរោងម៉ាស៊ីនស្រូវ។ តាមរយៈផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យា ស្ថានីយទាំងពីរបានទិញស្រូវពូជសុទ្ធពាណិជ្ជកម្មចំនួន ៥១តោនពីក្រុមផលិតពូជ ដើម្បីកែច្នៃ-វេចខ្ចប់សម្រាប់លក់បន្ត ឲ្យអ្នកត្រូវការពូជស្រូវ

- បានបញ្ចប់វិភាគប្រព័ន្ធក្សេត្រ-បរិស្ថានហើយបានរៀបចំរបាយការណ៍វិភាគសម្រាប់ឃុំគោលដៅទាំង១៩៦
- បានរៀបចំធ្វើបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យាចំនួន៥១៤ទីតាំង លើប្រធានបទ ស្រូវ បន្លែ ផ្សិត ដំណាំលក់ ចិញ្ចឹមសត្វ (មាន ជ្រូក ផ្សំចំណីសត្វ) និង ចិញ្ចឹមត្រី កង្កែប ដោយមានកសិករចូលរួមធ្វើបង្ហាញចំនួន៥១៤នាក់ (២០៨ ស្រី) និង រៀបចំ ទិវាផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលបង្ហាញចំនួន១៨០ទិវា
- បន្តផលិតវីដេអូផ្សព្វផ្សាយ និងបោះពុម្ពឯកសារផ្សព្វផ្សាយបន្ថែមទៀត (គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្ម បច្ចេកទេសផ្សំចំណីសត្វ និងពូជស្រូវទាំង១០មុខ)។ បានប្រមូលឯកសារផ្សព្វផ្សាយបន្ថែម និងដាក់បញ្ចូលក្នុងវេប សាយគម្រោង (www.tssdcambodia.org) សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយ និងគាំទ្រកម្មវិធីតាមមូលដ្ឋាន
- បានបន្តរៀបចំកម្មវិធីវិទ្យុមានការហៅទូរស័ព្ទចូលសួរតាមខេត្តសម្រាប់គាំទ្រកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយតាមមូលដ្ឋាន ដោយជ្រើសរើសប្រធានបទ ផ្អែកតាមតម្រូវការរបស់កសិករ ក្នុងតំបន់គោលដៅគម្រោង។ មាតិកា/កិច្ចពិភាក្សាក្នុងកម្មវិធី វិទ្យុនេះ ផ្តោតលើទាំងបច្ចេកវិទ្យា/វិធីសាស្ត្រផលិតកម្ម និងបញ្ហាទីផ្សារលក់កសិផល។ ព័ត៌មានស្តីពីការធ្វើបង្ហាញបច្ចេកទេស តម្លៃកសិផលនិងធាតុចូលកសិកម្ម ត្រូវបានប្រមូលនិងចែកចាយជាប្រចាំ ជាមួយមន្ត្រីអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ និង សាធារណៈជនតាមរយៈបណ្តាញសង្គម (Facebook) ។

៥. គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មនិងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម

គម្រោងត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០១២-២០១៨ ក្នុងខេត្តគោលដៅចំនួនប្រាំរួមមាន ខេត្តកំពត កណ្តាល ព្រៃវែង ស្វាយរៀង និងតាកែវ (ស្រុកចំនួន៣៣)។ លទ្ធផលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៥រួមមាន៖

- ចងក្រងកសិករជាក្រុមកែលម្អទុនបង្វិល ចំនួន ៩៨៤ក្រុម ដែលក្រុមនីមួយៗមានសមាជិកចំនួន៥០រូប ក្នុងនោះ ជាមធ្យម៦៣% ជាស្ត្រី។ ក្រុមដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោត មានសមាសភាពចំនួន៧រូប
- បណ្តុះបណ្តាលកសិករជាសមាជិកអំពីចំណេះដឹងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងនោះមានពីរវគ្គ (ចំណេះដឹងមូលដ្ឋាននិងចំណេះ កម្រិតខ្ពស់) ដើម្បីការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ទុនប្រកបដោយគណនេយ្យភាពនិងនិរន្តរភាព។ ក្រោយពីបានទទួលចំណេះ ដឹងនេះហើយ គម្រោងបានផ្តល់ទុនរយៈពេលបីឆ្នាំបន្តបន្ទាប់នូវថវិកាចំនួន៤.០០០ដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំសម្រាប់ក្រុមនីមួយៗ។ ដើម្បីរក្សាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធផលនៃការគ្រប់គ្រងទុនក្រុម គម្រោងបានសហការជាមួយដៃគូផ្តល់សេវាកម្មពីខាង ក្រៅ (ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកម្មគណនេយ្យចល័ត) ចុះដំណើរការផ្ទៀងផ្ទាត់រៀងរាល់ខែ
- បណ្តុះបណ្តាលកសិករជាសមាជិកអំពីចំណេះដឹងបច្ចេកទេសកសិកម្ម។ ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹង និងការអនុវត្ត បច្ចេកទេសកសិកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គម្រោងបានរៀបចំនិងបោះពុម្ពឯកសារបច្ចេកទេសបែបសាមញ្ញ ហើយវិធីសាស្ត្រ នៃការបណ្តុះបណ្តាលក៏អនុវត្តដោយមានការចូលរួម តាមរយៈសាលារៀនស្រែកសិករ ដោយក្រុមគ្រូចល័តដែលបានជ្រើស រើសតាមខេត្តនីមួយៗ
- ការងារតាមដាននិងវាយតម្លៃ ត្រូវបានរៀបចំនិងកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់តាមអនុសាសន៍នៃក្រុមបេសកកម្មត្រួត ពិនិត្យគម្រោងដែលតែងតែមានរៀងរាល់ឆ្នាំ។

៦. គម្រោងកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យនៅមហាអនុតំបន់មេគង្គ (SPS)

គម្រោងនេះត្រូវអនុវត្តសម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំ (ឆ្នាំ២០១២-ឆ្នាំ២០១៧) ដោយស្ថាប័នចំនួន០៣ គឺក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម មានថវិកាសរុបចំនួន១១,៤លានដុល្លារអាមេរិក។ លទ្ធផលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៥រួមមាន៖

ក. ផ្នែកភូតតាមអនាម័យ (Plant Health CIU)

- បានចងក្រងបញ្ជីសមាសភាពចង្រៃ (Pest List) លើប្រភេទដំណាំគោលចំនួន២ (ដំណាំស្រូវ និងពោត) ដោយប្រមូលនូវសំណាកបីប្រភេទគឺ សត្វល្អិតចង្រៃ ស្មៅចង្រៃ និងជំងឺ ដោយមានការសហការពីជំនាញការអន្តរជាតិ និងកំពុងបន្តធ្វើការអង្កេតស្រាវជ្រាវអំពីកត្តាចង្រៃលើប្រភេទដំណាំគោលមួយចំនួនទៀតដូចជា ដំឡូង ស្វាយ ក្រូច ម្រេច ចេក បន្លែគ្រាប់ស្វាយចន្ទី និងសណ្តែក

- សំណង់ផ្ទះកញ្ចក់ចត្តាឡីស័ក (Post Entry Quarantine Green House) ត្រូវបានសាងសង់រួចជាស្ថាពរកាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ នៅស្ថានីយ៍ពិសោធន៍ការពារដំណាំពោធិ៍លាស់ ខេត្តព្រៃវែង

- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីបច្ចេកទេសស្តីពី “Plant Quarantine Inspector and Stakeholders” ។

ខ. ផ្នែកសុខភាពសត្វ (Animal Health CIU)

- បានរៀបចំកម្មវិធីតាមដានឃ្នាំមើលជំងឺសត្វនៅក្នុងខេត្តគោលដៅចំនួន៣គឺ ខេត្តកំពង់ចាម តាកែវ និងស្វាយរៀងសម្រាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី

- ការឆ្លើយតបនឹងជំងឺឆ្លងសត្វ ដើម្បីធ្វើការទប់ស្កាត់នូវការផ្ទុះឡើងនូវជំងឺឆ្លងសត្វ នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង កំពង់ចាម ស្វាយរៀង និងត្បូងឃ្មុំ

- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដល់មន្ត្រីបច្ចេកទេស និងមន្ត្រីមន្ទីរពិសោធន៍

- បានរៀបចំវគ្គវាយតម្លៃការផ្សព្វផ្សាយស្តីពីការគ្រប់គ្រងការនាំចូលសត្វនិងផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វ។

គ. ផ្នែកសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ (Food Safety CIU)

- បានចុះតាមដានអង្កេតអំពីអនាម័យចំណីអាហារ និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ នៅតាមភោជនីយ៍ដ្ឋាន នៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តព្រះសីហនុ និងសៀមរាប

- បានចុះអង្កេតតាមដានការចម្លងរោគគីមីនៅក្នុងម្ហូបអាហារនៅលើទីផ្សារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

- បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសមន្ត្រីពិសោធន៍ដល់មន្ត្រីអគ្គនាយកដ្ឋានកំពុងត្រួលនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម “Advance Separation Methods”

- ទស្សនកិច្ចសិក្សានៅប្រទេសថៃ និងប្រទេសសិង្ហបុរី ដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមពីការងារបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធនឹងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ។

ឃ. ផ្នែកអប់រំ (Education CIU)

- បានសហការជាមួយជំនាញការអន្តរជាតិ ធ្វើការកែប្រែកម្មវិធីសិក្សាសម្រាប់មហាវិទ្យាល័យចំនួនបីគឺ កម្មវិធីសិក្សាថ្មីសម្រាប់មហាវិទ្យាល័យកសិ-ឧស្សាហកម្ម មហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រសត្វ និងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ និងមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម

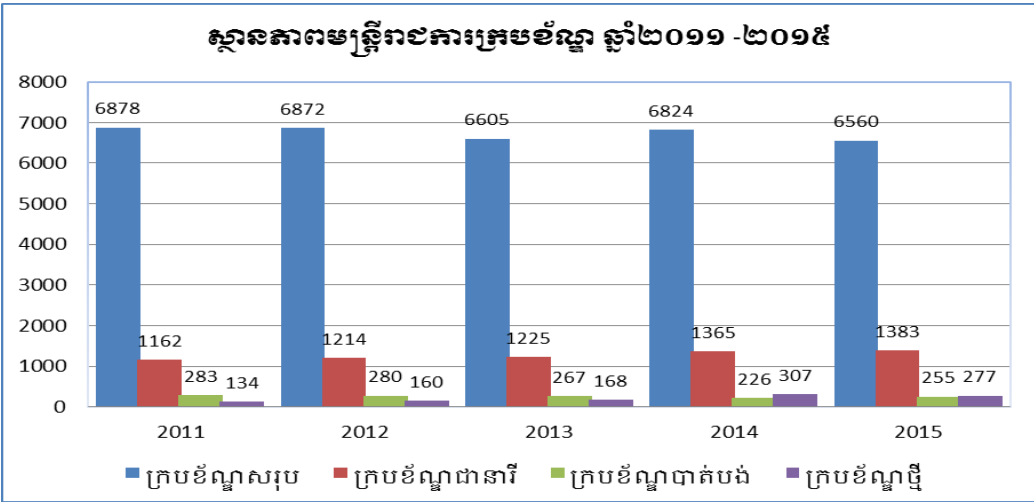
- សាងសង់អាគារមន្ទីរពិសោធន៍អតិសុខុមសាស្ត្រ និងរៀបចំនូវវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធ Food Safety
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធសុខភាពសត្វ ភូតតាមអនាម័យ និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារដល់សាស្ត្រាចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម។

៦.៥. ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យកសិកម្ម

ក. ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស

ក្នុងទិសដៅជំរុញឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងការចាត់ចែងការងារ ដោយបានកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីតួនាទីនិងភារកិច្ចនិងព័ត៌មានប្រយោជន៍ នៃធនធានមនុស្សទាំងបរិមាណនិងគុណភាព លើទំហំការងារជាក់ស្តែងដើម្បីចូលរួមចំណែកអនុវត្តន៍យ៉ាងសកម្មនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភាឱ្យបានសម្រេចជោគជ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាននិងកំពុងរៀបចំគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស និងមានផែនការរៀបចំបែបបទ ការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សឱ្យល្អប្រសើរតាមប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យាដោយចងក្រងតាមកម្រិតសញ្ញាបត្រ មុខជំនាញ និងតាមមុខតំណែង។ ព្រមជាមួយនោះដែរ ក្រសួងបានចុះតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអំពីការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការ នៅតាមបណ្តាអង្គភាពទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានមន្ត្រីរាជការសរុបចំនួន៦.៥៦០នាក់ ស្រ្តី១.៣៨៣នាក់ ស្មើនឹង២១% ក្នុងនោះថ្នាក់កណ្តាលមានចំនួន៤.០២១នាក់ ស្រ្តី៨១៣នាក់ ស្មើនឹង២០% ថ្នាក់រាជធានី ខេត្តមានចំនួន២.៥៣៩នាក់ ស្រ្តី៥៧០នាក់ ស្មើនឹង២២%។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងបានដាក់មន្ត្រីឱ្យចូលនិវត្តន៍ចំនួន១៨៧នាក់ ដាក់មន្ត្រីស្ថិតក្នុងភាពទំនេរគ្មានបៀវត្សចំនួន២៦៩នាក់ និងបានលុបឈ្មោះមន្ត្រីចេញពីក្របខ័ណ្ឌចំនួន៦៨នាក់ (បោះបង់ការងារ លាល័យបំពាក់ការងារ មរណៈភាព)។ ក្រសួងបានធ្វើការប្រឡងប្រជែងជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌថ្មីចំនួន២៧៧នាក់ (ក្របខ័ណ្ឌ”ក” ចំនួន២០៨នាក់ និង”ខ” ចំនួន៦៩នាក់)។ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីរាជការ ដែលបានខិតខំអនុវត្តការងារទទួលបានស្នាដៃឆ្នើម ក្រសួងបានតែងតាំង និងផ្ទេរសម្រួលភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការបានចំនួន២១៧នាក់ ព្រមទាំងបានផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយសជូនដល់មន្ត្រីរាជការចំនួន៧១៩នាក់ នារីចំនួន១១៨នាក់ (ពីមេដាយសំរិទ្ធដល់ជាតូបការ)។

ផ្អែកតាមក្រាហ្វិកនៃស្ថានភាពក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការក្នុងរយៈពេល០៥ឆ្នាំ (២០១១-២០១៥) ឃើញថា ចំនួនក្របខ័ណ្ឌបានថយចុះជាបន្តបន្ទាប់ទន្ទឹមនឹងក្របខ័ណ្ឌថ្មីទទួលបានមិនមានគុណភាព និងក្របខ័ណ្ឌដែលបានបាត់បង់។ ករណីនេះជា

បញ្ហាប្រឈមក្នុងការចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការធ្វើឱ្យសម្រេចជោគជ័យនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ របស់ក្រសួង ក្នុងនោះ ក្រសួងបានពង្រីកធនាសម្ព័ន្ធកសិកម្មឱ្យដល់មូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីជំរុញការបញ្ជ្រាបនិងផ្ទេរបច្ចេក ទេសកសិកម្ម ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពដល់កសិករតាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរបស់ក្រសួង។

ខ. ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការកំណត់អាទិភាព "មូលធនមនុស្ស" របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានខិតខំប្រឹងប្រែងនិងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការប្រកបដោយគុណវុឌ្ឍិខ្ពស់ តាមរយៈ ការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលវែង ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។ ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួងបានបណ្តុះ បណ្តាលមន្ត្រីរាជការបានចំនួន១.៩៥១នាក់។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេសរយៈពេលខ្លីបានចំនួន១.១០៦នាក់ និងវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលវែងបានចំនួន៣៤នាក់ ដែលក្នុងនោះថ្នាក់បណ្ឌិតចំនួន១៥នាក់ និងថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ ចំនួន១៩នាក់។ ដោយឡែកចំពោះវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្រៅប្រទេសបានចំនួន៨១៥នាក់។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី បានចំនួន៧៨០នាក់ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល រយៈពេលវែងបានចំនួន៣៥នាក់ ពោលគឺថ្នាក់បណ្ឌិតបានចំនួន ១០នាក់ និងថ្នាក់ បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ចំនួន២៥នាក់។

គ. ការងារបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិត

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានគ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញបីគឺ៖ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម (ស.វ.ភ.ក.) សាលាជាតិកសិកម្មព្រែកលៀប(ក.ព.ល.) និងសាលាជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម(ស.ជ.ក.ក.ច.) ។

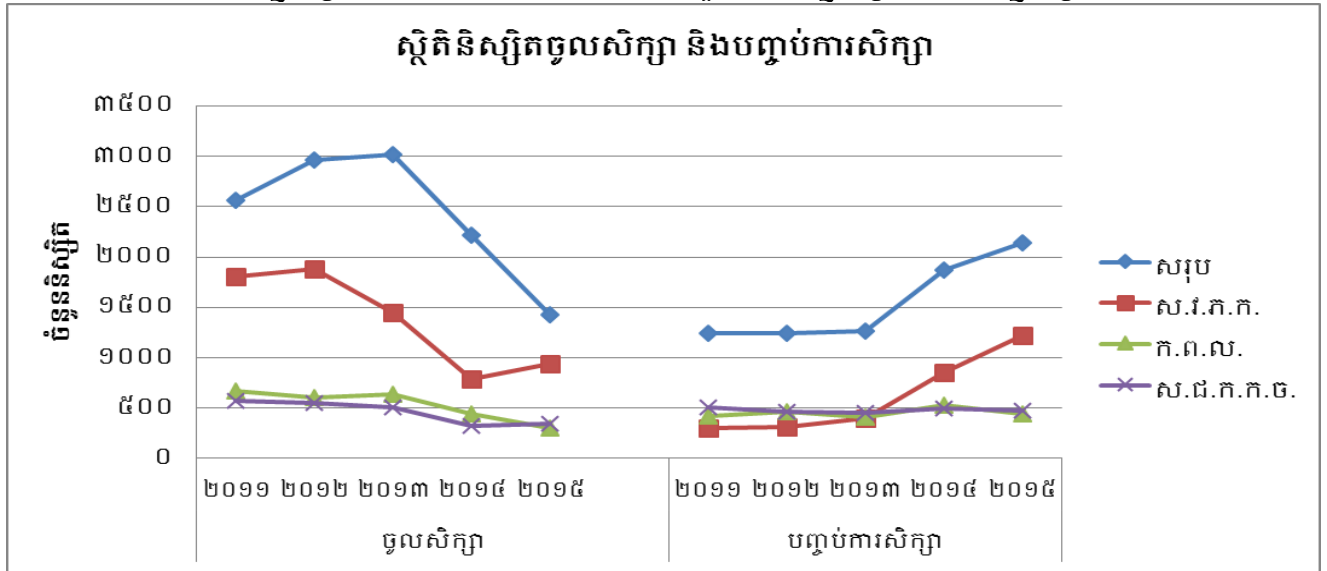
គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១១ និស្សិតបរិញ្ញាបត្ររង និងបរិញ្ញាបត្រ ដែលបានចុះឈ្មោះចូលសិក្សានៅគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ទាំងបី មានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំគិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៣ ដែលមាននិស្សិតសរុបរហូតដល់៣០០០នាក់ ដោយឡែក ចំនួននេះបានថយចុះមកវិញក្នុងឆ្នាំ២០១៤និង២០១៥ បណ្តាលមកពីចំនួននិស្សិតប្រលងជាប់សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ មានការ ថយចុះ។ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៥-២០១៦ គ្រឹះស្ថានទាំងបីមាននិស្សិតកំពុងសិក្សាសរុបចំនួន៥.៩២១នាក់ នារី១.៩១៨នាក់ ដែលចែកចេញជាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររងចំនួន៥៦០នាក់ បរិញ្ញាចំនួន៥.២៦១នាក់ បរិញ្ញាជាន់ខ្ពស់ចំនួន៨៤នាក់ និងថ្នាក់បណ្ឌិត ចំនួន១៦នាក់ សិក្សាលើមុខជំនាញឯកទេសចំនួន១០ រួមមាន៖ វិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រសត្វ វេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិទ្យាសាស្ត្រព្រៃឈើ វិស្វកម្មកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រជលផល កសិឧស្សាហកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ រៀបចំដែនដីនិងរដ្ឋបាលដីធ្លី និងមុខជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រកៅស៊ូ។ និស្សិតត្រូវសិក្សារយៈពេល២ឆ្នាំចំពោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររង និង ៤ឆ្នាំចំពោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ២ឆ្នាំចំពោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ និង៣ឆ្នាំចំពោះថ្នាក់បណ្ឌិត។ គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១១មក ជារៀងរាល់ឆ្នាំមាននិស្សិតបរិញ្ញាបត្រនិងបរិញ្ញាបត្ររង សរុបដែលបញ្ចប់ការសិក្សាពីគ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញទាំងបីចំនួន ១.២៤០នាក់ រហូតដល់ចំនួន២.១៤២នាក់។

តាមរយៈការស្តង់មតិនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាពីគ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញទាំងបី បាននិងកំពុងបម្រើការនៅស្ថាប័នផ្សេងៗ ក្នុងនោះ ប្រមាណ៥០%បម្រើការនៅក្នុងវិស័យឯកជន ប្រមាណ២០%ក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងបម្រើការនៅក្នុងអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬប្រកបអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងអត្រាប្រហាក់ប្រហែលគ្នាគឺ១៥% ។

បច្ចុប្បន្ននេះ គ្រឹះស្ថានទាំងបីមានសាស្ត្រាចារ្យ គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិក សរុបចំនួន៣២១នាក់ នារី៩២នាក់។ ដើម្បី អភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពបង្រៀន និងគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថាន ទាំងបីបានធ្វើការអភិវឌ្ឍធនធានសាស្ត្រាចារ្យនិងគ្រូបង្រៀនរបស់ខ្លួន តាម រយៈការបញ្ជូនមន្ត្រីសាស្ត្រាចារ្យ និងគ្រូបង្រៀនចូលរួមសន្និសីទ សិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗ ទាំងក្នុងនិងក្រៅ

ប្រទេស និងបានបញ្ជូនឱ្យទៅបន្តការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាជាន់ខ្ពស់ និងថ្នាក់បណ្ឌិតបន្ថែមទៀត នៅសាកលវិទ្យាល័យដៃគូ។ ដោយឡែក គ្រឹះស្ថានទាំងបីក៏បានបញ្ជូននិស្សិតទៅធ្វើកម្មសិក្សា នៅសាកលវិទ្យាល័យដៃគូ នៅបរទេសបានចំនួន២៤៥នាក់ ផងដែរ។

ក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពី ស្ថិតិនិស្សិតចូលសិក្សា និងបញ្ចប់សិក្សាពីគ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញទាំងបី (សម្រាប់សវភក គិតចំពោះតែថ្នាក់ បរិញ្ញាបត្រ ចំពោះ កាល និង សជកកថ គិតរួមទាំងបរិញ្ញាបត្ររង និងបរិញ្ញាបត្រ)

សម្គាល់ ស.វ.ភ.ក. ÷ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម ក.ព.ល. ÷ សាលាជាតិកសិកម្មព្រែកលៀប ស.ជ.ក.ក.ច. ÷ សាលាជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម

ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពដល់មន្ត្រីសាស្ត្រាចារ្យ និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាដែលបម្រើការនៅគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាទាំងបី

ប្រភេទបណ្តុះបណ្តាល	ទីកន្លែង	ស.វ.ភ.ក.	ក.ព.ល.	ស.ជ.ក.ក.ច.
វគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លី	ក្នុងប្រទេស	២០	៤០	៣៣
	ក្រៅប្រទេស	៤០	១៥	៥
បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់	ក្នុងប្រទេស	១៩	៩	២
	ក្រៅប្រទេស	១២	១	
បណ្ឌិត	ក្នុងប្រទេស	១៥	១	៤
	ក្រៅប្រទេស	៥	១	

គ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញទាំងបី បាននិងកំពុងរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា ដែលបានធ្វើ បច្ចុប្បន្នភាព ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពបណ្តុះបណ្តាល ស្រាវជ្រាវ និងសេវាកម្មសម្រាប់សហគមន៍ ក្នុងបរិបទសមាហរណកម្ម សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងសកលភាវូបនីយកម្ម។

លើផ្នែកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ មានអ្នកជំនាញការបរទេសចំនួន១៣នាក់ កំពុងបម្រើការនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន សិក្សា ក្នុងនោះមានជនជាតិជប៉ុន កូរ៉េ អាណ្លឺម៉ង់ សហរដ្ឋអាមេរិក ហ្វីលីពីន និងមានគ្រឹះស្ថានដៃគូសហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិ ទាំងទ្វេភាគីនិងពហុភាគី សរុបចំនួន៥៨សាកលវិទ្យាល័យ។ លើសពីនេះ សាលាជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម បាន

បង្កើតកិច្ចសហការជាមួយភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិកូរ៉េ KOICA ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងការបណ្តុះបណ្តាល និង ផ្សព្វផ្សាយ គោលការណ៍ចលនាភូមិថ្មី និងបានសាងសង់មន្ទីរពិសោធន៍ថ្មីមួយខ្នងមានពីរជាន់បានរួចរាល់ ព្រមទាំងបាន បំពាក់បន្ថែមនូវឧបករណ៍ និងមធ្យោបាយសម្ភារសិក្សាពិសោធន៍ នៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់ នៅក្នុងសាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម តាមរយៈគម្រោងកែលម្អគុណភាពអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ (SPS)។

ចំពោះការងារស្រាវជ្រាវ គ្រឹះស្ថានអប់រំជំនាញទាំងបី បាននិងកំពុងអនុវត្តគម្រោងស្រាវជ្រាវចំនួន៣០គម្រោង ពាក់ព័ន្ធ លើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រសត្វ វេជ្ជសាស្ត្រសត្វ ព្រៃឈើ ជលផល កសិឧស្សាហកម្ម រៀបចំដែនដី។ល។ ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗទទួលបានពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងបរិស្ថាន អូស្ត្រាលី កាណាដា សាធារណៈរដ្ឋ ឆេកូស្លូវ៉ាគី សហគមន៍អឺរ៉ុប ប្រទេសកូរ៉េ ប្រទេសជប៉ុន សហរដ្ឋអាមេរិក។ល។ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវសាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម បានរៀបចំសន្និសីទវិទ្យាសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិចំនួន១លើក និងសន្និសីទវិទ្យាសាស្ត្រថ្នាក់អន្តរជាតិចំនួន ២លើក ដែលមានអ្នកចូលរួមធ្វើបទបង្ហាញជាតិ និងអន្តរជាតិជាង១០០ប្រធានបទក្នុងសន្និសីទនីមួយៗ។

៦.៦. ការអភិវឌ្ឍការងារយេនឌ័រក្នុងវិស័យកសិកម្ម

ក្រសួងបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់អំពីកិច្ចអភិវឌ្ឍយេនឌ័រនិងកុមារ។ ក្រសួងបានគាំទ្រនូវការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ រួមស្តីពី “ការវិនិយោគលើសមភាពយេនឌ័រដើម្បីកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព” ដែលមានភាពស៊ីចង្វាក់ជាមួយនឹងក្រប ខ័ណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍ថ្មីជាសកល ក្នុងជំពូកស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ និងគោលដៅទាំង១៧ចំណុចនៃការ អភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ ក្រសួងបានតម្រង់ទិសការអភិវឌ្ឍនេះតាមរយៈអាទិភាពគន្លឹះគឺ៖ (១). ការបង្កើនការវិនិយោគ លើសមភាពយេនឌ័រ (២). ការធានានូវការការពារសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី ព្រមទាំងការចូលរួមពេញលេញ និងស្មើភាពរបស់ស្ត្រីនៅក្នុង ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៅគ្រប់កម្រិត (៣). ការពង្រឹងយន្តការគណនេយ្យភាពសម្រាប់សមភាពយេនឌ័រ និង (៤). ការបន្ត លើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម និងបរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្ត្រី ដោយត្រូវបង្កើនការ យល់ដឹងអំពីកិច្ចអភិវឌ្ឍអាជីវកម្ម សម្រាប់សហគ្រាសស្ត្រីខ្នាតតូចនិងខ្នាតមធ្យម ការបង្កើននូវកម្មវិធីនានាដើម្បីជួយឱ្យ ស្ត្រីទទួលបាននូវជំនាញបច្ចេកទេស សហគ្រិនភាព គាំទ្រស្ត្រីក្នុងការធ្វើពិពិធកម្ម និងពាណិជ្ជប្រតិបត្តិកម្មលើវិស័យកសិកម្ម ព្រមទាំងកិច្ចសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងទីផ្សារការងារ។ យើងអាចវាយតម្លៃជាវិជ្ជមានថា ក្នុងរយៈពេលកន្លងមក នេះ សមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងផ្នែកកសិកម្មមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ហើយការចូលរួមរបស់ស្ត្រីបានធ្វើឱ្យមាន ភាពចម្រើនលឿនលឿនទៅមុខយ៉ាងធំធេង និងការស្រូបយកកម្លាំងពលកម្មនារីជនបទប្រមាណជាង៦០%។ ដូច្នេះ ស្ត្រីជា អ្នកចូលរួមយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជា ដូចជាធ្វើស្រែចម្ការ ដាំដុះដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ ត្រី សិប្បកម្ម ខ្នាតតូចជាដើម។ ក្រៅពីនេះ ស្ត្រីជាកសិករបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការប្រែក្លាយផលិតកម្មកសិកម្មឱ្យទៅជាសន្តិសុខ ស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ។

ក. ការងារយេនឌ័រ

- បានរៀបចំធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យកសិកម្ម២០១៦- ២០២០ និងបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥
- បានរៀបចំផែនការសកម្មភាពបញ្ជាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យកសិកម្មសម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំ (២០១៦-២០២០)
- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលយេនឌ័រ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដល់សមាជិកក្រុមការងារយេនឌ័រ និងកុមារព្រមទាំងមន្ត្រីនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធសរុបចំនួន២០រូប
- បានពិភាក្សាត្រៀមរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ត មានស្ត្រី១៨រូបមកពីខេត្តនិងសហគមន៍ ដោយសហការជាមួយ អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ហ្វូឡូដ

- បានចូលរួម និងជួយសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការរៀបចំវេទិកាកសិករស្ត្រីថ្នាក់ក្រោមជាតិចំនួន០៥តំបន់ ដូចជា ខេត្ត ក្រចេះ បាត់ដំបង សៀមរាប កំពត និងព្រៃវែង ជាមួយកសិករស្ត្រីធ្វើមធ្យមចំនួន១០០នាក់ ក្នុងគម្រោងលើកកម្ពស់ ស្ត្រីឱ្យក្លាយជាកសិករធ្វើមធ្យមដោយអង្គការ Oxfam

- បានចូលរួមក្នុងកិច្ចពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ស្តីពី សេចក្តីសង្កេតសន្និដ្ឋានអនុសាសន៍ទី១៥ និងទី ២១របស់គណៈកម្មាធិការ CEDAW នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

- បានបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី ចំណេះដឹងយេនឌ័រ និងផ្សព្វផ្សាយអនុសញ្ញាលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើស អើងប្រឆាំង និងនារីភេទ (ស៊ី- ដ) ចំនួន០២វគ្គ ដល់មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត កំពង់ចាម និងបាត់ដំបង មានសមាជិកចូលរួមសរុប ចំនួន១១៦នាក់ (ស្ត្រីចំនួន៣១នាក់)

- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពីយេនឌ័រនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបានរៀបចំសិក្ខាសាលាបូកសរុបលទ្ធផល ការងារយេនឌ័រឆ្នាំ២០១៥ និងទិសដៅបន្តឆ្នាំ២០១៦ នៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ

- ក្រុមការងារយេនឌ័រនិងកុមារក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចូលរួមក្នុងវេទិកាស្រីស្ត្រី ធ្វើម ក្នុងនោះស្រីស្ត្រីបានកសិករស្ត្រីធ្វើមចំនួន១០០នាក់ នៅទូទាំង២៥រាជធានី ខេត្ត

- បានធ្វើរបាយការណ៍៩ខែនិងប្រចាំឆ្នាំ ដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តអនុសាសន៍ទាំង១២ចំណុចរបស់សម្តេចអគ្គ មហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ដូចជាចូលរួមកិច្ចប្រជុំបូកសរុបការងាររបស់ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី (ក.ជ.ក.ស) ប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ និងលើកទិសដៅអនុវត្តបន្តឆ្នាំ២០១៦ និងតែងតែចូលរួម សហការជាប្រចាំជាមួយក្រុមការងារបច្ចេកទេស (TWGG) ក្រសួងកិច្ចការនារី។ ក្រុមការងារយេនឌ័រនិងកុមារ មានកិច្ចសហ ការល្អប្រសើរជាមួយអន្តរក្រសួងទាំងថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ។

២. ការងារកុមារ:

- បានរៀបចំគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ និងការពារកុមារក្នុងវិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០១៦- ២០២០ ដែលប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ នាថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥

- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី ការធ្វើផែនការសកម្មភាពលើកគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ និងការពារកុមារ គាំទ្រដោយថវិកាតាមកម្មវិធី

- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលស្តីពីស្ថានភាពកុមារកសិកម្មនៅខេត្តតាកែវ និងបានផ្សព្វផ្សាយឱ្យអនុវត្ត គោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ និងការពារកុមារក្នុងវិស័យកសិកម្ម នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

- បានចូលរួមផ្សព្វផ្សាយបានចូលរួមផ្សព្វផ្សាយពីគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការគាំពារ និងអភិវឌ្ឍន៍កុមារតូចនៅខេត្ត មួយចំនួនដូចជា កំពង់ឆ្នាំង ក្រចេះ ព្រៃវែង កំពង់ធំ ស្វាយរៀង កំពត និងឧត្តរមានជ័យ

- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី ការរៀបចំ M&E លើក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តការងារគាំពារ និងអភិវឌ្ឍន៍កុមារ តូចរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅខេត្តសៀមរាប។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានឆន្ទៈយ៉ាងមុតមាំ ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌយុទ្ធ សាស្ត្របញ្ជាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងលើកទឹកចិត្តដល់គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទ រួមទាំងអង្គការជាតិអន្តរជាតិ និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ជួយគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលរួមគ្នាប្រកបដោយជោគជ័យ។

IV- បញ្ហាប្រឈម

ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ បញ្ហាប្រឈមក្នុងផលិតកម្មដំណាំកសិកម្ម ត្រូវបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ភាពងាយរងគ្រោះនៃប្រព័ន្ធដាំដុះ ដោយសារកត្តាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងកង្វះខាតប្រព័ន្ធស្រោចស្រព គឺជាបញ្ហាមួយដែលបានជួបប្រទះជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ បន្ថែមលើនេះ កង្វះខាតធនធានសម្រាប់ការងារស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសទាំងនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺជាបញ្ហាមួយទៀតដែលត្រូវពិនិត្យពិចារណាបន្ថែម ឱ្យស្របតាមទំហំការងារដែលចេះតែកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ ការស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍន៍ ការផលិត និងផ្សព្វផ្សាយពូជដំណាំដែលមានគុណភាពខ្ពស់នៅមានកម្រិត។ ម៉្យាងវិញទៀត សមត្ថភាពសហគមន៍កសិកម្ម ដែលជាតួអង្គសេដ្ឋកិច្ចជនបទដ៏សំខាន់ ក៏នៅមានកម្រិតនៅឡើយ តម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់នាពេលខាងមុខ។ លើសពីនេះ លទ្ធភាពទទួលបានសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មក៏នៅមានកម្រិតផងដែរ។ សមត្ថភាពស្រូបយកចំណេះដឹងបច្ចេកទេសដាំដុះ និងការប្រើប្រាស់ធាតុចូលកសិកម្មឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ក៏ដូចជាក្នុងការកែច្នៃផលិតផលក្នុងចំណោមប្រជាកសិករនៅមានកម្រិត។ ការចូលរួមវិនិយោគក្នុងវិស័យកសិកម្មរបស់ផ្នែកឯកជន ក្នុងការអភិវឌ្ឍផលិតកម្មកសិកម្មនៅមានទំហំតូច បើប្រៀបធៀបនឹងវិស័យវិនិយោគផ្សេងទៀត ជាពិសេសការវិនិយោគជាលក្ខណៈសហគ្រាសខ្នាតមធ្យមនិងធំក្នុងការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម ដើម្បីបង្កើនតម្លៃបន្ថែមនៅមានកម្រិតទាប។ ចំពោះផលិតកម្មកៅស៊ូ បញ្ហាកំពុងគំរាមកំហែងដល់ការអភិវឌ្ឍដំណាំនេះ គឺបញ្ហាថ្លៃធ្លាក់ចុះ ដែលបណ្តាលមកពីកត្តាទីផ្សារខាងក្រៅជះឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានដល់ផលិតករកៅស៊ូ។ កង្វះធនធានមនុស្សអ្នកបច្ចេកទេសនៅមូលដ្ឋានថ្នាក់មូលដ្ឋាន ពិសេសថ្នាក់ស្រុក ដើម្បីអប់រំផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសឱ្យដល់កសិករកំពុងជួបបញ្ហាប្រឈម និងទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តខ្ពស់បំផុត។

ផលិតកម្មសត្វមិនសូវមានការរីកចម្រើនខ្លាំងក្លានៅឡើយ ពិសេសផលិតកម្មគោក្របីមានការថយចុះ ដោយសារកង្វះកម្លាំងពលកម្មនៅជនបទ ចំណាកស្រុក ជាហេតុធ្វើឱ្យកសិករភាគច្រើនប្រើប្រាស់សេវាគ្រឿងយន្តកសិកម្ម ការថយចុះវាលស្មៅចិញ្ចឹមសត្វ ការបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ខ្វះប្រភពទឹក។ ជាការកត់សម្គាល់ អត្រាលើ ស្លាប់សត្វ និងជំងឺឆ្លងសត្វនៅតែជាការគំរាមកំហែងដល់ផលិតកម្មសត្វធ្វើឱ្យផលិតភាពសត្វថយចុះ ហើយកង្វះខាតថ្នាំការពារ ព្យាបាលសត្វ និងឧបករណ៍សម្រាប់បរិក្ខេបសុពេទ្យនៅតែត្រូវបានជួបប្រទះ។ លើសពីនេះ បទល្មើសដឹកជញ្ជូនសត្វ និងផលិតផលសត្វ ការគ្រប់គ្រងសត្តយាតដ្ឋាន និងការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វនៅអនុវត្តមិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាពនៅឡើយ។ ការស្រាវជ្រាវផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល ការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសផលិតកម្មបសុព្យាបាលអនុវត្តនៅមានកម្រិតអាស្រ័យដោយធនធាននិងមធ្យោបាយមានកម្រិត។

បទល្មើសនេសាទនៅតែកើតមាន និងការទន្ទ្រានយកដីក្នុងដែនព្រៃលិចទឹកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិឯកជន នៅតែមានសកម្មភាព។ ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជននេសាទពីសារៈប្រយោជន៍នៃធនធានជលផលនៅមានកម្រិត ដែលទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់។ ការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកម្រិត និងកិច្ចសហការពីអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធមួយចំនួននៅមិនទាន់ស៊ីជម្រៅ។ សហគមន៍នេសាទពុំមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់អនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន និងសមត្ថភាពរបស់សមាជិកសហគមន៍នេសាទនៅមានកម្រិត។

ការយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ព្រៃឈើក្នុងចំណោមប្រជាជនមូលដ្ឋាន ពឹងអាស្រ័យអនុផលព្រៃឈើនៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ដែលទាមទារឱ្យមានការពន្យល់ផ្សព្វផ្សាយបន្ថែមទៀត។ ការងារបង្រៀមបទល្មើស និងការកាប់រានដីព្រៃយកដីធ្វើជាកម្មសិទ្ធិលើសច្បាប់មានការលំបាក។ ការតាំងទីលំនៅរបស់ជនចំណាកស្រុកក្នុងតំបន់ព្រៃការពារនិងតំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃត្រូវបានពិនិត្យឃើញមានការកើនឡើង។ ថវិកាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួមក្នុងការបោះបង្គោលព្រំនៅមានកម្រិត។ សហគមន៍ព្រៃឈើមួយចំនួនដែលមានទីតាំងក្នុងព្រៃសម្បទាន ឬសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ពុំទាន់មានប្រកាសទទួលស្គាល់ពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅឡើយ។ ថវិការដ្ឋដែលគាំទ្រដល់ដំណើរការអនុវត្តសហគមន៍ព្រៃឈើមានចំនួនតិចតួច ស្របពេលការគាំទ្រថវិកាពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មានការថយចុះ និងដំណើរការនៃការរៀបចំបង្កើតព្រៃការពារមានភាពស្មុគស្មាញ និងត្រូវការពេលវេលាយូរ។

V- ទិសដៅអនុវត្តឆ្នាំ២០១៦-២០១៧

សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦-២០១៧នេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានដាក់ចេញនូវទិសដៅ និងផែនការអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១. ផែនការផលិតកម្មដំណាំស្រូវ ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម

ក. សូចនាករទិសដៅ

- ជំរុញការដាំដុះដំណាំស្រូវទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០១៦-២០១៧ យ៉ាងតិចបំផុតឱ្យបាន២,៩លានហិកតា ដោយត្រូវបង្កើនផ្ទៃដីស្រូវបង្កើនរដូវលើផ្ទៃដីស្រូវរដូវវស្សានិងប្រាំង។ ទិន្នផលស្រូវប្រចាំឆ្នាំត្រូវជំរុញឱ្យមានកំណើន០,១៧% គឺកើនពី៣,០៨៥តោន/ហិកតា ឆ្នាំ២០១៥-២០១៦ ទៅដល់៣,០៩០តោន/ហិកតា នៅឆ្នាំ២០១៦-២០១៧ ក្នុងនោះទិន្នផលស្រូវវស្សាត្រូវជំរុញឱ្យកើនដល់២,៨៥តោន/ហិកតា និងទិន្នផលស្រូវប្រាំង៤,៤៤តោន/ហិកតា
- បរិមាណផលស្រូវសរុបនឹងត្រូវបង្កើនឱ្យបានយ៉ាងតិចជាង៩លានតោនឆ្នាំ២០១៦-២០១៧ ក្នុងនោះបរិមាណផលស្រូវវស្សាត្រូវសម្រេចឱ្យបានយ៉ាងតិចជាង៧លានតោន និងស្រូវប្រាំងជាង២លានតោន
- ជំរុញការដាំដុះដំណាំរួមផ្សំនិងឧស្សាហកម្ម (ពោត ដំឡូងលើ ដំឡូងជ្វា បន្លែ សណ្តែកបាយ សណ្តែកដី សណ្តែកសៀង អំពៅ ល្ង) ឱ្យបានកើនឡើងពី៩៣២ពាន់ហិកតា ទៅដល់៩៥០ពាន់ហិកតានៅឆ្នាំ២០១៥-២០១៦ ពោលគឺត្រូវបង្កើនផ្ទៃដីដាំដុះក្នុងកម្រិត២% ។

ខ. វិធានការអនុវត្តដើម្បីសម្រេចបានទិសដៅកំណត់

- បង្កើនការផលិត ផ្សព្វផ្សាយ និងចែកចាយគ្រាប់ពូជស្រូវ១០មុខ ដែលមានគុណភាពល្អ ពិសេសពូជស្រូវក្រអូបឱ្យចូលជ្រៅដល់ស្រទាប់កសិករនិងវិស័យឯកជន ហើយបន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍន៍ និងផលិតផ្សព្វផ្សាយពូជស្រូវក្រអូបប្រកាន់រដូវនិងមិនប្រកាន់រដូវ ដែលមានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងលើទីផ្សារអន្តរជាតិ និងពិសេសពូជដំណាំរួមផ្សំផ្សេងៗ។ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវវិធានការនេះ ត្រូវពង្រឹងតួនាទី បង្កើនសមត្ថភាព និងបង្កើនធនធាន (មនុស្ស សម្ភារ និងថវិកា) ដល់បណ្តាកសិដ្ឋាន ស្ថានីយពិសោធន៍ ស្រាវជ្រាវ មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យមានដំណើរការកាន់តែសកម្ម ពិសេសស្ថានីយស្រាវជ្រាវដំណាំបន្លែ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងនិងបង្កើនធនធានហិរញ្ញវត្ថុគាំទ្រដល់សហគមន៍កសិកម្ម និងប្រែក្លាយសហគមន៍កសិកម្មទៅជាសហគ្រាសកសិកម្មជនបទ តាមរយៈការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ផែនការអាជីវកម្ម និងធនធានដល់សហគមន៍ទាំងនោះ។ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ត្រូវខិតខំរៀបចំនិងផ្តល់ការបំពាក់បំប៉ន សម្រាប់បង្កើនសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងរៀបចំអាជីវកម្ម និងប្រតិបត្តិដល់សហគមន៍អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងត្រូវជំរុញបង្កើតសហគមន៍អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម និងប្រែក្លាយសហគមន៍កសិកម្មទាំងនោះ ទៅជាសហគ្រាសកសិកម្មជនបទឱ្យបានច្រើនថែមទៀតនៅឆ្នាំ២០១៦
- ពង្រឹងសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានពិសេសថ្នាក់ស្រុក ដោយត្រូវខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ដល់មន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ និងបង្កើនធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ត្រូវពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង ជំរុញការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសបន្ថែមដល់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ឱ្យបានកាន់តែច្រើនថែមទៀត
- ខិតខំរៀបចំយន្តការអនុវត្តផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា ឱ្យមានដំណើរការល្អប្រសើរ ពិសេសការរៀបចំបង្កើតទម្រង់កិច្ចសន្យាសម្រាប់សហគមន៍កសិកម្ម ក្រុមអ្នកប្រមូលទិញ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានអនុវត្តឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ
- ស្វែងរកប្រភពធនធានដើម្បីរៀបចំកំណត់តំបន់ដាំដុះ និងការកសាងផែនទីប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម
- បង្កើនការរៀបចំបញ្ចប់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារផលិតកម្មកសិកម្ម

- ត្រៀមលក្ខណៈឱ្យបានល្អក្នុងការជួយអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះ ពីផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះធម្មជាតិ និងកត្តាចង្រៃផ្សេងៗនៃដំណាំ ដោយត្រូវត្រៀមបម្រុងស្រូវពូជ ពូជបន្លែឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់
- ជំរុញការកសាងច្បាប់ដូចជាច្បាប់ការពារដំណាំ ច្បាប់ដឹកសិកម្ម។ល។ និងបទដ្ឋានក្រោមច្បាប់នានា ដើម្បីដឹកនាំគ្រប់គ្រងការងារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

២. ផែនការផលិតកម្មដំណាំកៅស៊ូ

ក. សូចនាករទិសដៅ

- ជំរុញផលិតកម្មនិងបង្កើនផ្ទៃដីដំណាំកៅស៊ូនៅឆ្នាំ២០១៦ ក្នុងកំណើនប្រមាណ២,៨២% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៥ ដោយត្រូវសម្រេចឱ្យបានលើផ្ទៃដី៣៩៩ពាន់ហិ.ត ទោះបីជាកត្តាតម្លៃកៅស៊ូដែលនៅបន្តធ្លាក់ចុះ ដែលធ្វើឱ្យវិនិយោគិនផ្នែកនេះរុញរកក្នុងការដាំដំណាំនេះ
- ផលិតផលកៅស៊ូស្ងួតនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ នឹងត្រូវបង្កើនដល់១៤៨,៧០ពាន់តោន ក្នុងកំណើន៧,២១%/ឆ្នាំ បង្កើនការនាំចេញកៅស៊ូឱ្យបាន១៤១ពាន់តោននៅឆ្នាំ២០១៦។

ខ. វិធានការអនុវត្តដើម្បីសម្រេចទិសដៅកំណត់

- បន្ថយកម្រិតទុកដាក់លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកសាងលិខិតគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូ
- ជំរុញការពង្រីកផ្ទៃដីដំណាំកៅស៊ូរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជននិងកៅស៊ូគ្រួសារ ពិសេសចូលរួមពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តផែនការកម្មវិធីវិនិយោគកៅស៊ូលើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវាយតម្លៃលទ្ធផលដែលសម្រេចបាន
- រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា (បីឆ្នាំរំកិល) និងគម្រោងផែនការសកម្មភាពថវិកាកម្មវិធីឆ្នាំ២០១៧ ដោយពិនិត្យឡើងវិញនូវការកំណត់សកម្មភាព សូចនាករ គោលដៅសូចនាករ និងថវិកាចំណាយ ដើម្បីឱ្យសមស្របតាមស្ថានភាព និងលទ្ធភាពជាក់ស្តែង
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកៅស៊ូធម្មជាតិនៅកម្ពុជា២០១១-២០២០
- បន្តអនុវត្ត និងពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តផ្ដោសកម្មភាពថវិកាកម្មវិធីឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី
- ធ្វើការប្រមូលចំណូលពីការជួលអចលនវត្ថុ
- បន្ថយកម្រិតទុកដាក់លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រស្តីពីការដាំដុះ ថែទាំកូនកៅស៊ូ ការប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់ស្មៅ ការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ ការយកផល និងការកែច្នៃ
- បន្តការពង្រីកទីតាំងស្ថានីយនិងមន្ទីរពិសោធន៍ និងបង្កើនសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ ផ្សព្វផ្សាយនិងបង្ហាញ
- បន្តចុះផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកវិទ្យាដំណាំកៅស៊ូដល់កសិករកៅស៊ូគ្រួសារ
- ជំរុញការចងក្រងសហគមន៍កសិករកៅស៊ូគ្រួសារ
- អនុវត្តបែបបទវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់គុណភាពកៅស៊ូ (CSR) សម្រាប់នាំចេញកៅស៊ូ អនុវត្តបែបបទវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់គុណភាពច្បារពូជ ជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរកូនពហុភាគី ក្នុងរង្វង់ប្រទេសជា សមាជិកនៃ IRRDB
- បង្កើនកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ខេត្ត ស្រុក និងសមត្ថកិច្ចនៅតាមច្រកព្រំដែន) ដើម្បីជួយទប់ស្កាត់សកម្មភាពការបើកស្នាក់ការប្រមូលទិញកៅស៊ូគ្រួសារ ដែលគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត និងការនាំចេញកៅស៊ូនិងលើកៅស៊ូមិនទាន់កែច្នៃទៅបរទេសដោយខុសច្បាប់
- បន្តចូលរួមសន្និសីទ កិច្ចប្រជុំ និងសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំរបស់សមាគមបណ្តាប្រទេសផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិ និងក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូអន្តរជាតិ ហើយឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជានឹងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះសន្និសីទកៅស៊ូអន្តរជាតិ

- ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ទីភ្នាក់ងារ និងអង្គការកៅស៊ូអន្តរជាតិ នាពេលកំណើតប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខណ្ឌការងារស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ព័ត៌មានអំពីការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការប្រើប្រាស់កៅស៊ូអំពីនិន្នាការនៃតម្លៃកៅស៊ូលើទីផ្សារក្នុងនិងក្រៅប្រទេស
- ពង្រឹងដៃគូសហប្រតិបត្តិការក្នុងការស្វែងរកថវិកា និងបច្ចេកទេស ដើម្បីគាំទ្រអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូគ្រួសារ និងបន្តចូលរួមសហការជាមួយគ្រឹះស្ថានសិក្សានានា ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ខាងវិស័យកៅស៊ូ។

៣ ផែនការផលិតកម្មសត្វនិងសុខភាពសត្វ

ក. សុខភាពករណីសង្ខេប

- ជំរុញការចិញ្ចឹមគោជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅទូទាំងប្រទេសឱ្យបានដល់ចំនួន២,៩៣លានក្បាល (កំណើន១% ធៀបឆ្នាំមុន) និងការចិញ្ចឹមក្របីឱ្យបានដល់ចំនួន៥០៨ពាន់ក្បាល (កំណើន០,៥%) នៅឆ្នាំ២០១៦
- ជំរុញការចិញ្ចឹមជ្រូកទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យបានដល់ចំនួន២,៤លានក្បាល (កំណើន២%)
- ជំរុញការចិញ្ចឹមបក្សីទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យបានដល់ចំនួន២៨លានក្បាល (កំណើន៥%)
- ជំរុញការចាក់វ៉ាក់សាំងគោក្របីឱ្យបាន១,៦១លានក្បាលនៅឆ្នាំ២០១៦
- បង្កើនការអនុវត្តវិធានការនានា ដើម្បីឱ្យសត្វឃាតដ្ឋានចំនួន៥០កន្លែង បានអនុវត្តអនាម័យសាច់សត្វស្របតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវ។

ខ. និយោគការអនុវត្តដើម្បីសម្រេចទិសដៅកំណត់

- ជំរុញការរៀបចំអនុក្រឹត្យ ប្រកាសនានាដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពី សុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ និងបញ្ចប់ការរៀបចំឯកសារគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ ព្រមទាំងរៀបចំកសាងគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍឡធីវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា
- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការផ្នែកសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកផលិតកម្មសត្វ និងសុខភាពសត្វ ផ្តល់សេវាកម្មគាំទ្រលើផ្នែកចិញ្ចឹមសត្វគ្រប់ប្រភេទ ឱ្យមានការរីកចម្រើនទាំងបរិមាណនិងគុណភាព តាមរយៈការផ្តល់បច្ចេកទេសសមស្របដូចជាការកែលំអ្វី ចំណី ការចាក់ថ្នាំ ការពារ និងជីវសុវត្ថិភាព
- ជំរុញការចិញ្ចឹមសត្វតាមគ្រប់រូបភាព ដើម្បីទទួលបាននូវផលិតភាពខ្ពស់ មានគុណភាព និងសុវត្ថិភាព ជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តការវិនិយោគផលិតចំណីសត្វ និងពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព សុវត្ថិភាពចំណីសត្វនិងបសុឱសថ
- ធ្វើការកែទម្លាប់កសិករពីការចិញ្ចឹមសត្វលែង មកជាការចិញ្ចឹមសត្វដាក់ទ្រុង និងពីការចិញ្ចឹមសម្រាប់ការហូកចុកប្រចាំថ្ងៃមកជាការចិញ្ចឹមបែបពាណិជ្ជកម្ម
- ជំរុញបន្ថែមទៀតលើការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់សត្វ និងសាងសង់ឡធីវឌ្ឍន៍
- ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និងផលិតផលសត្វ សំដៅទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលជំងឺឆ្លងសត្វ និងជំងឺស្នូលសត្វ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានបសុពេទ្យមាន៖ ការចាក់ថ្នាំការពារសត្វ ការព្យាបាលសត្វ ការគ្រប់គ្រងជីវសុវត្ថិភាពការធ្វើអនាម័យ និងការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និងផលិតផលសត្វចេញ ចូល និងឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ពង្រឹងសមត្ថភាពភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល និងបំពាក់បំប៉នបន្ថែម និងខិតខំធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមាននិរន្តរភាព
- ចងក្រងសហគមន៍អ្នកចិញ្ចឹមសត្វ និងភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសត្វឃាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ និងការធ្វើអាជីវកម្មពិឃាតសត្វ

- បង្កើនការងារស្រាវជ្រាវ អង្កេតតាមដាន ឃ្លាំមើលលើសុខភាពសត្វ និងជំងឺឆ្លងសត្វដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាលជំងឺឆ្លងសត្វ ពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យជំងឺឆ្លងសត្វ និងជំងឺស្នូលស្នូល ការវិភាគកាកសំណល់ បសុឱសថ ក្នុងសាច់ និងផលិតផលសត្វ
- រៀបចំចងក្រង បោះពុម្ពឯកសារបច្ចេកទេសផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាល ដើម្បីជំរុញនិងបង្កើនការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ
- ជំរុញការអនុវត្តថវិកាតាមកម្មវិធី និងសកម្មភាពគម្រោងនានាពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ
- ជំរុញការលើកទឹកចិត្តដល់ផ្នែកឯកជននិងអ្នកវិនិយោគលើវិស័យចិញ្ចឹមសត្វ និងសេវាកម្មផ្នែកសុខភាពសត្វ និងជួយស្វែងរកទីផ្សារសត្វឱ្យកសិករចិញ្ចឹមសត្វដោយយកចិត្តទុកដាក់បំផុត
- បន្តនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល ជាមួយបណ្តាប្រទេសជាមិត្ត ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងកិច្ចសហការ ជាមួយផ្នែកឯកជន។

៤ ផែនការផ្សព្វផ្សាយ

ក. សូចនាករទិសដៅ

- ការប្រមូលផលនេសាទទឹកសាបទូទាំងប្រទេស នឹងត្រូវរក្សាឱ្យបានយ៉ាងតិច៤៩៤ពាន់តោន នៅឆ្នាំ២០១៦ ដោយផ្អែកលើកំណើនប្រមាណ១,៣% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន
- ការធ្វើផលិតកម្មនេសាទសមុទ្រទូទាំងប្រទេស នឹងត្រូវរក្សាឱ្យបាន១១០ពាន់តោន នៅឆ្នាំ២០១៦
- ជំរុញការធ្វើផលិតកម្មវារីវប្បកម្មឱ្យបាន១៧២ពាន់តោន (កំណើន២០%ធៀបនឹងឆ្នាំមុន) និងផលិតកូនត្រីពូជឱ្យបាន១៨០លានកូន
- ដាំព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាងឱ្យបាន១០០ហិ.តក្នុងឆ្នាំ២០១៦
- សហគមន៍នេសាទចំនួន១០០ក្នុង២០១៦ នឹងត្រូវបានពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិប្រសើរជាងមុន។

ខ. វិធានការអនុវត្តដើម្បីសម្រេចទិសដៅកំណត់

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញរយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែងទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស
- បន្តជំរុញការងារត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានការបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល
- បន្តរៀបចំបោះបង្គោលបេតុង សាងសង់ស្នាក់ការល្បាតនៅកន្លែងអភិរក្សជលផល និងក្នុងដែននេសាទទឹកសាប
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីជំរុញការចូលរួមរបស់សហគមន៍នេសាទ ក្នុងការគ្រប់គ្រងជលផលបន្ថែមទៀត
- បន្តបង្កើតនិងពង្រឹងសហគមន៍ស្រះជម្រកត្រីបន្ថែមទៀតឱ្យបានគ្រប់ឃុំ
- បន្តរៀបចំទិវាមច្ឆជាតិ១កក្កដារៀងរាល់ឆ្នាំ សំដៅបង្កើនការយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់នៃធនធានជលផល
- បន្តការងារសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការជាតិនិងអន្តរជាតិ ដើម្បីជំរុញការងារអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានជលផល
- បន្តផលិតឯកសារបច្ចេកទេសជលផលដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ពង្រីកសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយវារីវប្បកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានជលផល
- បង្កើនការយល់ដឹងនិងសមត្ថភាពរបស់អ្នកកែច្នៃឱ្យបានតែល្អប្រសើរឡើង លើការអនុវត្តការធ្វើអនាម័យល្អ និង

ការអនុវត្តការផលិតល្អ ក្នុងខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្មកែច្នៃផលផល។

៥. ផែនការផ្គត់ផ្គង់

ក. សូចនាករទិសដៅ

- ការដាំដើមឈើឡើងវិញ នឹងត្រូវសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ២៤.៥០០ហិ.ត ដោយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើការជំរុញការដាំដុះពីវិស័យឯកជននិងគ្រួសារ និងត្រូវបណ្តុះកូនឈើឱ្យបាន១០លានដើមក្នុងឆ្នាំ២០១៦
- ចំនួនសហគមន៍ព្រៃឈើនៅ២០១៦ នឹងកើនដល់៥៥០សហគមន៍
- បង្កោលព្រំប្រទល់ដែនព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបោះឱ្យបានយ៉ាងតិចចំនួន៥០០បង្កោល។

ខ. វិធានការអនុវត្តដើម្បីសម្រេចទិសដៅកំណត់

- បន្តជំរុញកំណត់ព្រំប្រទល់ដែនព្រៃឈើ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់និងអភិបាលកិច្ចល្អ ដោយធ្វើការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ បទបញ្ជាលេខ១១០២ និងសេចក្តីជូនដំណឹងនានា
- បន្តជំរុញបង្កើនសហគមន៍ព្រៃឈើឱ្យបានកាន់តែច្រើន ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់គ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន រួមទាំងវិស័យឯកជនចូលរួមដាំដុះដើមឈើបង្កើតជាចម្ការព្រៃដាំ
- បន្តសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា និងស្វែងរកដៃគូថ្មីៗទៀត ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងការបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងបង្កើនសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍព្រៃឈើ-សត្វព្រៃ
- បន្តកំណត់តំបន់ព្រៃឈើវេចរិល ដើម្បីធ្វើការស្តារព្រៃឈើឡើងវិញ ឱ្យក្លាយជាតំបន់ព្រៃឈើមានតម្លៃពាណិជ្ជកម្ម និងថែរក្សាការពារចម្ការព្រៃពូជ និងប្រមូលគ្រាប់ពូជឈើ
- បន្តបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អជាមួយស្ថាប័ន សមត្ថកិច្ច និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ជាពិសេសព្រះរាជអាជ្ញាស្ថាប័នតុលាការក្នុងការគាំទ្រដល់ការងារពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់
- បន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិក្នុងតំបន់ និងជាមួយប្រទេសជិតខាង ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធីថ្នាក់តំបន់និងអន្តរជាតិ។

VI- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ផ្អែកលើសមិទ្ធផលដែលទទួលបានក្នុងរយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ នៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥នៃរដ្ឋសភា យើងអាចវាយតម្លៃជាមួយថា បើទោះបីជាបានជួបប្រទះនូវគ្រោះធម្មជាតិពិសេសគ្រោះរាំងស្ងួត តែក្រោមការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមការណែនាំនិងតម្រង់ទិស ក៏ដូចជាវិធានការឆ្លើយតបយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមានការចូលរួមពីសមត្ថកិច្ចគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័ន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ព្រមទាំងការរួមចំណែកពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងនឹងការខិតខំខុស្សាហ៍ព្យាយាម និងការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់របស់ប្រជាកសិករផង បានជំរុញឱ្យដំណើរការផលិតកម្មកសិកម្មទទួលបានជោគជ័យ និងជម្នះដោះស្រាយបាននូវការលំបាកផ្សេងៗដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ បានធ្វើឱ្យផលិតកម្មកសិកម្ម មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

ជារួមផលិតកម្មដំណាំ ពិសេសដំណាំស្រូវតាមការកត់សម្គាល់ឃើញថា បានទទួលលទ្ធផលល្អប្រសើរ ហើយ អាចសល់ស្បៀង (ជាអង្ករ) សរុបចំនួនប្រមាណ៣លានតោន (ឬ៤,៦៥លានតោនស្រូវ) នៅឆ្នាំ២០១៥ ដែលនេះជាជោគ ជ័យមួយសម្រាប់កសិកម្មកម្ពុជា។ ជាការកត់សម្គាល់ កត្តាកើនឡើងនៃទិន្នផលផលិតកម្មកសិកម្មកម្ពុជា ពិសេសផលិតកម្ម ស្រូវពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ មានការវិវឌ្ឍឈានឡើងជាលំដាប់ ដោយសារកត្តា២យ៉ាងគឺ (១). ការពង្រីកផ្ទៃដីដាំដុះ ដែលរួមទាំង ការធ្វើបង្កើនរដូវនិងប្រពលវប្បកម្ម (២). សមិទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ផ្សព្វផ្សាយពូជថ្មី បច្ចេកទេសដាំដុះសមស្រប ការថែទាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពិសេសការកែប្រែទម្រង់របស់ប្រជាកសិករ។ បន្ថែមពីនេះ បន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលបាន ដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករកាលពីឆ្នាំ២០១០ ចំពោះគោលដៅទីមួយ យើង សម្រេចបានជាង៨៧,៥% ក្នុងនោះ បរិមាណស្រូវដែលលើសតម្រូវការក្នុងស្រុកសម្រេចបានទាំងស្រុង គឺកើនឡើងពី ៣,៥លានតោននៅឆ្នាំ២០០៩មកដល់ប្រមាណ៤,៦៥លានតោននៅឆ្នាំ២០១៥ ចំណែកជាការនាំចេញអង្ករគឺយើងសម្រេច បានប្រមាណជាងពាក់កណ្តាល គឺជាង៥៣ម៉ឺនតោននៃគោលដៅ១លានតោន។ ចំពោះគោលដៅទីពីរយើងសម្រេចបាន ជោគជ័យយ៉ាងត្រចះត្រចង់ ដោយកម្ពុជាបាននាំអង្ករទៅកាន់ទីផ្សារនានាលើពិភពលោកជាង៦០ប្រទេស ជាមួយគ្នានេះ អង្ករពូជស្រូវផ្តាំរដូវរបស់កម្ពុជាត្រូវបានជាប់ជាចំណាត់ថ្នាក់អង្ករឆ្នាញ់បំផុតលើពិភពលោករយៈពេលបីឆ្នាំ ជាបន្តបន្ទាប់ គឺក្នុងឆ្នាំ២០១២ ២០១៣ និង២០១៤។

ដំណាំឧស្សាហកម្ម ដំណាំឈើហូបផ្លែនិងដំណាំអចិន្ត្រៃយ៍ កំពុងមានការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ជាលក្ខណៈ គ្រួសារ និងជាលក្ខណៈវិនិយោគខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ។ ជាក់ស្តែងផ្ទៃដីកៅស៊ូមានសន្ទុះកើនឡើង ពិសេសការអភិវឌ្ឍ កៅស៊ូគ្រួសារ មានការវិវឌ្ឍតាមសន្ទុះមួយគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍។

ផលិតកម្មសត្វគ្រប់ប្រភេទ ទាំងការចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈគ្រួសារនិងកសិដ្ឋាន បានកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ពោល គឺមានកំណើនប្រមាណជាង៥% ដោយការកើនឡើងខ្លាំងនៃការចិញ្ចឹមសត្វស្លាប (៩%)។ ការកើនឡើងនៃផលិតកម្មសត្វនេះ គឺអាស្រ័យដោយការបង្កើនការងារផ្សព្វផ្សាយពូជ ការបង្ការជំងឺឆ្លងសត្វ និងការពង្រីកចំណេះដឹងផ្នែកបច្ចេកទេសនៃការ ចិញ្ចឹមសត្វដល់ប្រជាកសិករបានទូលាយជាងមុន។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការចិញ្ចឹមគោក្របី កំពុងត្រូវបានធ្លាក់ចុះ ដោយកត្តា សត្យានុម័តមួយចំនួន ដែលទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងផ្នែកនេះ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នឹងត្រូវបង្កើនការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម បន្ថែមទៀត ក្នុងទិសដៅបង្កើនបរិមាណនិងគុណភាពផលិតផលកសិកម្ម តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា បច្ចេកទេស និងនុវត្តវត្ថុថ្មីៗ ក្នុងបរិបទបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារក្នុងប្រទេស តំបន់ និងអន្តរជាតិ។

ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើនិងជលផល ពិសេសកំណែទម្រង់ក្នុងផ្នែកទាំងពីរនេះ កំពុងស្ថិតនៅតែជាប្រធានបទ មួយសំខាន់ ហើយដែលត្រូវតែខិតខំបង្កើនសកម្មភាព ជាមួយនឹងការបន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទដ្ឋានផ្សេងៗ ដោយ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត។ ក្នុងការទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងជលផលឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ខ្ពស់ ត្រូវបន្តពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយគណៈកម្មការឯកភាពរាជធានីខេត្ត តាមស្មារតីក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ១៥៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ លើសពីនេះទៀត ការបន្តចូលរួមសហការជាមួយគណៈកម្មការជាតិ ក៏ជាការងារសំខាន់មួយទៀត ដើម្បី ទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ ការនាំចេញឈើខុសច្បាប់ និងបទល្មើសនានានៅភាគឦសាន។

ដោយឡែក កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា រួមទាំងវិស័យឯកជនផងដែរ កំពុងត្រូវបានពង្រឹងនិង
 យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ រួមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ដែលជាកត្តាគន្លឹះសំខាន់មិនអាចមើលរំលងបានឡើយ។ រីឯ
 ដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅនៃកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក៏ដូចជាការលើកកម្ពស់ការពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងក្បាលម៉ាស៊ីន
 ដឹកនាំរបស់ក្រសួងទាំងថ្នាក់កណ្តាល រួមទាំងមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និង ខេត្តទាំងអស់ ក៏ត្រូវបានពង្រឹងក្នុងស្មារតីយកចិត្តទុក
 ដាក់ខ្ពស់ និងប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ។

លើសពីនេះទៅទៀត ផ្នែកសេវាកម្មនិងការគាំទ្រផ្សេងៗ ក៏បានសម្រេចនូវលទ្ធផលការងារតាមផ្នែកនីមួយៗបាន
 ល្អប្រសើរ ស្របតាមគោលការណ៍ និងទិសដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិតមែនតែនៅជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមខ្លះៗក៏ដោយ។
 គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ក៏មិនដែលមើលរំលងអំពីការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់កិច្ចការយេនឌ័រផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អង្គភាព
 ជំនាញនីមួយៗជាសេនាធិការនឹងបន្តអនុវត្តតាមទិសដៅ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបានដាក់ចុះសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦-
 ២០១៧ ដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ តែទោះយ៉ាងណាក្តី ផ្លូវនៅវែងឆ្ងាយទៀត ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅ និង
 មហិច្ឆតាធំធេងដែលយើងចង់បាន សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មកម្ពុជាមួយតាមលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រទំនើប និងមាន
 ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ជាពិសេសការចូលរួមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាម
 គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ក៏ដូចជាក្នុងបរិបទនៃសកលភាវូបនីយកម្ម ក្រោមការដឹកនាំតម្រង់ទិសប្រកបដោយ
 គតិបណ្ឌិតដ៏ត្រឹមត្រូវ និងម៉ឺងម៉ាត់បំផុតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦

រដ្ឋមន្ត្រី

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ហង្ស៊ីត អ៊ុក ព័ប៊ុន

ಶ್ರೀಪದ್ಮಪುಷ್ಪ

ផែនការវិនិយោគកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៦-២០១៧

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

ល.រ	ស្ថិតិសាស្ត្រ	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥-២០១៦			ទិសដៅសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦-២០១៧	
			ផែនការ	សម្រេចបាន	% ធៀប ផែនការ	ផែនការ	បញ្ជាក់មូលហេតុ បម្រែបម្រួល
១	ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវប្រចាំឆ្នាំ	ហ. ត	2,984,455	3,051,412	102.24	2,903,801	ដោយសារលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិ (ជំនន់និងរាំងស្ងួត) មិនអាចព្យាករណ៍ជាមុនបាន។ ដូចនេះផែនការ ដាំដុះស្រូវរដូវវស្សានឹងអាចសម្រេចបាន ២,៤៧ លានហិកតានៅឆ្នាំ២០១៦។
	ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវវស្សា	ហ. ត	2,567,130	2,561,957	99.80	2,474,446	
	ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវប្រាំង	ហ. ត	417,325	489,455	117.28	429,355	
២	ទិន្នផលស្រូវ	តោន/ ហ. ត	3.090	3.085	99.84	3.090	
	ទិន្នផលស្រូវវស្សា	តោន/ ហត	2.900	2.827	97.48	2.855	
	ទិន្នផលស្រូវប្រាំង	តោន/ ហត	4.448	4.422	99.42	4.444	
៣	បរិមាណផលប្រចាំឆ្នាំ	តោន	9,220,699	9,335,284	101.24	8,973,312	
	បរិមាណផលស្រូវវស្សា	តោន	7,386,677	7,170,684	97.08	7,065,211	
	បរិមាណផលស្រូវប្រាំង	តោន	1,834,022	2,164,600	118.02	1,908,101	

ផែនការផលិតកម្មដំណាំរួមផ្សំ និងឧស្សាហកម្ម ២០១៦-២០១៧

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ល.រ	ប្រភេទដំណាំ	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥-១៦			ទិសដៅសម្រាប់ផែនការឆ្នាំ២០១៦-១៧	
			ផែនការ ២០១៥-១៦	សម្រេចបាន ២០១៥-១៦	% ធៀបផែនការ	ផែនការ ២០១៦-១៧	បញ្ជាក់បម្រែបម្រួល
១	ពោត	ហ.ត	146,387	112,574	76.90	114,825	កំណើននឹងសម្រេចបានកើនឡើង២% ក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិអំណោយផល
២	ដំឡូងមី	ហ.ត	531,417	573,624	107.94	585,096	
៣	ដំឡូងជ្វា	ហ.ត	6,033	5,757	95.42	5,872	
៤	បន្លែ	ហ.ត	52,656	47,373	89.97	48,320	
៥	សណ្តែកបាយ	ហ.ត	54,360	57,172	105.17	58,315	
	សរុប		790,854	796,500	100.71	812,430	
១	សណ្តែកដី	ហ.ត	18,174	15,519	85.39	15,829	កំណើននឹងសម្រេចបានកើនឡើង២% ក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិអំណោយផល
២	សណ្តែកសៀង	ហ.ត	73,931	66,824	90.39	68,160	
៣	ល្ង	ហ.ត	28,689	26,544	92.52	27,075	
៤	អំពៅ	ហ.ត	49,324	19,514	39.56	19,904	
៥	ក្រចៅ	ហ.ត	196	135	68.93	138	
៦	ថ្នាំជក់	ហ.ត	10,942	6,545	59.82	6,676	
	សរុប	ហ.ត	181,255	135,081	74.53	137,783	
	សរុបរួម		972,109	931,581	95.83	950,213	

ផែនការផលិតកម្មដំណាំកៅស៊ូឆ្នាំ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥			ទិសដៅសម្រាប់ផែនការឆ្នាំ២០១៦	
			ផែនការ២០១៥	សម្រេចបាន	ភាគរយ	ផែនការ	បញ្ជាក់ បម្រែបម្រួល
I	ផ្ទៃដីដាំដុះកៅស៊ូ						
១	កៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្ម	ហិកតា	221,834	239,102	107.78	245,319	កើនប្រមាណ២,៦% ក្នុងមួយឆ្នាំ
២	ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ	ហិកតា	143,106	149,853	104.71	153,749	កើនប្រមាណ២,៦% ក្នុងមួយឆ្នាំ
	សរុបរួម		364,940	388,955	106.58	399,068	1.03
II	ផលិតកម្មកៅស៊ូ						
	ផលិតផលកៅស៊ូ	តោន	106,480	126,860	119.14	148,426	កើនប្រមាណ១៧% ក្នុងមួយឆ្នាំ

ផែនការផលិតកម្មសក្តានុពលជាតិ: គ្រួសារឆ្នាំ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥			ទិសដៅផែនការឆ្នាំ ២០១៦	
			ផែនការ	សម្រេចបាន	ភាគរយ	ផែនការ	បញ្ជាក់បម្រែបម្រួល
១	ការចិញ្ចឹមគោ	ក្បាល	3,090,526	2,903,420	93.95	2,932,454	កំណើន១%
២	ការចិញ្ចឹមក្របី	ក្បាល	544,568	506,165	92.95	508,696	កំណើន០,៥%
៣	ការចិញ្ចឹមជ្រូក	ក្បាល	2,790,431	2,357,839	84.50	2,404,996	កំណើន២%
៤	ការចិញ្ចឹមបក្សី	ក្បាល	33,162,840	26,688,675	80.48	28,023,109	កំណើន៥%
៥	ចាក់វ៉ាក់សាំងគោក្របី	លានក្បាល	1.69	1.53	90.51	1.61	កំណើន៥%
៦	សក្តានុពលផ្ទះអនុវត្ត GHP	ចំនួន	50	25	50.00	50	

ផែនការវិនិយោគកម្មវិធីសង្គមឆ្នាំ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥			ទិសដៅសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦	
			ផែនការ	សម្រេចបាន	% ធៀបផែនការ	ផែនការ	បញ្ជាក់មូលហេតុបម្រែបម្រួល
១	នេសាទទឹកសាប	តោន	512,000	487,905	95.29	494,248	កំណើន ១,៣% ធៀបឆ្នាំ២០១៥
២	នេសាទសមុទ្រ	តោន	110,000	120,055	109.14	110,000	មិនមានផែនការឱ្យមានកំណើនទេ
៣	វារីវប្បកម្ម	តោន	144,000	143,141	99.40	171,769	កំណើន ២០% ធៀបឆ្នាំ២០១៥
៤	សហគមន៍នេសាទត្រូវបានពង្រឹងសមត្ថភាព	សហគមន៍	100	85	85.00	100	
៥	ការដាំព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាង	ហ. ត	100	75	75.00	100	

ផែនការផ្គត់ផ្គង់សេវាឆ្នាំ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦

ល.រ	សូចនាករលទ្ធផល	ឯកតា	លទ្ធផលសម្រេចបានឆ្នាំ២០១៥			ទិសដៅអនុវត្តឆ្នាំ២០១៦	
			ផែនការ	សម្រេចបាន	(%) ធៀប ផែនការ	ផែនការ	បញ្ជាក់មូលហេតុបម្រែបម្រួល
១	ព្រៃការពារ និងតំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃ	លានហ. ត	1.60	1.60	100.00	1.65	
២	ផ្ទៃដីដាំព្រៃឡើងវិញ	ហិកតា	22,300	4,690	21.03	24,500	វិស័យឯកជននឹងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេះ
៣	បណ្តុះកូនឈើចំនួន១០លានដើម/ឆ្នាំ	លានដើម	10.00	2.00	20.00	10.00	ថ្នាលបណ្តុះកូនឈើជាលក្ខណៈគ្រួសារនិងឯកជននឹងកើនឡើង
៤	ចំនួនសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវបានបង្កើត និងពង្រឹងសមត្ថភាព	ចំនួនសហគមន៍	520	499	95.96	550	រៀបចំឱ្យបាន៥១សហគមន៍បន្ថែមទៀតដើម្បីសម្រេចបានតាមផែនការ
៥	ការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍	បង្គោល	455	574	126.15	500	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងមានការចូលរួម

ស្ថិតិផ្ទៃដីកម្ពុជា និងផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំស្រូវរដូវវស្សាឆ្នាំ ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៧

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ផ្ទៃនការ (ហិកត)	ផ្ទៃដីកម្រិត (ហិ.ត)					ផ្ទៃដីសរុប (ហិកត)	ផ្ទៃដីព្រោះស្រូវ និងបុកដាំ (ហិកត)					សរុបស្រូវនិង ព្រោះបុកដាំ (ហិកត)	ភាគរយ (%)	
			សរុប	គោ-ក្របី		គ្រឿងយន្ត			ស្រូវស្រាល		កណ្តាល	ជួន	ចំការ			ឡើងទឹក
				ហិ.ត	%	ហិ.ត	%		សរុប	បង្កើនរដូវ						
01	បន្ទាយមានជ័យ	244,000	246,522	45	0.02	246,477	99.98	48	54,693	36,388	132,708	48,505	-	10,115	246,021	100.83
02	បាត់ដំបង	295,400	290,786	1,783	0.61	289,003	99.39	416	60,937	30,322	127,998	92,732	435	7,954	290,056	98.19
03	កំពង់ចាម	87,300	87,151	20,771	23.83	66,380	76.17	1,439	22,745	5,129	33,699	29,652	-	1,050	87,146	99.82
04	កំពង់ឆ្នាំង	121,800	173,882	48,919	28.13	124,963	71.87	12,777	5,048	938	90,486	26,707	-	340	122,581	100.64
05	កំពង់ស្ពឺ	107,900	305,542	209,781	68.66	95,761	31.34	10,059	15,190	718	67,537	28,746	1,174	-	112,647	104.40
06	កំពង់ធំ	213,300	215,878	53,086	24.59	162,792	75.41	3,611	28,288	6,997	106,787	62,961	3,225	12,165	213,426	100.06
07	កំពត	136,500	136,537	38,624	28.29	97,913	71.71	12,029	20,891	-	69,949	45,697	-	-	136,537	100.03
08	កណ្តាល	40,100	46,459	8,816	18.98	37,643	81.02	1,315	9,749	3,153	12,659	11,704	1,121	47	35,280	87.98
09	កោះកុង	10,400	9,183	2,280	24.83	6,903	75.17	778	2,032	-	6,161	992	1,220	-	10,405	100.05
10	ក្រចេះ	33,000	33,235	10,025	30.16	23,210	69.84	3,345	13,142	821	15,301	3,595	248	-	32,286	97.84
11	មណ្ឌលគិរី	23,000	23,875	273	1.14	23,602	98.86	2,835	2,750	-	11,383	5,169	3,627	-	22,929	99.69
12	ភ្នំពេញ	11,300	11,156	3,686	33.04	7,470	66.96	836	5,536	-	3,612	2,005	-	-	11,153	98.70
13	ព្រះវិហារ	76,600	82,558	4,066	4.93	78,492	95.07	2,888	14,489	-	41,851	24,104	2,944	-	83,388	108.86
14	ព្រៃវែង	272,800	269,415	13,061	4.85	256,354	95.15	24	66,580	30,000	143,440	58,141	-	154	268,315	98.36
15	ពោធិសាត់	111,200	111,014	6,693	6.03	104,321	93.97	3,432	44,491	380	36,009	19,759	396	7,674	108,329	97.42
16	រតនគិរី	26,100	14,486	4,966	34.28	9,520	65.72	1,241	3,901	-	5,414	5,172	11,531	-	26,018	99.69
17	សៀមរាប	184,200	222,180	48,370	21.77	173,810	78.23	5,804	38,425	-	93,530	41,405	5,430	7,260	186,050	101.00
18	ព្រះសីហនុ	16,600	16,600	4,153	25.02	12,447	74.98	373	1,484	-	10,415	4,715	-	-	16,614	100.08
19	ស្ទឹងត្រែង	27,900	25,905	6,943	26.80	18,962	73.20	2,365	13,014	-	11,749	1,142	2,784	-	28,689	102.83
20	ស្វាយរៀង	167,000	168,641	7,305	4.33	161,336	95.67	280	51,409	9,936	108,014	8,523	-	-	167,946	100.57
21	តាកែវ	199,800	415,882	50,053	12.04	365,829	87.96	1,418	79,766	33,703	107,416	10,052	-	-	197,234	98.72
22	ឧត្តរមានជ័យ	72,100	81,545	565	0.69	80,980	99.31	296	16,664	-	40,571	12,117	2,648	-	72,000	99.86
23	កែប	3,500	3,588	1,488	41.47	2,100	58.53	470	836	239	2,235	517	-	-	3,588	102.51
24	ប៉ៃលិន	6,230	5,003	-	-	5,003	100.00	2	1,837	-	3,107	57	-	-	5,001	80.27
25	ត្បូងឃ្មុំ	79,100	78,318	3,467	4.43	74,851	95.57	2,040	11,448	1,966	30,812	36,058	-	-	78,318	99.01
សរុប		2,567,130	3,075,341	549,219	17.86	2,526,122	82.14	70,121	585,345	160,690	1,312,843	580,227	36,783	46,759	2,561,957	99.80
ក្នុងនោះខេត្តមុន		2,411,207	2,980,117	715,184	24.00	2,264,933	76.00	113,362	661,106	176,242	1,256,259	550,580	44,088	52,539	2,564,572	106.36
បៀបធៀប		155,923	95,224	-165,965	-6.14	261,189	6.14	-43,241	-75,761	-15,552	56,584	29,647	-7,305	-5,780	-2,615	-6.56

ផ្ទៃដីប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើដំណាំស្រូវដូចសក្តានុពល២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៨

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	បញ្ចប់ផ្ទៃដី អនុវត្តបាន	ប៉ះពាល់និងខូចខាតដោយប្រការផ្សេងៗ								ផ្ទៃដីស្តារ ឡើងវិញ (ហ.ត)	ខូចខាត ទាំងស្រុង (ហ. ត)
			ប៉ះពាល់ (ហ.ត)				ខូចខាត (ហ.ត)					
			រាំងស្ងួត	សត្វល្អិត	ទឹកជំនន់	សរុប	រាំងស្ងួត	សត្វល្អិត	ទឹកជំនន់	សរុប		
01	បន្ទាយមានជ័យ	246,021	97,251			97,251	10,799			10,799	-	10,799
02	បាត់ដំបង	290,056	64,828			64,828	23,885			23,885	12,952	10,933
03	កំពង់ចាម	87,146	3,755			3,755	-			-	-	-
04	កំពង់ឆ្នាំង	122,581	2,920			2,920	98			98	-	98
05	កំពង់ស្ពឺ	112,647	4,039			4,039	327			327	305	22
06	កំពង់ធំ	213,426	4,390			4,390	-			-	-	-
07	កំពត	136,537				-				-		-
08	កណ្តាល	35,280	2,167			2,167	-			-	-	-
09	កោះកុង	10,405		110		110				-		-
10	ក្រចេះ	32,286	477			477	83			83	83	-
11	មណ្ឌលគិរី	22,929				-				-		-
12	ភ្នំពេញ	11,153	170			170	-			-		-
13	ព្រះវិហារ	83,388				-				-		-
14	ព្រៃវែង	268,315	10,879			10,879	-			-		-
15	ពោធិសាត់	108,329	24,327			24,327	2,936			2,936	200	2,736
16	រតនគិរី	26,018				-				-		-
17	សៀមរាប	186,050	830			830	830			830	-	830
18	ព្រះសីហនុ	16,614		730		730				-		-
19	ស្ទឹងត្រែង	28,689				-				-		-
20	ស្វាយរៀង	167,946	10,323			10,323	1,138			1,138	850	288
21	តាកែវ	197,234	13,638			13,638	1,252			1,252	1,252	-
22	ឧត្តរមានជ័យ	72,000	12,027			12,027	-			-		-
23	កែប	3,588	2			2				-		-
24	ប៉ៃលិន	5,001	166			166	121			121	45	76
25	ត្បូងឃ្មុំ	78,318				-				-		-
	សរុប	2,561,957	252,189	840	-	253,029	41,469	-	-	41,469	15,687	25,782
	គួរលេខផ្ទាំងមុន	2,564,572	116,129	1,654	81,083	198,866	20,289	1,551	24,100	45,940	19,344	26,596
	ប្រៀបធៀប	-2,615	136,060	-814	-81,083	54,163	21,180	-1,551	-24,100	-4,471	-3,657	-814

បរិមាណផល និងទិន្នផលដំណាំស្រូវរដូវវស្សាស្រុកស្រែចម្រុះស្រុកស្រែចម្រុះ ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៩ក

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ស្រូវស្រាល				ស្រូវកណ្តាល				ស្រូវធ្ងន់			
		ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល	ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល	ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល
		(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)	(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)	(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)
01	បន្ទាយមានជ័យ	54,693	52,943	3.034	160,655	132,708	127,353	2.325	296,034	48,505	45,761	2.906	132,970
02	បាត់ដំបង	60,937	58,744	3.415	200,608	127,998	122,428	2.541	311,064	92,732	89,562	3.003	268,971
03	កំពង់ចាម	22,745	22,745	3.406	77,462	33,699	33,699	3.256	109,708	29,652	29,652	3.054	90,566
04	កំពង់ឆ្នាំង	5,048	4,960	1.995	9,895	90,486	90,486	2.709	245,140	26,707	26,697	3.431	91,590
05	កំពង់ស្ពឺ	15,190	15,190	3.053	46,372	67,537	67,515	3.011	203,319	28,746	28,746	2.990	85,963
06	កំពង់ធំ	28,288	28,288	2.693	76,190	106,787	106,787	2.577	275,218	62,961	62,961	2.425	152,682
07	កំពត	20,891	20,891	3.849	80,410	69,949	69,949	3.047	213,105	45,697	45,697	2.989	136,577
08	កណ្តាល	9,749	9,749	3.813	37,174	12,659	12,659	2.662	33,697	11,704	11,704	3.032	35,482
09	កោះកុង	2,032	2,032	2.407	4,891	6,161	6,161	2.871	17,690	992	992	3.198	3,172
10	ក្រចេះ	13,142	13,142	2.851	37,463	15,301	15,301	2.570	39,326	3,595	3,595	2.476	8,903
11	មណ្ឌលគិរី	2,750	2,750	2.583	7,104	11,383	11,383	2.804	31,922	5,169	5,169	2.264	11,705
12	ភ្នំពេញ	5,536	5,536	2.811	15,561	3,612	3,612	2.844	10,273	2,005	2,005	3.097	6,209
13	ព្រះវិហារ	14,489	14,489	2.599	37,654	41,851	41,851	2.854	119,443	24,104	24,104	2.680	64,590
14	ព្រៃវែង	66,580	66,580	3.599	239,641	143,440	143,440	2.804	402,145	58,141	58,141	2.783	161,778
15	ពោធិសាត់	44,491	41,755	3.227	134,747	36,009	36,009	3.002	108,109	19,759	19,759	2.724	53,821
16	រតនគិរី	3,901	3,901	1.894	7,389	5,414	5,414	2.431	13,162	5,172	5,172	2.481	12,831
17	សៀមរាប	38,425	38,365	2.377	91,179	93,530	93,230	2.493	232,400	41,405	40,935	2.803	114,743
18	ព្រះសីហនុ	1,484	1,484	2.625	3,896	10,415	10,415	2.759	28,732	4,715	4,715	2.770	13,061
19	ស្ទឹងត្រែង	13,014	13,014	2.541	33,064	11,749	11,749	2.628	30,880	1,142	1,142	3.590	4,100
20	ស្វាយរៀង	51,409	51,409	3.030	155,778	108,014	107,726	2.490	268,239	8,523	8,523	2.379	20,277
21	តាកែវ	79,766	79,766	3.403	271,428	107,416	107,416	3.186	342,268	10,052	10,052	3.348	33,655
22	ឧត្តរមានជ័យ	16,664	16,664	1.954	32,561	40,571	40,571	2.278	92,408	12,117	12,117	2.230	27,025
23	កែប	836	836	3.449	2,883	2,235	2,235	3.123	6,979	517	517	3.319	1,716
24	ប៉ៃលិន	1,837	1,810	2.394	4,334	3,107	3,084	2.714	8,369	57	31	3.290	102
25	ត្បូងឃ្មុំ	11,448	11,448	2.971	34,007	30,812	30,812	3.248	100,077	36,058	36,058	3.304	119,134
	សរុប	585,345	578,491	3.116	1,802,346	1,312,843	1,301,285	2.720	3,539,707	580,227	573,807	2.878	1,651,623
	កូលេខភ្នំមុន	661,106	649,849	3.043	1,977,337	1,256,259	1,248,561	2.731	3,409,687	550,580	546,130	2.846	1,554,052
	បៀបធៀប	-75,761	-71,358	0.073	-174,991	56,584	52,724	-0.011	130,020	29,647	27,677	0.033	97,571

បរិមាណផល និងទិន្នផលដំណាំស្រូវវេជ្ជសាស្ត្រស្រុកស្រែចម្ការប្រកេនឆ្នាំ ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៩១

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ស្រូវថ្នាំការ				ស្រូវឡើងទឹក				សរុប			
		ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល	ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល	ផ្ទៃ ដាំដុះ	ផ្ទៃ ប្រ.ផល	ទិន្នផល	បរិ.ផល
		(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)	(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)	(ហិកត)	(ហិកត)	(ត/ហិកត)	(តោន)
01	បន្ទាយមានជ័យ	-	-	-	-	10,115	9,165	2.550	23,369	246,021	235,222	2.606	613,028
02	បាត់ដំបង	435	435	2.126	925	7,954	7,954	2.103	16,724	290,056	279,123	2.860	798,292
03	កំពង់ចាម	-	-	-	-	1,050	1,050	2.750	2,888	87,146	87,146	3.220	280,624
04	កំពង់ឆ្នាំង	-	-	-	-	340	340	1.553	528	122,581	122,483	2.834	347,153
05	កំពង់ស្ពឺ	1,174	1,174	2.480	2,912	-	-	-	-	112,647	112,625	3.006	338,566
06	កំពង់ធំ	3,225	3,225	1.756	5,663	12,165	12,165	1.606	19,543	213,426	213,426	2.480	529,296
07	កំពត	-	-	-	-	-	-	-	-	136,537	136,537	3.150	430,092
08	កណ្តាល	1,121	1,121	2.202	2,468	47	47	2.723	128	35,280	35,280	3.088	108,949
09	កោះកុង	1,220	1,220	3.202	3,906	-	-	-	-	10,405	10,405	2.850	29,659
10	ក្រចេះ	248	248	2.302	571	-	-	-	-	32,286	32,286	2.672	86,263
11	មណ្ឌលគិរី	3,627	3,627	0.981	3,558	-	-	-	-	22,929	22,929	2.368	54,289
12	ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	-	-	-	11,153	11,153	2.873	32,043
13	ព្រះវិហារ	2,944	2,944	2.607	7,676	-	-	-	-	83,388	83,388	2.751	229,363
14	ព្រៃវែង	-	-	-	-	154	154	2.721	419	268,315	268,315	2.996	803,983
15	ពោធិសាត់	396	396	2.561	1,014	7,674	7,674	2.955	22,678	108,329	105,593	3.034	320,369
16	រតនគិរី	11,531	11,531	1.674	19,298	-	-	-	-	26,018	26,018	2.025	52,680
17	សៀមរាប	5,430	5,430	2.278	12,370	7,260	7,260	2.399	17,417	186,050	185,220	2.527	468,109
18	ព្រះសីហនុ	-	-	-	-	-	-	-	-	16,614	16,614	2.750	45,689
19	ស្ទឹងត្រែង	2,784	2,784	2.352	6,547	-	-	-	-	28,689	28,689	2.600	74,591
20	ស្វាយរៀង	-	-	-	-	-	-	-	-	167,946	167,658	2.650	444,294
21	តាកែវ	-	-	-	-	-	-	-	-	197,234	197,234	3.282	647,351
22	ឧត្តរមានជ័យ	2,648	2,648	2.419	6,406	-	-	-	-	72,000	72,000	2.200	158,400
23	កែប	-	-	-	-	-	-	-	-	3,588	3,588	3.227	11,578
24	ប៉ៃលិន	-	-	-	-	-	-	-	-	5,001	4,925	2.600	12,805
25	ត្បូងឃ្មុំ	-	-	-	-	-	-	-	-	78,318	78,318	3.233	253,218
សរុប		36,783	36,783	1.993	73,314	46,759	45,809	2.264	103,694	2,561,957	2,536,175	2.827	7,170,684
គូលេខផ្ទាំងមុន		44,088	43,919	2.164	95,044	52,539	49,517	2.169	107,401	2,564,572	2,537,976	2.815	7,143,521
រៀបរៀប		-7,305	-7,136	-0.171	-21,730	-5,780	-3,708	0.095	-3,707	-2,615	-1,801	0.013	27,163

ផ្ទៃដីក្នុងរោង និងដាំដុះដំណាំស្រូវស្ទឹងស្រែចម្រុះប្រាំបួនឆ្នាំ២០១៥-២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១០

ល.រ	ឈ្មោះស្រុក	ផ្ទៃនការ (ហ.ត)	ផ្ទៃដីក្នុងរោង					ផ្ទៃដីសាប (ហ.ត)	ផ្ទៃដីស្ទឹង និងព្រោះ (ហត)			ភាគរយ
			សរុប (ហ.ត)	គោ-ក្របី		គ្រឿងយន្ត			សន្ធឹង	ពព្រោះ	សរុប	
				ហ.ត	%	ហ.ត	%					
01	បន្ទាយមានជ័យ	13,200	22,993	-	-	22,993	100.00			22,927	22,927	173.69
02	បាត់ដំបង	10,500	15,917	-	-	15,917	100.00			15,836	15,836	150.82
03	កំពង់ចាម	42,000	31,747	7,975	25.12	23,772	74.88	121	1,179	30,463	31,642	75.34
04	កំពង់ឆ្នាំង	29,700	34,642	511	1.48	34,131	98.52	517	2,832	31,293	34,125	114.90
05	កំពង់ស្ពឺ	550	855	517	60.47	338	39.53	6	14	296	310	56.36
06	កំពង់ធំ	36,000	43,998	-	-	43,998	100.00	36	328	43,670	43,998	122.22
07	កំពត	7,000	9,737	-	-	9,737	100.00			9,737	9,737	139.10
08	កណ្តាល	53,500	56,724	1,661	2.93	55,063	97.07			55,581	55,581	103.89
09	កោះកុង	-	-	-	-	-	-			-	-	-
10	ក្រចេះ	14,000	14,302	2,856	19.97	11,446	80.03	366	4,144	9,194	13,338	95.27
11	មណ្ឌលគិរី	-	-	-	-	-	-			-	-	-
12	ភ្នំពេញ	1,440	1,120	419	37.41	701	62.59	30	198	922	1,120	77.78
13	ព្រះវិហារ	130	20	-	-	20	100.00			18	18	13.85
14	ព្រៃវែង	75,000	95,909	668	0.70	95,241	99.30			95,909	95,909	127.88
15	ពោធិ៍សាត់	8,300	14,115	-	-	14,115	100.00	14	80	13,992	14,072	169.54
16	រតនគិរី	-	4	-	-	4	100.00			4	4	
17	សៀមរាប	20,925	22,680	150	0.66	22,530	99.34			20,985	20,985	100.29
18	ព្រះសីហនុ	-	-	-	-	-	-			-	-	-
19	ស្ទឹងត្រែង	100	63	-	-	63	100.00			58	58	58.00
20	ស្វាយរៀង	17,850	19,947	-	-	19,947	100.00			19,947	19,947	111.75
21	តាកែវ	75,000	137,758	2,549	1.85	135,209	98.15			98,609	98,609	131.48
22	ឧត្តរមានជ័យ	600	150	-	-	150	100.00	6	31	119	150	25.00
23	កែប	30	40	14	35.00	26	65.00			32	32	106.67
24	ប៉ៃលិន	1,000	682	-	-	682	100.00			682	682	68.20
25	ត្បូងឃ្មុំ	10,500	10,375	537	5.18	9,838	94.82	67	537	9,838	10,375	98.81
សរុប		417,325	533,778	17,857	3.35	515,921	96.65	1,163	9,343	480,112	489,455	117.28
កូលេខភ្នំមុន		415,965	582,380	19,219	3.30	563,161	96.70	4,034	9,819	481,116	490,935	118.02
បៀបបៀប		1,360	-48,602	-1,362	0.05	-47,240	-0.05	-2,871	-476	-1,004	-1,480	-0.74

បរិមាណផលិតកម្មដំណាំស្រូវប្រចាំឆ្នាំ២០១៥-២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១១

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	រដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៥				រដូវប្រាំងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦				សរុបប្រចាំឆ្នាំ២០១៥-២០១៦			
		ផ្ទៃដីអនុវត្ត (ហ.ត)	ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហ.ត)	ទិន្នផល (ត/ហ.ត)	បរិមាណផល (តោន)	ផ្ទៃដីអនុវត្ត (ហ.ត)	ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហ.ត)	ទិន្នផល (ត/ហ.ត)	បរិមាណផល (តោន)	ផ្ទៃដីអនុវត្ត (ហ.ត)	ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហ.ត)	ទិន្នផល (ត/ហ.ត)	បរិមាណផល (តោន)
01	បន្ទាយមានជ័យ	246,021	235,222	2.606	613,028	22,927	22,927	4.261	97,692	268,948	258,149	2.753	710,720
02	បាត់ដំបង	290,056	279,123	2.860	798,292	15,836	15,836	3.992	63,214	305,892	294,959	2.921	861,506
03	កំពង់ចាម	87,146	87,146	3.220	280,624	31,642	31,642	4.174	132,068	118,788	118,788	3.474	412,692
04	កំពង់ឆ្នាំង	122,581	122,483	2.834	347,153	34,125	34,125	4.283	146,171	156,706	156,608	3.150	493,324
05	កំពង់ស្ពឺ	112,647	112,625	3.006	338,566	310	310	3.390	1,051	112,957	112,935	3.007	339,617
06	កំពង់ធំ	213,426	213,426	2.480	529,296	43,998	43,998	4.408	193,932	257,424	257,424	2.809	723,228
07	កំពត	136,537	136,537	3.150	430,092	9,737	9,737	4.100	39,922	146,274	146,274	3.213	470,014
08	កណ្តាល	35,280	35,280	3.088	108,949	55,581	55,581	4.216	234,335	90,861	90,861	3.778	343,284
09	កោះកុង	10,405	10,405	2.850	29,659	-	-	-	-	10,405	10,405	2.850	29,659
10	ក្រចេះ	32,286	32,286	2.672	86,263	13,338	13,338	4.186	55,827	45,624	45,624	3.114	142,090
11	មណ្ឌលគិរី	22,929	22,929	2.368	54,289	-	-	-	-	22,929	22,929	2.368	54,289
12	ភ្នំពេញ	11,153	11,153	2.873	32,043	1,120	1,120	3.501	3,921	12,273	12,273	2.930	35,964
13	ព្រះវិហារ	83,388	83,388	2.751	229,363	18	18	3.000	54	83,406	83,406	2.751	229,417
14	ព្រៃវែង	268,315	268,315	2.996	803,983	95,909	95,909	4.822	462,443	364,224	364,224	3.477	1,266,426
15	ពោធិ៍សាត់	108,329	105,593	3.034	320,369	14,072	14,072	4.178	58,793	122,401	119,665	3.169	379,162
16	រតនគិរី	26,018	26,018	2.025	52,680	4	4	3.250	13	26,022	26,022	2.025	52,693
17	សៀមរាប	186,050	185,220	2.527	468,109	20,985	20,985	3.401	71,377	207,035	206,205	2.616	539,486
18	ព្រះសីហនុ	16,614	16,614	2.750	45,689	-	-	-	-	16,614	16,614	2.750	45,689
19	ស្ទឹងត្រែង	28,689	28,689	2.600	74,591	58	58	3.500	203	28,747	28,747	2.602	74,794
20	ស្វាយរៀង	167,946	167,658	2.650	444,294	19,947	19,947	4.230	84,378	187,893	187,605	2.818	528,672
21	តាកែវ	197,234	197,234	3.282	647,351	98,609	98,609	4.859	479,119	295,843	295,843	3.808	1,126,470
22	ឧត្តរមានជ័យ	72,000	72,000	2.200	158,400	150	150	3.500	525	72,150	72,150	2.203	158,925
23	កែប	3,588	3,588	3.227	11,578	32	32	3.781	121	3,620	3,620	3.232	11,699
24	ប៉ៃលិន	5,001	4,925	2.600	12,805	682	682	3.400	2,319	5,683	5,607	2.697	15,124
25	ត្បូងឃ្មុំ	78,318	78,318	3.233	253,218	10,375	10,375	3.578	37,122	88,693	88,693	3.274	290,340
សរុប		2,561,957	2,536,175	2.827	7,170,684	489,455	489,455	4.422	2,164,600	3,051,412	3,025,630	3.085	9,335,284
គូលេខភ្នំមុន		2,564,572	2,537,976	2.815	7,143,521	490,935	490,860	4.443	2,180,896	3,055,507	3,028,836	3.079	9,324,416
ប្រៀបធៀប		-2,615	-1,801	0.013	27,163	-1,480	-1,405	-0.021	-16,296	-4,095	-3,206	0.007	10,868

តុល្យភាពស្បៀងសាមបណ្តាអាជីវកម្ម-ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១២

ល.រ	អាជីវកម្ម-ខេត្ត	ចំនួនប្រជាជន (នាក់)	បរិមាណផល តោន	ទុកពូជ និងបាត់បង់ពេល ប្រមូលផល១៣% តោន	ស្រូវចំណីនៅសល់ (ក្រោយពីកាត់ចេញ១៣%) តោន	គិតជាអង្ករ ៦៤% តោន	តម្រូវការស្បៀង ជាអង្ករ តោន	តុល្យភាពស្បៀង (អង្ករ) តោន	តុល្យភាពស្បៀង (ស្រូវ) តោន
01	បន្ទាយមានជ័យ	762,923	710,720	92,394	618,326	395,729	109,098	286,631	447,861
02	បាត់ដំបង	1,183,006	861,506	111,996	749,510	479,686	169,170	310,516	485,181
03	កំពង់ចាម	1,033,258	412,692	53,650	359,042	229,787	147,756	82,031	128,173
04	កំពង់ឆ្នាំង	556,748	493,324	64,132	429,192	274,683	79,615	195,068	304,794
05	កំពង់ស្ពឺ	780,217	339,617	44,150	295,467	189,099	111,571	77,528	121,138
06	កំពង់ធំ	728,861	723,228	94,020	629,208	402,693	104,227	298,466	466,353
07	កំពត	628,176	470,014	61,102	408,912	261,704	89,829	171,875	268,555
08	កណ្តាល	1,131,801	343,284	44,627	298,657	191,140	161,848	29,292	45,769
09	កោះកុង	125,925	29,659	3,856	25,803	16,514	18,007	-1,493	-2,333
10	ក្រចេះ	360,728	142,090	18,472	123,618	79,116	51,584	27,532	43,019
11	មណ្ឌលគិរី	81,217	54,289	7,058	47,231	30,228	11,614	18,614	29,084
12	ភ្នំពេញ	1,810,044	35,964	4,675	31,289	20,025	258,836	-238,811	-373,142
13	ព្រះវិហារ	283,980	229,417	29,824	199,593	127,740	40,609	87,131	136,142
14	ព្រៃវែង	1,301,503	1,266,426	164,635	1,101,791	705,146	186,115	519,031	810,986
15	ពោធិសាត់	460,927	379,162	49,291	329,871	211,117	65,913	145,204	226,881
16	រតនគិរី	207,282	52,693	6,850	45,843	29,340	29,641	-301	-470
17	សៀមរាប	939,839	539,486	70,133	469,353	300,386	134,397	165,989	259,358
18	ព្រះសីហនុ	269,647	45,689	5,940	39,749	25,439	38,560	-13,121	-20,502
19	ស្ទឹងត្រែង	130,628	74,794	9,723	65,071	41,645	18,680	22,965	35,883
20	ស្វាយរៀង	644,012	528,672	68,727	459,945	294,365	92,094	202,271	316,048
21	តាកែវ	974,269	1,126,470	146,441	980,029	627,219	139,320	487,899	762,342
22	ឧត្តរមានជ័យ	263,926	158,925	20,660	138,265	88,490	37,741	50,749	79,295
23	កែប	41,268	11,699	1,521	10,178	6,514	5,901	613	958
24	ប៉ៃលិន	65,580	15,124	1,966	13,158	8,421	9,378	-957	-1,495
25	ត្បូងឃ្មុំ	773,247	290,340	37,744	252,596	161,661	110,574	51,087	79,823
សរុប		15,539,012	9,335,284	1,213,587	8,121,697	5,197,887	2,222,078	2,975,809	4,649,702
តួលេខគ្នាមុន		15,231,126	9,324,416	1,212,177	8,112,239	5,191,833	2,178,050	3,013,783	4,709,036
ប្រែប្រួល		307,886	10,868	1,410	9,458	6,054	44,028	-37,974	-59,334

កំណត់សម្គាល់ ៖ អង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០១៣ និងការធ្វើចំណោលឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងផែនការ

តុល្យភាពស្បៀងផលិតផលស្រូវឆ្នាំ ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៣

កំរិតកំណត់	ឯកតា	រដូវវស្សា	រដូវប្រាំង	សរុប
ផែនការដាំដុះ	ហ.ត	2,567,130	417,325	2,984,455
ផ្ទៃដីអនុវត្ត	ហ.ត	2,561,957	489,455	3,051,412
ផ្ទៃដីខូចខាត	ហ.ត	25,782		25,782
ផ្ទៃដីប្រមូលផល	ហ.ត	2,536,175	489,455	3,025,630
ទិន្នផលមធ្យម	ត/ហ.ត	2.827	4.422	3.085
បរិមាណផល	តោន	7,170,684	2,164,600	9,335,284

កំណត់សម្គាល់

- កាត់ចេញ ១៣ភាគរយ លើបរិមាណសរុបសំរាប់ទុកពូជ និងបាត់បង់ពេលប្រមូលផល 1,213,587 តោន
- ស្រូវចំណីនៅសល់ ក្រោយពីកាត់ចេញ ១៣%) 8,121,697 តោន
- សរុបស្បៀងដែលមាន គិតជាអង្ករ 5,197,887 តោន
- តម្រូវការស្បៀងមួយឆ្នាំ 2,222,078 តោន
- បរិមាណអង្ករលើស **2,975,809 តោន**
- គិតជាស្រូវលើស **4,649,702 តោន**

ផលិតកម្មដំណាំស្រូវរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ២០០៦-២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៤

ឆ្នាំ-កំរិតកំណត់	ឯកតា	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	មធ្យមតាម ១០ ឆ្នាំ
ផ្ទៃដីដាំដុះប្រចាំឆ្នាំ	ហិកតា	2,541,433	2,585,905	2,615,741	2,719,080	2,795,892	2,968,529	3,007,545	3,052,420	3,055,507	3,051,412	2,839,346
- វិស្សា	ហិកតា	2,212,015	2,241,114	2,255,104	2,334,228	2,391,016	2,496,569	2,512,038	2,567,723	2,564,572	2,561,957	2,413,634
- ប្រាំង	ហិកតា	329,418	344,791	360,637	384,852	404,876	471,960	495,507	484,697	490,935	489,455	425,713
ផ្ទៃដីប្រមូលផលប្រចាំឆ្នាំ	ហិកតា	2,516,415	2,566,952	2,613,363	2,674,603	2,777,323	2,766,617	2,980,297	2,968,967	3,028,836	3,025,630	2,791,900
- វិស្សា	ហិកតា	2,188,726	2,222,596	2,252,733	2,290,552	2,372,519	2,294,784	2,484,832	2,485,521	2,537,976	2,536,175	2,366,641
- ប្រាំង	ហិកតា	327,689	344,356	360,630	384,051	404,804	471,833	495,465	483,446	490,860	489,455	425,259
ទិន្នផលប្រចាំឆ្នាំ	ត/ហិកតា	2.489	2.621	2.746	2.836	2.970	3.173	3.117	3.163	3.079	3.085	2.928
- វិស្សា	ត/ហិកតា	2.272	2.413	2.540	2.620	2.760	2.920	2.872	2.925	2.815	2.827	2.696
- ប្រាំង	ត/ហិកតា	3.938	3.959	4.030	4.126	4.201	4.406	4.349	4.383	4.443	4.422	4.226
បរិមាណផលប្រចាំឆ្នាំ	តោន	6,264,123	6,727,127	7,175,473	7,585,870	8,249,452	8,779,365	9,290,940	9,389,961	9,324,416	9,335,284	8,212,201
- វិស្សា	តោន	4,973,694	5,363,690	5,722,142	6,001,385	6,548,709	6,700,439	7,136,139	7,271,251	7,143,521	7,170,684	6,403,165
- ប្រាំង	តោន	1,290,429	1,363,437	1,453,331	1,584,485	1,700,743	2,078,926	2,154,801	2,118,710	2,180,896	2,164,600	1,809,036
ត្រូវការស្បៀងក្នុង ១ឆ្នាំ	តោន	2,053,983	2,096,025	1,970,270	1,979,214	2,076,542	2,108,022	2,142,178	2,137,878	2,178,050	2,222,078	2,096,424
ស្បៀងសល់ ឬខ្វះ (អង្ករ)	តោន	1,433,880	1,649,640	2,025,033	2,244,598	2,516,752	2,780,328	3,031,017	3,090,452	3,013,783	2,975,809	2,476,129
ស្បៀងសល់ ឬខ្វះ (ស្រូវ)	តោន	2,240,438	2,577,562	3,164,114	3,507,185	3,932,425	4,344,263	4,735,964	4,828,832	4,709,036	4,649,702	3,868,952

ស្ថិតិផ្ទៃដីប្រមូលផល និង បរិមាណផល ដំណាំរុក្ខជាតិ និងដំណាំឧស្សាហកម្មដុះធម្មជាតិ ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៥ក

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ពោតសរុប			ក្នុងនោះពោតក្រហម			ដំឡូងឈើ			ដំឡូងជ្វា			បន្លែគ្រប់មុខ			សណ្តែកបាយ			ល.រ
		អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	
01	បន្ទាយមានជ័យ	1,291	1,291	4,433	1,000	1,000	3,320	70,016	70,016	1,484,788	24	24	155	790	790	6,739	109	109	167	01
02	បាត់ដំបង	34,127	28,914	128,559	33,470	28,007	122,979	154,709	141,410	4,834,451	167	167	1,399	863	823	10,923	9,171	5,983	4,329	02
03	កំពង់ចាម	5,987	5,987	27,859	3,721	3,721	18,393	17,014	17,014	311,994	300	300	3,799	5,276	5,276	63,349	5,683	5,683	4,906	03
04	កំពង់ឆ្នាំង	1,349	1,349	2,000	255	255	2,703	374	374	2,122	783	783	3,911	2,422	2,422	15,041	729	729	729	04
05	កំពង់ស្ពឺ	324	324	648	-	-	-	124	124	3,780	33	33	132	524	524	2,620	719	719	1,079	05
06	កំពង់ធំ	524	524	1,977	-	-	-	42,989	42,989	698,346	60	60	3,600	375	375	1,258	1,235	1,235	1,181	06
07	កំពត	2,412	2,412	6,330	-	-	-	2,091	2,091	7,767	700	700	3,750	3,112	3,112	10,459	3,019	3,019	5,800	07
08	កណ្តាល	12,314	11,852	54,465	10,416	10,416	48,023	5	5	53	39	39	234	3,443	3,437	21,897	21	21	24	08
09	កោះកុង	63	63	246	-	-	-	263	263	4,327	29	29	131	171	171	990	-	-	-	09
10	ក្រចេះ	2,642	2,642	7,091	2,196	2,196	5,937	62,474	62,474	1,438,734	67	67	553	526	526	4,201	2,245	2,245	2,060	10
11	មណ្ឌលគិរី	282	282	1,715	202	202	1,362	10,727	10,727	195,306	90	90	1,890	391	391	797	3,361	3,361	3,298	11
12	ភ្នំពេញ	101	101	-	-	-	-	9	9	-	1	1	-	233	233	-	9	9	-	12
13	ព្រះវិហារ	10,316	10,316	31,238	4,712	4,712	17,136	18,045	18,045	265,898	439	439	2,815	673	673	2,447	6,060	6,060	7,169	13
14	ព្រៃវែង	1,150	1,150	6,900	1,150	1,150	6,900	515	515	9,270	-	-	-	621	621	9,315	941	941	1,129	14
15	ពោធិសាត់	1,335	1,335	4,873	1,117	1,117	4,079	18,576	18,576	557,280	21	21	116	327	327	3,270	2,066	2,066	2,687	15
16	រតនគិរី	658	658	3,005	573	573	2,590	16,088	16,088	249,415	29	29	117	69	69	314	520	520	416	16
17	សៀមរាប	541	541	1,562	-	-	-	16,555	16,555	269,881	305	305	1,596	1,936	1,936	15,745	3,967	3,967	3,843	17
18	ព្រះសីហនុ	26	26	52	-	-	-	67	67	871	18	18	144	257	257	2,056	-	-	-	18
19	ស្ទឹងត្រែង	776	776	776	109	109	109	12,117	2,420	48,400	170	170	2,210	815	815	570	1,239	1,239	991	19
20	ស្វាយរៀង	3	3	8	-	-	-	8,067	7,905	149,189	56	56	496	1,760	1,760	18,480	-	-	-	20
21	តាកែវ	973	973	2,530	-	-	-	1,301	1,301	11,709	137	137	822	1,291	1,291	19,365	360	360	324	21
22	ឧត្តរមានជ័យ	111	111	555	-	-	-	35,643	35,643	754,440	23	23	106	125	125	317	99	99	99	22
23	កែប	159	159	263	50	50	117	87	87	1,254	113	113	316	190	190	981	-	-	-	23
24	ប៉ៃលិន	811	535	2,393	796	520	2,340	47,876	47,876	1,196,900	-	-	-	15	15	225	323	323	355	24
25	ត្បូងឃ្មុំ	4,198	4,198	12,658	3,048	3,048	13,058	-	-	-	54	54	796	991	991	12,376	1,097	1,097	1,480	25
សរុប		82,473	76,522	302,134	62,815	57,076	249,045	535,732	512,574	12,496,175	3,658	3,658	29,087	27,196	27,150	223,735	42,973	39,785	42,066	
ក្នុងលេខផ្ទាំងមុន		114,738	109,927	458,675	95,275	90,414	407,518	475,370	473,774	11,119,467	3,828	3,823	24,891	30,627	30,461	253,805	40,350	39,932	46,454	
ប្រៀបធៀប		-32,265	-33,405	-156,540	-32,460	-33,338	-158,473	60,362	38,800	1,376,708	-170	-165	4,196	-3,431	-3,311	-30,070	2,623	-147	-4,389	

រាជធានី-ខេត្ត	សណ្តែកដី			សណ្តែកសៀង			លូ			អំពៅ			ក្រចៅ			ថ្នាំជក់		
	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)
បន្ទាយមានជ័យ	27	27	41	350	350	840	47	47	42	141	141	3,173	-	-	-	-	-	-
បាត់ដំបង	107	100	166	12,826	12,608	22,527	5,633	3,762	1,943	108	108	5,145						
កំពង់ចាម	2,258	2,258	6,291	14,995	14,995	19,072	9,655	9,655	7,360	904	904	25,716						
កំពង់ឆ្នាំង	580	580	506	-	-	-	511	511	254	176	176	1,680	100	100	50	61	61	65
កំពង់ស្ពឺ	222	222	355	-	-	-	21	21	11	478	478	14,340	-	-	-	-	-	-
កំពង់ធំ	10	10	15	3,998	3,998	6,372	304	304	289	101	101	1,045	2	2	3	-	-	-
កំពត	804	804	2,054	-	-	-	106	106	269	984	984	14,748	-	-	-	-	-	-
កណ្តាល	-	-	-	-	-	-	221	221	69	453	453	11,799	-	-	-	-	-	-
កោះកុង	-	-	-	-	-	-	-	-	-	835	835	48,273	-	-	-	-	-	-
ក្រចេះ	850	850	656	2,099	2,099	1,837	1,716	1,716	1,141	118	118	3,681	-	-	-	-	-	-
មណ្ឌលគិរី	3,907	3,907	5,567	1,876	1,876	2,394	20	20	12	38	38	881	-	-	-	-	-	-
ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	-	17	17	-	9	9	-	-	-	-	-	-	-
ព្រះវិហារ	2,403	2,403	2,753	13,069	13,069	19,534	1,241	1,241	789	1,491	1,491	29,820	-	-	-	2	2	4
ព្រៃវែង	15	15	23	-	-	-	1,298	1,298	1,947	263	263	5,260						
ពោធិសាត់	38	38	31	519	519	779	1,971	1,971	1,775	200	200	3,200	-	-	-	-	-	-
រតនគិរី	416	416	741	4,860	4,860	8,273	49	49	35	41	38	760				4	4	2
សៀមរាប	70	70	96	675	675	692	95	95	84	470	470	7,474	-	-	-	-	-	-
ព្រះសីហនុ										29	29	435						
ស្ទឹងត្រែង	473	473	709	3,515	3,515	4,218	349	349	174	376	108	2,160	-	-	-	-	-	-
ស្វាយរៀង										7,870	7,870	388,909						
តាកែវ	126	126	195				22	22	12	357	357	24,990						
ឧត្តរមានជ័យ	75	75	224	6,180	6,180	7,829	55	55	20	44	44	1,050	-	-	-	-	-	-
កែប	32	32	23	-	-	-	-	-	-	65	65	994	-	-	-	-	-	-
ប៉ៃលិន	13	13	16	192	192	230	-	-	-	10	10	200						
ត្បូងឃ្មុំ	1,105	1,105	1,956	933	933	1,299	1,465	1,465	589	105	105	10,620	-	-	-	-	-	-
សរុប	13,531	13,524	22,417	66,087	65,869	95,895	24,796	22,925	16,815	15,666	15,395	606,351	102	102	53	67	67	71
ក្នុងលេខផ្ទាំងមុន	15,119	15,119	24,751	72,417	72,124	104,044	26,580	26,435	16,164	44,350	43,534	1,435,577	170	170	156	80	80	81
ប្រៀបធៀប	-1,588	-1,595	-2,335	-6,330	-6,255	-8,149	-1,784	-3,510	651	-28,684	-28,139	-829,225	-68	-68	-103	-13	-13	-10

ស្ថិតិផ្ទៃដីប្រមូលផល និង បរិមាណផល ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្មរដូវប្រាំងឆ្នាំ ២០១៥-២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៦ក

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ពោតសរុប			ក្នុងនោះពោតក្រហម			ដំឡូងឈើ			ដំឡូងជ្វា			បន្លែគ្រប់មុខ			សណ្តែកបាយ		
		អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)
01	បន្ទាយមានជ័យ	223	223	1,011	-	-	-	6,395	6,395	123,584	-	-	-	1,207	1,207	9,763	58	58	92
02	បាត់ដំបង	330	330	1,401				715	715	45,403	52	52	512	648	646	9,042	843	839	596
03	កំពង់ចាម	2,178	2,178	8,555	1,229	1,229	4,457	48	48	912	439	439	3,029	3,565	3,565	40,080	560	560	552
04	កំពង់ឆ្នាំង	1,091	1,091	1,656	-	-	-	104	104	555	160	160	638	2,939	2,939	16,556	2,513	2,495	2,989
05	កំពង់ស្ពឺ	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	173	173	1,384	-	-	-
06	កំពង់ធំ	362	362	1,448	-	-	-	265	265	5,300	67	67	335	489	489	2,934	78	78	62
07	កំពត	208	208	461	-	-	-	75	75	296	94	94	412	451	451	1,619	76	76	259
08	កណ្តាល	4,050	4,050	16,387	3,707	3,707	14,828	49	49	392	86	86	516	3,772	3,772	25,950	3,519	3,519	5,162
09	កោះកុង																		
10	ក្រចេះ	6,870	6,870	16,535	6,700	6,700	16,646	-	-	-	95	95	428	607	607	5,048	60	60	40
11	មណ្ឌលគិរី	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	ភ្នំពេញ	60	60	-	-	-	-	3	3	-	5	5	-	91	91	-	6	6	-
13	ព្រះវិហារ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ព្រៃវែង	874	874	5,244	874	874	5,244	4	4	20	-	-	-	691	691	10,365	3,228	3,228	3,874
15	ពោធិសាត់	195	195	515	5	5	4	3,127	3,127	93,810	32	32	192	422	422	4,220	53	53	63
16	រតនគិរី												30	30	683				
17	សៀមរាប	603	603	1,970	-	-	-	3,495	3,495	50,558	250	250	1,295	1,620	1,620	13,550	2,410	2,410	2,416
18	ព្រះសីហនុ	32	32	64				138	138	1,794	18	18	144	172	172	1,376			
19	ស្ទឹងត្រែង	240	185	185	30	22	22	-	-	-	45	31	403	215	175	122	-	-	-
20	ស្វាយរៀង							410	410	5,545	102	102	981	1,080	1,080	11,463			
21	តាកែវ	160	160	400				54	54	540	125	125	875	771	771	11,565	139	139	139
22	ឧត្តរមានជ័យ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	65	310	-	-	-	
23	កែប	151	151	238	30	30	64	11	11	100	114	114	352	154	154	637	-	-	-
24	ប៉ៃលិន	6,240	3,829	13,402	6,225	3,814	13,349	22,985	18,925	473,125	-	-	-	15	15	225	109	109	120
25	ត្បូងឃ្មុំ	6,230	6,230	28,035	5,880	5,880	29,400	14	14	-	415	415	6,225	1,000	1,000	14,900	547	547	791
សរុប		30,101	27,635	97,515	24,680	22,261	84,013	37,892	33,832	801,933	2,099	2,085	16,337	20,177	20,135	181,793	14,199	14,177	17,154
ក្នុងលេខផ្ទាំងមុន		28,779	26,068	90,932	21,510	18,849	66,487	46,089	41,519	823,737	2,087	2,085	29,368	21,010	20,877	161,434	12,944	12,926	14,197
ប្រៀបធៀប		1,322	1,567	6,583	3,170	3,412	17,526	-8,197	-7,687	-21,804	12	0	-13,031	-833	-742	20,359	1,255	1,251	2,956

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	សណ្តែកដី			សណ្តែកសៀង			លូ			អំពៅ			ក្រចៅ			ថ្នាំជក់		
		អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)
01	បន្ទាយមានជ័យ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	130	2,600						
02	បាត់ដំបង	58	58	101	-	-	-	601	601	416	58	58	2,380						
03	កំពង់ចាម	705	705	767	-	-	-	-	-	-	314	314	5,859	-	-	-	3,816	3,816	4,660
04	កំពង់ឆ្នាំង	137	137	146				988	988	494	49	49	591	22	22	11	82	82	82
05	កំពង់ស្ពឺ	40	40	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
06	កំពង់ធំ	117	117	468	-	-	-	20	20	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07	កំពត	106	106	221	-	-	-	-	-	-	88	88	965	-	-	-	-	-	-
08	កណ្តាល	8	8	12	25	25	42	18	18	8	633	633	15,825	11	11	11	-	-	-
09	កោះកុង																		
10	ក្រចេះ	182	182	121	-	-	-	-	-	-	1,664	1,664	55,185	-	-	-	1,300	1,300	845
11	មណ្ឌលគិរី	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-
13	ព្រះវិហារ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ព្រៃវែង	248	248	372	-	-	-	2	2	3	277	277	5,540						
15	ពោធិ៍សាត់	28	28	23	82	82	123	19	19	17	69	69	1,104						
16	រតនគិរី																		
17	សៀមរាប	-	-	-	630	630	882	15	15	14	165	165	2,713	-	-	-	-	-	-
18	ព្រះសីហនុ										37	37	555						
19	ស្ទឹងត្រែង	175	150	225	-	-	-	-	-	-	60	60	1,200	-	-	-	50	25	200
20	ស្វាយរៀង										201	201	4,442						
21	តាកែវ	22	22	33	-	-	-	-	-	-	65	65	3,250	-	-	-	-	-	-
22	ឧត្តរមានជ័យ	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	កែប	37	37	25	-	-	-	-	-	-	6	6	89	-	-	-	-	-	-
24	ប៉ៃលិន							85	85	77	5	5	125						
25	ត្បូងឃ្មុំ	124	124	156	-	-	-	-	-	-	20	20	400	-	-	-	1,230	1,230	2,200
សរុប		1,988	1,963	2,733	737	737	1,047	1,748	1,748	1,044	3,848	3,848	102,823	33	33	22	6,478	6,453	7,987
តួលេខផ្ទាំងមុន		2,699	2,514	3,009	94	94	136	1,590	1,584	1,096	4,007	3,831	105,420	22	22	11	10,647	10,622	13,858
ប្រៀបធៀប		-711	-551	-276	643	643	911	158	164	-52	-159	17	-2,597	11	11	11	-4,169	-4,169	-5,871

ស្ថិតិផ្លូវដីប្រមូលផល និង បរិមាណផល ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្មប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥-២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៧ក

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	ពោតសរុប			ក្នុងនោះពោតក្រហម			ដំឡូងឈើ			ដំឡូងជ្វា			បន្លែគ្រប់មុខ			សណ្តែកបាយ		
		អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)
01	បន្ទាយមានជ័យ	1,514	1,514	5,444	1,000	1,000	3,320	76,411	76,411	1,608,372	24	24	155	1,997	1,997	16,502	167	167	258
02	បាត់ដំបង	34,457	29,244	129,960	33,470	28,007	122,979	155,424	142,125	4,879,854	219	219	1,911	1,511	1,469	19,965	10,014	6,822	4,925
03	កំពង់ចាម	8,165	8,165	36,414	4,950	4,950	22,850	17,062	17,062	312,906	739	739	6,828	8,841	8,841	103,429	6,243	6,243	5,458
04	កំពង់ឆ្នាំង	2,440	2,440	3,656	255	255	2,703	478	478	2,677	943	943	4,549	5,361	5,361	31,597	3,242	3,224	3,718
05	កំពង់ស្ពឺ	328	328	656	-	-	-	124	124	3,780	33	33	132	697	697	4,004	719	719	1,079
06	កំពង់ធំ	886	886	3,425	-	-	-	43,254	43,254	703,646	127	127	3,935	864	864	4,192	1,313	1,313	1,243
07	កំពត	2,620	2,620	6,791	-	-	-	2,166	2,166	8,063	794	794	4,162	3,563	3,563	12,078	3,095	3,095	6,059
08	កណ្តាល	16,364	15,902	70,852	14,123	14,123	62,851	54	54	445	125	125	750	7,215	7,209	47,847	3,540	3,540	5,186
09	កោះកុង	63	63	246	-	-	-	263	263	4,327	29	29	131	171	171	990	-	-	-
10	ក្រចេះ	9,512	9,512	23,626	8,896	8,896	22,582	62,474	62,474	1,438,734	162	162	981	1,133	1,133	9,249	2,305	2,305	2,100
11	មណ្ឌលគិរី	282	282	1,715	202	202	1,362	10,727	10,727	195,306	90	90	1,890	391	391	797	3,361	3,361	3,298
12	ភ្នំពេញ	161	161	-	-	-	-	12	12	-	6	6	-	324	324	-	15	15	-
13	ព្រះវិហារ	10,316	10,316	31,238	4,712	4,712	17,136	18,045	18,045	265,898	439	439	2,815	673	673	2,447	6,060	6,060	7,169
14	ព្រៃវែង	2,024	2,024	12,144	2,024	2,024	12,144	519	519	9,290	-	-	-	1,312	1,312	19,680	4,169	4,169	5,003
15	ពោធិសាត់	1,530	1,530	5,388	1,122	1,122	4,083	21,703	21,703	651,090	53	53	308	749	749	7,490	2,119	2,119	2,750
16	រតនគិរី	658	658	3,005	573	573	2,590	16,088	16,088	249,415	29	29	117	99	99	997	520	520	416
17	សៀមរាប	1,144	1,144	3,531	-	-	-	20,050	20,050	320,439	555	555	2,891	3,556	3,556	29,295	6,377	6,377	6,259
18	ព្រះសីហនុ	58	58	116	-	-	-	205	205	2,665	36	36	288	429	429	3,432	-	-	-
19	ស្ទឹងត្រែង	1,016	961	961	139	131	131	12,117	2,420	48,400	215	201	2,613	1,030	990	692	1,239	1,239	991
20	ស្វាយរៀង	3	3	8	-	-	-	8,477	8,315	154,734	158	158	1,477	2,840	2,840	29,943	-	-	-
21	តាកែវ	1,133	1,133	2,930	-	-	-	1,355	1,355	12,249	262	262	1,697	2,062	2,062	30,930	499	499	463
22	ឧត្តរមានជ័យ	111	111	555	-	-	-	35,643	35,643	754,440	23	23	106	190	190	627	99	99	99
23	កែប	310	310	501	80	80	181	98	98	1,354	227	227	668	344	344	1,619	-	-	-
24	ប៉ៃលិន	7,051	4,364	15,795	7,021	4,334	15,689	70,861	66,801	1,670,025	-	-	-	30	30	450	432	432	475
25	ត្បូងឃ្មុំ	10,428	10,428	40,693	8,928	8,928	42,458	14	14	-	469	469	7,021	1,991	1,991	27,276	1,644	1,644	2,271
សរុប		112,574	104,157	399,649	87,495	79,337	333,058	573,624	546,406	13,298,108	5,757	5,743	45,424	47,373	47,285	405,527	57,172	53,962	59,220
តួលេខផ្ទាំងមុន		143,517	135,995	549,607	116,785	109,263	474,006	521,459	515,293	11,943,204	5,915	5,908	54,259	51,637	51,338	415,239	53,294	52,858	60,652
ប្រៀបធៀប		-30,943	-31,838	-149,958	-29,290	-29,926	-140,947	52,165	31,113	1,354,904	-158	-165	-8,835	-4,264	-4,053	-9,711	3,878	1,104	-1,432

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	សណ្តែកដី			សណ្តែកសៀង			លូ			អំពៅ			ក្រចៅ			ថ្នាំជក់		
		អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)	អនុវត្ត (ហ.ត)	ប្រមូលផល (ហ.ត)	បរិមាណផល (ត)
01	បន្ទាយមានជ័យ	27	27	41	350	350	840	47	47	42	271	271	5,773	-	-	-	-	-	-
02	បាត់ដំបង	165	158	267	12,826	12,608	22,527	6,234	4,363	2,359	166	166	7,525	-	-	-	-	-	-
03	កំពង់ចាម	2,963	2,963	7,058	14,995	14,995	19,072	9,655	9,655	7,360	1,218	1,218	31,575	-	-	-	3,816	3,816	4,660
04	កំពង់ឆ្នាំង	717	717	652	-	-	-	1,499	1,499	748	225	225	2,271	122	122	61	143	143	147
05	កំពង់ស្ពឺ	262	262	415	-	-	-	21	21	11	478	478	14,340	-	-	-	-	-	-
06	កំពង់ធំ	127	127	483	3,998	3,998	6,372	324	324	305	101	101	1,045	2	2	3	-	-	-
07	កំពត	910	910	2,275	-	-	-	106	106	269	1,072	1,072	15,713	-	-	-	-	-	-
08	កណ្តាល	8	8	12	25	25	42	239	239	77	1,086	1,086	27,624	11	11	11	-	-	-
09	កោះកុង	-	-	-	-	-	-	-	-	-	835	835	48,273	-	-	-	-	-	-
10	ក្រចេះ	1,032	1,032	777	2,099	2,099	1,837	1,716	1,716	1,141	1,782	1,782	58,867	-	-	-	1,300	1,300	845
11	មណ្ឌលគិរី	3,907	3,907	5,567	1,876	1,876	2,394	20	20	12	38	38	881	-	-	-	-	-	-
12	ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	-	17	17	-	16	16	-	-	-	-	-	-	-
13	ព្រះវិហារ	2,403	2,403	2,753	13,069	13,069	19,534	1,241	1,241	789	1,491	1,491	29,820	-	-	-	2	2	4
14	ព្រៃវែង	263	263	395	-	-	-	1,300	1,300	1,950	540	540	10,800	-	-	-	-	-	-
15	ពោធិសាត់	66	66	54	601	601	902	1,990	1,990	1,792	269	269	4,304	-	-	-	-	-	-
16	រតនគិរី	416	416	741	4,860	4,860	8,273	49	49	35	41	38	760	-	-	-	4	4	2
17	សៀមរាប	70	70	96	1,305	1,305	1,574	110	110	97	635	635	10,186	-	-	-	-	-	-
18	ព្រះសីហនុ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66	990	-	-	-	-	-	-
19	ស្ទឹងត្រែង	648	623	934	3,515	3,515	4,218	349	349	174	436	168	3,360	-	-	-	50	25	200
20	ស្វាយរៀង	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,071	8,071	393,351	-	-	-	-	-	-
21	តាកែវ	148	148	228	-	-	-	22	22	12	422	422	28,240	-	-	-	-	-	-
22	ឧត្តរមានជ័យ	76	76	227	6,180	6,180	7,829	55	55	20	44	44	1,050	-	-	-	-	-	-
23	កែប	69	69	48	-	-	-	-	-	-	71	71	1,083	-	-	-	-	-	-
24	ប៉ៃលិន	13	13	16	192	192	230	85	85	77	15	15	325	-	-	-	-	-	-
25	ត្បូងឃ្មុំ	1,229	1,229	2,112	933	933	1,299	1,465	1,465	589	125	125	11,020	-	-	-	1,230	1,230	2,200
សរុប		15,519	15,487	25,149	66,824	66,606	96,942	26,544	24,673	17,859	19,514	19,243	709,175	135	135	75	6,545	6,520	8,058
គូលេខភ្នំមុន		17,818	17,633	27,760	72,511	72,218	104,180	28,170	28,019	17,260	48,357	47,365	1,540,996	192	192	167	10,727	10,702	13,939
ប្រៀបធៀប		-2,299	-2,146	-2,611	-5,687	-5,612	-7,238	-1,626	-3,346	599	-28,843	-28,122	-831,822	-57	-57	-92	-4,182	-4,182	-5,881

សរុបផ្ទៃដីដាំដុះ និងបរិមាណដំណាំរួមផ្សំនិងឧស្សាហកម្មឆ្នាំ ២០១៥-២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៨

រាយមុខដំណាំ	ផ្ទៃដីអនុវត្ត (ហិកតា)			ផ្ទៃដីប្រមូលផល (ហិកតា)			ទិន្នផល (តោន, ហិ. ត)			បរិមាណផល (តោន)		
	សរុប	វស្សា	ប្រាំង	សរុប	វស្សា	ប្រាំង	សរុបប្រចាំឆ្នាំ	វស្សា	ប្រាំង	សរុបប្រចាំឆ្នាំ	វស្សា	ប្រាំង
កៅស៊ូ	112,574	82,473	30,101	104,157	76,522	27,635	3.84	3.95	3.53	399,649	302,134	97,515
ក្នុងនោះកៅស៊ូក្រហម	87,495	62,815	24,680	79,337	57,076	22,261	4.20	4.36	3.77	333,058	249,045	84,013
ដំឡូងលើ	573,624	535,732	37,892	546,406	512,574	33,832	24.34	24.38	23.70	13,298,108	12,496,175	801,933
ដំឡូងជ្វា	5,757	3,658	2,099	5,743	3,658	2,085	7.91	7.95	7.84	45,424	29,087	16,337
បន្លែ	47,373	27,196	20,177	47,285	27,150	20,135	8.58	8.24	9.03	405,527	223,735	181,793
សណ្តែកបាយ	57,172	42,973	14,199	53,962	39,785	14,177	1.10	1.06	1.21	59,220	42,066	17,154
សរុប I	796,500	692,032	104,468	757,553	659,689	97,864				14,207,928	13,093,197	1,114,731
សណ្តែកដី	15,519	13,531	1,988	15,487	13,524	1,963	1.62	1.66	1.39	25,149	22,417	2,733
សណ្តែកសៀង	66,824	66,087	737	66,606	65,869	737	1.46	1.46	1.42	96,942	95,895	1,047
ល្ង	26,544	24,796	1,748	24,673	22,925	1,748	0.72	0.73	0.60	17,859	16,815	1,044
អំពៅ	19,514	15,666	3,848	19,243	15,395	3,848	36.85	39.39	26.72	709,175	606,351	102,823
ក្រចៅ	135	102	33	135	102	33	0.56	0.52	0.67	75	53	22
ថ្នាំជក់	6,545	67	6,478	6,520	67	6,453	1.24	1.06	1.24	8,058	71	7,987
សរុប II	135,081	120,249	14,832	132,664	117,882	14,782				857,258	741,602	115,656
សរុបរួម	931,581	812,281	119,300	890,217	777,571	112,646				15,065,186	13,834,799	1,230,387
កូលេខផ្កាមុន	953,597	823,629	129,968	937,521	815,379	122,142				14,727,262	13,484,064	1,243,198
ប្រៀបធៀប	-22,016	-11,348	-10,668	-47,304	-37,808	-9,496	-	-	-	337,923	350,735	-12,811

ស្ថិតិចំនួនសត្វចតុប្បាណចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈគ្រួសារ តាមអាជីវាសន៍-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៩

ល.រ	រាជធានី ខេត្ត	គោ (ក្បាល)			ក្របី (ក្បាល)			សរុប គោ ក្របី	សរុប កម្លាំងអូសទាញ	សេះ (ក្បាល)			ដរ
		សរុប	ញី	កម្លាំងអូសទាញ	សរុប	ញី	កម្លាំងអូសទាញ			សរុប	ញី	កម្លាំងអូសទាញ	
1	បន្ទាយមានជ័យ	89,880	52,730	1,077	7,616	3,866	222	97,496	1,299	85	-	-	-
2	បាត់ដំបង	177,224	107,375	10,523	4,228	2,329	804	181,452	11,327	344	176	180	-
3	កំពង់ចាម	206,183	107,386	62,500	23,085	13,005	15,361	229,268	77,861	2,510	1,298	1,674	-
4	កំពង់ឆ្នាំង	183,751	101,449	22,199	35,234	21,809	4,790	218,984	26,989	232	190	200	-
5	កំពង់ស្ពឺ	333,090	169,936	135,181	1,246	641	917	334,336	136,098	45	18	6	-
6	កំពង់ធំ	165,349	77,782	54,553	34,315	17,185	20,546	199,664	75,099	438	152	333	-
7	កំពត	186,049	92,488	115,635	11,164	5,969	6,828	197,213	122,463	698	394	471	1
8	កណ្តាល	105,272	63,809	22,764	5,450	3,274	2,960	110,722	25,724	1,365	762	938	-
9	កោះកុង	6,402	4,181	1,292	7,875	5,496	2,993	14,277	4,285	9	-	-	1
10	ក្រចេះ	68,753	35,221	21,433	23,292	13,702	14,296	92,045	35,729	157	70	95	-
11	មណ្ឌលគិរី	16,719	9,770	3,369	11,715	6,993	3,467	28,434	6,836	10	5	5	47
12	ភ្នំពេញ	22,711	12,238	5,413	80	47	19	22,791	5,432	48	29	-	-
13	ព្រះវិហារ	68,968	35,928	13,424	7,059	3,729	2,432	76,027	15,856	-	-	-	-
14	ព្រៃវែង	234,204	133,086	53,408	42,356	27,467	16,862	276,560	70,270	411	204	298	-
15	ពោធិ៍សាត់	75,881	40,617	17,486	62,539	33,447	33,145	138,420	50,631	17	10	12	-
16	រតនគិរី	32,509	20,990	918	14,364	9,447	2,724	46,873	3,642	5	2	2	3
17	សៀមរាប	240,770	110,467	95,140	30,710	18,325	16,539	271,480	111,679	118	25	66	12
18	ព្រះសីហនុ	10,515	6,019	1,657	7,880	4,898	4,631	18,395	6,288	71	1	-	-
19	ស្ទឹងត្រែង	26,037	15,480	1,981	35,534	19,839	11,253	61,571	13,234	33	27	-	-
20	ស្វាយរៀង	121,805	64,494	70,819	105,779	63,252	58,221	227,584	129,040	43	20	21	-
21	តាកែវ	358,129	208,166	114,727	4,056	2,515	2,637	362,185	117,364	296	131	209	-
22	ឧត្តរមានជ័យ	59,836	31,312	31,053	7,213	3,414	3,323	67,049	34,376	14	7	6	-
23	កែប	22,197	10,650	10,884	900	531	510	23,097	11,394	25	6	11	-
24	ប៉ៃលិន	5,970	3,396	98	12	7	2	5,982	100	-	-	-	-
25	ត្បូងឃ្មុំ	85,216	44,659	26,052	22,464	12,640	13,029	107,680	39,081	663	346	472	-
សរុប		2,903,420	1,559,629	893,586	506,165	293,826	238,510	3,409,585	1,132,097	7,637	3,873	4,999	64
ក្នុងខេត្តមុន		3,053,481	1,605,192	970,445	541,827	303,058	279,905	3,595,308	1,250,350	9,161	4,529	5,939	63
ប្រែប្រួល		-150,061	-45,563	-76,859	-35,662	-9,232	-41,395	-185,723	-118,253	-1,524	-656	-940	1

ស្ថិតិចំនួនសក្ខីកម្មបណ្តោះអាសន្ន និងសក្ខីកម្មប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ តាមរាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២០

ល.រ	រាជធានី ខេត្ត	ជ្រូក		ចៀម		ពពែ		សក្ខីកម្ម						
		សរុប	មេ	សរុប	ញី	សរុប	ញី	មាន់	ទា	សរុប	ក្នាន	ព្រាប	ក្រូច	សរុបសក្ខី
1	បន្ទាយមានជ័យ	91,009	12,419	15	6	5,031	3,498	754,613	353,861	1,108,474	2,329	4,687	4,668	1,120,158
2	បាត់ដំបង	73,899	5,913	56	35	1,218	861	1,068,415	508,023	1,576,438	3,627	1,850	65,400	1,647,315
3	កំពង់ចាម	87,154	5,345	-	-	2,100	1,581	919,417	731,377	1,650,794	281	984	-	1,652,059
4	កំពង់ឆ្នាំង	235,922	12,363	-	-	636	514	1,955,405	159,045	2,114,450	2,030	-	-	2,116,480
5	កំពង់ស្ពឺ	187,321	18,862	-	-	442	-	1,524,738	79,346	1,604,084	2,978	3,205	975	1,611,242
6	កំពង់ធំ	68,946	9,525	-	-	-	-	650,589	247,203	897,792	506	323	-	898,621
7	កំពត	99,548	6,434	5	3	2,166	1,727	893,845	475,412	1,369,257	3,365	2,375	30,375	1,405,372
8	កណ្តាល	118,451	9,317	168	84	3,975	2,405	2,259,422	246,326	2,505,748	767	1,816	25,631	2,533,962
9	កោះកុង	15,887	714	-	-	106	91	44,404	6,114	50,518	102	491	-	51,111
10	ក្រចេះ	42,076	4,327	-	-	455	317	426,211	47,517	473,728	426	31	-	474,185
11	មណ្ឌលគិរី	10,447	1,341	25	17	168	89	60,505	5,969	66,474	198	73	-	66,745
12	ភ្នំពេញ	6,582	786	-	-	702	372	113,413	18,380	131,793	272	26	-	132,091
13	ព្រះវិហារ	212,557	52,350	-	-	41	36	537,231	27,324	564,555	102	174	-	564,831
14	ព្រៃវែង	209,395	39,522	-	-	2,213	1,450	1,334,782	2,032,950	3,367,732	1,790	7,432	-	3,376,954
15	ពោធិ៍សាត់	46,108	4,847	-	-	65	38	1,030,102	399,018	1,429,120	482	591	-	1,430,193
16	រតនគិរី	32,323	8,438	-	-	61	49	109,604	10,579	120,183	36	455	-	120,674
17	សៀមរាប	153,093	9,297	11	6	144	60	1,778,875	545,395	2,324,270	770	420	-	2,325,460
18	ព្រះសីហនុ	94,608	6,029	68	56	170	122	112,795	114,944	227,739	701	403	-	228,843
19	ស្ទឹងត្រែង	34,750	710	-	-	392	-	87,594	16,992	104,586	405	-	-	104,991
20	ស្វាយរៀង	117,283	19,018	-	-	102	66	771,360	327,066	1,098,425	628	749	2,500	1,102,302
21	តាកែវ	264,279	28,793	-	-	942	-	1,298,287	948,131	2,246,418	-	-	-	2,246,418
22	ឧត្តរមានជ័យ	67,419	1,557	10	4	367	340	235,064	17,829	252,893	1,081	-	2,000	255,974
23	កែប	12,632	1,092	-	-	185	120	151,270	14,455	165,725	130	78	-	165,933
24	ប៉ៃលិន	24,212	2,950	-	-	207	118	95,391	12,435	107,826	180	108	-	108,114
25	ត្បូងឃ្មុំ	51,938	3,119	20	15	1,433	964	902,453	44,931	947,384	448	415	400	948,647
សរុប		2,357,839	265,068	378	226	23,321	14,818	19,115,785	7,390,622	26,506,406	23,634	26,686	131,949	26,688,675
គូលេខគ្នាមុន		2,360,823	254,441	238	129	18,256	11,419	17,834,875	7,627,035	25,461,910	21,346	24,633	122,138	25,630,027
ប្រែប្រួល		-2,984	10,627	140	97	5,065	3,399	1,280,910	-236,413	1,044,496	2,288	2,053	9,811	1,058,648

ស៊ីតិកសិដ្ឋាន និងកន្លែងចិញ្ចឹមសត្វ ឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២១

ល,រ	រាជធានី-ខេត្ត	គោ ក្របី			សេះ		ជ្រូក		ចៀម		ពពែ		មាន់			ទា			ក្រូច	
		កសិដ្ឋាន	គោ	ក្របី	កសិដ្ឋាន	ក្បាល	កសិដ្ឋាន	ក្បាល	កសិដ្ឋាន	ក្បាល	កសិដ្ឋាន	ក្បាល	កសិដ្ឋាន	ស៊ុត	សាច់	កសិដ្ឋាន	ស៊ុត	សាច់	កសិដ្ឋាន	ក្បាល
1	បន្ទាយមានជ័យ	16	899	-	-	-	34	5,085	-	-	-	-	9	9,800	29,000	58	197,000	4,000	-	-
2	បាត់ដំបង	7	1,217	-	-	-	32	7,513	-	-	-	-	38	60,000	135,300	126	333,189	90,539	5	65,400
3	កំពង់ចាម	2	727	-	-	-	11	2,286	-	-	31	904	5	6,000	18,000	79	135,412	26,700	-	-
4	កំពង់ឆ្នាំង	-	-	-	-	-	24	34,424	-	-	-	-	24	-	70,500	24	87,380	5,000	-	-
5	កំពង់ស្ពឺ	-	-	-	-	-	139	71,781	-	-	-	-	138	227,500	494,500	41	91,150	-	-	-
6	កំពង់ធំ	-	-	-	-	-	7	13,344	-	-	-	-	34	4,000	153,250	86	229,067	-	-	-
7	កំពត	2	467	-	-	-	14	12,814	-	-	5	213	4	-	13,500	61	86,780	-	1	10,000
8	កណ្តាល	-	-	-	-	-	35	62,840	-	-	65	2,188	159	379,600	741,900	37	47,000	10,000	-	-
9	កោះកុង	-	-	-	-	-	26	7,968	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ក្រចេះ	1	394	-	-	-	7	791	-	-	10	455	5	1,550	15,080	2	3,100	-	-	-
11	មណ្ឌលគិរី	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	6	801	-	-	-	-	25	33,000	142,100	10	3,000	11,700	-	-
13	ព្រះវិហារ	-	-	-	-	-	2	2,400	-	-	-	-	4	-	40,000	-	-	-	-	-
14	ព្រៃវែង	18	538	-	-	-	17	982	-	-	1	106	10	-	21,540	587	1,788,002	-	-	-
15	ពោធិសាត់	9	551	63	-	-	1	3,545	-	-	-	-	10	-	42,500	182	266,750	147,150	-	-
16	រតនគិរី	9	5,655	-	-	-	1	450	-	-	-	-	2	-	7,200	-	-	-	-	-
17	សៀមរាប	-	-	-	1	41	48	57,050	1	11	5	185	43	26,000	414,000	118	227,100	-	-	-
18	ព្រះសីហនុ	8	372	-	-	-	9	35,869	-	-	4	170	7	-	11,300	48	90,531	-	-	-
19	ស្ទឹងត្រែង	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	ស្វាយរៀង	-	-	-	-	-	11	7,942	-	-	1	45	-	-	-	-	-	-	1	500
21	តាកែវ	4	1,972	-	-	-	49	51,397	-	-	50	941	51	8,289	91,189	191	293,000	6,850	-	-
22	ឧត្តរមានជ័យ	8	357	-	-	-	3	177	-	-	-	-	3	-	12,000	1	9,000	-	-	-
23	កែប	-	-	-	-	-	2	2,450	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	ប៉ៃលិន	-	-	-	-	-	1	16,863	-	-	-	-	1	16,500	-	-	-	-	-	-
25	ត្បូងឃ្មុំ	2	140	-	-	-	12	17,753	1	20	6	340	46	-	340,000	-	-	-	-	-
សរុប		86	13,289	63	1	41	491	416,525	2	31	178	5,547	618	772,239	2,792,859	1,651	3,887,461	301,939	7	75,900

ស្ថិតិសក្ខណ៍ សក្ខណ្យបាល និងសក្ខន្ធជាមន្តដោយជំងឺឆ្លងឆ្នាំ ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២២

ល,រ	រាជធានី-ខេត្ត	សក្ខណ៍						សក្ខណ្យបាល						សក្ខន្ធជាមន្តដោយជំងឺឆ្លង					
		គោ	ក្របី	សេះ	ជ្រូក	មាន់	ទា	គោ	ក្របី	សេះ	ជ្រូក	មាន់	ទា	គោ	ក្របី	សេះ	ជ្រូក	មាន់	ទា
1	បន្ទាយមានជ័យ	856	70	-	4,531	10,968	10,137	1,834	144	-	6,471	7,524	5,740	107	2	-	793	4,300	3,803
2	បាត់ដំបង	3,481	70	82	7,252	27,310	5,631	4,881	106	121	17,386	24,159	4,884	-	-	-	-	12,133	1,450
3	កំពង់ចាម	1,776	185	74	4,261	2,718	1,537	1,899	408	58	4,970	1,518	1,238	2	-	-	43	1,013	272
4	កំពង់ឆ្នាំង	1,447	741	1	4,379	11,687	811	-	-	-	-	3,286	362	-	-	-	-	5,305	457
5	កំពង់ស្ពឺ	3,008	51	-	638	-	-	2,367	-	-	656	-	-	174	-	-	151	-	-
6	កំពង់ធំ	4,846	2,027	76	12,985	5,677	853	8,563	2,807	101	7,962	1,765	670	220	81	-	860	3,958	285
7	កំពត	3,522	433	-	14,366	-	-	4,939	525	-	15,813	15,525	7,924	60	5	-	1,883	10,240	2,044
8	កណ្តាល	3,513	124	1	6,849	15,131	1,068	4,636	45	-	4,670	6,358	815	79	2	-	726	13,573	329
9	កោះកុង	166	234	-	623	1,065	113	108	206	-	430	976	101	6	15	-	59	278	10
10	ក្រចេះ	1,312	436	2	3,249	7,499	24	1,096	296	-	2,042	6,637	18	13	-	-	1	2,668	24
11	មណ្ឌលគិរី	1,321	624	-	2,954	6,733	2,918	1,389	526	-	-	4,336	2,276	-	-	-	-	3,586	1,404
12	ភ្នំពេញ	34	2	-	105	-	-	41	16	-	212	-	-	-	-	-	-	-	-
13	ព្រះវិហារ	1,598	60	-	1,769	9,598	1,971	83	-	-	-	5,533	1,362	26	-	-	-	957	73
14	ព្រៃវែង	3,345	1,051	-	15,972	20,999	7,258	7,785	1,328	-	12,569	11,561	4,022	114	32	-	1,680	9,438	3,236
15	ពោធិសាត់	1,459	1,173	-	5,832	24,351	668	2,083	2,116	-	3,532	4,418	20	18	84	-	159	7,381	343
16	រតនគិរី	356	295	-	874	1,015	35	357	314	-	392	892	29	2	12	-	-	195	7
17	សៀមរាប	1,074	116	-	8,778	6,761	6,730	1,127	80	-	695	556	6,550	-	-	-	5	3,178	1,077
18	ព្រះសីហនុ	131	88	4	402	614	500	596	311	-	1,220	532	394	-	-	-	-	119	106
19	ស្ទឹងត្រែង	311	372	-	519	263	20	618	754	-	905	222	22	15	12	-	-	31	1
20	ស្វាយរៀង	227	287	-	1,679	6,492	596	2,579	1,879	-	539	3,926	489	32	12	-	57	3,766	315
21	តាកែវ	3,379	88	35	14,681	68,823	96,852	1,790	-	-	3,544	56,039	93,303	374	-	-	323	5,663	3,513
22	ឧត្តរមានជ័យ	1,860	37	-	1,649	11,461	1,061	932	-	-	160	7,232	550	80	-	-	160	4,241	385
23	កែប	806	-	-	696	913	322	708	-	-	329	374	131	8	-	-	23	238	60
24	ប៉ៃលិន	795	135	-	1,461	182	24	391	-	-	727	164	22	-	-	-	-	18	2
25	ត្បូងឃ្មុំ	1,755	166	-	5,059	1,817	350	1,140	235	5	2,624	1,589	350	10	5	-	73	228	-
សរុប		42,378	8,865	275	121,563	242,077	139,479	51,942	12,096	285	87,848	165,122	131,272	1,340	262	-	6,996	92,507	19,196

ស្ថិតិចាត់ថ្នាំការពារជំងឺសត្វឆ្កាំ ២០១៤

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៣

ល.រ	រាជធានី-ខេត្ត	គោ			ក្របី			ជ្រូក									ពពែ	សត្វស្លាប					
		សារទឹក	អុតក្តាម	បូសខ្យល់	សារទឹក	អុតក្តាម	បូសខ្យល់	សារទឹក	ប៉េស្ត	សាល់ម៉ូ	អុតក្តាម	អូហ្សេស្តី	រាតកូន	កញ្ជ្រើល	ជាតិដែក	ផ្លូវដង្ហើម		សារទឹក	ញូវកាស	អាសន្នភាគ	អុត	ហ្គុមប្រូ	ប៉េស្តា
1	បន្ទាយមានជ័យ	69,744	13,976	102	3,101	887	-	12,650	33,596	12,137	1,532	3,479	4,499	5,263	9,868	1,287	-	152,291	220,190	218,285	-	149,154	106,969
2	បាត់ដំបង	82,072	1,963	200	1,898	25	-	11,788	38,287	22,932	2,524	4,961	5,437	7,101	26,432	8,022	-	200,391	124,800	210,385	1,900	164,833	69,724
3	កំពង់ចាម	122,764	3,240	954	12,081	-	-	10,033	7,560	4,761	40	1,536	1,808	778	5,515	1,332	9,084	49,513	26,658	31,020	-	83,369	89,530
4	កំពង់ឆ្នាំង	54,669	108	842	24,223	-	140	5,573	15,612	7,121	2,387	7,864	5,234	3,156	7,080	16,627	-	256,421	137,238	124,348	4,211	29,832	10,897
5	កំពង់ស្ពឺ	126,942	1,000	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	កំពង់ធំ	86,651	636	575	17,874	129	175	9,129	11,842	9,465	327	2,534	617	1,578	5,254	218	-	99,635	73,518	66,669	700	94,100	67,200
7	កំពត	86,651	636	575	17,874	129	175	39,266	63,291	32,154	2,366	6,739	29,167	2,339	14,416	3,389	-	98,737	51,565	46,143	-	199,237	167,970
8	កណ្តាល	66,477	840	-	2,559	-	-	7,717	7,747	5,776	3,319	5,854	2,662	1,173	3,080	2,772	-	27,365	24,064	13,454	100	3,462	3,859
9	កោះកុង	8,685	11	-	10,481	11	-	511	1,109	978	832	1,240	678	530	873	129	-	3,478	2,137	2,685	-	34	15
10	ក្រចេះ	28,615	1,193	1,337	8,971	172	327	14,509	13,764	11,014	582	5,927	2,004	1,137	4,708	3,175	-	37,816	15,093	6,916	-	3,658	-
11	មណ្ឌលគិរី	7,908	2,233	2,767	4,758	1,823	1,731	2,904	2,926	1,540	1,219	1,574	1,566	2,702	2,069	1,291	-	8,518	11,138	7,678	-	330	356
12	ភ្នំពេញ	2,448	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	ព្រះវិហារ	12,481	186	-	1,259	81	-	3,391	1,307	1,374	161	-	1,570	12	1,755	13	-	3,080	2,403	713	-	-	100
14	ព្រៃវែង	92,284	353	-	18,161	21	-	16,251	19,522	11,388	990	2,477	2,065	1,652	5,601	1,000	-	16,628	14,946	9,751	1,741	41,080	5,463
15	ពោធិសាត់	25,349	86	-	20,806	58	-	11,877	23,690	9,116	3,290	8,897	4,472	1,594	13,580	14,467	-	56,619	37,862	50,191	8,043	178,265	280,710
16	រតនគិរី	4,395	483	-	2,881	555	-	265	3,141	76	220	-	815	-	1,245	115	-	168,888	144,338	126,644	132	30	30
17	សៀមរាប	70,688	488	3,548	6,051	160	14	11,290	10,842	3,965	577	5,024	1,304	510	5,811	1,125	-	30,982	19,768	9,035	71	106,112	10,450
18	ព្រះសីហនុ	1,741	1	5	537	14	6	2,354	2,628	1,854	197	1,722	766	260	1,646	1,309	163	9,115	8,776	9,156	-	11,582	12,186
19	ស្ទឹងត្រែង	1,877	173	-	4,770	290	-	450	532	-	127	-	99	60	146	-	-	9,171	8,918	1,800	-	-	-
20	ស្វាយរៀង	65,324	2,160	785	50,707	500	715	12,537	12,886	9,895	-	6,326	8,294	3,184	11,685	5,553	-	5,881	5,446	2,987	-	132	-
21	តាកែវ	134,799	4,654	1,729	4,605	-	-	53,816	56,981	37,737	6,139	47,401	30,928	27,663	56,359	37,260	-	87,087	71,664	30,677	892	348,793	228,928
22	ឧត្តរមានជ័យ	20,718	481	281	489	89	34	1,604	4,552	365	-	2,266	1,050	3,779	1,732	1,320	-	25,599	18,675	14,801	300	36	-
23	កែប	1,840	-	-	170	-	-	537	524	543	-	450	16	58	527	65	-	399	786	-	112	37	-
24	ប៉ៃលិន	3,544	907	500	-	-	-	-	1,493	631	255	-	275	-	771	1,385	-	2,976	2,891	2,708	-	-	-
25	ត្បូងឃ្មុំ	52,671	2,931	400	11,810	495	77	27,054	33,474	29,310	2,352	7,974	2,782	1,058	13,111	5,587	-	537,484	15,223	301,897	-	649	726
សរុប		1,231,337	38,739	16,600	226,112	5,439	3,394	255,506	367,306	214,132	29,436	124,245	108,108	65,587	193,264	107,441	9,247	1,888,074	1,038,097	1,287,943	18,202	1,414,725	1,055,113

ស្ថិតិការងារសុខភាពសត្វក្នុងឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៤

ល,រ	រាជធានី-ខេត្ត	ឆ្នាំ២០១៤			ឆ្នាំ២០១៥			ចំនួនភូមិ
		ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	
1	បន្ទាយមានជ័យ	556	44	600	556	44	600	642
2	បាត់ដំបង	738	69	807	745	62	807	799
3	កំពង់ចាម	618	57	675	618	57	675	917
4	កំពង់ឆ្នាំង	601	17	618	601	17	618	560
5	កំពង់ស្ពឺ	1,119	58	1,177	1,119	58	1,177	1,308
6	កំពង់ធំ	626	102	728	626	102	728	748
7	កំពត	470	41	511	505	41	546	488
8	កណ្តាល	624	39	663	624	39	663	1,010
9	កោះកុង	73	15	88	73	15	88	117
10	ក្រចេះ	184	27	211	163	22	185	250
11	មណ្ឌលគិរី	150	23	173	150	23	173	90
12	ភ្នំពេញ	63	1	64	63	1	64	909
13	ព្រះវិហារ	218	77	295	212	88	300	229
14	ព្រៃវែង	892	92	984	761	70	831	1,137
15	ពោធិ៍សាត់	494	14	508	494	14	508	506
16	រតនគិរី	267	8	275	267	8	275	243
17	សៀមរាប	572	72	644	613	79	692	876
18	ព្រះសីហនុ	140	9	149	140	9	149	110
19	ស្ទឹងត្រែង	162	4	166	162	4	166	128
20	ស្វាយរៀង	684	58	742	684	58	742	690
21	តាកែវ	1,330	85	1,415	1,285	52	1,337	1,118
22	ឧត្តរមានជ័យ	33	2	35	33	2	35	18
23	កែប	71	11	82	71	11	82	79
24	ប៉ៃលិន	207	16	223	207	16	223	269
25	ត្បូងឃ្មុំ	507	50	557	507	50	557	864
សរុប		11,399	991	12,390	11,279	942	12,221	14,105

ស្ថានភាពការងារយកផល កែច្នៃ និងនិវាតនកម្មកៅស៊ូ ប្រចាំឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៥

ប្រភេទចម្ការកៅស៊ូ		ផ្ទៃដីដាំដុះកៅស៊ូ(ហិកតា)			ផលិតផលកៅស៊ូស្ងួត(តោន)			តម្លៃបរិមាណកម្មកៅស៊ូស្ងួត			ទិន្នផល
		ចៀវជ័រ	ថែទាំ	សរុប	ក្រុមហ៊ុន	គ្រួសារ	សរុប	បរិមាណ(តោន)	ចំណូល(ដុល្លារ)	\$/T	kg/ha/ ឆ្នាំ
I - ចម្ការកៅស៊ូកសិ-ឧស្សាហកម្ម											
1	ក្រុមហ៊ុន សុភក្តិនិកា អ៊ិនវេសមេនត្រុប (ជុប-ទីរឹង)	11,618	4,409	16,028	14,648		14,648	17,240	23,185,841	1,345	1,261
2	ក្រុមហ៊ុន អាន ម៉ាឌី ត្រុប (ពាមជាំង-រមាសហែក)	1,882	1,508	3,390	934		934	1,339	1,557,156	1,163	496
3	ក្រុមហ៊ុន ព្រែក (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី (ព្រែក)	3,256	2,475	5,731	4,295		4,295	4,663	5,905,028	1,266	1,319
4	ក្រុមហ៊ុន អាន ម៉ាឌី ត្រុប (ចម្ការអណ្តូង)	3,327	2,597	5,924	1,315		1,315	1,661	1,972,344	1,188	395
5	ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូមេមត់	3,269	5,393	8,661	2,967		2,967	3,437	4,384,161	1,276	908
6	ក្រុមហ៊ុន ឡុងស្រែង អ៊ិនវេសមេនណាល់ (បឹងកេត)	2,328	3,065	5,394	3,125	2,320	5,445	5,739	7,611,438	1,326	1,342
7	ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូតាប៉ាវ	990	1,111	2,101	1,279		1,279	1,262	1,478,004	1,172	1,292
8	ក្រុមហ៊ុន ស្ទីហ្វ វិសសស លីមីតធីត (ស្ទួល)	1,745	2,621	4,365	2,294		2,294	2,350	3,039,940	1,294	1,315
9	ក្រុមហ៊ុន ស្ទីហ្វ រ៉ាប់ប៊ែរ លីមីតធីត (រតនគិរី)	79	2,420	2,498	224	7	231			-	2,852
10	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា	508	250	757	721		721	724	774,610	1,070	1,421
សរុប I		29,001	25,849	54,850	31,802	2,327	34,129	38,415	49,908,522	1,299	1,097
II - ចម្ការកៅស៊ូវិនិយោគសេដ្ឋកិច្ច											
11	ចំនួន៩០ ក្រុមហ៊ុន	5,735	178,517	184,252	5,132		5,132	5,132	6,579,629	1,282	895
សរុប II		5,735	178,517	184,252	5,132	-	5,132	5,132	6,579,629	1,282	895
III - ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ - ឯកជន											
12	ចំនួន ២៨.១៧៨ គ្រួសារ (២០ ខេត្ត)	76,496	73,357	149,853		87,600	87,600	84,500	97,513,000	1,154	1,145
សរុប III		76,496	73,357	149,853	-	87,600	87,600	84,500	97,513,000	1,154	1,145
សរុប I+II+III		111,232	277,723	388,955	36,934	89,927	126,861	128,047	154,001,151	1,203	3,137

ប្រភព: អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ

ស្ថិតិផ្ទៃដីកៅស៊ូសរុប ឆ្នាំ២០០៧-២០១៥ (ហិកតា)

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៦

ប្រភេទចម្ការកៅស៊ូ	ឆ្នាំ								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
១- ចម្ការកៅស៊ូកសិ-ឧស្សាហកម្ម	45,707	53,674	67,143	99,620	117,174	172,658	191,354	217,463	239,102
ក. អតីតចម្ការរដ្ឋ	43,967	45,469	43,794	47,092	50,715	54,209	55,908	55,786	54,850
ខ. ចម្ការកៅស៊ូសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច	1,740	8,205	23,349	52,528	66,459	118,449	135,446	161,677	184,252
២- ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ	36,351	54,227	60,680	81,813	95,930	107,696	137,417	140,346	149,853
សរុប	82,058	107,901	127,823	181,433	213,104	280,354	328,771	357,809	388,955
កើន-ថយ	ហិកតា	25,843	19,922	53,610	31,671	67,250	48,417	29,038	31,146
	ភាគរយ	31.5%	18.5%	41.9%	17.5%	31.6%	17.3%	8.8%	8.7%

ប្រភព: អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ

ស្ថិតិផ្ទៃដីកៅស៊ូលម្អិតតាមខេត្តឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៧

ប្រភេទ	ចម្ការកៅស៊ូតាមខេត្ត	ផ្ទៃដី(ហិកតា)				អត្រា
		សម្បទាន	ចៀរជ័រ	ថែទាំ	សរុប	ភាគរយ
១	ត្បូងឃ្មុំ	44,021	54,032	28,439	82,471	100%
	អករ	36,376	18,965	13,469	32,434	39%
	ដសស	7,645	1,015	1,995	3,010	4%
	គ្រួសារ		34,053	12,975	47,027	57%
២	រតនគិរី	85,552	15,729	22,341	38,070	100%
	អករ	3,589	79	2,420	2,498	7%
	ដសស	81,963	-	0	0	0%
	គ្រួសារ		15,651	19,921	35,572	93%
៣	ក្រចេះ	147,007	7,324	55,719	63,044	100%
	អករ	4,807	1,745	2,621	4,365	7%
	ដសស	142,200	596	45,976	46,572	74%
	គ្រួសារ		4,984	7,123	12,106	19%
៤	កំពង់ធំ	100,597	5,431	35,095	40,526	100%
	អករ	3,573	2,557	478	3,036	7%
	ដសស	97,024	566	30,400	30,966	76%
	គ្រួសារ		2,308	4,217	6,524	16%
៥	មណ្ឌលគិរី	87,425	2,410	8,523	10,933	100%
	ដសស	87,425	44	1,376	1,420	13%
	គ្រួសារ		2,366	7,147	9,513	87%
៦	កំពង់ចាម	13,310	18,273	13,594	31,866	100%
	អករ	13,310	5,656	5,663	11,318	36%
	គ្រួសារ		12,617	7,931	20,548	64%
៧	ស្ទឹងត្រែង	46,167	2,498	14,032	16,530	100%
	ដសស	46,167	2,048	10,508	12,556	76%
	គ្រួសារ		450	3,524	3,974	24%
៨	ឧត្តរមានជ័យ	9,658	1,419	10,465	11,884	100%
	ដសស	9,658	1,266	9,236	10,502	88%
	គ្រួសារ		153	1,229	1,382	12%
៩	សៀមរាប	11,603	221	2,743	2,964	100%
	អករ	9,104	0	933	933	31%
	ដសស	2,499	200	1,591	1,791	60%
	គ្រួសារ		21	219	240	8%
១០	ព្រះវិហារ	9,984	722	2,195	2,917	100%
	ដសស	9,984	0	171	171	6%
	គ្រួសារ		722	2,024	2,746	94%
១១	បាត់ដំបង	5,200	766	1,656	2,422	100%
	ដសស	5,200		200	200	8%
	គ្រួសារ		766	1,456	2,222	92%

ស្ថិតិផ្ទៃដីកៅស៊ូលម្អិតតាមខេត្តឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៧

ប្រភេទ	ចម្ការកៅស៊ូតាមខេត្ត	ផ្ទៃដី(ហិកតា)				អត្រា
		សម្បទាន	ចៀរជ័រ	ថែទាំ	សរុប	ភាគរយ
១២	ស្វាយរៀង	1,701	125	1,018	1,143	100%
	អករ	1,701	0	266	266	23%
	គ្រួសារ		125	752	877	77%
១៣	កោះកុង (គ្រួសារ)		539	966	1,504	100%
១៤	ប៉ៃលិន (គ្រួសារ)		1,062	366	1,428	100%
១៥	ព្រះសីហនុ (គ្រួសារ)		361	859	1,220	100%
១៦	បន្ទាយមានជ័យ (គ្រួសារ)		24	853	877	100%
១៧	ពោធិ៍សាត់	4,402	203	639	843	100%
	ដសស	4,402		228	228	27%
	គ្រួសារ		203	411	615	73%
១៨	ព្រៃវែង		73	505	578	100%
១៩	កំពង់ស្ពឺ		-	565	565	100%
២០	កំពត		20	316	336	100%
អករ	អតីតចម្ការកៅស៊ូរដ្ឋ និងវសកក(៧ខេត្ត)	72,460	29,001	25,849	54,850	14%
ដសស	សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច(១១ខេត្ត)	494,167	5,735	101,681	184,252	47%
គ្រួសារ	កៅស៊ូគ្រួសារ(២០ខេត្ត)	-	76,496	73,357	149,854	39%
	សរុបរួម	566,627	111,233	200,887	388,955	100%

ប្រភព: អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ

ស្ថិតិ ផ្ទៃដី ផលិតផល ទិន្នផល និងការនាំចេញកៅស៊ូ ឆ្នាំ២០០០-២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៨

ឆ្នាំ	សរុបផ្ទៃដី	ផ្ទៃដីចៀរ	ផលិតផល	ទិន្នផល	នាំចេញ
	(ហិកតា)	(ហិកតា)	(តោន)	(គ. ក្រ/ហ. ត/ឆ្នាំ)	(តោន)
2000	53,722	42,698	42,007	984	40,066
2001	51,458	37,680	38,562	1,023	35,672
2002	55,582	36,773	32,384	881	36,774
2003	53,527	33,696	32,382	961	32,764
2004	54,209	31,590	33,770	1,069	33,558
2005	60,406	30,402	29,464	969	29,950
2006	69,994	32,390	32,077	990	31,184
2007	82,059	30,491	32,975	1,081	33,121
2008	107,901	34,313	37,050	1,080	36,000
2009	127,723	34,135	37,380	1,095	36,500
2010	181,433	38,406	42,250	1,100	42,000
2011	213,104	45,163	51,339	1,137	44,969
2012	280,355	55,361	64,525	1,166	59,917
2013	328,771	78,493	85,244	1,086	86,052
2014	357,809	90,545	97,054	1,072	100,151
2015	388,955	111,232	126,861	1,141	128,047

ស្ថិតិវិស័យសេវាប្រចាំឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៩

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	អនុវត្តរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៤	ផែនការរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៥	អនុវត្តរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៥	ប្រៀបធៀប	
						ភាគរយ	កើន-ថយ
ក	ខ	គ	1	2	3	3/2	3-1
១	នេសាទទឹកសាប	តោន	505,005	512,000	487,905	95	-17,100
	នេសាទងាយត្រី(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	12,285	12,000	13,426	112	1,141
	នេសាទគ្រួសារក្នុងដែននេសាទ(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	342,600	350,000	339,269	97	-3,331
	នេសាទគ្រួសារក្នុងវាលស្រែ(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	150,120	150,000	135,210	90	-14,910
២	នេសាទសមុទ្រ(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	120,250	110,000	120,500	110	250
៣	វារីវប្បកម្ម	តោន	120,055	144,000	143,141	99	23,086
	ចិញ្ចឹមត្រី-បង្កា	តោន	120,055	144,000	143,141	99	23,086
	ចិញ្ចឹមក្រពើ	ក្បាល	215,500	250,000	298,669	119	83,169
	ភ្ជាប់កូនត្រីពូជ	កូន	120,000,000	180,000,000	180,500,000	100	60,500,000
៤	កែច្នៃផលនេសាទ	តោន	79,000	90,000	60,700	67	-18,300
	ទឹកសាប(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	70,000	82,000	50,600	62	-19,400
	សមុទ្រ(ឆ្នាំ២០១៥)	តោន	9,000	8,000	10,100	126	1,100
	ការផលិតទឹកត្រី	លីត្រ	60,000,000	50,000,000	53,000,000	106	-7,000,000
៥	ការនាំចេញផលនេសាទ	តោន	17,500	20,000	16,000	80	-1,500
	ផលស្រស់	តោន	11,300	15,000	10,500	70	-800
	ផលកែច្នៃ	តោន	6,200	5,000	5,500	110	-700
៦	ការងារការពារបង្ក្រាបបទល្មើសផលផល	ករណី	3,686		3,974		288
	បទល្មើសទឹកសាប	ករណី	3,553		3,833		280
	បទល្មើសសមុទ្រ	ករណី	133		141		8
៧	ការងារកែលំអរដែននេសាទ						
	លែងកូនត្រី និងកូនបង្កា	កូន	5,000,000		4,500,000		-500,000
	ដាំព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង	ហិកតា	90		75		-15
	ដាក់ប្រអប់បេតុងកន្លែងអភិរក្សផលផលតំបន់ឆ្នេរ	លូ			23		
	បោះបង្គោលការពារព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង	បង្គោល			68		

ស្ថិតិលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ២០១៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៩

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	អនុវត្តរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៤	ផែនការរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៥	អនុវត្តរដូវនេសាទ ឆ្នាំ២០១៥	ប្រៀបធៀប	
						ភាគរយ	កើន-ថយ
ក	ខ	គ	1	2	3	3/2	3-1
៨	ការប្រមូលថវិកា	រៀល	3,091,209,600	3,554,281,250	4,174,537,757	117	1,083,328,157
	ថ្លៃឈ្នួលដោយត្រី	រៀល	1,937,833,000		1,337,300,000		
	ប្រាក់ធានាស្ថាពរ(រដូវនេសាទ២០១៤-២០១៥)	រៀល	232,796,000		737,500,000		
	ថ្លៃឈ្នួលដែននេសាទសមុទ្រ	រៀល	505,284,100		512,354,100		
	ប្រាក់ពិន័យ និង លក់វត្ថុតាង	រៀល	239,327,500		1,017,357,000		
	សេវាសាធារណៈ	រៀល	149,109,000		303,160,000		
	បំណុលឆ្នាំចាស់	រៀល	5,660,000		53,714,000		
	ចំណូលផ្សេងៗ						
	. រដ្ឋបាលជលផល(ឈ្នួលអាគារ រោងចក្រ...)	រៀល	21,200,000		160,406,963		
	. ផលហិរញ្ញវត្ថុ (សំណែសចំណាយ)	រៀល			52,745,694		